

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6,

Dan slovenskega kmeta

»Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš.«

Vso slovensko zemljo od plodnih ravnin onstran Mure do krških, skopih kraških goličav ob zapadni meji, od sivih grebenov alpskih velikanih do vinskih gor ob Sotli in Kolpi je te dni objel do sedaj nepoznan zanos. Sredi trdega dela so kmečki ljudje pustili plug in motiko, sredi mlačeve je utihnila za hip živahna pesem cepcev, kosa je zastala v rosi otavi: slovenski kmet se je vzdignil na pot, da slovesno obhaja svoj praznik pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

Nič bi ne bilo to posebnega v letošnjem letu taborov. Vsa naša lepa dežela drhti v doslej neslučenem zmagovalstvu naroda, ki tu prebiva tisoč pet sto let, pa takšnega samozvestnega razmaha vseh svojih sil še ni doživel. Nobenega dosedanjih taborov ni bilo brez slovenskega kmeta, kajti kjer bi njega ne bilo, bi nihče ne mogel govoriti o narodnem taboru. Če je danes spet nov tabor — kaj bi to moglo biti posebnega! In vendar je današnji dan izreden dan zgodovinskega pomena.

Na vseh dosedanjih taborstvih prireditvah je ves kmečki stan pokazal svojo neomajno vzajemnost z vsemi drugimi sloji slovenskega naroda. V trdni narodni skupnosti je dajal duška svoji močni veri v lepo bodočnost tega naroda v skupni domovini Jugoslaviji. Danes pa hoče kmečki stan pregledati in pokazati silo svojega stanovskega gibanja in spregovoriti narodu in njegovim krmarjem prav svojo tehtno besedo o lastnih težavah, načrtih, o potrebah in zahtevah. Prav nič čudno ni, da si je za to prvo veliko zborovanje, ki naj postane mejnik v njegovi zgodovini, izbral sveta brezjanska tla. Slovenski kmet začne vsako leto v božjem imenu in se pri slehernem odločilnem koraku posebej priporoči Materi božji. Naša lepa zemlja nima kraja, kjer bi globoka vernost našega kmečkega človeka mogla priti do takó izrazitega poudarka, kakor v kočku, ki si ga je izbrala Marija, da tu postavi lestvico od neba do zemlje in od zemlje do nebes.

Naš kmečki stan preživlja težke čase. Kljub trdemu delu od zore do mraka ni mogoče iz kmečkih hiš — kaj šele iz koč in bajt — pregnati revščine in pomanjkanja. Stokrat obrneš, stokrat zavreš. Gospodarski položaj kmeta se je po vojni čisto preokrenil. Nove meje so neusmiljeno presekale stara gospodarska pota, novih pa ni, ki bi ne bila do neba zagrabljena s carinskimi zidovi. Lastna država, kateri je ravno kmet v hudih dneh po prevratu zvesto branil zemljo, ima vsega, kar naš kmet prideluje, v izobilju, pa ceneje in z manjšimi žulji pridelanega. Kar je treba pa pri hiši kupiti, je od sila drago. Imas družino; kako jo boš oblekel in obul, da bodo otroci mogli v cerkev in v šolo? Starbe in orodje kliče po popravilu, od kod boš vzel? Tako je hudó, da se je pred nekaj leti začela kmečkih ljudi letovati malodušnost. Kajti izhoda ni in ni bilo videti.

Otroci okušajo revščino; z leti raste spoznanje, da kmečko delo ni deležno onega plačila, kakor delo v mestu, v fabriki. Dozoreva spoznanje, da ni upanja na boljše razmere na kmetih — iz daljave pa mamljivo in zapeljivo vabijo bele roke in gosposke obleke iz mestnih in delavskih zidov. Pa gredo, da se nič več ne vrnejo. Zemlja se joka za njimi. Kaj bo iz tega?

V teh težkih dneh je slovenski kmet zaskrbel klic svoje zemlje: »Blagor vam, ki vam plodiš! Razumel ga je; vstal je, kakor hitro je omahnila težka pest bivših oblastnikov, iz vseh vasi, kjer je slišati slovensko govorico, zbral je svoje moči v mogočno stanovsko skupnost, ki se ji pravi »Kmečka zveza«, in danes se je napotil na svoj prvi skupni praznik, da izpregovori prvič — prav za devetdesetletnico osvoboditve izpod tujega graščinskega jarma — tehtno besedo. Kakor Peter Klepec se je v usodnem trenutku zavedel svoje moči in danes bo iz svojih orjaških prs zaklical: »Dovolj je zapostavljanja, dovolj zaničevanja, dovolj revščine! Hočemo živeti, kakor se človeku spodobi! Nič nečemo na račun drugih slojev, samó to hočemo, kar nam po pravici gre! Enaki hočemo biti med enakimi! Ne več malodušnost, ki vodi v obup in smrt, pogum in zaupanje v samega sebe je odslej beseda vodnika kmečkega stanu, beseda, ki vodi v odrešenje!«

Slovenski ljudje, vsi, kar nas je rodila slovenska mati, prislusnimo brez predsodkov in brez omalovaževanja: možka je ta govorica! Vredna je našega prvega, temeljnega stanu, iz katerega smo vsi izšli. Danes smo lahko ponosni, da smo bili rojeni pod kmečko streho: če ne mi sami, pa gotovo naši starši ali dedi. Poslušajmo zvesto, kaj bo naš kmečkistan povedal. Potem pa na delo vsak na svojem mestu! Kmetu je nujno treba pomagati, da ne opeša. Kajti če omaga on, smo zgubljeni. Njegovi besedi naj vsa naša javnost priključi še svojo, da nas bo slišala vsa prostrana domovina, naša Jugoslavija, in njeni vodniki: »Pomagajmo našemu kmetu pri njegovem orjaškem naporu, da se rešil! Z njim bomo rešeni mi, in z njegovo utrditvijo bodo bolj mimo vseh drugih utrdb utrjeni naši in naše lepše države na severozapadu.

Naj bi ne šlo zlasti naše izobraženstvo slepo in gluho mimo današnjega kmečkega praznika! Zasujmo prepada, ki je bil umetno izkopan med izobražencom in kmetom, obnovimo pretrgane vezi in pojdimo nazaj h kmetu. Treba mu je izobrazbe — splošne in poklicne;

Največje letalske vaje v zgodovini

Anglija kaže svojo zračno silo

Naloga vaj: obramba Londona pred „neko vzhodno deželo“

London, 6. avgusta. Včeraj so se začele velike vaje britanskega letalstva. Vaj se udeležuje več kot 900 letal s 1500 piloti in drugim letalskim osebjem. Vaje bodo trajale 48 ur in se bodo raztezale skoraj čez vso Anglijo. Pri vajah bo sodelovalo mnogo topov protiletalskih baterij. Naloga letal bo, da uničijo važna središča angleške industrije. Zato bodo ponoči utrli luč v večini krajev vzhodne Anglije. Pri vajah bodo sodelovale posebne organizacije za obrambo pred letalskimi napadi. O rezultatu včerajšnjih vaj vlada v vsej Veliki Britaniji velikansko zanimanje, vendar doslej še ni dosti znano o njih. Vedo le to, da so nekateri sovražni bombniki dosegli svoj cilj. Kljub temu veljajo doseženi rezultati za zadovoljive, ker je slabše vreme onemogočilo sovražnemu letalstvu, da ni moglo razviti svojega popolnega učinka.

Angleških letalskih vojnih vaj se udeležuje 600 bombnikov, 350 lovskih letal, 15.000 pilotov,

4000 letalskih opazovalcev in 17.000 vojakov letalske armade, ki imajo nalogo organizirati in izvajati protiletalsko obrambo. To so največje letalske vaje, ki so se kdaj koli v zgodovini in na svetu izvajale. Cilj letalskega napada je London, sovražnik prihaja iz »vzhodne dežele« onstran Severnega morja. Naloga domačih letal je, da napad iz vzhodne dežele odbijejo in nasprotnika uničijo. Sovražnik iz »vzhodne dežele« se bo trudil, da bo prebil verigo protiletalskih topov in žarometov in vseh ostalih protiletalskih sredstev, s katerimi je angleška letalska armada zavarovala London in okolico. Letalski napad bo trajal vsega 48 ur in bodo obrambna letala odletela tudi daleč ven nad morje, da bi na ta način vsaj prikazala, da angleško letalstvo lahko preide v protinapad in bombardira »vzhodno deželo«. Letalske vaje imajo za osnovo izmišljen ultimatus, ki ga »vzhodna dežela« pošlje zapadni deželi, in ki je iztekel 4 ure pred letalskim napadom »od vzhoda«.

Angleška protiletalska obramba ima samo nekaj ur časa, da se postavi v bran in sovražnika ustavi. Letalske vaje bodo dopustile, da bo »sovražnik iz neke vzhodne dežele« prebil protiletalski pas in da bo priletel nad London. Londončanom se ta dogodek naznani s posebnimi signali. Potem stopi v obrambo londonska protiletalska posadka, Londončani pa morajo v podzemne kleti.

K poteku letalskih vaj izvemo v večernih urah naslednje:

Cepprav so bile letalske vaje sinoči in ponoči otežkovane zaradi megle, se vendarle zdi, da se je napadalec posrečilo »bombardirati« več centrov v bližini Leicestra in Londona. Po sporočilu maneverskih razsodnikov se je 16 letalom posrečilo obsuti z »bombami« več skladišč bencina, 16 sovražnih letal je tudi bombardiralo letališče v Mailensolu in zelo poškodovalo hangarje. V Lexingtonu se je pa letalom posrečilo razdejati železniško progo.

Za kolonialne velesile je

spor na Vzhodu dvorezen

London, 6. avgusta.

Najbolj občutna posledica streljanja med Rusi in Japonci je bil hud padec japonskih papirjev na borzi, ki so padli tako globoko, kakor do zdaj še nikoli, in pa nakupovanje zlata s strani spekulantov v stot milijonih izmerah. Angleška vlada, kakor tudi vsa angleška javnost, ne izvzemaš liberalno in delavsko opozicijo, ki je doslej Japonsko silovito napadala zaradi njenega pohoda na Kitajsko, je odločno proti vojni na Daljnem vzhodu. Vzrok ni samo ta, da bi zaradi vojne na Daljnem vzhodu hudo trpeli ogromni gospodarski interesi Anglije tako na Japonskem kakor na Kitajskem, kjer bi v takem primeru narastel vpliv komunistov in radikalnih nacionalcev, ki bi se obrnili tudi proti Angliji, ampak tudi strah pred posledicami, take vojne v Evropi. Vojna med Japonsko in Rusijo bi se namreč ne mogla omejiti na Azijo, ampak bi sprožila tudi v Evropi vse sile, ki prežijo na to, da napadejo Sovjetsko Unijo. Anglija pa se ne boji samo tega, ampak tudi odmeva, ki bi ga mogla imeti morebitna zmaga sovjetov za vse njene kolonije na vzhodu, posebno pa na Indijo in na arabske dežele.

Mnenje vladnih in zmernih krogov pa prihaja do izraza v »Timesu«, ki stoji na stališču, da so spor glede Čang Ku Fenga izzvali Sovjeti oziroma rdeča armada, ker se USSR doslej za to ozemlje nikoli ni brigala. Pravi vzrok, zakaj se je izzval krvavi spor, je danes prikrit tudi angleški diplomaciji in njeni prvovrstni poizvedovalni službi. Na vsak način je USSR hotela priti na pomoč Čang-kajseku, ki je v obupnem položaju, še bolj važno pa utegne biti za Sovjete poskus, kako bi krvavi boj na korejsko-mandžurski meji utegnil vplivati na zapadno Evropo, in zato je verjetno, da bo rdeča vojska povzročala večje ali manjše spore tako dolgo, dokler v Moskvi ne bodo jasno videli, koliko prijateljev imajo v Evropi in ali morejo tvegati pravo vojsko z Japonsko in njenimi morebitnimi zavezniki. Zato igra USSR namenoma dvojno igro, ko moskovski radio naznani, da je spor z Japonsko v stanju poravnave, dočim radio v Habarovsku podaja naravnost sporočila z bojišč. Evropa naj bi mislila, da med Moskvijo in Habarovskom obstoji spor oziroma popolnoma nasprotno mišljenje, v resnici pa je dala moskovska vlada daljnovzhodni armadi prosto roko, dokler ne bo točno izvedela, ali bi bilo pametno začeti pravo

vojsko ali ne. V slednjem primeru bo Stalin Blücherja poklical na odgovornost, češ da je on izzval krvave dogodke.

Seveda gledajo v Angliji spor ob korejski meji tudi z drugega stališča. Če se spor ne bo razvil v vojno, potem je Londonu in Parizu čisto prav, če bodo odslej japonske sile močno vezane na severu, ker je razumljivo, da tako Anglija kakor Francija na vsak način želita, da se osvajaalni pohod Japonske v južnem Kitaju enkrat neha. To pa ne samo zaradi tega, ker zaradi japonskega prodiranja navzgor po Jangcekiangu zelo trpijo angleške gmojne koristi in ker se vojna čedalje bolj približuje Kantonu, ampak tudi zato, ker zapadne velesile v nobenem primeru ne bodo pristale, da Japonci ostanajo na azijski celini, in morejo biti le zadovoljne, če Rusi Japonski grozijo za hrbtom. Edina skrb londonskega kabineta in

Navodila Kominterne - za poostreitev spora

Moskva, 6. avgusta. AA. (DNB.) Glasilo Kominterne »Komunističeskij Internacional« priobčuje sklep predsedstva izvršilnega odbora Kominterne, ki pravi: Izvršilni odbor Kominterne se popolnoma strinja s politično linijo komunistične stranke na Kitajskem in v njenim sodelovanjem s Čang-kajskovo vlado. Neobhodno potrebna je izdatna podpora mednarodnega delavskega gibanja Kitajski. Pristajem Kominterne se priporoča, da organizirajo to izdatno podporo v obliki politične, moralne in gmojne podpore Kitajski, po drugi strani naj pa skušajo povečati vse težkote in zapreke na Japonskem. V ta namen pošilja izvršilni odbor tale navodila posameznim odsekom Kominterne:

1. mednarodno kampanjo v korist Kitajske, zlasti s tiskom, in čim intenzivnejšo agitacijo;
2. organiziranje obsežnega protestnega gibanja proti pohodu Japonske na Kitajsko, in sicer s shodi, demonstracijami itd.;
3. organiziranje ljudskih množic proti Japoncem za bojkot japonskega blaga itd.;
4. intenzivnejše zbiranje prispevkov za Kitajsko;
5. podpiranje vseh protifašističnih struj na Japonskem ne glede na težkote, in
6. sporazumno s kitajsko vlado se imajo poslati delegacije iz raznih držav na Kitajsko. Te delegacije naj podpirajo mednarodno kampanjo za podporo Kitajcem.

V političnih krogih izjavljajo v zvezi s tem sklepom, da to napoveduje novo daljnosežno intervencijo Kominterne na Kitajskem. Značilno je, da sklep izvršilnega odbora Kominterne v svojem

pariške vlade je ta, da se praske za korejske griče, ki obkrožujejo Posjetsko lukó južno od Vladivostoka, ne razvijejo v pravo vojno, ki bi utegnla prekrizati angleške in francoske račune na Daljnem vzhodu, kjer bi Rusi, ako znagajo, bili Angliji in Franciji daleč bolj nevarni, kakor so Japonci. Cepprav torej angleški diplomatski krogi na tihem privoščijo Japoncem, da jih Rusi vznemirjajo, budno pazijo, da bi se iz prask ne razvile prave bitke.

Japonska mladina pri Mussoliniju

Rim, 6. avgusta. b. Šef italijanske vlade g. Mussolini je sprejel danes predstavnike japonske mladine, ki se mudijo v Italiji. Vodita jih senator Nicima in japonski poslanik Hoda. Japonska mladina je izročila g. Mussoliniju razne darove, med njimi tudi palico s cesarskim pečatom ter staro japonsko vazo. Mussolini je pozdravil japonsko mladino ter izrazil svoje simpatije za Japonsko, ki ji želi največji napredek in blagostanje.

Uradno poročilo:

obe stranki za mirno rešitev spora

Tokio, 6. avgusta. AA. (Havas.): V poročilu, ki daje kratek pregled razgovorov med Litvinovom in Sigimicom in ki ga je danes ob 13 objavilo zunanje ministrstvo, se potrjuje v glavnem verzija, ki jo je podala sovjetska agencija Taas 4. avgusta. Obe stranki sta načelno sporazumni, da prekineta sovražnosti, vendar zahteva Sovjetska Rusija, da Japonska prej prizna mejo, kakor jo je določila Huntuška pogodba. Japonska bi bila pripravljena na to pristati, a le pod pogojem, da Sovjeti umaknejo svoje čete. Japonska bi pristala na razmejitveno komisijo.

Maršal Göring pojde v London

Hitlerjev zaupnik kapitan Wiedemann mu je pripravil pot

Pariz, 6. avg. b. Agencija Fournier poroča iz Londona, da je bil glavni cilj Wiedemannovega potovanja v London in razgovora z lordom Halifaxom 18. julija, da sporoči angleškemu državniku, da si je Hitler izbral maršala Göringa, da se pogaja z britansko vlado za sklenitev letalskega pakta in za rešitev splošnih evropskih problemov. Wiedemann je tudi vprašal, ako britanska vlada smatra Göringov prihod v

London za primeren in če lahko »zajamči, da bo njegov obisk v Londonu ustvaril ugodno ozračje za pogajanja. Lord Halifax je kapitanu Wiedemannu odgovoril, da britanska vlada ne more javnemu mnenju prav nič vsiliti in zaradi tega tudi ne more jamčiti za to, ali bo odziv na prihod maršala Göringa v javnosti ugoden. Hitlerjeva želja je, da se Göring v Londonu pogovori o sledečih treh stvareh:

1. sklenitev zapadnega letalskega pakta;
 2. vzpostavitev gospodarskih odnosov med britanskim imperijem in Nemčijo na liberalnih temeljih;
 3. rešitev kolonialnega problema.
- Po obvestilih agencije Fournier so londonski diplomatski krogi, ki so bili obveščeni o Wiedemannovih predlogih, mnenja, da ni izključeno, da pride do takšnega razgovora in da stališče javnega mnenja Anglije ne bi bilo neugodno, ako bi bil sestanek namesto v Londonu v Garrowbyu na posestvu lorda Halifaxa v pokrajini Yorkshire ali zunaj Anglije.

Nadaljevanje na 2. strani

Zemunska vremenska napoved. Pretežno jasno in toplo vreme v vsaj državi, razen severozahodnih krajev, kjer bo delno oblačno. Ponekod krajnje nevihte.

Zagrebska vremenska napoved. Jasno in toпло z lokalnim noslabšanjem vremena.

treba mu je sveta v gospodarskih vprašanjih, treba pomoči pri prodaji pridelkov, zaščite pri nakupu potrebščin pred izkoriščanjem od strani kapitalizma; naš kmet potrebuje prave stanovske vzgoje, treba je zanesti novega duha v naše ljudske šole, v naša izobraževalna društva, da se bo v njih kmečka mladina spet učila ljubezni do zemlje in doma. Vse to terja kmečki stan od svoje inteligence. Sam pa se ji bo odločil s tem, da bo iz svoje nezadržne zakladnice nenehoma dajal vsem navižetjem slovenske kulture, znanosti in umetnosti vedno svežega, izvrjnega gradiva, prekvašenega z dihom naše zemlje in našega narodnega bistva.

Tudi vsi drugi sloji naj bi slišali danes klic slovenskega kmeta. Sai smo vsi več ali manj od-

visni od njega. Če bo kmetu dobro, bo dobro vsem stanovom! Vedimo: vsi smo iz kmeta!

Pozdravljamo iz vsega srca v imenu vse slovenske javnosti kmečki tabor na Brezjah! Naj bi milosti polna brezjanska Kraljica Slovencev, ki se ji bo danes Kmečka zveza izročila s svojo novo zastavo v varstvo, srečno vodila naš kmečki stan v lepše čase, ki mu jih želimo in za katerih uresničitev se bomo združeni z našim kmečkim ljudstvom zvesto z ramo ob ramo borili. Kog živi prebujeni in prenovljeni slovenski kmečki stan, ki danes zastavlja pogumen korak v boljše dni! Z njegovo močjo bo močan naš narod, bo močna naša narodna dinastija, ki ji po žilah polje kmečka kri, in bo trdna ko zranit naša izoslovanška država. Ip.

Karaj gastoj

Estu bonvenataj en nia mezol!

Karaj esperantistoj, karaj samcelanoj kaj samkredanoj! El nordo kaj sudo, el oriento kaj okcidento Vi venis, por partopreni Nijaj Dudekan, kio signifas grandan konoron por nia malgranda, sed belega lando. Estu kore salutataj kaj bonvenataj!

Ni vivas en tempo ventega. Le homoj malamas una la alian, la nacioj estas kontraŭ nacioj, pri amo kaj paco neniu volas ion aŭdi. Sed ni esperantistoj estas homoj pacemaj, ni bedaŭras la hodiaŭan haŭson, kiun ĉefe kaŭzas la deflankigo de l'ekta vojo kaj la troamo al materio. Ankaŭ la manko de unu lingvo, kiun ĉiu komprenas, estas la kaŭzo de malkonkordo kaj malpaco. Dro Zamenhof pro tio kreis neŭtralan lingvon, por forigi la malpaco inter la nacioj. Sed la nura lingvo tion ne povas fari, se la homo mem ne havas amon en sia koro. Le religio estas, kiu plinoblighas la homojn. Sed ankaŭ la religio men ne sufiĉas, la homo devas ankaŭ vivi laŭ la religio. Se ĉiuj vivus laŭ la katolika kredo, en la mondo jam ekregus amo kaj paco.

Ni esperantistoj katolikaj pro tio volas ĉie kaj propagandi Esperanton precipe en katolikaj rondoj, ĝi estu por ni rimedo, po pli bone povu servi al la katolika Eklezio, al Dio.

Pro tio, karaj gastoj, Vi ankaŭ venie al Nijaj Dudekan. Sentu Vin hejme, ĉe ni en bela urbo Ljubljana, kaj ni deziras al Vi plej bonan sukceson dum la kongreso. Dio benu Viaj klopodoj kaj subtenu Vin en Viaj laboroj!

Filatelistiĉna razstava

Ljubljana, 6. avgusta.

V okviru mednarodnega esperantskega kongresa v Ljubljani je bila danes dopoldne odprta razstava znank. Te otvoritve so se udeležili številni ljubitelji. G. bana je zastopal g. načelnik dr. Orel, navoži pa so bili zastopniki raznih filatelistiĉnih organizacij in klubov ter drugo občinstvo. Dr. Murko je v zborniĉni dvorani Državne trgovske akademije, kjer je razstava, imel na zbrane primeren nagovor, nato pa je tolmakiĉil udeležencom razstavu. Na razstavi so res lepi primerki redkih znank in serij. Filateliste bo ta razstava nedvomno zanimala.

Velika umetnostna razstava

Ljubljana, 6. avgusta.

V okviru mednarodnega katoliškega esperantskega kongresa je pripravljen v Ljubljani veĉ prireditve, od katerih ena najbolj pomembnih je umetnostna razstava v Jakopiĉevem paviljonu, ki jo je aranĉiral znani poverjenik naših umetnikov g. Anton Kos. Otvoritev te razstave je bila danes dopoldne. Na razstavi razstavlja svoja dela umetniki gg. Karla Buloviĉeva, Stane Cuderman, Ivan Cargo, Maksim Gaspari, Boĉidar Jakac, Rihard Jakopiĉ, France Kralj, Franc Košir, Franc Pavlovec, Rajko Slapernik, Maksim Sedej, Franĉek Smerdu, Hinko Smerkar, Avgusta Santel, Saša Santel, Mirko Subie, Fran Trtnik, Bruno Vavpotiĉ, Ivan Vavpotiĉ, Ivan Zajec in Fran Zupan. Skupno je razstavljenih 159 umetnin, ki izpolnjujejo Jakopiĉev paviljon.

Zbralo se je mnogo odliĉnega občinstva, predvsem pa zastopniki domaĉih oblasti in ustanov ter zastopniki tujih esperantskih zdruĉenj. Navoĉi so bili g. ban dr. Marko Natlaĉen s tajnikom dr. Kovaĉiĉem, predsednik Narodne galerije dr. Windischer in ravnatelj g. Zorman, predsednik Slovenskega umetniškega kluba g. Vavpotiĉ in nestor naših umetnikov g. Jakopiĉ, dalje pa kanonik dr. Erdey iz Madjarske, kanonik Rotondo iz Italije, g. Wintelhofer iz Avstrije, Ilij Mattefy iz Madjarske, Pokorny iz Ĉeĉkoslovaĉke, prof. Janko Sedej, ki je zastopal kneĉiĉkova dr. Roĉmana, ga. Csernek, zastopnica katoliĉke ĉenske zveze na Madjarskem, g. Beckers in g. Decoene iz Belgije, g. Hornst iz Holandske, g. Takaes, predsednik madjarske esperantske zveze in predsednik mednarodne zveze Źelzniĉarjev esperantistov, g. Carolli iz Italije, g. Pieter iz Poljske, g. Vernou in g. Galais iz Francije. Zadnji francoski zastopnik je zastopal tudi esperantsko mednarodno zvezo slepeev.

V imenu pripravljalnega odbora za esperantski kongres je spregovoril g. tajnik, ki je predvsem pozdravil g. bana Natlaĉena kot ĉastnega predsednika te umetniĉke razstave, nato pa je govoril g. Ivan Vavpotiĉ, predsednik Slovenskega umetniškega kluba, ki je v kratkih besedah raztolmaĉil razstavu in omenil umetnike, ki na tej razstavi razstavlja.

Govor g. bana

Nato je spregovoril g. ban dr. Marko Natlaĉen, ki je izjavil:

Umetnostna razstava, ki jo otvarjam, je vkljuĉena med prireditve XX. jubilejnega mednarodnega katoliškega esperantskega kongresa, ki se ima te dni vrŹiti v Ljubljani. Ko odpiram kot ĉastni predsednik tega kongresa to umetnostno razstavu, porabiĉam predvsem priliko, da vse udeleĉence tega kongresa tako v svojem imenu kakor tudi v imenu prebivalstva dravske banovine, ki ji imam ĉast naĉelovati, najlepŹe in najprisrĉneje pozdravim. Od srca Źelim vsem udeleĉencem, ki so prihiteli na ta kongres od blizu ali iz daljnega sveta, da bi se v dneh kongresa med nami kar najbolj poĉutili. Źelim Źe posebej pripadnikom drugih narodov, da bi v teh dneh поблиĉje spoznali prirodne lepote naŹe slovenske domovine, da bi spoznali naŹ narod slovenski, ki je marljiv in delaven, ki visi z izredno ljubeĉnjo na svoji grudi, ki si z izredno vztrajnostjo in delavnostjo ustvarja svojo kulturo, trdno odloĉen, da ne zaostane, ĉeprav sam po Źtevilu majhen, za svojimi Źtevilno mnogo moĉnejŹimi sosedi. Priliko boste imeli v teh dneh, da se prepriĉate, da je naŹ narod globoko veren, da pa je tudi vdan svojemu kralju in da ljubi z enako ljubeĉnjo kakor svojo oĉjo slovensko domovino tudi svojo ŹrŹavo Jugoslavijo in da se dobro zaveda, da zanj nikjer drugod pod boĉjim soncem ni obstanka in bodoĉnosti.

Ob neki priliki sem Źe letos prav s tega mesta razvijal misli, ki se mi zde aktualne tudi ob danaŹni otvoritvi umetnostne razstave.

Umetnine, ki jih boste na tej razstavi videli, so delo slovenskih umetnikov. Prireditelji XX. jubilejnega mednarodnega katoliškega esperantskega kongresa, ki so gotovo hoteli udeleĉencem tega kongresa, pripadajoĉim najrazliĉnejŹim narodom sveta, na dostojen naĉin pokazati naŹo slovensko kulturo, se niso odloĉili, da bi jim pokazali naŹo knjigo, naŹe leposlovje, naŹe znanstveno delo. Odloĉili so se za dela upodabljaĉoĉe umetnosti. Storili so to zaradi tega, ker je upodabljaĉoĉa umetnost do neke mere mednarodna, v toliko namreĉ, da ni vezana na narodne meje, ne na krog ljudi, ki so istega pokolenja in ki govorje isti jezik. Upodabljaĉoĉi umetnik govori jezik, ki ni omejen na tesne meje naroda, ki je iz njega izŹel. Brez tolmakiĉev boste po naŹem domaĉem umetniku izraĉena ĉustva in misli razumeli tudi vi, ki pripadate tujim narodom. Umetniĉka dela, ki so tu razstavljena, nosijo gotovo bolj ali manj viden peĉat naŹe domaĉe grude, naŹega narodnega duha in ĉustvovanja, vendar je ta duh in to obĉutje dostopno in razumljivo tudi tistemu, ki naŹega jezika ne pozna in ne obvlada.

Ko boste danes, pripadniki tujih narodov, ogledovali to ali ono razstavljeno delo in se trudili, da domete pravilno v njem izraĉenega duha, upodobljena ĉustva, misli, se boste morda pribliĉali naŹemu narodu, ki mu pripada stvaritelj tega dela; morda boste zaĉutili pri tem utripajoĉi njegove duŹe, njen diĉ in njeno toplotu. Gotovo je to pot, ki najzanesljiveje vodi do tega, da naŹ narod pravilno spoznate in da ga tudi vzljubite. In da bi se to zgodilo, to je poja poglavitna Źelja, ki jo izrekam, ko proglasaĉu to razstavu za odprto.

Minister Cvetkoviĉ med delavci v Zagrebu

Zagreb, 6. avgusta. AA. Minister za socialno politiko in ljudsko zdravje DragiŹa Cvetkoviĉ je ob priliki svojega obiska v Zagrebu obiskal sinodiŹne prostore Jugorasa in imel z zbranimi delavci ŹirŹo konferenco. Orisal je program vlade in njene naloge, posebno v savski banovini. Navajal je reforme, ki jih je do danes izvedla kraljevska vlada v korist delavstva, in govoril o novih uredbah, ki bodo uredile delavske dopuste in druge delavske probleme, o katerih je bilo govora Źe na velikem manifestacijskem kongresu v Belgradu v aprilu tega leta. Dalje je izjavil, da bo na prvi seji ministrskega sveta predlagal izplaĉilo ŹrŹavnih obveznosti v Źnesku 7 in pol milijona din za dograditev Zakladne bolniŹnice. Nato je minister sprejemal razne delegacije. Pri delegaciji tramvajskih delavcev se je minister posebno zanimal za kolektivno pogodbo.

Danes je minister obiskal zagrebskega Źupana dr. Teodora Peĉiĉa in si ogledal razne zagrebske socialne ustanove.

Minister si je ogledal Higijenski zavod in spre-

Prestavitve carinikov

Belgrad, 6. avgusta. m. PremeŹeniŹi so na glavno carinarnico v Ljubljano: za pomoĉnega arhivarja 9. pol. skup. Mirko Fajter, Ante Vidoviĉ, oba iz glavne carinarnice v Zagrebu; za carinika 8. pol. skup. Boris VerstovŹek iz Virovitice; za viŹjega carinskega kontrolorja 6. pol. skup. Stanko Cvijetiĉ iz carinarnice v Koprivnici; na glavno carinarnico v Mariboru: za pomoĉnega carinika 9. pol. skup. Nemanja Maliĉani iz Dubrovnika; za carinskega kontrolorja 7. pol. skup. Dragoljub Pavloviĉ iz Zg. Radgone; za viŹjega carinskega kontrolorja 6. pol. skup. Edvard Ragaci iz carinarnice v Virovitiĉi in Zvonimir Hvagliĉ iz carinarnice na SuŹaku; v carinarnico na Rakek za uradniŹkega pripravnika Svetozar Radovanoviĉ; iz carinarnice v Bibinju UroŹ Stankoviĉ iz carinarnice v Caribrodu; za viŹjega carinskega kontrolorja je premeŹen Markelj Sore iz carinarnice v Źibeniku I; na carinarnico na Jesenicah: za uradniŹkega pripravnika Nikola Milanoviĉ in Ljubomir UroŹeviĉ, oba iz carinarnice v Ljubljani; v carinarnico Dravograd-Meĉa za uradniŹkega pripravnika Aleksander Todoroviĉ iz carinarnice v Belgradu; v carinarnico Gornja Radogna za carinika 8. poloĉajne ekupine Kosta Radetiĉ iz carinarnice v Kotoribi; za uradniŹkega pripravnika Nikola Koroljev in Dragomir Milovanoviĉ, oba iz carinarnice v Belgradu; v carinarnico v Kotoribo: za pomoĉnega arhivarja Jovan Samardĉija iz carinarnice v Mariboru, za uradniŹkega pripravnika Sergije Belin iz carinarnice v Zagrebu, za carinika 8. sk. Boĉidar Klobuĉar iz carinarnice v Metkoviĉu in za carinskega kontrolorja 7. sk. Ivan Brenĉek iz carinarnice v Zagrebu; v glavno carinarnico na SuŹaku: za viŹjega carinskega kontrolorja 6. sk. Ivan Matunoviĉ iz carinarnice na Rakeku; v carinarnico v Bibinju za viŹjega carin. kontrolorja 6. sk. Venceslav GleŹiĉ iz carinarnice na Rakeku in za carinika 8. sk. Borivoj KutleŹiĉ iz carinarnice v Kotoribi; v carinarnico v Vrĉu za viŹ. car. kontrolorja 6. sk. Vojislav Gruĉiĉ iz carinarnice v Ljubljani; v carinarnico Źibenik za uradn. pripravnika MiloŹ Bekiĉ iz carinarnice na Rakeku; v carinarnico Caribrod za pomoĉnega carinika 9. sk. Raĉim Mojsiloviĉ iz carinarnice v Gor. Radgoni; v carinarnico Ohrid za carinika 8. skup. Anton Hamer iz carinarnice v Mariboru; v carinarnico Zamet za carinika 8. sk. Marjan Bro-

Tvrĉka Stermeĉki opusti 13. avgusta svojo podruĉnico prej trgovino Urech in prodaja Źe ostalo zalogo po ponovno Źnižanih cenah, da si prihrani stroŹke selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjŹa, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno!

Kdor prej pride, prej melje!

Odlikovanja

Belgrad, 6. avgusta. m. Odlikovani so z redom Jugoslovanske krone 4. stopnje inŹ. Novak, ravnatelj Državne srednje tehniĉne Źole v Ljubljani; z redom sv. Save 4. stopnje inŹ. Rudolf Treo, profesor iste Źole; Ivan Źnidariĉ, Gojmir Kos in Anton Benĉina, profesorji na isti Źoli; z redom sv. Save 5. stopnje sta odlikovana: Adolf Dolar, Josip Trtnik, strokovna uĉiteljja na isti Źoli. Z redom sv. Save 3. stopnje sta odlikovana Alojz Stroj, kanonik v Ljubljani, in dr. Franc Ratej, naĉelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo pri kraljev. banŹki upravi v Ljubljani. Z odlokom pomoĉnika glavnega ravnateljstva drŹavnih Źelznih je premeŹen Aleksander Petroviĉ v tiskarno voznih kart v Ljubljani.

Osebnosti

Belgrad, 6. avgusta. m. Z odlokom prosvetnega ministra so premeŹeni na proŹno sledeĉi meŹanske Źoleki uĉitelji v Sloveniji: Franc Krubelnik iz ŹoŹtjanja v Źt. Vidu nad Ljubljano, Anton Kosta z Jesenic v Trĉiĉ, Helena Vukan iz Źalca v Ljubljani, France DruŹkoviĉ iz Kaste v Litijo, Angela Pucelj iz Źalca v DomŹale, Hermina Horvat iz Zagorja v Litijo; po potrebi ŹluĹbe: Ernesta ĈeŹnik iz ljudske Źole v Ljutomeru na meŹansko Źolo na Rakeku.

Belgrad, 6. avgusta. m. V 8. pol. skup. je napredovala meŹanskoŹolska uĉiteljica Marija Ćulk iz Maribora.

AngleŹke jahte v Kotoru

Kotor, 6. avgusta. m. V zvezi s prihodom kentskega vojvode in vovodinje ter njunega spremstva se je Źe pred dnevi vsidrlo v kotorsko luko veĉ angleŹkih jaht uglednih in najviŹjih angleŹkih krogov. Priĉakujejo pa Źe prihod novih angleŹkih jaht.

Lahke tkanine — volnen fresco, „tropical“, platno za itd. vroĉe dneve priporoĉa tvrdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta 7

Obleke, plaŹi iz balonske svile, deŹni plaŹi in pelerince vedno v zalogi.

zoviĉ iz carinarnice v Mariboru; v carinarnico Biograd na moru za carinika 8. sk. Niko Miljak iz carinarnice Dravograd-Meĉa; v glavno carinarnico Dubrovnik za carinika 8. sk. Adolf MatauŹek iz carinarnice Kotoriba; v glavno carinarnico Belgrad za viŹ. kontrolorja 6. sk. Stefan Radosavljeviĉ iz carinarnice Jesenice; v glavno carinarnico Dubrovnik za viŹ. car. inspektorja 5. sk. Bogdan Cvitkoviĉ iz carinarnice Maribor; v glavno carinarnico Zagreb za viŹ. car. kontr. 6. sk. Stanislav Pavliĉ iz carinarnice v Skoplju; v carinarnico Bosanski Brod za car. kontr. 7. sk. Viktor Vauhnik iz carinarnice Novi Sad; v carinarnico Vel. Kiĉinda za viŹ. car. kontr. 6. sk. Dragotin Ukmar iz carinarnice v Biogradu na moru; v carinarnico v Djevdjeliju za car. kontr. 7. sk. Maksimilijan Saljko iz carinarnice v Ljubljani; v carinarnico v Podgorici za car. kontr. 7. sk. Josip KoŹir iz carinarnice v Zagrebu; v carinarnico na Pagu za viŹ. kontr. 6. sk. Franjo Lah iz carinarnice Zagreb in v carinarnico v Koprivnici za carinskega kontrolorja 7. sk. Niko Brolih iz carinarnice na SuŹaku,

15 letni brat ubil 48 letnega brata

Murska Sobota, 6. avgusta. V Gornji Lendavi se je dogodil straŹen zloĉin, katerega Źrtev je postal 48-letni posestnik Franc Györgyev. Posestnika so naŹli pod svislmi na tleh z razbito glavo. SkrajŹa so mislili, da je najbrŹ ponoiĉ padel skozi odprtino, ker je hodil spat na seno. Toda poŹkodbe so bile take, da niso mogle nastati od padca. Izkazalo se je potem, da ga je ubil njegov 15-letni brat Aleksander, ki je dejanje Źe priznal. Motiv straŹnega zloĉina je nenavaden. Mladi Aleksander je svojemu stareŹjemu bratu ukradel 800 din v gotovini, dva samokresa in vŹigalnika. Ker je brat za to zvedel, se je fant bal, da mu bo denar vzel in ga prijavil oroŹnikom. Zato je sklenil, da ga ubije. Ko se je zveĉer brat spraval spat na seno, je priŹel po tiem za njim, oboroŹen z motiko in ga speĉega parkrat udaril po glavi, nato pa vrgel skozi odprtino, da bi zbudi vidaz, da se je brat ubil zaradi padca. Mladi Aleksander Györgyev je izjavil, da ga je k temu dejanju zavedel 20-letni sosedov sin Stefan Hubert. Oba sta bila aretirana in odvleĉena v zapore okrajnega sodiŹa v Murski Soboti.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

V preteklem tednu zunanja politika ni poĉivala. Omeniti moramo nekaj zelo vaŹnih dogodkov, ki bodo imeli svoj vpliv na nadaljnji potek zunanje politike v Evropi in po svetu.

Sem spada podpis pogodbe med Belgarijo in drŹavami Balkanske zveze (Jugoslavija, Rumunija, Turĉija, Grĉija), ki je bil preteklo nedeljo v Solunu. Pogodba nosi ime: solunski sporazum. S to pogodbo je Bolgarija dobila pravico do oboroŹevanja, a je istoĉasno obljubila, da bo prijateljsko sodelovala z ostalimi balkanskimi drŹavami in da ne bo nikdar uporabljala vojne sile, ako bi nastali kakŹni medsebojni spori. Balkan je torej pomirjen. 65 milijonov ljudi Źivi na tem mirovnem polju, ki so ag pred 20 leti imenovali smodniŹiĉno Evropo. Balkan je danes najmoĉnejŹa postavka za mir. Ne pretiravamo, ĉe reĉemo, da ima poglavitno zalogo pri tem modra zunanja politika naŹe vlade.

Na Ĉeĉkoslovaĉko je priŹel odposlanec angleŹke vlade lord Runciman, da tamkaj pomaga ĉeĉkoslovaŹki vladi, da se mirno pobota z nemŹko narodno manjŹino. Ne vemo Źe, kakŹne naĉrte ima angleŹki lord in na kakŹen naĉin bo posredoval, odnosno, kakŹno konĉno reŹitev bo predlagal. Za enkrat je zadosti Źe dejstvo, da se je Anglija sama odloĉila, da postavi na tehniĉno miru svo svojo ogromno svetovno silo, ko se je do sedaj vedno izogibala temu, da bi se meŹala v srednjo Evropo. Prepriĉani smo, da dokler bo Anglija stala med Ĉeĉkoslovaĉko in Nemĉijo, je ni sile na svetu, ki bi si drznila sproŹiti vojno na ĉeĉkoslovaĉko-nemŹki meji, pa naj piŹejo ĉasopisi kar hoĉejo. AngleŹki lord na ĈeĉkoslovaŹkem je poslanik miru.

Med sovjetsko Rusijo in JaponŹsko je priŹlo do veĉjih krakovih prask na mandŹurski meji. V borbo je praveĉ Źe topniŹtvo in bombna letala. SliŹale so se groŹnje in govo-

rili so Źe, da je izbruh vojne med Sovjetijo in JaponŹsko neizbeĉen. Toda prepriĉ se bo menda le mirno izgladil, ker na eni strani JaponŹska, ki ima itak teŹave na Kitajskem, nikakor ni navduŹena, da si naprti Źe eno vojno s sovjetsko Rusijo, na drugi strani pa so razmere v sovjetski Rusiji takŹne, da ne kaŹe, da bi se Źe sedaj spuŹala v borbo z Japonci. Toda dogodka na mandŹurski meji dokazujejo, da se polagoma pribliŹuje ĉas, ko se bodo tudi druge drŹave vmeŹale v vojno med Kitajsko in JaponŹsko.

Na Źpanskem je rdeĉa vojska izvedla ofenzivo in pri tem dosegla malenkostne uspehe. Ne uspehi rdeĉih, marveĉ dejstvo, da so napadli, je povzroĉilo v mednarodnih krogih zopet novo napetost, kajti Italija oĉita Francozom, da so oni oboroŹili rdeĉe in da zaradi tega italijanski prostovoljci Źe ne smejo iz Spanje. Tako se sporazum glede Spanje zavlaĉuje iz meseca v mesec in napetosti se ponavljajo brez upanja na skorajŹnje pomirjenje.

Notranji pregled

Politiĉna javnost, zlasti po Dalmaciji in juŹnih krajih drŹave, je Źe vedno pod vtisom potovanja dr. Stojadinoviĉa, katerih najveĉje zadnje slovesnosti so bile v Boki Kotorski. Predsednik vlade pa je potoval Źe naprej do Bara, kjer je v Sutomeru obiskal dijaŹko taboriŹe. Kakor povsod, se je tudi tu prebivalstvo zgrinjalo okrog njega in ga pozdravljalo. Politiĉni nasprotniki so sicer skuŹali na kak naĉin zmanjŹati vtis teh potovanj in sprejemov, pa jim je izpodletelo. Po neki kroniĉni boleŹni Slovanov so raĉunali na inozemstvo, da se bo potegnulo za njihove narodne pravice. Poslanec PaŹko Kaliterna je v tem smislu pisal poveljniku angleŹkega vojnega brodoma, ki je z nekaj ladjam prav tiste dni gostovalo v Splitu. Nato so skuŹali ogreti za svoje »upraviĉene zahteve« Seatonu Watsonu, znanega angleŹkega ĉasnikarja, ki se je tudi tiste dni mudil v Dalmaciji na odhodu. Toda AngleŹi, ki imajo svoj veliki imperij, so javno pokazali, da so kaj malo dovzetni za take majhne skrbi. Admiral je obiskal predsednika vlade takoj po njegovem prihodu in ko mu je ta na njegovi ladji vrnil obisk, ga je angleŹka mornarica sprejela z vseniĉni ĉastmi. Seaton Watson pa je v druŹtvo prijateljev Anglije predaval o pomenu Jugoslavije kot drŹave in svoje besede zakljuĉil z vŹlikom »Źivio Jugoslavijo«. Tako so politiiĉni nasprotniki za eno polonijo bogatejŹi, to pot pred inozemstvom.

Priprave za obisk dr. Maĉka v Belgradu so toliko napredovale, da bo dr. Maĉek danes nastopil to dolgo napovedano pot. Z njim bosta Źla ing. Avgust KoŹutiĉ in odvetnik dr. Źutej, v imenu SDS pa najbrŹ V. Wilder, ki je prav zaradi tega z letalom prihitel iz Prage, kjer se je prej mudil. V Belgradu se vsi opozicijski krogi krepko pripravljajo na sprejem, pa vsaka skupina po svoje.

Posni minister Cvrkviĉ je napovedal velike izpopolnitve v ustanovah svojega resora. Skopile bo dobilo novo veliko radijsko postajo z vsemi pripadajoĉimi napravami, dobili smo novo telefonsko prago Belgrad—Atene, poŹtni minister pa je napovedal tudi velike izpopolnitve v telefonskih zvezah z Italijo, Źvico, Nemĉijo in vso zahodno Evropo. Kdor ve, kaj v modernem Źivljenju telefon pomeni, bo znal ceniti te nove naprave.

Obrtniki v Źt. Vidu nad Ljubljano so preteklo nedeljo odprli svojo vsakoletno razstavu, na kateri so v svojih izdelkih pokazali svojo umetnost in iznajdljivost, vĉeraj pa se je v Mariboru priĉel »mariborski tedek«, ki je letos Źe posebno slovesen in velikopotezno organiziran, ker je zdruŹen s proslavami dvajsetletnice Jugoslavije. Na Brezjah pa je danes velik kmeĉki tabor, ki obeta biti poleg taborov pri Sv. Trojici v Slov. goricah, v ŹoŹtjanu in v Komendi ena izmed velikih prireditve letoŹnjega poletja.

V Ljubljani v Leonĉiĉu je umrl dekan leskovŹke dekanije AnŹiĉ Joĉel, Źupnik v Źt. Jerneju in banski svetnik za krŹki okraj. Prepeljali so ga v njegovo faro, kjer so se njegovi Źupljani z vsemi prijatelji iz krŹkega okraja v velikem pogrebu poslovlili od plemenitega ranjkega. N. v m. p.!

Nove meŹanske Źole

Belgrad, 6. avgusta. m. Na posredovanje slovenskih ministrov dr. Korosĉa in dr. Kreka je prosvetni minister podpisal odlok, glasom katerega se odpre nova meŹanska Źola v Kranju in v Slovenskih goricah.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Italija pojasnjuje

Rim, 6. avgusta. b. V zvezi z vestmi, ki se Źirijo v svetovnem tiĉku o pogajanjih med Veliko Britanijo in Nemĉijo, poroĉa agencijska Źetani iz Londona, da je Hitler izrazil Źeljo, da se angleŹko-nemŹka pogajanja odgodiĉo tako dolgo, dokler ne bo reŹen sudetsko-nemŹki problem.

Bonnet obiŹe Atene

Nadaljnja ofenziva francosko angleŹke skupine na Balkan

Pariz, 6. avgusta. b. Jutranja »Epoque« po-sveĉa uvodnik francosko-grŹiŹni odnosom in poroĉa, da bo francoski zunanji minister Georges Bonnet v kratkem obiskal grŹsko prestolnico. »Epoque« pravi, da Francija ne sme braniti samo gospodarskih, temveĉ tudi politiĉne in kulturne interese. V tem oziru Francija ni vedno tako postopala, kot bi morala, ter je treba z najveĉjim zadovoljstvom ugotoviti znake zboljŹanja v odnosih obeh drŹav. Meseca septembra bo obiskala francoska pomorska eskadra Atene. Pri tej priliki bo dobil predsednik grŹke vlade Metaxas velik kriŹek ĉastne legije. Tudi grŹska eskadra bo uradno obiskala francoska pristaniŹa. Od potovanja Bonnetu v Grĉijo priĉakujejo francoski krogi ugodnih rezultatov.

V Pragi ni poĉitnic

Praga, 6. avg. b. Politiĉna pogajanja, ki se vodijo v Pragi, tudi ĉez weekend ne bodo prekinjena. Doktor HodŹa je sklenil oditi danes iz Prage, vendar pa bo Źe v terek dopoldne sprejel finanĉnega ministra Kalfusa, da se razgovori o finanĉnih in gospodarskih zadevah narodnostnega problema. Predvsem gre za to, da se izraĉunajo stroŹki, ki bodo nastali zaradi tega, ker bo drŹavna uprava razdeljena na posamezne narodnostne skupine. Sotrudniki lorda Runcimana Źe vodijo razgovore s predstavniki sudetsko-nemŹke stranke, ki pa bodo brŹkone trajali dalj ĉasa. Lord Runciman sam bo najbrŹe poĉakal na izid teh razgovorov.

Tabor Kmečke zveze na Brezjah

1904. zastav Kmečke zveze

Danes se prikrat v zgodovini sestanejo slovenski kmetje pri brezjanski Mariji, da tam sami za sebe in sami iz sebe poizvedejo svoj glas in povedo, kako si oni kot kmetje predstavlajo svet in njegov red. To je dobro. Pomeni namreč notranjo probudo kmetkega stanu in njegova lastne samozavesti, pomeni, da izgublja občutek manjvrednosti ter se zaveda svojega večinskega poslanstva kot hranilca naroda, pa tudi svojih pravic do »sonečnega prostora na zemlji«. Na kmetih je sicer res da sonca veliko, kar lije se čez plazove in stiplje kot iz devnice na hišo v rebri, lesketa se čez po-

toke in drsi čez senožeti, toda če pogledaš v kočo, vidiš vlogo in temo, in če pogledaš v njih žoljenje, vidiš skrb, bolezen in nepreskrbljeno starost, in če se zastriš v bodočnost — vidiš negotovost in beg: beg z zemlje, beg iz tega naravnega sonca pod umetne tovarniške svetilke, ki pa razsvetljujejo zidove njihovih hiš z udobnejšo svetlobo. To ni dobro, da se kmetu jemlje vera v zemljo in delo na njej, v žoljenje, pritisnjeno materi zemlji tesno na grudi, kjer z znojem in trudom srka iz nje žoljenjsko silo za vse stanove, sam pa za žiotari, polnjen v žoljenju ob stran. Kmet se zaveda svoje cene: ve, da je on hranilec naroda, da je temelj vsake države, da je nosilec narodne tradicije in vere, zaveda se, da dobi na ceni njegovo sveto poslanstvo: pomlajevati izživetu in izumetničeno civilizacijo, to je — gniti žoljenje pelemesta — z novimi svežimi sokovi iz ostrja vedno mlade narave, s prvinami pristnimi in polnimi kretinami iz duše, ki v vsej globini občuti tako Boga kot Zemljo, in ve, kako dati vsakemu svojo. Kmet ve, da je on temeljna in najširša plast naroda, in da vsak, kdor hoče stati v narodu, išče opore svoji nogi na njem. Ve pa tudi instinktivno, o čemer se varati ne da, kdo sme in more stati na njem; samo tisti, ki resnično raste iz njega samega in je ves njegov, čeprav se žena v orhove, ki jim on ne more premeriti višine, čuti pa njegove korenine v sebi, kako srkajo iz njegove duše. To je tista naračna zveza v narodu, ki tvori živo narodno občestvo in veže stanove med seboj v enoto — ne pa v nasprotja — od najnižjih in najširših v najvišje in najožje, vse pa preveča isti narodni utrip, isto srce, ista zavest izpora in smeri, slovenska in Boga.

Kmečko ljudstvo se zaveda svoje cene in zato hoče tudi svojo zaščito, zaščito kot jo imajo drugi stanovi, hoče, da bo delo na zemlji tudi nosilo s seboj možnost žoljenja, kot ga delavec

zasluži, delavec na polju prav tako kot delavec v tovarni. Noče denarja za razsipanje, hoče ga za najnujnejše potrebe, ki jih ima naš kmet več kakor drugi balkanski kmetje: naš kmet že čuti potrebo po višjem kulturnem žoljenju, po nedeljskem branju, po izobrazbi, prosvetni in politični, po higienskem stanovanju in modernem žoljenju ter umnem obdelovanju polja. Zvestoba duhovnim vrednotam tradicije ne sme in noče biti zvezana konservativnost v tehnični napredek. Tudi tega si hoče omogočiti. Napredek stanu terja skupnost oseh posejencev istega stanu in enoten nastop. Naš kmet ima še vero o zemljo, mora jo imeti, kajti ko jo izgubi, bo naša narodna stavba grajena na pesek, ki ga odplavi usak nov nalič. In hudournikov je danes po Evropi toliko, da je treba korenin do pekla, kot jih ima samo grunt, ki stoji na ljubezni in delovnih rokah. Noče naš kmet več, da bi ga omaloževali kot »gorjanca« in »robagega kmetovca« in zopet noče, da bi ga gledali samo v idilični luči meščanske lažne romantike: hoče da ga razumemo v vsej njegovi stvarnosti, v njegovih socialnih razmerah in v potrebi po močni in zdravi podlagi. In zato hoče nastopiti sam in goropiti sam ter stopiti kot enakopraven člen k drugim stanovom, katerim pa prav tako priznava njihove žoljenjske težnje, ki so morda različne od njegovih. Toda ta borba noče biti zidana na razrednem sovraštvu, temveč na plemeniti tekmi med stanovi in ljubezni do naroda kot celote.

Zato Kmečka zveza prireja prvi svoj tabor v smislu najsvetejših slovenskih tradicij na Brezjah pri Mariji Pomočnici, Kraljici Slovencev, tam kjer se zbirajo romarji in bojevniki. Tako hoče biti naš kmet peren romar na tej z njegovim znojem prepojeni slovenski zemlji, romar k Bogu, pa tudi bojevnik za državno, slovensko in svojo stvar.

„Kmečka zveza“ v zgodovini

Ko dandanes zavedni in za stanovsko organizacijo navdušeni kmetje nabirajo člane za krajevne organizacije »Kmečke zveze«, se jim večkrat primeri, da ta ali oni sosed zmaje z glavo, češ: Vedno nove organizacije in društva! Včasih pa so kmečki ljudje živeli brez vsake organizacije!

Toda, kako zelo se moti, kdor misli, da je Kmečka zveza na Slovenskem nova organizacija! In jih je morda malo med nami, ki vedo, da je ravno »Kmečka zveza« najstarejša in najbolj zaslužna organizacija slov. naroda.

Ce beremo »Zgodovino slovenskega naroda«, ki jo je izdala Družba sv. Mohorja in ki jo ima doma vsaka slovenska hiša, kjer s šmohorskimi knjigami ni podžigajo peč, zvemo, da so se že leta 1515 kmetje vseh slovenskih dežel združili v »slovensko kmečko zvezo«, z namenom, da bi se skupno borili za najosnovnejše človeške pravice, katere so jim svojevoljno kratili brezsrčni graščaki. Ker je borba proti graščakom vodila kmečka zveza, kar se bo nemško reče »bunda«, je ostala med Slovenci vse do danes beseda »punte«, označba za odpor.

Vrhovno načelo prve »slovenske kmečke zveze« je bilo: Mi nismo nikomur sovražni, zahtevamo samo naše, od Boga nam dane, a od ljudi poteptane pravice in verujemo, da bo božja pravica tudi zmagala!

Ta praslavska kmečka zveza je bila organizirana skoraj tako kot naša sedanja »Kmečka zveza«: po vaseh je imela zaupnike, ki so se zbirali pri najuglednejših kmetih v okolišu večkrat na sestanke, katerih so se udeleževali tudi odposlanci ali sli vodstva deželne kmečke zveze. Kmečke zveze posameznih dežel pa so tudi vzdrževale medsebojne stike in pošiljale poročevalce druga k drugi. Kako močna je bila ta prva slovenska kmečka zveza, se da soditi po številu članov, ki so jih po podatkih starih zapiskov imele posamezne deželne kmečke zveze: gorenjska dvajsetisoč, golenciškaterska osemdesetisoč, koroška tritisoč itd.

Tudi znake so nosili že člani te prve slovenske kmečke zveze: petelinovo pero in vršček zimzelena za klobukom, pozneje pa jim je za znak oz. kroj služila — polhovka.

Sicer so večino članov te prve slovenske kmečke zveze ob ponesrečenem kmečkem uporu leta 1515 pobili in pozaprlji, vendar misli kmečke organizacije niso mogli ubiti in l. 1573 je ponovno stopila kmečka zveza, pod vodstvom Matije Gubca, v oborožen upor proti nasilnim graščakom. Tokrat so se združili slovenski kmetje s hrvaškimi in ta kmečka zveza je zbrala 16.000 svojih članov, ki so bili pripravljeni zastaviti svoje življenje za osvoboditev izpod graščinskega suženjstva. Nad pettisoč teh zavednih kmetov je bilo pobitih na stubičkem polju, mnogo tudi drugod in s kronanjem Matije Gubca v Zagrebu je bila zapечатena usoda prve kmečke zveze, obenem pa so postali tisoči teh kmetov, ki so dali kri in življenje za svobodo in pravico, zgled in opomin vsem bodočim kmečkim rodovom in tudi našemu, ki mu je včasih veliko žrtvovati za svojo stanovsko organizacijo skromen prispevek.

Tudi v poznejših stoletjih se je po raznih slovenskih okoliših od časa do časa organizirala »Kmečka zveza« ter pošiljala svoje zastopnike celo do samega cesarja na Dunaj. In ker so bile vse kmečke prošnje in pritožbe navadno brezuspešne, so se večkrat slovenski kmetje »punit« dvignili zoper trdosrčne in neusmiljene graščake.

Za osebno svobodo in osnovne človeške pravice se je slovenska kmečka zveza borila dolga stoletja in desetisočih njenih članov so položili svoje življenje na oltar svojih ciljev, dokler ni z ukinitvijo tlačanstva leta 1848 bil cilj dosežen in postal slovenski kmečki stan, to je slovenski narod, osebno svoboden in pred zakonom enakopraven.

Zato mora slovenski narod postaviti v zgodovini svojih bojov za človečanske pravice slovensko kmečko zvezo na častno mesto!

Slovenska kmečka zveza pa je vodila polna desetletja tudi borbo za slovenske narodne pravice. Ko se je pred tridesetimi leti ustanovila »Kmečka zveza« na bivšem Spodnjem Stajerskem, je prevzela vodstvo v borju za narodne in politične pravice stajerskih Slovencev. Naši narodni voditelji so se pred vojno borili proti nemškemu navalu na čelu Kmečke zveze! Kmečka zveza, slovenska kmečka organizacija, je kot močan jez ustavila prodiranje nemštva proti jugu in edino kmetije iz Slovenskih gor, člani slovenske Kmečke zveze, so si upali reči nemškemu osvovajalcu: Do tu in ne dalje!

Kmečka zveza si je pridobila ogromne zaslugе za ohranitev našega naroda in slovenskega jezika, zato se bo imenovala tudi v zgodovini bojev Slovencev za narodne in politične pravice vedno na častnem mestu!

Dandanes živimo slovenski kmečki ljudje v lastni državi, kjer smo pred zakonom enakopravni vsem drugim stanovom in kjer je tudi slovenski jezik državni jezik, kjer se v slovensčini predava tudi na vseučilišču in kjer je Slovencev v politiki pot odprta do najvišjih mest. In najvišje mesto v javnem življenju je dosedaj zavalj izmed Slovencev ravno voditelj predvojnje slovenske Kmečke zveze!

Današnji slovenski Kmečki zvezi ni več

Kmečki stan je še vse dozdaj brez vsakega socialnega zavarovanja. Ne za bolezen, ne za nezgode, ne za starost, ne za onemoglost naše kmečko ljudstvo ni zavarovano in nismo v tem oziru od časov, ko se je za kmečko ljudstvo zavarovanje boril pokojni dobrotnik slovenskega naroda, dr. Janez Ev. Krek, storili niti koraka na tej poti naprej.

Kmečki stan je še dozdaj brez prave možnosti strokovne in stanovske izobrazbe, ker obstoječe kmetijsko šolstvo ne zadostuje za vse desetisoče izobrazbe potrebne kmečke mladine, naše zadružništvo — razen kreditnega — je še v povojih in ne more vršiti v našem kmečkem gospodarstvu vseh onih nalog, ki bi jih vršiti moral! Socialni položaj kmečkega stanu je najslabši od vseh stanov v državi!

Zato mora današnja Kmečka zveza postaviti na svoj program borbo za socialne

Delo na polju

glavni cilj, boriti se za svobodo in temeljne človeške pravice, za katere se je borila dolga stoletja in jih končno tudi dosegla. Ni ji več glavni namen, boriti se za splošno slovenske narodne in politične pravice, za katere se je borila pred vojno in jih tudi dosegla.

Dandanes uživamo slovenski kmečki ljudje glede državljanjskih pravic enakopravnost, našemu slovenskemu jeziku je z ustavo, osnovnim zakonom države, zajamčena pravica uporabe v vseh uradih in javnih ustanovah. Naš kmečki stan je glede državljanjskih in političnih pravic enakopraven vsem drugim stanovom, ni pa enakopraven z njimi glede socialnih pravic in ugodnosti, ki jih uživajo drugi stanovi.

pravice kmečkega stanu, borbo za zavarovanje kmečkega ljudstva, borbo za omogočenje zadostne splošne in strokovne izobrazbe vseh kmečki mladini, borbo za močno kmečko združništvo, ki bo zmoglo organizirati naše kmečko gospodarstvo in ga dvigniti na sodobno višino, borbo za boljše življenjske pogoje kmečkemu ljudstvu!

Za te cilje se mora boriti sedanja »Kmečka zveza« — in če se bomo vsi slovenski kmetje naše Kmečke zveze oprijeli in se v njej združili vztrajno borili — bomo tudi te svoje cilje dosegli!

In v to: Bog daj srečo!

Varujmo kmečke šege in navade

Gotovo je in trdno stoji resnica, da je nosilec narodnih običajev kmečko ljudstvo in torišče, kjer se te navade izživljajo, kmečka vas in ne mesto. Kmečki človek je po svoji življenjski nujnosti mnogo bolj konservativni (tak, ki se drži starih navad) kot delavec ali mestjan. Zemlja, ta njegova trda, pa neizrečno ljuba družica, je vedno enaka od roda do roda. Spomladi pride kmetovalcu naproti leto za letom enako okrašana nevesta, čez poletje v jesen leto za letom daje iz svojega gorkega ostrja, kar človeštvo potrebuje za telesno hrano, za zimo leto za letom leže k počitku. Vedno enako ali vsaj vedno podobno. Ni se ne ravna po domiselnih premetenih ljudi, ki tako suvereno kot vladarji — za svoje trgovske dobičke — vodijo za nos nespametno človeštvo z določanjem, kaj je nedopustno, kaj nesodobno. Zemlja ima vedno isto modo, pa je vedno in vedno lepa. Človek po mestih je bil pozabil nanjo, misleč, da mu to bo moderna kultura in civili-

zacija nadomestila. Zavrgel jo je bil in hotel imeti nekaj boljšega. Pa je moral spoznati, da mu zemlje ne nadomesti nobena stvar. Če danes tisoči in tisoči hrepene iz mest na deželo in v planine: od kod želja in hrepenenje? Mesto mu vendar nudi vseh užitkov v izobilju: čemu neugnana težnja po preprostosti v planinah, kjer pade od tebe vse narejeno mesto udobje in postaneš za trenutek preprost kakor kmet? To je klic zemlje, ki je vedno enaka in zato vedno lepa. Kmečki človek je z zemljo vedno v objemu, zato pa z njo vred ohranja tudi iz roda v rod enak način življenja in z njim vred enake šege.

Kmet je bliže zemlji — saj je z njo zaročen — in zato z njo drži. Vsi drugi stanovi so bliže tehniki, bolj od nje odvisni, zato so njej vdani. V tem razloku je iskati tako zelo zaznavno posebnost kmečkega človeka v primeri z delavskim ali mestnim. In tu je iskati korenin tudi za prislovično tako imenovano »starokopitnost«

kmečkih ljudi. To konservativnost, ki hoče staro ohranjati, v marsikaterem pogledu pri kmečkih ljudeh opravičeno grajamo. Če trdi kmet, ki oče, da otrokom za kmetovanje ni treba večje izobrazbe, kakor jo ima sam in jo je imel njegov oče in ded, mu pravimo, da nima prav. Če se brani sodobnih — recimo modernih — pripomočkov za kmetovanje, kakor so razni stroji, ki mu delo olajšujejo, zgolj zato, ker mu niso všeč, ga obsojamo in to po pravici. Če nima smisla za umnejše in dobičkanosnejše obdelovanje zemlje, za nego dobre živine, za osuševanje in gnojenje travnikov itd., se mu to po pravici zameri, češ: vun in vun tišči svoj prav in si nič ne da dopovedati.

Toda če na drugi strani skrbno ohranja stoletno tradicijo, stoletno dediščino svojih prednikov, mu moramo biti hvaležni. Ta dediščina je v prvi vrsti neomajna ljubezen do rodne grude, do grunta, ki je kmetu vse. Blagodejna dediščina je globoka verska zvestoba slovenskega kmeta, ki se sedanja »naprednik« morda norčuje iz nje in jo hoče postaviti v kot ter nadomestiti z zunanjim bliščem vsesplošnega napredka. Vendar naš kmet čuva nad njo kot nad najdražjim zakladom in ne pusti, da bi mu kdo izrinil iz hiše vsakdanjo molitev, vedoč, da bo šel z njo iz hiše tudi blagoslov in sreča.

Dragocena dediščina, ki jo danes skrbno hrani slovenski kmečki dom, je materinski slovenski jezik, ki iz kmečke hiše srka zdrave sokove za svoj obstanek, rast in razvitek. Kje bi že bila ljuba slovenska beseda, če bi je ne ohranjali in oplajali naš kmet v svoji hiši!

In še druge dragocene sadove slovenske prošlosti hrani naš kmečki dom, ki jih tu ne bom našteval. Za vse to mu moramo biti hvaležni vsi, ki še čutimo, da nam po žilah polje slovenska kri.

Toda, žal, marsikaj je že izginilo iz slovenskih kmetij in domov, iz slovenskih srenj in fara, česar je škoda. Kako lepa je bila v mladih letih slovenska pesem, ki so jo zapeli fantje pod noč in se je razlegala po vaseh! Danes ni več časa za to lepo pesem pred vaško kapelico, umaknila se je v krčme, kjer živi samo še ob vinu, ali pa se je pomešala z modernimi šlagerji in otožno srbsko melodijo, ki so jo prinesli od vojakov in se ne prilega v pokrajino in naše kmečko okolje.

In naša božja pota! Ali ni bilo neko posebno čustvo zvezano z našim kmečkim romanjem na okrašenih vozovih, s pesmijo in molitvijo — dočim današnja hitrost z vlaki nima v sebi te pocije in pobožnosti.

Toda miselnja božja pota, ki so tako zelo tesno povezana s slovensko kmečko dušo, je še živa in prav današnji tabor jo hoče oživiti v največji meri. Prav to, da smo se zbrali tu, je znak, da vemo, kaj je najsvetejšega v kmečki duši in najgloblja potreba v njegovi duši.

Kako lepi običaji so bili zvezani s slovensko svatbo, s snubljenjem! In kako trdne in svete so bile zakonske zveze, ki so se sklepale s to globoko in pomembno narodno ceremonijo, v katero so vtisnili svoj znak stoletja in stoletja! Popuščanje in omaloževanje teh šeg vodi tudi k popuščanju v zakonu samem in s tem k razrahljanosti družinske zveze, te osnove vsakega naroda!

Premislite, koliko pristnih šeg je doma na slovenski kmetiji pri raznih kmečkih delih. Kako je bilo zanimivo in s posebnim občutjem združeno življenje pri hiši, kadar je bila pripravljena kopica na podu in določen večer, ko se bo proso melo. Saj so bili zraven oče in mati! Igra se je vrstila za igro, vse domače, vso veselo. Pol grenje se je pri takšnih prilikah sešlo. Kje jih imate še danes, mence? Redko kje!

Ali pa ličkanje koruze. Ali mlačev, ali košnja, ali trgatelj! Kdo bi mogel vse naštet!

Boste rekli: stroji so vse to izpodrinili. Saj jih vedno priporočate — zdaj se pa pritožujete, da ubijajo kmečke navade. Res! Stroji nosijo s seboj pogubo kmečkih navad pri delu. Danes že prav marsikje mlatijo s strojem, kosijo s strojem, žanjejo tudi s strojem. Zaradi lepih navad, ki jih stroji uničujejo, ne moremo reči, stran s stroji. Napredek zahteva svoje žrtve. Te posebno majhne narode bolijo. Da vam običaji ne propadejo, ho treba poiskati možnost, da jih ohranimo vsaj s pomočjo pristno kmečkih prireditelj in veselic. Nimam tu v mislih nikakih tekem, ki so tujega, športnega izvora in jih je sedanje bedasto tekmovanje za rekorde zaneslo tudi k nam. Celu v kmečke vrste se rinejo. Naš kmet pa ve, da hitro, za rekord opravljeno delo ni kmečke narave. Kmečko delo zahteva vedno ljubezni in srca, ki izključuje površnost in pretirano naglico. Mislim na prireditve, kjer bi se v priporih obnavljali odlomki iz raznih kmečkih del, ne toliko zaradi dela samega, kakor bolj zaradi razpoloženja in čustvovanja kmečkega ljudstva ob njem. Tu je nepregledno široko polje tudi za delo slovenske inteligentne plasti in za slov. umetnike.

Izredno veliko je po kmetih še danes pristno kmečkih navad, ki jim služi za zadnjo verska zvestava in čustvovanje. Eno smo že omenili. Pa se pa se vrstijo v teku leta od novega leta preko cvetne nedelje in velike noči tja do božiča in tepežnega dne. Življenje slovenskega kmeta je tako prepleteno z verskim čutom, da pozna kmet letne čase po svetnikih in vreme po stanju vremena na dan določenega svetnika. Tukaj pa ni nič strojevi! Pa vseeno počasi, komaj vidno tudi te navade plahnijo. Imamo tudi med Slovenci ljudi, ki jim je ležeče na tem, da verski čut kmečkega človeka s sladkimi strupi morijo — računajoč pri tem na gotove uspehe sebi v prid, ki bi jih drugače ne mogli doseči. In tako se tiho, skrivoma širi s knjigo, časopisom in živo besedo verski indiferentizem — po naše mlačnost v verskih rečeh. Jasno je, da so med prvimi plen takšnih stremljenj ravno stare navade, ki slone na verskem čustvu.

Uničevanje slovenskih svojiskosti, ki se kažejo v ljudskih navadah, ima namen počasi izbrisati narodno in versko podobo z obličja slovenske zemlje in iz ljudstva napraviti brezoblično gmoto (maso), ki jim je narodna zvestava in versko prepričanje edina močna ovira za doseg njihovega cilja.

Ako kličemo slovenski kmečki hiši, naj zvesto in skrbno brani in hrani lepe narodne in verske navade in šege, ne delamo tega zaradi kakšnih sladkomilnih čustev, ki bi nas obhajale pri mislih nanje, marveč storimo to iz globoke ljubezni do prave, pristne slovenske podobe, ki jo je treba ohraniti za vsako ceno, če hočemo še ostati pod božjim soncem.

Ker to gotovo hočemo — ne nazadnje tudi v korist in rast naše narodne države — zato kličemo vsem Slovincem: varujte in ohranjajte naše šege in navade!

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 7. avgusta: 9. pokrbnična nedelja. Kajetan, spoznavalec; Donat, mučenec.
Ponedeljek, 8. avgusta: Cirilak, Larg in Smaragd, mučenec.
Torek, 9. avgusta: Janex Vianney, spoznavalec, Peter Fab.

Novi grobovi

† V Komendi je umrl g. Frane Ambrož, posestnik in mesar. Pogreb bo v ponedeljek ob 9 dopoldne. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— **Poroča.** Danes se poročita v Šmihelu pri Novem mestu g. Radko Ahačič, učitelj na Črešnjevci, in gđ. Tina Erbežnik, učiteljica istotam. — Obilo sreče!
— **Preveden** je rezervni topniški podporočnik Dušan Benčan v mornarico za poročnika korvete.
— **Imenovana** sta za veterinarskega poročnika diplomirani veterinar in voj. državni gojence Rudolf Bračič, in v X. položajno skupino laborant Marij Hajek.

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR

TEL. 45-60 Ljubljana-Šiška
Sv. Jerneja c. 18
STROJI - ŽEL. KONSTRUKCIJE - POPRAVILA

— Za »Obrtniški dan« na Brezjah v nedeljo dne 21. avgusta je povsod prav veliko zanimanje. Od vseh krajev bodo prišli obrtniki z družinami, da se pri zborovanju pomenijo o vseh perečih vprašanjih in so navzoči pri verski igri »Svetogorska Mati božja«. Na razna vprašanja sporočamo, da velja kot vstopnica za zborovanje in igro knjižica in znak, oboje z napisom »Obrtniški dan« na Brezjah. Knjižica in znak — oboje stane 4 din — naročite v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica 12. V nedeljo 21. avgusta se bo oboje dobivalo na Brezjah. Letošnje romanje na Brezje naj vsakdo združi z obiskom »Obrtniškega dne« in z udeležbo pri igri »Svetogorska Mati božja«.

— **Duhovniška tretjerejna skupščina** za lavantinsko škofijo bo v ponedeljek ob pol 5 popoldne v frančiškanskem samostanu v Mariboru. Spored: Molitev, poročila predsednika, tajnika in blagajnika, volitev odbora za novo triletnje, nato samostojni predlogi in slučajnosti. Vabijo se člani, da se polnoštevilno udeležijo skupščine. — Odbor.

Kako pravilno kuhamo

makarone?

Pravilno kuhanje makaronov je pomembno, ako pazimo na sledeče:

1. količina vode: za 1/2 kg vzamemo 3 litre, za 1/2 kg 4 litre vode t. t. d.

2. način kuhanja: vodo osolimo in stresemo makarone v njo kadar zavre. Ves čas kuhanja naj voda živahno vre.

3. čas kuhanja: čim boljše je kakovost makaronov, tem dalj časa jih moramo kuhati. Dobro, po italijanskem načinu izdelane Pakatete-Jajzine kuhamo 20—25 minut. Kuhane makarone odcedimo v rešetki in jih oblijemo z mrzlo vodo.

Dobro tek!

Dvorni svetnik

prof. dr. Rösler

Graz, Schillerstrasse 26

ne ordinira do konca avgusta

— Zahvala. Banovinski institut za raziskovanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani se tem potom javno zahvaljuje generalnemu ravnatelju »vinčnega rudnika« v Mežici gospodu Georgeju Bargateju, ki nam je kot prvi in do sedaj edini privatni mecen naklonil dragoceno zaščitno napravo za zdravljenje, a tudi nevarni radij.

— Spremembo rodbinskega imena v Cistar je dovolila banska uprava dravske banovine Albinu Povhu, rojenemu v Stožicah pri Ljubljani in pristojnemu v občini Velika dolina v brežiškem okraju.

— Državno priznani enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu (Dopisna trgovska šola) v Ljubljani, Kongresni trg 2, vpišuje dnevno od 9—12 in od 4—6 popoldne. Tečaj je priznan najboljše. Sprejeto je o zaključnem izpitu tega tečaja služijo absolventom kot dokaz redno dovršene vajeniške dobe in polidrugega leta pomošniške prakse v trgovski obrti. Zavod razpolaga z zares odgovarjajočimi, velikimi učilnicami in zbirkami ter ima edinstveno lego v središču mesta. Vodstvo in učno osebje kvalificirano, pouk vzoren. Vsa pojasnila daje vodstvo zavoda brezplačno.

— Zveza slov. obrtnikov v Ljubljani vabi vse svoje člane, kakor tudi člane svojih edinic po dravski banovini, da se polnoštevilno udeležijo proslave 20letnice Jugoslavije, dne 14. avgusta t. l. v Mariboru, kjer bomo skupno akupno korakali v sprejeto. Veak, kdor se želi udeležiti te proslave, naj

se obrne na svojo občino glede legitimacije za četrtinsko vožnjo, obrtniki iz Ljubljane in okolice pa dobe vsa točna navodila v pisarni Zveze slov. obrtnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25. Prijaviti se je takoj.

VELEČENJENA! Najboljše in najcenejše domače čistilo za kuhinjo, kopalnico, delavnico i. t. d. je le

SLAVIN

Zato uporabljajte v bodoče le SLAVIN.

— V minoritsko semenišče v Ptuj se sprejmejo dijaki od I. do IV. razreda gimnazije, ki se želijo posvetiti redovniškemu in duhovniškemu poklicu. Vse prošnje naj se pošljejo na Minoritski samostan v Ptuj.

— Maturantom novomeške gimnazije l. 1918. Tovariši! Svetovna vojna nas je ločila v šesti gimnaziji in od takrat še nismo imeli prilike za tovaršijski sestanek. Ker obhajamo danes 20letnico mature, bi bilo prav, da se snidemo v Novem mestu, v lepi dolinski metropoli, kjer smo preživeli toliko prijetnih dni. Morda bi bilo najprimernejše sredi septembra. Prosim tovarše, da mi do konca avgusta sporočijo tozadevne predloge. — Kovačič Anton, kaplan, Cerknica.

— Pozabljena ženska jopica in dežnik. V sredo, dne 3. avgusta, je bila v gorenskem osebnem vlaku, ki odhaja iz Ljubljane ob 3 popoldne, pozabljena ženska jopica in dežnik. Kdor je te stvari spravil, je vjdno naprošen, da pošlje svoj naslov na upravo »Slovenec« pod šifro: »Najdena jopica«.

— Radi bi igrali »Desetega brata«, paj kaj, ko je etara dramatizacija že davno pošla! Ravno kar pa je izšla najnovejša in svojevrstna dramatizacija te tako priljubljene Jurčičeve povesti. Priredil jo je Dav. Petančič kot vaško igro pod milim nebom in jo izdal v znanih »Ljudskih igrah« (22. zvezek). Lahko rečemo, da bo ta priredba izzvala navdušenje po vseh naših odrih, ki se žele dobrih narodnih snovi za igranje na prostem! Knjižica velja 20 din in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Naročniki revije »Ljudski odrec« jo dobe za 15 din.

Vaseno!

obvaruje kožo od ranjenosti vsled ležanja in mokrote

— Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno, tudi ob nedeljah in praznikih, od 10—12 v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lasten dijaški internat.

Ni vedno krivo perilo, če se prekmalu raztrga. Uporabljajte za pranje odlično

HUBERTUS

milo in Vaše perilo bo delj časa ostalo celo!

— V »Službenem listu« kraljevske banske uprave dravske banovine od 6. t. m. je objavljen »Pravilnik o kontroliranju in urejanju prodajnih cen mešanice bencina z alkoholom kot motornega pogonskega sredstva« in »Naredba banske uprave za preprečitev širjenja slinavke in parkljevke«.

KINO SLOGA Tel. 27-30
CHARLIE CHAN V CIRKUSU
Najnovejši žurnal: Tekma za Davisov pokal
Punčec — Henckela.
Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

— Milijardo dinarjev zadeti, pomeni izredno srečo. Prepotovati vso Italijo od Milana do Rima in Neaplja preko Padove, Benetk, Loreta, Firenze, Assis in drugih zanimivih krajev z udobnim izletnim avtomobilom v devetih dneh za malenkostnih 800 din, pomeni razmeroma večjo ugodnost. Edinstvena prilika se nudi ob 18. do 26. avgusta. Kdor se želi še pridružiti, naj izpolni pogodbo do 10. avgusta. Spored in navodila pošlje »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Pred 300 leti

so pripisovali z Rogaško slatino dosežena zdraviljenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moč znanstveno ugotovljena. Je to blagor narave trpečemu človeštvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaška slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. — Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete
R O G A Š K O S L A T I N O !

— 80letnice žudežnih lurskih dogodkov proslavi verna Slovenija angeljsko nedeljo, 4. septembra v slovenskem Lurdu — Rajhenburgu v veličastni baziliki Lurske Marije. Velike romarske slovesnosti se prično že v soboto popoldne po prihodu posebnih romarskih vlakov. Po izvršenih slovesnostih v nedeljo pa bo skupni izlet v Zagreb. Opozarjamo na te lurske slavnosti že sedaj, prigrasiti pa se je treba vodstvu do 25. avgusta. Priprave za to romanje vodi tudi letos »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, ki pošlje tudi navodila vsakomur brezplačno.

Na turah, pri kolesarjenju, na motorju — Gregoričev, »Borosan«'. Zahtevajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— »Putnikov« izlet od 3. do 19. septembra z brzim vlakom in luksuznim parnikom: Italija — Sredozemsko morje — Sicilija — Sardinija — Afrika — Malta — Tunis — Tripolis — Genova. Cena le 3300 din. — Prijave do 11. avgusta pri »Putniku« Maribor, kjer se dobijo vse potrebne informacije.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželjeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.
Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25 V. 35.

— Se v ponedeljek je čas za prijavo k »Putnikovim« izletom v inozemstvo.

— Potovanje s »Putnikom« je užitek! Bogata izbira izletov, luksuzni avtokari! Gradec, 100 din, 11. avgusta; Celovec (Vrbsko jezero), 120 din, 15. avgusta; Maribor, 200 din, 20.—21. avgusta; Logarska dolina, 110 din, 21. avgusta. Postojna — Gorica — Grado — Benetke — Padova — Gardone Riviera — Riva — Merano — Cortina d'Ampezzo — Millstadt — Vrbsko jezero — Celovec, 1600 din; od 25. do 31. avgusta. — Prospekti, vse informacije in takojšnje prijave pri: »Putniku«, Maribor — Celje — Ptuj.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost

Atelje Bazanella

od 6. VIII do nadaljnjega ne dela. Dne 28. VIII potuje v Pariz v prakso v svetovno znano modno hišo JEAN PATON kot pomožna risarka in prirobovalka. Pravočasno bo svoje cenjene dame obvestila kdaj in kje začne zopet z rednim delom. Z današnjim dnem se iz Beethownove ulice 15 izseli.

— V uršulinskem samostanu v Ljubljani bodo duhovne vaje za učiteljice in tečaj KA. Duhovne vaje se začno 13. avgusta zvečer in se končajo 17. avgusta zjutraj. Vodil jih bo g. P. Josip Preac, D. J. — Te duhovne vaje veljajo tudi za one učiteljice, ki prihajajo vsako leto na eksercicije k uršulinkam. Samostanski predstojništvo jih vjdno vabi. — Tečaj KA traja od 17. do 19. avgusta zjutraj!

— Zveza slov. obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani obvešča vse svoje članice, da bo redni občni zbor dne 21. avgusta ob 9 v dvorani Ljudskega doma v St. Vidu nad Ljubljano. Po občnem zboru bo veliko obrtniško zborovanje. Vseh zavodnih obrtnikov in obrtnic dolžnost je, da se tega velikega zborovanja gotovo udeležijo.

— V Rim in Firence od 3. do 8. septembra z brzovlakom. Cena prevoza, prehrane, krožne vožnje z avtomobusom po Rimu, raznih vstopnin in kolektivnega potnega lista, vodstva itd. je 1250 dinarjev. Zahtevajte podrobne prospekte takoj v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!
— Od 3. do 6. septembra bo avtoizlet v Vipavo in Ajdovščino. Prijave sprejema izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Hotel Slon, tel. 26-45.
— Vpisovanje v enoletni trg. tečaj »Hermes«. Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na »Hermes«, enoletnem trg. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimprej ravnateljstvu »Hermesa«, Maribor, Zrinjskega trg 1. Zahtevajte prospekte! Vpisovanje vsak dan

Maribor

m »Vzajemnost«, društvo duhovnikov lavantinske škofije, ima v ponedeljek, dne 8. avgusta t. l., ob pol 10. dopoldne svoj redni občni zbor v bogoslovju, Glavni trg 7. Vsi člani vjdno vabljeni.

m »Pevovodje!« Jutri pevski tečaj v Gregoričevi ulici 31-11. Začetek ob pol 10.

m Na letošnjem Mariborskem tednu se je znašla zopet množice prodajalcev, ki pa skoraj vsi ponujajo robo na svojih stojnicah v nemščini. Naj bi uprava Mariborskega tedna ukrenila, da bodo ti prodajalci ponujali blago v našem jeziku, če ga pa ne obvladajo, naj si najamejo našega človeka.

m Veliko pomanjkanje prenočišč je zavladovalo že sedaj za soboto 13. in nedeljo 14. t. m., ko bodo v Mariboru velike proslave. Vsi hoteli in prenočišča imajo sobe že rezervirane in je sedaj veliko iskanje zasebnih prenočišč.

m V bolničarsko podčastniško šolo v Nišu bo sprejetih večje število gojencev v starosti od 17 do 21 let. Sprejemni pogoji se dobe pri mestnem vojaškem uradu.

Aeromiting 7. avgusta ob 14

Aerodrom, Maribor (Tezno)

m Letalski miting na Teznu. Opozarjamo Mariborčane na velezanimivo prireditve naših letalcev, ki bo popoldne na Teznu. Okrog 20 vojaških in civilnih letal, ki jih pilotirajo naši najboljši piloti, bo nastopilo z vratolomnimi produkcijami, z borbami v zraku, napadi na improvizirano vas, na zemlji jim pa bo odgovarjala zračna obramba s topovi in strojnimi meti in umetno meglo. Na Tezno bodo vozili popoldne mestni avtobusi.

m Mariborčani! Danes popoldne v obmejni št. ilj v Slov. goricah na prireditve tamošnjega Fantovskega odseka! Odhod z vlakom ob 13.

m Članice Dekliškega kroška stolnega prosvetnega društva, ki se udeležijo prireditve v St. Ilju v Slov. goricah, naj se zberejo ob pol 1 na glavnem kolodvoru.

Moške obleke — največja izbira

I. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

m Meja med Marenbergom in Dravogradom je na nemški strani zaprta ter je dovoljen prehod čez njo iz naše države samo z motornimi vozili, ne pa z vprežno živino. Mejo so zaprli Nemci zaradi slinavke.

m Strela je vrgla dvojni kozolec posestnika Miha Laznika na Ravnah. Zgoraj je ves pridelek žita ter je škoda 25.000 din.

m Policijska ura med Mariborskim tednom. Za časa Mariborskega tedna je odredila banska uprava policijsko uro za kavarne do 4. zjutraj, za bufete do 11. zvečer, za gostilne in vse ostale obrate pa do 2. zjutraj. V noči od 13. na 14. t. m. pa je dovoljeno vsem gostinskim obratom brez izjeme, razen bufetov, neprekinjeno obratovanje vso noč pod pogojem, da od 2. naprej ne točijo alkoholnih pijač.

Železno pohištvo

žične vložke — otroške vozičke vseh vrst nudi najceneje
»OBNOVA« F. Novak, Jurčičeva ulica št. 6

m Umri je v bolnišnici bivši pobreški župan, upokojeni orožniški kapitan g. Matija Volk, star 65 let. Naj počiva v miru!

m 7 družin zaradi požara prisadeti. V Vel. Misljnu je zgorela enonadstropna hiša, v kateri je stanovalo 7 delavskih družin, ki imajo 74.000 dinarjev škode, dočim se ceni hiša na 200.000 din.

m Danes zanimive motociklistične dirke. Na krožni progi Maribor—Kamnica—Maribor priredi Motoklub Maribor danes dopoldne ob pol 11. velezanimivo cestno dirko.

m Krznarstvo P. Semko, Gospoška 37 vam nudi sedaj ceneje kožuhovino in krznarske izdelke.

m Smrtna nesreča pod lenariškim avtobusom. Avtobus iz Sv. Lenarta v Slov. goricah se je večeraj peljal poln potnikov proti Mariboru. Med gostilno Welle in bencinsko črpalko je stal kmečki voz, kateremu se je avtobus nekoliko na levo umaknil. Na cesti sta se igrala dva mlada fantka. Ko sta zagledala avtobus, sta skočila pred njim čez cesto. Nesreča je hotela, da je bil devetletni učenec I. razreda Franc Bukšek, viničarski sin iz Pekla, prepočasn. Avtobus se je hotel fantu izogniti še bolj na levo, dečko pa je izgubil svo razsodnost ter se je zaletel z vso silo v levo svetilko, na kateri si je razbil glavo, potem pa ga je povzilo še zadnje kolo avtobusa. Dečko je obležal mrtve.

Dr. Marinič, Koroščeva ulica 26, Maribor ne ordinira do 29. avgusta

m Usodna nesreča služkinje. V petek popoldne je peljala 51letna služkinja Katarina Majc piščka svojih gospodarjev na sprehod v meštno okolico. Pes se je jel zaletavati v kravo, ki se je pasla ob poti, žival pa je zdvijala ter navelila na služkinjo. Nabodla jo je na robove ter ji zadala nevarne poškodbe. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so jo takoj operirali ter ugotovili, da ima na več mestih pretrgana čreva.

Stavon Ribarič

Maribor, Aleksandrova cesta 59
Galanterija, pletenine, nogavice, otroške, damske in moške čipke, igrače, papir itd.

m Med mariborskim tednom kupite in prodajte zlatino pri grajskem urarju Janu.

m Kruh »Turist« od Feiertaga je poseben, ržen, zelo redilen ostane 8—10 dni svež. Najboljše hranilo za izletnike. Dobi se na Betnavski ulici 43. Glavnem trgu 14. v trgovini Skaza, v Ulici X. oktobra 5 in na Meljski cesti 65.

Ljutomer

Prvo sv. mašo bo danes daroval v Ljutomeru g. Alojzij Trojner, sazejnjane. Domača vas in vsa župnija sta se lepo pripravili, da dostojno počastita novega duhovnika. Novomašniku bo pridigal g. dr. Kelenc Tomaž, sazejnjanski ravnatelj iz Splita. Popoldne ob treh bodo večernice. Domači srečni novomašnikovi družini iskreno čestitamo, saj je dala sv. Cerkvi že dva redovnika.

Kamnik

V Tunfleah bodo zgradili prosvetni dom. Od bor živahno deluje, da v tem lepem delu nove kamniške občine postavi skromen prosvetni dom, ki bo odgovarjal težnjam agnih Tunjičanov. V korist zidave doma bo danes tombola z bogatimi dobitki. Prva tombola je vol. druga moško kolo itd. Za Kamničane bo to dobrodošel izlet v lepo okolico k sv. Ani.

Zveza Slovenske krajine z ostalo Slovenijo:

Most čez Muro pri Petanjcih

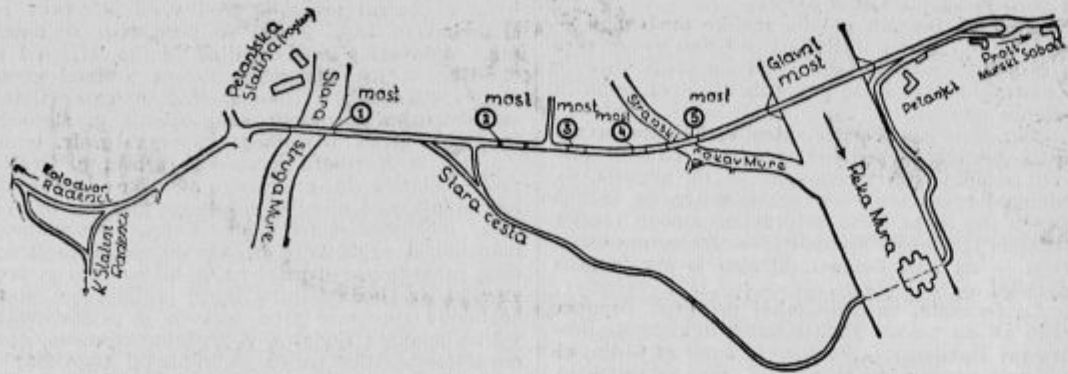
1 km dolga nova cesta in 6 mostov bo vezalo Slovensko krajino s Slovenijo — Premostitev Mure pri Petanjcih bo veljala skoro 5 mil. din. V kratkem bodo začeli z delom

Ze lepa razstava Društva za ceste v Ljubljani, ki je bila letos na spomladanskem velesojmu v Ljubljani, je nazorno pokazala, kako odrezana od ostalega slovenskega ozemlja je Slovenska krajina. Edini cestni most, ki vodi iz Prekmurja v slovensko ozemlje, je čez Muro pri Veržetu. Ta most je v izredno slabem stanju. Še huje pa je, da so ceste, ki se stekajo na njega, prav slabe in za večji promet neprimerne, ker so kategorizirane večinoma kot občinske ceste. Ves zgornji del Prekmurja uporablja zaradi tega za prehod čez Muro most v nemški Radgoni ali pa brod v Petanjcih. Brod v Petanjcih pa vozi seveda le ob ugodnem vodnem stanju reke Mure in je zato kaj negotova zveza.

Gradila bo banovina

Ze pred lanskim je odločil g. ban dr. Marko Natlačen, da bo banovina temu nezgodnemu stanju, od katerega je imela veliko gospodarsko škodo tako Slovenska krajina, kakor tudi Štajerska, od-

vodnjih, je vendar verjetno, da bo ob večjih povodnjih voda morda še zastajala. Da cestni nasip z zadrževanjem vode ne bi povzročil še večjih povodnj, bo nasip takoj v začetku nove ceste znatno znižan v dolžini 100 m, prav tako pa na levem bregu Mure ob priključku na staro cesto, ki vodi v Mursko Soboto. V primeru, da bi ob katastrofalni povodnji voda izredno narasla, bo na teh dveh mestih voda odtekala tudi čez novo cesto. Ta rešitev je seveda le začasna, dokler ne bo regulirana Mura. Verjetno je namreč, da bo Mura po opravljeni regulaciji znatno poglobila glavno rečno korito, zaradi česar bo mogla struga sama odvajati mnogo večje množine vode. Po izvršeni regulaciji se bosta seveda zvišala tudi sedaj znižana odseka cestnega nasipa, s čimer bo za vedno zagotovljena stalnost prometa. Pripomniti moramo, da tudi že sedanji načrt omogoča neprekinjen promet ob povprečnih povodnjih in bo promet prekinjen le ob katastrofalnih povodnjih po večjem razdobju let.

pomogla. Saj je pa bil tudi že skrajni čas, da se cestna zveza Slovenske krajine uredi vsaj po 20 letih samostojnega življenja v svobodni državi. Tehnični oddelek banske uprave je po naročilu g. bana dr. Natlačen izvršil vse potrebne meritve in poskusna vrtnja ter nato izdelal obsežen načrt, po katerem naj bi se premostila Mura pri Petanjcih in tako ustvarila banovinska cestna zveza čez Muro v smeri Grabanov—Radenci—Gederovci. Ker teče Mura pri Petanjcih po zemljišču, ki ga ob povodnjih močno poplavlja, je bilo treba za premostitev urediti tudi 1 km dolg cestni nasip. Ker pa pridrve ob povodnjih na to ozemlje tako velikanske množine vode, da jim tudi širok most nad reko Muro ne bo mogel zadoščati, so nad suhih rokavi in strugami, čez katere bo šel cestni nasip, določili zgraditev še 5 drugih mostov, ki bodo ob povodnji prepuščali vodo na drugo stran cestnega nasipa. Jasno je, da je tako obsežno gradbeno delo vrglo tudi velike proračune, ki so za vse skupaj znesli skoraj 5 milijonov dinarjev.

Posojilo za banovinske ceste

Letos 30. junija je bila pri tehničnem oddelku banske uprave licitacija za premostitev Mure pri Petanjcih v skupnem proračunskem znesku 4 milijone 998.000 dinarjev. Licitacije se je udeležilo pet podjetnikov, ki so stavili izredno malenkostne puste. Najugodnejši ponudnik ni ponudil niti enega cellega odstotka popusta. Tako je podjetje Slograd iz Ljubljane ponudilo kot najnižji ponudnik 0,85% popusta in izlicitalo premostitev za 4.955.166 dinarjev. G. ban dr. Marko Natlačen licitacije toliko časa ni potrdil, dokler ni bilo za graditev potrebnih denarnih sredstev na razpolago. Stroški za premostitev Mure pri Petanjcih naj bi se namreč krili iz milijonskega cestnega posojila, ki ga je banska uprava najela pri Poštni hranilnici. To posojilo je bilo pred kratkim dovoljeno in bo banovina dobila od Poštne hranilnice 11.100.000 din za modernizacijo banovinskih cest. 5 milijonov od tega posojila bo takoj na razpolago za premostitev Mure in g. ban dr. Natlačen je licitacijo za premostitev Mure te dni potrdil, tako da bo podjetje Slograd v kratkem moglo začeti z delom.

Dolg cestni nasip

Kakor smo že omenili, bo v zvezi s premostitvijo Mure preložena tudi stara cesta, ki vodi iz kolodvora v Radencih k petanjskemu brodu na Muri in naprej v Mursko Soboto. Celotna preložitev ceste je dolga 1.030 m. Izprva poteka cesta v glavnem v smeri stare ceste. Po 400 m pa se loči od stare v smeri na levo, nakar nalahko zavije še bolj v levo in gre pravokotno čez strugo reke Mure. Od mosta gre nova cesta še kakih 150 m naprej, nakar se priključi zopet na staro cesto. Cesta bo potekala v glavnem čez vse poplavno ozemlje v 3—4 m visokem nasipu. Kljub temu, da bo na tem odseku 6 mostov, ki bodo omogočili pretok velikanskih množin vode ob po-

Na novo zgrajena cesta bo široka 6 m, tlakovana pa bo v širino 5 m. Spodnji del cestnih nasipov, ki bo ob povodnjih prišel v dotik z naraslo vodo, bo obložen z betonskimi ploščami, ki bodo slonela na skoraj 1 meter globokih betonskih temeljih. S temi ploščami bo cestni nasip povsod zavarovan pred izpodjedanjem vode. Pri priključkih poljskih potov in manjših cest na novo cesto bodo napravljene potrebne rampe, ki bodo vse tlakovane in pogromozene. Prav tako bo zgrajen nov priključek za dovoz k zdravilišču Slatina-Radenci. Vsa estna dela so bila preračunana na 1.040.000 din.

Pet manjših mostov

V smeri od Slatine-Radenci in kolodvora v Radencih proti Murski Soboti bo prvi most stal približno pri 300 metrih nove ceste nad staro strugo Mure. Ta most bo dolg 40 metrov in bo imel dva podporna stebra v strugi in tri odprtine po 11 metrov. Proračunan je na 420.800 din. Drugi most bo približno v sredi preložene ceste in bo imel en podporni stebel v jarku, čez katerega bo vodil. Most bo dolg 25 metrov in bo stal 270.600 dinarjev. Tretji most, ki bo imel 10 metrov široko odprtino, bo 50 metrov naprej od drugega mosta. Njegov proračun znaša 150.700 din. Četrty most, ki bo imel tudi desetmetrsko odprtino, bo spet za 50 metrov naprej od tretjega. Stal bo 158.500 din. Peti most, ki bo 30 metrov naprej od četrtega, pa bo imel dve odprtini po 11 metrov s podpornim stebrom v sredi struge stranskega rokava reke Mure. Stroški za njegovo zgradbo bodo znašali 318.000 din. Glavni most čez Muro pa se začneja pri 750 metrih nove ceste in bo v celoti dolg 103 m pol metra. Vseh pet mostov bo seveda ob normalnem vodostaju na suhem, pač pa bodo ob povodnjih omogočali pretok velikim množinam vode. Vseh pet manjših železobetonskih mostov je torej preračunanih na skupno 1.319.000 din.

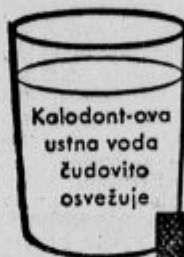
Glavni most čez Muro

bo imel tri odprtine. Srednja odprtina bo merila 34 m pol metra, obe krajni pa po 28 m pol metra. Most gre približno pravokotno čez strugo, ki je bila na tem mestu regulirana že pred svetovno vojno. Ker ob reki navzgor in navzdol od mosta struga še ni bila regulirana, je prav verjetno, da se bo po izvršeni regulaciji struga Mure izdatno poglobila. Zaradi tega pa je bilo treba opornikom mostu določiti globoke temelje. Graditev temeljev za stebre podpornike in obrežne stebre bo dala precej dela, ker svet na tem kraju ni posebno trden. Če upoštevamo, da se je v davni tudi na tem ozemlju razprostiralo Panonsko morje, katerega zadnja ostanka sta Blatno jezero na Madžarskem in Nežidersko jezero v sedanji Nemčiji, potem nam bo razumljivo, da bo treba most graditi na naplavinah in usedlinah. Pri poskusnih vrtnjih so ugotovili, da je na dnu struge tri metre debela plast gramoza, ki ga je Mura naplavila iz višjih leg zaradi delnih regulacij. Pod

Rešite svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ — to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

to plastjo pa leže same plasti sive glin v mivke, ki imajo zelo malo trdnosti. Zaradi tega bodo zgradili temelje srednjih opornikov približno pet metrov pod dnem struge.

Temelji na pilotih

Ker ne bo dovoljevala debela plast gramoza v strugi, da bi zabili lesene plohe dovolj globoko in tako sestavili zagatno steno, bodo zagatne stene v sredi struge sestavili iz železnih plošč, ki jih bodo zabili skozi gramoze v glino. Nato bodo odkopali gramoze in glino in zabili v globino pet metrov pod dnem struge za vsak stebel opornik 74 po 30 centimetrov debelih in 10 metrov dolgih pilotov še globlje v glino. Ti piloti bodo nato prevzeli težo betonskih temeljev pet metrov pod dnem struge in vso težo na njih zgrajenih opornikov. Za obrežna opornika, ki bosta stala prav tako na pilotih, ne bo treba železnih zagatnih sten, ker na obrežju še ni naplavljenega toliko gramoza, da ne bi bilo mogoče zabiti lesenih plohov v globino. Vsak od obrežnih opornih stebrov bo stal na 50 po 10 metrov dolgih pilotih.

Lepa zunanost

Kakor vsi ostali mostovi, tako bo seveda tudi glavni most ves zgrajen v železobetonu. Širina vseh mostov bo med ograjama šest in pol metrov. Širina ceste na mostovih pa bo pet in pol metrov, tako da bo ob strani še pol metra hodnika. Vozišče na mostovih bo tlakovano z malimi granit-

nimi kockami, ki bodo debele 8 cm. Rege med kockami bodo zalili z asfaltom. Oba srednja podporna stebra opornika pa bosta zato, da bi bila obvarovana pred okruženjem, obložena z nosilnimi granitnimi klesanci, ki bodo debeli 30 do 40 cm. Ob dovozih na glavni most bodo postavljeni štirje portalni stolpi, ki bodo na zunan obložen s ploščami iz granita, kar bo lepo povzdignilo enostavno zunanost vse mostne zgradbe. Most bo na vidnih ploskvah ometan z ometom iz granitnega peska. Ograja na mostu bo železna in sestavljena iz zvarjenih cevi. Zgraditev glavnega mostu samega je preračunana na 2.638.500 dinarjev. Vse železobetonske konstrukcije mostov bodo grajene po principu, da morajo biti čim lažje, ker slabotna nosilnost zemljišča ne dovoljuje težkih zgradb.

Začetek del že v avgustu

Ze v mesecu avgustu bo podjetje Slograd začelo z graditvijo te premostitve, ki bo najbrž trajala še vse prihodnje leto, pri čemer bodo številni domačini iz bližnje in daljne okolice mogli dobiti precej dela. Obsežna težakša dela bo zahtevala zlasti zgraditev nad 1 km dolge ceste. To bo prav posebno ugodno za tamonje prebivalstvo, ki je v letošnji pomladi doživelo tako strahotno povodenj Mure, ki je mnogim uničila na poplavljenih poljih prav vse pridelke. Glede na to še prav posebno pozdravljamo dejstvo, da bo banovina prav sedaj začela graditi to tako važno cestno zvezo, ki bo končno zvezala Slovensko Krajino z ostalim slovenskim ozemljem.

Suša opustošila Belo krajino

Suhor, 5. avg. Zalosten je pogled na Belo krajino! Vse je zgorelo, njive stojijo prazne, ker ni bilo mogoče sejati prosa in ajde. Tudi če bi zdaj dež namočil, je za to setev že prepozno. Koruzo zanjemo in polagamo živini, ker zaradi suše ni mogla narediti klasov. Ljudje e strahom čakajo zime, ker bo nastopila lakota.

Najhuje pa je, ker ni vode. Gospodinj ob jutri hodijo z loncem k tistim, ki imajo še kaj vode v vodnjakih in lepo prosijo, da bi dobile toliko vode, da bi skuhale žgance. Slišimo pripovedovati, da so drugod nalivi in dež, a od Gorjancev do Kolpe nič že od 22. majnika. Priekočila nam je na pomoč banska uprava in mestna občina v Ljubljani, ki so 14 dni z dvema avtomobilima razvažali vodo po vaseh, a ta tedn so avtomobile odpoklicali spet v Ljubljano. Tako se zdaj spet vrsti vsako jutro in večer cela

procesija voz v poldrugo uro oddaljeno Metliko, da pripeljejo par hektov vode.

Drž. higienski zavod raziskuje zdravstveno in socialno stanje naših vasi. Zaščitna sestra hodi od hiše do hiše in poučuje ljudi o enagi in zdravstvu. Hvalevredno je to! A kako naj ljudje pazijo na enago, če pa ni toliko vode, da bi se pošteno vsak dan umili!

Preteklo nedeljo sta nas obiskala poslanec dr. Koce in član banskega sveta Pavlin Bitnar. Videla sta, kakšno škodo nam je napravila suša. Zupan Nemanč je v imenu prebivalstva razgrinjal vso revščino obema gospodoma. Prosili smo ju, naj se zavzame za pospešeno graditev vodovoda; obljubila sta, da bosta storila vse korake, da se delo pospeši. Saj pravijo, da je treba samo en milijon dinarjev in bi e tem milijonom bil zgrajen vodovod do Suhorja. Bog daj, da bi prizadevanje obeh gospodov imelo uspeh!

Knobleharjeva slovesnost v Škocijanu pri Mokronogu

Knobleharjeve slovesnosti 14. in 15. avgusta v Škocijanu ne bodo samo spominska slovesnost v spomin 80 letnice smrti misijonarja Knobleharja, tudi ne bodo samo veličasten versko-misijski tabor, ampak naravnost zgodovinsko dejanje, kajti prevz. g. škof. dr. Gregorij Rožman je dovolil, da se ob tej priliki javno in v imenu vsega zbrane ljudstva naslovi nanj prošnja, da se začne razprava za Knobleharjevo proglašenje blaženim. Temu ali onemu se bo morda zdelo to nekoliko drzno, toda samo tistemu, ki svetlega Knobleharjevega življenja ne pozna. Vsi tisti pa, ki ga poznajo, so prepričani, da zasluži poleg škofa Antona Martina Slomška in škofa Baraga tudi misijonar Knoblehar to čast. To misel so izražali že njegovi sodobniki ob njegovi smrti. Knobleharjevo življenje je bilo v resnici ena sama nepretrgana pesem kreposti in heroičnega žrtvovanja za Boga in duše. »Zgodnja Danica« ga ob njegovi smrti imenuje celo mučenca, ker je za sveto stvar žrtvoval vse, tudi svoje mlado življenje. O tem bodo obširno govorili v Škocijanu g. škof in drugi poznavalci Knobleharjevega življenja. Kdor hoče torej biti priča temu zgodovinskemu dogodku, naj pride 14. in 15. avgusta v Škocijan!

Knobleharjeve slovesnosti pa bodo tudi drugače vredne, da se jih udeležimo. Vrli Škocijanci bodo vse storili, da bodo slovesnosti čim večje in veličastnejše. Ob tej priliki bo odprta zanimiva misijonska razstava kakršne v Škocijanu in okolici še ni bilo. Zanimiva bo tudi velika misijonska akademija v nedeljo popoldne, pri kateri bodo razne župnije tekmovale, katera zna kaj posebno le-

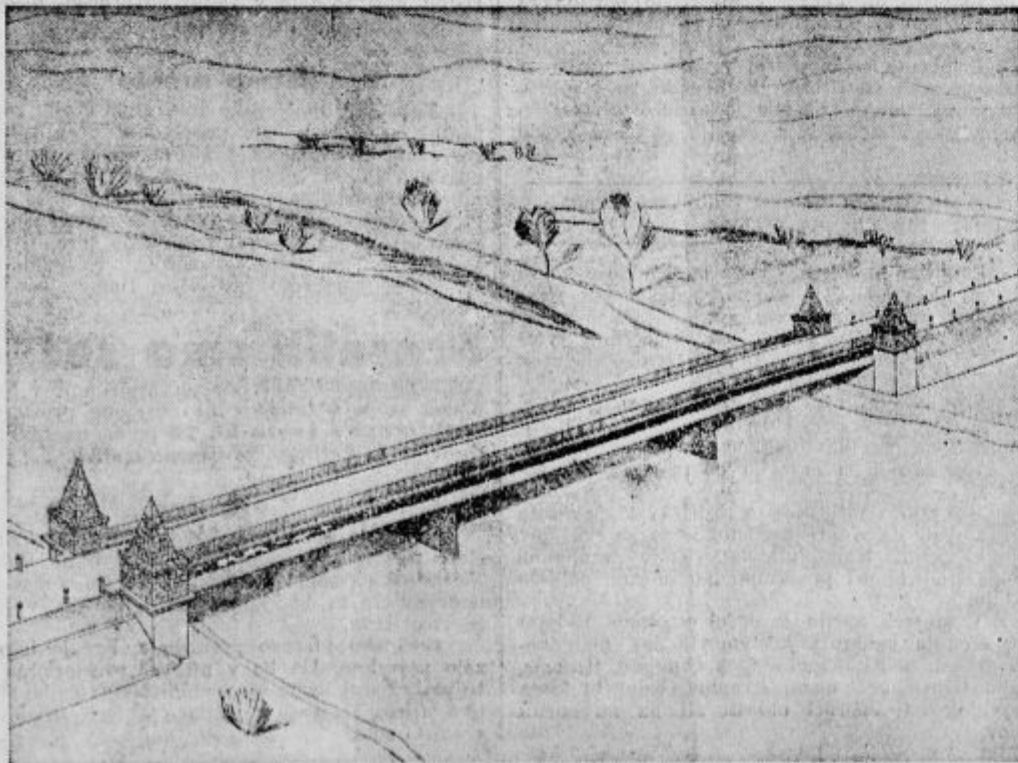
pega pokazati. Izredno ljubka pa bo zaključna slovesnost na Marijin praznik 15. avgusta pri Materi božji na Stopnem, kjer se bodo zbrali romarji od blizu in daleč, da počastijo Marijo in se spomnijo na njenega gorečega častilca, misijonarja Knobleharja, ki je rasteel pod okriljem stopenjske Matere božje in h kateri je s tako pobožnostjo prihitel, ko se je vrnil iz daljne Afrike na obisk v domovino...

Naše geslo bodi: 14. in 15. avgusta gremo več v Škocijan na Knobleharjeve slovesnosti!

Mladinski okrožni tabor v Dobropoljah

Dne 21. avgusta bo v Dobropoljah okrožni tabor fantovskih odsekov in dekliških krožkov. S taborem bo združena blagoslovitev temeljnega kamna Jakličevega doma. Vsa župnija se pripravlja na ta slovesni dan. Veseli se mladina, ker bo imela v tem domu vse naprave, ki jih zahteva naš modern čas; velika dvorana s telovadnico, telovadni prostor na prostem itd. V domu bo tudi kopališče; podružnica Zdravstvene zadruge bo imela notri svojo ambulanco, Peveko in Glasbeno društvo bo imelo primerne prostore, nekaj posebnega bo čakalnica e knjižnico in čitalnico. V stavbi bo tudi lutkarska šola in Posojilnica. Stavba bo imela lasten vodovod in električno razsvetljavo.

Vabimo vse prijatelje in znance od blizu in daleč, da pridejo 21. avgusta popoldne v Dobropolje k blagoslovitvi temeljnega kamna Jakličevega doma in k okrožni prireditvi naših fantov in deklet. Na veselje svideniet!

Ljubljanske vesti

Mednarodni katoliški esperantski kongres

Esperantski delegati iz Belgije, Nemške Avstrije, Češkoslovaške, Francije, Madžarske, Italije, Jugoslavije, Nizozemske in Poljske so že prispeli v Ljubljano, katere ne morejo prehiteti. Včeraj je g. ban dr. Marko Natlačen ob 10 otvoril umetniško razstavo, katere so se udeležili vsi delegati katoliških esperantskih združenj in slovenski umetniki z g. Jakopičem na čelu. Ob 11 so se delegati udeležili še otvoritve filatelistične razstave v Drž. trgovski akademiji.

Nedeljski spored kongresa:

Ob 8 bo daroval sv. mašo v stolnici prevz. g. dr. Gregorij Rožman, pridigoval bo g. p. M. Corolli, profesor in Cortemaggiore (Italija).

Ob 10 je slovesna otvoritev kongresa v frančiškanski dvorani. Otvoritev bo prenašala ljubljanska radio postaja, zato prosimo, bodite točni!

Ob 20.30 bo slavnostna akademija v frančiškanski dvorani: Spored akademije je sledeči: 1. nagovor (g. Golobčič Peter, predsednik Pripravljalnega odbora); 2. Kongresni pozdrav, deklamira Mira Vahnova; 3. simbolične vaje (izvajajo dekleta z Jesenice); 4. petje (esperantske pesmi); 5. slavnostni govor (g. Damjan Vahen), odmor; 6. simbolične vaje deklet z Jesenice; 7. nagovor (g. Sterle Anton, predsednik Slov. esp. zveze); 8. petje (esperantske pesmi); 9. dr. Franco Prošeren (skriptično predavanje); 10. recitacija »Krst pri Savici« v esperantu, režira in recitira g. Milan Skrbinšek, dramski režiser.

Cenjeno občinstvo najviljudneje vabimo, da se udeleži kongresnih prireditev, posebno sv. maše v stolnici, slavnostne otvoritve in slavnostne akademije. S svojo navzočnostjo boste počastili inozemske goste, ki so od blizu in daleč prihiteli v našo belo prestolnico.

BOGOR. MINISTARSTVA SOC. POL. I NAR. ZDRAVLJA B 13937-38

Pri Vaši intimni toaleti...

Super Lysol vam je najboljši prijatelj, ki vam bo preprečil nešteto neprijetnih pojavov. Super Lysol je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo! Upja najhitreje in najpopolneje vsak zadih.

Osvežuje in lepo diši.

Zahtevajte samo ORIGINAL Super LYSOL v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

I Maša-zadušnica za pokojnega Miha Moškerca, urednika »Slovenca« in soročica dr. Janeza Ev. Kreka, bo v sredo, 10. t. m. zjutraj pred velikim oltarjem frančiškanske cerkve.

I Gasilski praznik v Dravljah. Prostovoljna gasilska četa v Dravljah si je nabavila novo motoriko, ki bo blagoslovljena in slovesno izročena četi danes pod pokroviteljstvom g. župana dr. Jura Adlešiča. Slovesnost je združena z župnim zletom gasilske župe Ljubljana-mesto. Pričetek slovesnosti je ob 14 v sprejemnem pokrovitelja in gasilskih čet pred šolo Dravljje-Zg. Šiška, od koder je nato sprevod pred gasilski dom v Dravljah. Pred domom bodo slavnostni govori in mimohod gasilstva. Ob 16 na senčnem vrtu gostilne pri Sojarju velika vrtna veselica.

KINO UNION

Telefon 22-21

Danes ob 17, 19, in 21. uri. dati vsaka žena, vsak moški!

Golgota ljubezni

V glavni vlogi Francis Kay

I Koncert in prosto zabavo priredi danes poština godba v prostorih gostilne Strelšče pod Rožnikom. Koncert od 15-17, od 17-24 prosta zabava. Vstop prost. Prostovoljni prispevki v korist poštne godbe se hvaležno sprejemajo.

I Rokodelski oder vabi svoje igralsko osebje, da pride v ponedeljek 8. avgusta zvečer ob osmih k sestanku v dvorano Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12. Vsakdo, ki je že sodeloval pri igranju v Rokodelskem domu, naj se odzove naši prošnji in pride jutri ob osmih zvečer v Rokodelski dom.

KINO KODELJEVO

Tel. 41-64

Danes ob 1/2 6 in 1/2 9, jutri ob 1/2 9 uri prekrasni dvojni spored

„Kraljevi tenor“

vesela opereta z WILLY EICHENBERGOM
Dodatek „Borneo“

I Društvo za varstvo delavske mladine poziva vaje, ki bi se hotele udeležiti poletniške kolonije, ki jo društvo priredi, naj se javijo v ponedeljek 8. t. m. v Mladinskem domu.

I Tečaj za voditelje obvezne telesne vzgoje v Ljubljani. Da bi se čimprej izobrazilo zadostno število vadiateljev, ki bodo poučevali v telesno-

Dr. Rakovec Slavko

do 15. avgusta ne ordinira

Dr. Mira Fink

specijalistka za ženske bolezni in porodništvo
zopet ordinira

Dr. Bogdan Breclj

začasno ne ordinira.

Če hočete imeti lica mlada, le „Neo“ krema je Vaša nada, a zato je predpogoj, da obiščete drogerijo Sfiligoj!

Drogerija „Danica“ Sfiligoj, Tavčerjeva 3.

vzgojnih tečajih na področju naše banovine, namerava ministrstvo prirediti tečaj v Ljubljani. Ta tečaj bi bil v velikih šolskih počitnicah, vendar še ni znano, kdaj se bo začel. V tečaj bo sprejetih okrog 80 tečajnikov. Obisk tečaja je posebno priporočljiv ljudskošolskim in strokovnim učiteljem, rezervnim oficirjem in tehničnim organom telesno-vzgojnih društev, ki imajo vsaj srednješolsko malo maturo. Vse podrobne informacije daje mestni odsek za telesno vzgojo, Beethovnova ul. 7-II.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dožnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo
Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-09

I Pod tržaški vlak se je vrge. V noči od petka na soboto se je vrge pod tržaški vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 1.34, 24 letni Janez Vidmar, stanujoč na Vodnikovih cesti 163 in pristojen v Ljubljano. Vlak je Vidmarja zelo raznesel, tako da je morala zjutraj policija še zbrati kose trupla. Vidmar je zapustil več pisem, iz katerih je razvidno, da je žel prostovoljno v smrt zato, ker ni dobil želenih državnih ali samoupravnih služb. Vidmar je bil zadnje čase zaposlen v buffetu »Daj-damc«, polegval pa se je ves čas za kakšno državno ali občinsko službo. Truplo je bilo prepečeno v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

I Evidenca umobolnih in duševno zaostalih, kakor tudi težko pohabljenih, gluhonemih, slepih in božastnih na področju mesta Ljubljane se vodi na mestnem fizikatu. Rok za prijave na mestnem fizikatu je še do 11. avgusta t. l. Prijavijo naj se tudi oni, ki so to že storili pred dvema letoma.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Hočvar, Celovška c. 62 in mr. Garts, Moste; v ponedeljek: dr. Kmet, Tyrševa c. 43, mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Začetel se je kanarček. Dobi se v Vrstovškovi ulici 3.
Po poti iz Kranja skozi Marjete do Medvoda, se je izgubila srebrna puder-doza. Najditelj naj jo proti nagradi odda Potočnikova ulica št. 8.

Baragov dom v Dobrnič

Dobrnič, 6. avgusta.

Rojstna župnija škofa Friderika Barage je ob 35 letnici tukajšnjega Prosvetnega društva postavila svojemu največjemu rojaku nov spomenik v lepim prosvetnem domu, ki bo nosil njegovo ime. Dom je za gospodarske razmere v tem delu Dolenjske nekaj velikega, ne sicer po obsežnosti in krasi kakor domovi drugod, kjer so ugodnejše gospodarske razmere, ampak po tem, koliko zmora požrtvovalnost ljudstva, ki je z veliko vneto pod vodstvom svojega dušnega pastirja g. župnika Omahna Ignacija šlo na delo ter pomagalo s prostovoljnimi zastopniškimi delom, voljnimi materiali in prispevanjem lesa in gradiva. Dom je sedaj v glavnem dograjen in bo kot farni in prosvetni dom ustrezal potrebam te župnije. Slovesno blagoslovljen in odprt bo 4. septembra. Ta sloves-

nost bo združena s prosvetnim in mladinskim taborom za vso Dolenjsko.

Prav bi bilo, da s to slavnostjo v njegovi domni župniji primerno počastimo spomin enega največjih sinov našega naroda, spomin svetniškega škofa Barage, ki je pred dobrimi sto leti začel neutrudno delati za častni in večni blagor Indijancev po planjavah Severne Amerike in z junsko vztrajnostjo in neomajnim zaupanjem v Boga premagoval nadčloveške napore v svojem dušnopastirskem misijonskem delovanju.

Vsa bratska društva po Sloveniji pristrčno vabljenja k udeležbi! Potrebna obvestila bodo pravočasno objavljena v časopisih.

Kamnik generalu Maistru

Kamnik, 6. avgusta.

V Kamniku bomo 4. septembra praznovali 20 letnico osvobodjenja in zedinjenja z velikim narodnim taborom, na katerem bodo sodelovala vsa kamniška društva in ves okraj. Proslava bo združena z odkritjem spominske plošče zaslužnemu kamniškemu rojaku, generalu Rudolfu Maistru. Ploščo bodo odkrili na njegovi rojstni hiši na Šutni. Odbor, ki bo vzel to stvar v pretres, bo izbral osnutek za ploščo iz številnih predlogov, ki jih hrani občina še od lani.

Belokranjski

narodni tabor

V nedeljo, 21. avgusta bomo šli vsi v Belo krajino na narodni tabor v Metliki. Ob pol 10 bo sprejem gostov na postaji, nato sprevod skozi mesto; ob 10 sv. maša na prostem s pridigo, nato javno zborovanje, na katerem govori pisatelj g. Franc Sal. Finžgar. Popoldne ob 3 javni nastop na Vejeru v Metliki, po nastopu prosta zabava. Igra mestna metliška godba. Vsa društva, ki se udeležijo velikega belokranjskega praznika v Metliki, naj pridejo s prapori. — Naš prvi belokranjski dan mora pokazati našo globino in vernost, čeprav skromnega in tihega, pa vendar slovenski zemlji vdanega ljudstva.

Nagradno žrebanje „Slovenca“ na Mariborskem tednu

»Slovenec« razpisuje za Mariborski teden, ki bo od 6. do 15. avgusta, posebno nagradno žrebanje. Pogoj: Vsak, kdor bo kjerkoli na razstavnem prostoru M. T. (bodisi v trafikah, ki so na razstavnem prostoru, bodisi v pritličju deške osnovne šole, kjer bo razstava »Slovenec«) kupil v času M. T., to je od 6. do 15. avgusta t. l. »Slovenca«, naj zahteva še prospekt, na katerem bo posebna številka. Prospekt s številko naj vsak dobro spravi. Dne 17. avgusta t. l. ob 18 bo v podružnici »Slovenca« v Mariboru žrebanje pred komisijo treh rednih naročnikov »Slovenca«.

Darila so:

Lepa zapesna ura (dobavila trdka I. Jan. urar, Grajski trg v Mariboru),

zapesna ali žepna ura (po izbori, dobavila ista trdka),

kovčeg (dobavila trdka Jak. Lah, Maribor, Glavni trg 2),

lepa odeja (dobavila ista trdka),

damska torbica (dobavila ista trdka),

18 krožnikov (dobavila trdka Kovatič, Koroška cesta 4, Maribor),

kavni servis (dobavila ista trdka),

vinski servis (dobavila ista trdka).

Na Mariborskem tednu hitite kupovat »Slovenca«! Vsak izvod »Slovenca« vam lahko prinese lepo nagrado.

Lastništvo »Slovenca«.

Večni aduti življenja in ljubavi v vsefinu po krasi in globoki Puškinovi noveli

Pikova dama

Kino Matica 21-24

Ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Naš dekliški dan

Da: naši! Naš zato, ker se vsa slovenska dekleta zanimajo zanj, naš pa tudi zato, ker se me, slovenska dekleta čutimo eno, kadar gre za Boga, za vero in za plemenite ideje!

Tudi na Brezjah ni bilo razlike med nami — sestra je ob sestri doživljala veličino svoje vere in sklenila veliko odločitev, da bo svoje čiste in mladostne dekliške sile posvetila svojemu domu in svojemu narodu!

Kar smo na Brezjah sklenile, hočemo lantinska dekleta še poglobiti s svojim izrazito verskim in dekliškim praznikom — 15. avgusta. — Vabimo pa vse svoje slovenske sestre na ta naš dan, da jim na ta način pripravimo mnogo veselja v našem zelenem Mariboru — izven mestnega hrupa — na naši Betnavi, ki smo jo me že tako vzljubile!

Ce še niste, naročite takoj pri pred. župnem uradu ali na naslov »Zveza katol. deklet« — Betnava pri Mariboru — knjižico in znak za 6 din, ki vam daje pravico do prenočišča, čaja za zajtrk in vstopa k vsem prireditvam na Betnavi. Knjižica je polna lepe vsebine. Naročite jo in jo doma dobro prečitajte, pa boste šle na pot z velikim veseljem in pričakovanjem! Nobena, ki se ni prijavila, ne more računati na prenočišče na Betnavi!

Kličte vas Betnava, kličte vas Maribor — še nikoli tako lep kakor ob prazniku 20 letnice!

Učiteljice! — Nekaj za vas! Duševne vaje od 16. avgusta zjutraj do 19. avgusta zvečer in nato tečaj Katoliške akcije za vas (za lav. škofijo): od 19. avgusta zjutraj do 21. avgusta zjutraj. Vsa oskrba 120 din. Prijavite se na Betnavo!

Narodni tabor

v Ljutomeru

Letos mine 70 let, ko so se Slovenci prvič zbrali v metropoli Slovenskih goric v Ljutomeru dne 9. avgusta 1868 na slovenskem taboru, kjer so soglasno zahtevali svoje narodne pravice. V proslavo te obletnice bo v nedeljo 28. avgusta v Ljutomeru narodni tabor pod pokroviteljstvom našega voditelja dr. Antona Korošca, notranjega ministra. Na taboru govori: minister dr. Korošec, minister dr. Krek, profesor dr. Hohnjec in član banskega sveta Stuhce. Podroben spored tabora in vsa potrebna navodila objavimo prihodnjo nedeljo.

Celje

e Polovična voznina za hmeljarje-obiralec je na prošnjo Hmeljarske zadruge tudi letos dovoljena in sicer za čas od 1. avgusta do 30. septembra. Vsak obiralec hmelja mora na svoji domači postaji kupiti celo karto in rumeno železniško legitimacijo K 13, ki stane 2 din. Ko na namembni postaji izstopi, ne sme oddati karte, temveč jo mora shraniti z legitimacijo K 13 vred, da se po končanem obiranju lahko brezplačno odpelje nazaj. Ko se obiralec vrača, mora tudi še imeti posebno objavo Hmeljarske zadruge, ki potrjuje, da je bil zares zaposlen pri obiranju hmelja. Potrebne objave Hmeljarske zadruge morajo preskrbeti obiralec hmeljarji, ki jih dolo brezplačno v zadrugi poslovalnici v Zalcu in pri uredništvu Slovenskega hmeljarja v Celju ter pri vseh podružnicah v posameznih občinah.

e Godbeno društvo železničarjev proslavi danes pod pokroviteljstvom celjskega mestnega župana g. Alojzija Miheliča svojo 30-letnico obstoja. Spored je sledeči: ob 8 zjutraj spominska sv. maša v opatijski cerkvi za umrle člane; ob 9 slovesno zborovanje v Godbenem domu; ob 11 velik promenačni koncert, pri katerem bosta sodelovali dve godbi.

e Izredna seja celjskega mestnega sveta bo v torek ob 6 zvečer. Na sporedu bo važno vprašanje o onesnaževanju Savinje.

e Običajni vlakoletni hmeljarski tabor priredi z običajnim dnevnim redom tudi letos Hmeljarska zadruga na Veliko Gospojino, dne 15. t. m., dopoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu. Vabljeni vsi hmeljarji!

e Primarij dr. Pehani zopet redno ordinira za ženske bolezni in porodništvo. Celje, palača Ljudske posojilnice.

e Priglasite se čim prej v naši podružnici za avtobusni izlet na Brezje in Bled, ki bo v soboto 13. avgusta. Odhod iz Celja točno ob 4 zjutraj izpred celjskega kolodvora. Prostih je le še nekaj mest.

e Kino Union: Danes zadnjikrat »Patriotic Matinee«: »Revolucijska svatba«.

e Usmiljenim sream. Uboga mati odda dve leti stara dvojčka dobrih ljudem. Natančnejša poja snila daje Zaščita dece v Celju.

e SK Jugoslavija poziva vse svoje člane v torek ob 8 zvečer v Dom, kjer bo strogo obvezen sestanek za vse lahkokletce.

e Strojna pletilnica Antonija Pongračič, Celje, se je preselila z Brega na Slomškovo trg 1 tik farnе cerkve. Ima na zalogi vedno najnovejšo pletenine ter sprejema naročila po meri in vsa po pravila.

e Šoferski izpiti bodo v četrtek, 11. avgusta od 8 zjutraj dalje pri predstojništvu mestne policije v Celju. Kandidati naj vložijo tozadevne prošnje čimprej pri predstojništvu mestne policije v Celju.

e V mesecu aprilu je odšel od doma 18-letni fant, eredenje velikosti, kostanjavih las, malenkostno grbaste, pod imenom Pepek Gmajnič, Hromec, občina Džurmanec, okraj Krapina. Kdor bi fanta kje videl, naj sporoči oblasti ali pa na gornji naslov.

Ptuj

Zlato sveto mašo in 80 letnico župnika minoritske fare p. Alfonza Sveta smo kaj slovesno praznovali. Ob pol 10 se je zbrala samostanska družina z došlimi gosti ter pospremila zlatomašnika v svečani procesiji pred vhod v cerkev na Minoritskem trgu. Tukaj so pozdravili zlatomašnika fantovski odsek, Marijina družba, III. red in okoliška občina Rogoznica. Potem je imel govor p. gvardijan Mirko Godina. Med mnogostevilnimi slavljenci imeli prijatelji smo opazili g. stolnega župnika Umeka in stolnega kanonika g. dr. Ivana Žagarja iz Maribora, ptujskega prošta g. Greifa, prof. Kolariča in premmogo okoliške duhovščine ter laikov, med njimi g. okrajnega glavarja dr. Vidica, mestnega župana dr. Remca, prosvetnega inšpektorja prof. Aliča in narodn. poslanca Brenčiča, samostanski družini pa je bil na čelu g. provincial dr. Bonaventura Burič iz Zagreba. Slavnostnemu sprejemu pred cerkvijo je prisostvovala velika množica ljudstva. S prvoim korakom, oprt na zlatomašniško palico, je vkorakal p. Alfonz v svojo župnijsko cerkev, kamor je kot novomašnik prvič vstopil pred 50. leti. V cerkvi ga je pozdravila Riharjeva »Zlatomašnik«, nakar je stopil na prižnico g. stolni kanonik in nekdanji proš ptujski dr. Ivan Žagar in v klenih besedah, kakor to on zna, predložil zbranim gostom in vernemu ljudstvu lik tega od Boga minoritski župniji poslanega voditelja in župnika vzor duhovnika, človekoljuba, redovnika in rodoljuba. V pozni pol-danski uri je bila cerkvena slovesnost končana, nakar se je vršil v krogu odličnikov in gostov slavnostni obed v znamenitem zgodovinskem samostanskem refektoriju, kjer je bila izrečena marsikatera lepa beseda v čast slavljenca, ki je navzlic svojim osmim križem zdrav in krepak ko najbolj mladi iz cele družbe, zbrane okrog njega. Med brzojavnimi pozdravi, ki jih je č. g. slavljence prejel lepo število, je tudi pozdrav g. škofa šibeniškega, g. dr. Jeronima Mileta, ki je član minoritskega reda.

Planina pri Seonici

Prostovoljna gasilska četa Planina pri Seonici vljudno vabi na proslavo 5 letnice smrti domačje pisateljice Anike Planinske (Wambrecht-Samer), ki bo v nedeljo 21. avgusta 1938 a sledečim sporedom: Ob 8.30 sprejem goslov. Ob 9 poklonitev na grobu. Ob 10 ev. maša za pokojno. Ob 11 odkritje spominske plošče na rojstni hiši pokojnice. Ob 15 igra »Za staro pravdo« (na prostem v trgu), ki jo je spislala Anika. Sodeluje nad 100 igralcev.

Sv. Marija v Puščavi

Dne 15. in 21. avgusta praznujemo v Puščavi dva velika romarska shoda. Pričnemu s pobožnostmi že prejšnji dan popoldne ob 3 a spovedovanjem. Spovedovalo bo več gospodov spovednikov do 9 zvečer. Ob 8 zvečer bo pridiga in pete litanije M. B. in blagoslov. Pri obeh shodih ostane cerkev odprta celo noč. Prejšnja leta je bila težava z razsvetljavo, letos bo pa gorela električna luč, ki jo prav te dni instaliramo. Dne 15. in 21. avgusta pa pričnemo s spovedovanjem ob 4 zjutraj. Ob 5 prva ev. maša. Ob 6 pridiga in nato peta sv. maša z blagoslovom. Ob 10 zopet pridiga in nato peta sv. maša. Pri obeh slovesnih ev. mašah bo tudi darovanje v poravnano cerkvenega dolga, ki ga je še precej. Spovedovanje in ev. obhajilo traja do popoldne. Romarji pristrčno vabljeni. — Cerkevno predstojništvo.

Požar v Bitnjem

Kranj, 6. avgusta.

Na popolnoma neznan način je danes dopoldne okrog 11 začela gori hiša, last tovarnarja g. Hierschenfelderja v Srednjem Bitnjem pri Strazišču. Gospodar je, kakor pravijo, odsoten že več kot teden dni, tako da so požar opazili le sosede in o tem obvestili takoj gasilske čete, ki so v najkrajšem času prihiteli.

Hiše g. Hierschenfelderja ni bilo mogoče obvarovati in tudi premičnin ne, obvarovali pa so tovarno pred ognjem. Tovarna je namreč v neposredni bližini hiše in je večinoma lesena, v njej pa je več dragih tekstilnih strojev. Pa tudi sosede ne so bile v veliki nevarnosti. Škoda še ni ocenjena, kolikor je znano, je poslopje zavarovano.

Novo mesto

Tukajšnja meščanska šola nima svojih zaokroženih, od ljudske šole popolnoma ločenih prostorov, zato je odredila kraljeva banska uprava z odlokom IV. št. 13991-1 od 20. julija t. l., naj pri vpisu za novo šolsko leto sprejmemo v prvi razred le toliko učencev, da ne bo za ta razred potrebna več vzporednica. V prvi vrsti bodo sprejeti dečki. Deklice naj pa hodijo po možnosti v Šmihel v zasebno dekliško šolo »de Notre Dame«. — Upraviteljstvo.

Preselili smo se!

„LEKARNA PRI ANGELJU“ Mr. ph. Andrejanič v Novem mestu se je preselila v novorenovane prostore na Ljubljansko cestro št. 14 poleg nanufakturne trgovine K. Barborič in Glavne trafike.

Cerknica

Strela je omamila v sredo dva delavca, zaposlena pri zidavi nove župne cerkve na Rakeku. Prišla sta pa zopet k zvesti. Dela pri cerkvi hitro napredujejo in bo, kot se sliši, cerkev v jeseni že posvečena.

Občinsko pisarno preurejajo, kar je bilo res zelo potrebno. Da bo v nji več prostora, je bilo treba narediti vrata v sosedno sobo, kjer bo spravljen arhiv. Za časa prezidave se vrši uradovanje v šolski sobi.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Zbirališča za bakljado v soboto 13. avgusta

Na zbirališča pridejo in se uvrstijo v sprevodi: 1. Voljska godba, 2. Mešni svet mariborski, 3. Dobrovolci, 4. Maistrovi borec, 5. Legija koroskih borec in drugi borec, 6. Javni namestenci, 7. Godba Drava, 8. Sokoli, 9. Gasilska godba, 10. Gasilci, 11. Postarska godba, 12. Slovenski fantje, 13. Zeleniška godba, 14. Zeleniški fantje, 15. Delavska godba, 16. Strokovne organizacije in drugi.

Voljska godba se postavi v Koroski ulici vtrije gimnazijske telovadnice, takoj za voljsko godbo stoji delavska godba. Mešni svet mariborski se postavi na cesti pred vzhodom na učiteljske. Dobrovolci stojijo v Koroski ulici od vhoda na učiteljske do Trubarjeve ulice. Maistrovi borec, Legija koroskih borec in Legija koroskih borec se postavijo v Koroski ulici med Trubarjevo ulico in Strossmayerjevo ulico (goraj del). Po potrebi v dveh kolonah. Javni namestenci se zberejo v ulici Na livadi. Godba Drava stoji v Trubarjevi ulici na ogli Koroske ulice pri Marinihvi hiši. Sokoli se zvrstijo v Trubarjevi ulici, zadaj za godbo Dravo, do Kamniške ulice, po potrebi pa še ob parku naprej. Gasilska godba se postavi v Koroski ulici pri izhodu iz ulice na Livadi, za njo se pa postavijo gasilci po Koroski ulici proti ljudskemu vrtu. Postarska godba se postavi v Strossmayerjevi ulici (goraj del) na ogli Koroske ulice. Fantovski odseki se zvrstijo v Strossmayerjevi ulici (goraj del), če je potrebno v dveh kolonah. Zeleniška godba se postavi v Trubarjevi ulici pri učiteljski. Zeleniški fantje ter uslužbeni in delavci državnih zveznic stojijo v Trubarjevi in Gledališki ulici. Delavska godba stoji v Gosposki ulici na ogli Koroske ulice. Strokovne organizacije in drugi se zberejo in uredijo v Gosposki ulici od Slovenske do Koroske ulice. Vrstni red pri sprevodu je isti, kakor naveden gori. Uvrstitve v sprevod bodo izvršili reditelji. Organizacije same oskrbijo bakle za svoje člane, posamezniki pa bodo mogli dobiti bakle tudi še na zbirališčih.

Baklada bo po sledečih ulicah: Koroska, Maistrova, Zrinjskega trg, Kolodvorska, Aleksandrova, Trg Svobode, Grajski trg, Slovenska ulica, Gosposka ulica na Glavni trg.

Na Glavnem trgu bodo reditelji uredili skupine iz sprevoda, kakor bo kratek nagovor mestnega župana in gojdba zaigrala državno himno, potem pa je razhod.

Spored slavnostnega sprevoda v nedeljo 14. avgusta

Na zbirališča pridejo in se uvrstijo v sprevod sledeče skupine in organizacije po sledečem vrstnem redu:

1. Jezdec v narodni noši s veliko drž. zastavo v spremstvu dveh jezdecov v narodnih nošah. 2. Fanfara narodnih noš na konjih. 3. Dobrovolci, Maistrovi borec, Legija koroskih borec, Legija prekmurških borec. 4. Pevec z zastavami pevskih društev. 5. Voljska. 6. Sokolska fanfara, Sokolska konjenica, sokolski praporci, sokolske čete. 7. Gasilci po župah z zastavami. 8. Župani in občinski odborniki. 9. Javni namestenci. 10. Fantovski odseki in dekliški kroški z zastavami. 11. Društvene zastave, ki niso drugeje razporejene. 12. Narodne noše. 13. Splošne alegorične skupine. 14. Obrtniško-trgovska industrijska skupina z alegoričnimi slikami. 15. Delavska skupina z alegoričnimi slikami. 16. Kmečke alegorične skupine, člani kmečkih društev in organizacij. 17. Kmečka zveza, Zveza kmečkih fantov in deklet in drugi. 18. Kmečki konjeniki.

Narodne godbe bodo razporejene po navodilih glavnega reditelja, ostale godbe bodo mogle iti s svojimi skupinami le, če bodo priležni dopuščale, sicer se pa morajo podvržati navodilom glavnega reditelja. Taborjani in vsi oni, ki nameravajo priti v sprevod, se morajo udeležiti sprevoda le v navedenih skupinah, posameznika društva ali organizacije, kakor tudi skupine iz posameznih krajev, občin ali župni ne bodo mogle biti uvrščene v celoti v sprevod, razen če bodo njihovi člani prišli v gori navedene skupine.

V sprevodu se ne smejo nositi nikakršni napisi, ki jih ni odobrili mariborski pripravljalniki, tudi ne napisi raznih društev ali krajev. V sprevodu se dalje razen oblastno dovoljenih društvenih in državnih zastav ne smejo nositi nikakršne zastave ali trakovi. Ako bi alegorične skupine potrebovale kakšne druge zastave, jih mora odobriti mariborski pripravljalni odbor.

Zbirališča

Celo sprevoda, to je jezdec v narodni noši in fanfara v narodni noši na konjih, se postavijo v Tomiščevi ulici pri izlizu iste v Aleksandrovo cesto. Dobrovolci, Maistrovi borec, Legija koroskih borec in Legija prekmurških borec se zberejo v Tomiščevi ulici (južna stran ulice ob hišah) do Kersnikove ulice s celom proti Aleksandrovi cesti.

Pevec z zastavami pevskih društev se zberejo v Tomiščevi ulici na južni strani ob hišah od Kersnikove ulice proti Cankarjevi ulici s celom proti Kersnikovi ulici.

Voljska se postavi v Tomiščevi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico s celom pri Cankarjevi ulici. Sokolska fanfara, konjenica, praporci in sokolske čete se po navodilih funkcionarjev Sokolske župe Maribor zberejo in zvrstijo okrog Narodnega doma v Kopalnici in Tattenbachovi ulici ter odidejo iz urejenih preko Trga Svobode po desni strani Jugoslovanskega trga skozi Ciril-Metodovo ulico v Tomiščev dvorod in se zvrstijo v Tomiščevem dvorodu s celom pri Praprotnikovi ulici v Krievini.

Gasilci se zbirajo in uvrstijo v ulicah ob vzhodnem delu mestnega parka, to je v Ciril-Metodovi ulici (v parku), v Maistrovi ulici (ob parku) ter v Vrazovi ulici (ob parku) in v Drevovalu (v parku) s celom pri Tomiščevi ulici oziroma Ciril-Metodovi ulici oziroma Koroski ulici.

Župani in občinski odborniki se zberejo v Ciril-Metodovi ulici pred okrajnim glavarstvom na ploščniku s celom pri Maistrovi ulici. Javni namestenci (državni, banovinski, občinski) se zberejo v Tomiščevi ulici (južna stran ob hišah) med Ciril-Metodovo in Prešernovo ulico in se uvrstijo v sprevod za župani, pred društvenimi zastavami. Člani fantovskih odsekov in članice dekliških krožkov se zberejo in uvrstijo v dveh kolonah v Aškerčevi ulici s celom pri Ciril-Metodovi ulici.

Društvene zastave, ki niso razporejene pri drugih organizacijah (Sokoli, gasilci, Slovenski fantje), se zberejo in postavijo po dveh v Prešernovi ulici s celom pri Aškerčevi ulici.

Narodne noše se zberejo in uredijo v Prešernovi ulici, po potrebi še v Maistrovi ulici med Ciril-Metodovo in Prešernovo ulico s celom proti Aškerčevi ulici. Splošne skupine pekačajo v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico s celom pri Prešernovi ulici.

Obrtniške skupine (trgovske, industrijske) in njihove alegorične slike se zberejo v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico na severni strani, po potrebi pa še v Maistrovi ulici med Cankarjevo ulico in Zrinjskim trgom.

Delavske skupine s svojimi alegoričnimi slikami se zbirajo po navodilih strokovnih organizacij v Cvetlični ulici, Sodni ulici, Franklinskani ulici, Marjani ulici, Vošnjakovu ulici in Wildenrajerjevi ulici. Te skupine se tam uredijo in odidejo iz urejene preko Trga Svobode po Gregorčičevi ulici skozi Strossmayerjevo in se ustavijo na Jugoslovanskem trgu in v Krovu ulici s celom pri okrajnem glavarstvu.

Kmečke skupine se zbirajo v Koroski ulici s celom pri Vrazovi ulici. Opozarjamo vznike, ki bodo vozili alegorične skupine, da na vsak način pri dovozu na zbirališče in tudi v sprevodu vodijo konje za ude.

Kmečka konjenica se bo postavila v Koroski ulici, približno pri Ljudskem vrtu.

Ponovno opozarjamo, da bo mogoče priti na taborni prostor le onim, ki bodo uvrščeni v gori navedene skupine.

Taborjani in udeleženci, ki se ne bodo udeležili sprevoda v navedenih skupinah, se bodo razdelili po mestu, po ulicah takole:

Taborjani iz Slovenskih gor in Prekmurja odidejo tako v Koroskega kolodvora v Frankopanovalico in se postavijo na obeh straneh Frankopanovalice v drevovalu med Radvanjsko cesto in Jezdersko ulico. Udeleženci iz Dravske doline, Mislinjske doline in Koroskega se postavijo in zvrstijo v Frankopanovalici med Jezdersko ulico in Kralja Petra trgom. Novi ulici med Jezdersko ulico in Kralja Petra trgom. Taborjani iz bivše Stajarske, ki bodo prišli z vlakom od Boveča, Zidanega mosta, Celja, Savinjske doline, Rogatec in Smarja, Konjice in Slov. Bistrice, se postavijo na Kralja Petra trgu, na Glavnem trgu in morebiti še v Slovenski ulici.

Taborjani iz bivše Kranjske se postavijo na Aleksandrovi cesti na obeh straneh od Meljake ceste do Trga Svobode.

Goštie in udeleženci iz ostalih krajev Jugoslavije se postavijo na Trgu Svobode in na Grajskem trgu. Taborjani lahko, če ne bodo gledali sprevoda, odidejo takoj v voljske Kralja Petra in se lahko nahajajo na veselihih prostorih. Taborni prostor mora ostati prazen.

Skozi glavni vhod bodo mogle priti v voljske le one skupine, ki bodo v sprevodu. Za vse ostale udeležence bo poseben vhod približno 150 m proti jugu, na koncu Popovičeve ulice.

Potek tabora

Ob 10.45 tiha sveta maša, ki jo bo daroval prevršeni knezoškof Tomaž. Med svetlo mašo, kratek cerkveni nagovor. Pri maši ljudsko petje. Po maši zahvalna pomen.

Tabor ob 11.30 otvori mestni tupan dr. Alojzij Juvan. Ispoveda župa zapoje Adamčev Molitev. Pozdrav kralju in kraljevskemu domu (dr. Juvan). Državna himna. Pozdrav knezu namestniku Pavlu in kraljevim namestnikom (dr. Juvan). Pozdravi predsednika dr. Koroscu, častnemu odboru in drugim odličnikom (dr. Juvan). Govor častnega predsednika dr. Antona Korosca. Pozdravi nagovor dobrovolcev (Grčar Viktor). Pozdravi nagovor Maistrovih in drugih borec (dr. Dolar). Pozdravi nagovor zastopnika Kmetijske zbornice (Steblovnik). Pozdravi nagovor zastopnika obrtno-trgovske industrijske zbornice (Petelinc). Pozdravi nagovor Delavske zbornice (Petelinc). Pozdravi nagovor zastopnika slovenskega razumnštva (dr. Sušnik). Ispoveda župa in val navzoči zapoje »Hej Slovani!«. Razhod po taboru se izvrši po navodilih rediteljev.

Popoldanski program: Ob 3. godbe, ob 4. petje Pevske zveze in drugih zborov, ob 5. prileška gostija in drugi narodni običaji, ob 6. žrebanje spominskih nagradnih dobikov, ob 8. veliki ognjemet.

Prehrana

Organizacije bodo oskrbele za svoje članstvo prehrano in lokale. Ostalo občinstvo naj se razide po ulicah in sosednih ulicah, kakor je stalo ob sprevodu. V vseh gostilnah so javno nabiti ceniki za prehrano. Možnost prehrane je tudi na taborišču in na Mariborskem tednu.

Prenočišča

Narodna skupna prenočišča so se oskrbela. Za nenaročena bomo pripravili nekaj rezervnih prenočišč. Nakazila na naročena prenočišča dobijo krajevni odbori, nakazilnice za nenaročena rezervna prenočišča se bodo dobile v centralnih pisarnah Slovaških trg 6.

Potrdila o udeležbi

Potrdila o udeležbi potrebujejo vsi, ki se poslužujejo četrtinske vojnje. Ti morajo dobiti v Mariboru najprej knjižico in na legitimaciji K-14 potrdilo o udeležbi na taboru, nato pa še na postaji žig mariborske postaje. Ta potrdila si oskrbite najprej. Žig-

Mladinsko zavetišče v Zeleni jami v Ljubljani

Zidava mladinskega zavetišča, ki ga postavlja Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega v Zeleni jami, lepo napreduje; stavba je že dalj časa pod streho. V notranjstvi se sedaj postavljajo vmesne stene in se stavba v notranjstvi ometava. Javna kapela, ki je priključena zavetišču in je namenjena za službo božjo okoliškega prebivalstva, je znotraj ometana in pobeljena. Električna instalacija se napeljuje in kakor kaže, bo kapela konec avgusta blagoslovljena ter porabna za službo božjo. Kapela bo posvečena velikemu apostolu krščanske ljubezni do bližnjega, svetemu Vincenciju Pavelskemu. Dosele še ta veliki svetnik in zaščitnik vseh dobrodušnih naprav krščanske ljubezni ni imel med Slovenci javnega svetišča. Kapela bo dolga 20 m in široka 10 m ter bo v njej prostora za približno 800 ljudi.

Velike se skrbi, ki jih ima Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega, da zbere sredstva in naprosi darove za nadaljevanje dela pri stavbi zavetišča. Če bodo etale javne oblasti tudi v bodoče konferenci tako naklonjene kakor doslej; če bodo tovarne, v katere hodijo na delo starši otrok, za katere je zavetišče namenjeno, prikočile na pomoč; če bodo velikodušni dobrotniki, ki imajo sočutno srce za siromašno mladino, darovali svoje podpore, bo zavetišče do jeseni dograjeno in izročeno svojemu namenu. Konferenca se priporoča vsem dosedanjim dobrotnikom za nadaljnjo naklonjenost ter prosi nove dobrotnike za pomoč pri dograditvi zavetišča. Darovi se lahko pošiljajo po čerkovni položnici: Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega v Ljubljani št. 16.655, ali pa na blagajnika konferenca g. misijonarja Matija Contala, Ljubljana, Tabor 12.

Mladinski tabor v Mirni peči

Danes bo v Mirni peči tabor, na katerem bodo sodelovali mnogi okoliški odseki. Govorili pa bodo g. Terseglav, urednik »Slovenca«, g. Langus in dekan g. Ivan Tomažič. Pri popoldanskem telovadbi bo pa med drugimi sodeloval tudi telovadec iz mednarodne vrste g. Ivo Varšek in brata Turšiča.

Izletnikom na Pokliuko

v kapeli na Pokliuko (v bližini sportnega hotela) je ekoli vse poletje vsako nedeljo in praznik ob 10. dopoldne služba božja (sv. maša s pridigo). Gd. duhovnike, ki jih med tednom pot nanese v to gorsko letovišče, opozarjamo, da lahko vsak dan opravijo sv. mašo v tukajšnji kapeli. Preskrbljeno je tudi za mašno vino in hostije.

sali bomo na sledečih krajih: na obeh postajah, na Glavnem trgu, na Trgu Svobode pri Putniku, na taborišču na več krajih, kjer bodo napisi, na Mariborskem tednu. Od dne 15. do 23. avgusta žigovanje pri pisarni Putnik.

Reševalna služba

Za vsak primer kakšne slabosti ali nezgode je organizirana sanitarna služba, ki ima sledeče ambulanco. Na obeh dveh postajah na Mariborskem tednu, na Glavnem trgu in na taborišču. Ambulance so označene s rdečim križem. V nujnem primeru je telefonirati na štev. 22-24 ali 23-26.

Informacijska pisarna

Posredna informacijska pisarna glavnega odbora je na Slovaškem trgu št. 6 v I. nadstropju, pri stolni cerkvi, kjer bo dne 13. in 14. avgusta služba tudi ponoči. Telefonska številka 25-87. Informacijska služba bo tudi čez dan na Mariborskem tednu, na taborišču in po mestu zvečer od 6. tudi na obeh postajah. Glejte na napise, ki bodo povsod izobešeni.

Obnašanje

Vse udeležence prosimo, da naj ne posebijo na veličastnost narodnega tabora. Vsi naj gledajo na to, da ne bo prišlo do nikakršnih nepravil, pojdiimo drug drugemu na roko, bodimo obzirni na starejše, spoštujemo mišljenje in prepričanje vsakogar. Pokažimo tudi, da smo trezni narod in da nas tudi veselje ne omami. Bodimo disciplinirani, sledimo natančno navodilom rediteljev, ker bo samo tako mogoče vzdrževati red. V gnečah se ne prerivajmo in pazimo tudi na svoje stvari, denar in dokumente.

Organizacija prometa

Vsi, ki se pripeljejo s kolesi v Maribor, shranite kolesa na za to določenih prostorih ali pri svojih znanih, ker v mestu dopoldne ni mogoče kolesariti. Vsi, ki se pripeljejo na vozovih, avtomobilih in tovornih avtomobilih, morate priti pred pol osmo v mesto, ker je nato promet zaprt in se bodo vozovi in avtomobili ustavili na meji mesta.

Pevska zveza

Skupna pevska vala mekih zborov Pevske zveze za nastop na taboru bodo v nedeljo, 14. avgusta, jutraj ob triletri na 8 (po dohodu vlakov) na vrtu dijakevega semenišča, Koroska ulica 12.

Ivan Eiletz — 70 letnik

Sinoči so se zbrali zastopniki bežigradskih društev z g. župnikom na čelu na stanovanju g. Ivana Eiletza, želez. nadzornika v p. in so mu čestitali k njegovi sedemdesetletnici, katero bo obhajal prihodnjo sredo na Brezjah pri Mariji, katere zvest častilec je, sredi svoje srečne družine in svojih ožjih prijateljev.

Ime g. Eiletza je ozko zvezano z župnijsko sv. Cirila in Metoda v Bežigradu z njenim ustanavljanjem, njenim začetkom in razvojem in napredkom. Bil je eden izmed prvih navdušenih mož in žena, ki so ob prvem začetku ustanavljanja vzeli v roke »palco beračkov in šli od hiše do hiše zbirati darov za pozidavo nove cerkve. Ze od njenega začetka je njen ključar in ji je kot tak posvetil vse svoje zmožnosti, svoj čas in svoj trud. Enako krepko je sodeloval tudi pri razvoju društvenega življenja. Bil je odbornik pri društvu kat. mož, pri Prosvetnem društvu in pri Posmrtninskem podpornem odseku fare. Povsod pa je imel najtežjo službo blagajnika in je zbiril prispevke članov in vodil društveno gospodarstvo. Vsi smo občudovali njegovo požrtvovalnost, s katero se je žrtvoval za svojo službo in za napredek društev.

G. Eiletza pozna ves Bežigrad in ga visoko spoštuje kot zglednega katoliškega moža in družinskega očeta. V cerkvi skrbi za red, zlasti pri ljudskem petju in pri javnih skupnih molitvah. Sploh si cerkve sv. Cirila in Metoda ne moremo misliti brez njega, tako smo se ga navadili, tako lepo skrbi za cerkev in za red v nji. Zato ni čuda, da so naša bežigradska društva smatrala za svojo dolžnost, da se ga od njegovem jubileju spomnijo in mu gredo na dom povedati, kako vsa fara ceni njegovo delo, kako mu je zanj hvaležna in kako želi, da bi ga Bog ohranil še mnogo let zdravega in čilega, kakor je sedaj.

G. Eiletz je bil tudi vzoren družinski oče. Svojo družino je vzgojil tako, da mu je v veselje in čast. Njegov sin je okrajni načelnik v Mariboru, vse hčere so srečno pomozene, razen ene, ki mu vodi gospodinjstvo. Dolga leta so že, odkar mu je umrla zakonska družica, pa ne zamudi dneva, da ne bi po obedu obiskal njenega groba in skrbel za cvetlice. — Je tudi dolgoletni naročnik »Slovenca« in vseh katoliških listov in mu tudi mi častimo k njegovi sedemdesetletnici.

Novo trgovsko učilišče v Ljubljani

Kraljevska banaska uprava je odobrila Trgovsko učilišče in etnografski inštitut Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15.

Učilišče je osnovano kot redna enoletna trgovska šola z dopoldanskim, popoldanskim in večernim tečajem. Solanje na zavodu je redno kot na državnih trgovskih šolah s sličnim učnim načrtom in trajajo 10 mesecev.

Lastnica zavoda je g. Ivanka prof. Robidova, diplomirana nastavnica etnografije. Vodila ga bo največjeje po načelih pokojnega profesorja Adolfa Robide, prvotnega pedagoga in priznanega veščaka za etnografijo. V svoji 16 letni praksi si je lastnica pridobila toliko vsestranskih izkušenj, da lahko jamči za najboljšo uspehe solanja učencev.

Z odlokom VIII. No. 3864-I. z dne 24. junija 1938 je izdala kraljeva banska uprava dovoljenje, da velja izpričevalo o završnem izpitu enoletnega trga. Tečaj na Trgovskem učilišču in etnografskem inštitutu Robida kot izkaz redno dovršene vajeniške dobe in poldruglega leta pomočniške zaposlitve v trgovski obrti za vse dijake(-inje) s primerno predizobrazbo.

Profesor. zbor, ki bo poučeval na zavodu, je sestavljen iz odličnih učnih moči, priznanih pedagogov in kvalificiranih strokovnjakov, profesorjev srednjih in trgovskih šol.

Učenci se bodo navajali pri vseh predmetih izučiti najvažnejše za življenje tako, da se jim ne bo težko znati v praktičnem udejstvovanju. Poleg knjigovodstva, trgovine, trgovske korespondence, trgovskega računstva, trgovske meničnega in etčajnega prava, slovenske etnografije, nemške državne etnografije, nemščine, strojepljisa, blagovnanstva, gospodarkega zemljepisa, nauka o reklamah, italijansko in francosko se bodo učenci naučili tudi koncentrirano misliti, kratko in jedrnatno izražati ter nastopati pred oblastmi, kakor tudi v občevaranju s poslovnimi ljudmi. Vsa učna snov pa se bo poljudno obravnavala v razgovorih med učenci in profesorji.

„Kako je Vaš parum prijetnega vonja — Prav gotovo mi ga ne boste hoteli izdati?“

„Parfum? Vi se motite — to je le milo, ki tako prijetno diši!“

ELIDA MILA

Za vse žene

Elida Favorit

Zdravie iz rož

Zobnik, žrn, blen, črvice; poljsko: lulek; rusko: bielene; češko: blin čerý; latinsko: Hyoscyamus niger; nemško: Bil-senkraut, je zelo strupena rastlina, zoprnega vonja, ki raste po grobljah, ob živih mejah, kraj potov, pa tudi sicer po neobdelani zemlji. Korenina zobnika je koželjasta in podobna korenju ter je belkaste barve. Iz nje poganja nad

pol metra visoko, okroglo, vejnato in prav tako kot listi, z gostimi, dolgimi, lepljivimi žlezastimi kociami pokrito steblo.

Listi so sočni, sivozeleni in raztreseni po vsem stebelu in vejah. Spodnji so pecljati, srednji objemajo steblo s srčastim dnom, zgornji pa kar sede in so okrnjeni na zobčaste krpe. Po obliki so podolgovato jajčasti, priostreni in globoko krpasti ter debelo nazobčasti. Cveti sede posamič v pazduhah listov, ali vrh stebela, kjer so zbrani v nepravilne krpe. Časa je peterozoba, kosmata in vrčaste oblike; pozneje otdri in varuje plod. Venec pa je gol, belo-rumene barve in je preprežen s temno-vijoličastimi žilami. Plod je pri dnu trebuhasto napihnjena, dvopredalasta glavica, ki jo pokriva čašica. V njej je mnogo črno-rjavega semena.

Cvete v juniju in juliju. V zdravilstvu uporabljajo liste in seme, ki vsebujejo enega izmed glavnih alkaloidov, hiosciamin, največ najdemo tega strupa v listih (do 2 odst.); poleg njega je tudi skopolamin, pa še nekoliko hlapnega olja. Mnogo teh strupov ni vedno enaka; zavisi od starosti rastline (enoletna je manj nevarna kakor dvoletna), pa tudi od letne dobe. Tako vsebuje največ strupa, preden se razcvete. V korenini pa spomladi in jeseni.

Zobnikov strup povzroča vročino in žejo, moti vid (razširi zenico), težko glavo, omotico, bljuvanje, zaspanost, strah, mrtvoudnost in celo smrt. Dandanes je zastrupljenje z zobnikom redkejše nego nekdanj; vendar se še pripeti, da se zastrupe otroci, ki zobjejo seme, pa tudi odrasli, ki zamenjajo zabnik z rebrinčevim korenino.

V primeru zastrupitve odstrani iz zastrupljene strup, pokliči pa tudi takoj zdravnika.

O zobniku govori slovenska zdravilna knjiga iz leta 1720, ko pravi: »So sabie brez klesh rovat. Vsam v patek amoniaka, stovz sabnikovga perie. Smeishei vse vkap, de she shimf naredi. S tim pomash, sob pade bres bolezhine nov. Pade gevishu.« (Barle: Prinosi slovenskim nazivima bilja).

V domačem zdravilstvu ga ne uporabljamo. Pač pa ga zdravniki predpisujejo bodisi kot čaj (listi) ali izvleček prav v istih primerih kot voljo-črešnjo, pa tudi kot olje ali mazilo v primerih, kot smo jih našli pri norici, zlasti pri hudem kašlju, krčih, nespečnosti, revmi itd.

serji tako, da bo dijaku(-inji) vsak predmet že v šoli prešel v meso in kri. Novo trgovsko učilišče prav topla priporočamo.

Otvoritev Mariborskega tedna

Odlična udeležba — Pozdravni brzojav kr. namestnikov in častnega predsednika dr. Korošca

Maribor, 6. avgusta.

Mariborski teden je danes sedmič odprl svoja vrata. Ves Maribor se je letos s posebno vneto pripravil na te prireditve, katerim daje še poseben pomen proslava, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo za 20 letnico Jugoslavije. Mesto je je že danes dopoldne odlovo v svečano obleko, poseben sijaj pa je dobilo s krasno urejeno in okrašeno Aleksandrovo cesto. Zlasti lepo je okrašen prostor pred kolodvorom. Tudi kolodvorsko poslopje samo pozdravlja došlece s plapolajočimi zastavami, ki so obseane na vseh visokih signalnih drogih ter s stotinami majhnih zastavic, pritrjenih vzdolž perona. V mestu so se že mnoge hiše odele v svečano obleko, druge pa si bodo še tekom tedna na poziv Društva hišnih posestnikov uredile zunanjo okrasitev, da bodo v nedeljo ob priliki tabora primerno harmonizirale z oazijsko okolico.

Slavnostna otvoritev.

Ze danes zjutraj se je opazilo, da je v Mariboru nenavadno veliko tujcev. Pod senčnimi kostanji veseličnega prostora se je ob pol 11 zbrala odlična družba. Prispele so zastopniki g. bana načelnik g. dr. Ratej, lavantinski vladika dr. Tomazič s stolnim prostom dr. Vraberjem in stolnim dekanom dr. Cukalo, mestni poveljnik general Stanojlovič s poveljniki polkov podpolkovnikoma Božovičem in Kičermom ter drugimi višjimi oficirji, mariborski župan dr. Juvan z mnogimi občinskimi svetniki, zastopstvo narodne skupščine dr. Veble in Gajšek, ptujski župan dr. Remec, okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz, zastopnik železniškega ravatelja dr. Jeglič, načelnik banske uprave inž. Skaberne, predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, zastopnika ljubljanskega velesejema Bonač in dr. Dular, zastopnik Zveze industrijcev dr. Golia, predstavniki vseh mariborskih krajevni oblastev, gospodarstveniki in kulturnih organizacij ter tujkoprometnih ustanov. Močno je bilo zastopano pri otvoritvi tudi naše Prekmurje z vodilnimi gospodarstveniki, ki so prispele pod vodstvom industrijca in poslanca Benka ter predsednika okrož. sodišča v Mur. Soboti dr. Zikerja.

Kr. namestniki in dr. Korošec pozdravljajo.

Goete je pozdravil predsednik Mariborskega tedna dr. Franjo Lipold, ki je uvodoma prečital pozdravne brzojavke, katere so poslali oba kraljeva namestnika dr. Perovič z Bleda in dr. Stankovič iz Belgrada ter častni predsednik letošnjih prireditev notranji minister dr. Korošec. Poklonil se je visokemu pokrovitelju Nj. Vel. kralju Petru ter je vojaška godba nato zaigrala državno himno. Predsednik dr. Lipold je nato v svojem nagovoru orisal okvir letošnjega Mariborskega tedna ter je podal kratek obris vseh razstav in prireditev.

Razstava »Maribor 1918—1938«.

Nato je povzel besedo mariborski župan dr. Juvan. Izrekel je v imenu mestne občine iskreno zahvalo predsedniku dr. Lipoldu in vsem sodelavcem, ki so ustvarili Mariborski teden, ga vodili preko začetnih težav ter napravili iz njega velevažno gospodarsko institucijo, na katero Maribor s ponosom gleda. Kot predsednik pripravljalega odbora narodnega tabora za proslavo 20-letnice Jugoslavije je gošče še posebej pozdravljati ter jih vabil na ogled razstave, ki prikazuje velikanski napredek in razvoj Maribora v zadnjih 20 letih. Razstava nosi naziv »Maribor 1. 1918 do 1938« ter je priključena gospodarski razstavi Mariborskega tedna, tako da prikaže poleg gospodarskega razvoja Maribora javnosti prosvetno-kulturno delo Maribora in zaledja v teku zadnjih 20 let.

Za naše ceste na severni mej.

Predsednik Društva za ceste dr. Vrhunc je v svojem pozdravnem govoru opozarjal na razstavo »Ceste«, ki je v okviru Mariborskega tedna. Izrekel je nekaj programatičnih misli o potrebi ureditve cestnega omrežja na severni meji. Če je Slovenija vrata v Jugoslavijo, je Maribor na teh vratih ključavnica in najnujnejša je potreba, da se modernizira glavna prometna žila St. Ilj—Maribor—Ljubljana—morje. Ta dela je treba začeti v Mariboru, i v Celju, i v Ljubljani, da bodo čimprej gotova. Poleg gospodarskih interesov so tukaj na severni meji važni tudi nacionalni in državni razlogi, ki nam naagajo nujnost modernizacije cest.

Načelnik dr. Ratej otvarja.

V imenu bana dr. Natlačena je nato načelnik dr. Ratej otvoril VII. Mariborski teden. Opozarjal je v svojih izjavah, da Mariborski teden ni kaka velesejemska prireditev, ki naj zgolj privablja čim več kupcev za razstavljene predmete, marveč je to manifestacija gospodarskega udejstvovanja, je to gospodarska revija, ki ima namen, da nudi obiskovalcem pregled življenja na vseh poljih tega lepega dela naše banovine. Letošnja prireditev Mariborskega tedna se vrši še v posebnem obeležju, marveč ob proslavi 20-letnice obstoja kraljevine Jugoslavije. Maribor je mogel postati to, kar je, le v naši narodni državi. Izrekel je ob zaključku funkcionarjem prirediteljskih odborov iskrene čestitke z željo, da bi vse prireditve najlepše uspele.

Ogled razstav.

Častni gostje so se potem podali najprej na ogled razstave »Maribor 1918—1938«, ki je nameščena v veliki unionski dvorani.

Prvi dan — izredno zanimanje.

Ze danes — prvi dan Mariborskega tedna, vlada izredno zanimanje. Kakor smo že omenili, je Maribor poln tujcev, vsi hoteli so dobro zasedeni.

Zaposlenost v Sloveniji na višku

Iz pravkar objavljenih podatkov Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani posnemamo, da je število zaposlenega delavstva naraslo od junija na julij od 103.586 na 103.904 in s tem doseglo najvišje stanje po vojni. V primeri z lanskim julijem je število zavarovancev za 3.042 višje (junija je bil ta višek še 3.983). Po najnovejših podatkih je znašal dne 30. julija 1938 letni prirastek samo še 2.098 članov, kar pomeni, da se zaposlenost veliko počasneje zvišuje od 1937 na 1938, kot se je zviševala od 1936 do 1937.

Odstotek bolnikov je skoro isti kot lani: 2.64. Dnevna zavarovana mezda je narasla od junija na julij za 0.19 din, od julija lani do julija letos pa za 1.34 din na 25.14 din. Skupna dnevna zavarovana mezda je znašala meseca julija letos 2.612.167.20 din, kar pomeni v primeri z lanskim julijem prirastek za 211.344.40 din. Junija 1938 je znašala 2.584.236.80 din.

IZ DELOVANJA OKRAJNEGA KMETIJSKEGA ODBORA MARIBOR DESNI BREG

Maribor, 6. avgusta.

V četrtek, dne 4. avgusta, je bila petnajsta odbojna seja okrajnega kmetijskega odbora za okraj Maribor desni breg. Na seji je bila podana bilanca o delovanju odbora v letu 1937. Prejemkov je imel odbor 113.607 din, izdatkov pa 90.457 din. Odbor je nabavil kmetovalcem plemenske bike, vršil je nakup plemenskih kokoši, dajal je podporo za cepljenje svinj, nabavljal poljedelske stroje in orodje ter je tudi v izdatni meri podpiral učence kmetijskih šol. Zadostil je vsem utemeljenim prošnjam. Pri poslovanju z občini pa je odbor ugotovil, da obstajajo občinski kmetijski odbori prav za prav samo na papirju ter večinoma ne delujejo pri rešitvi vprašanj o pospeševanju kmetijstva. Sej ni nobenih, vse zadeve rešuje le občinski tajnik, podpisuje pa jih župan. V bodoče se bo tako poslovanje strogo kontroliralo. Odbor je tudi opazil, da dostikrat porabijo podpore v posameznih občinah ljudje, ki jih niso potrebni. Po trife, štirje gospodarsko dobro stoječi posestniki izkoriščajo podporo leto za leto v nekaterih krajih, ostali pa ne dobe nič. Način podeljevanja podpor bo treba spremeniti, ali pa jih sploh ukiniti. Velika nerednost se opaža pri občinah v skrbni in pažnji na kmetijske stroje, nabavljene iz javnih sredstev. Veliko občin je stroje tako zanemarilo, da niso več uporabni, nekatere občine pa sploh ne vedo, pri kom se ti stroji prav za prav nahajajo. Kier se stroji uporabljajo, jih po navadi rabi le nekaj bogatejših posestnikov, ki bi si jih lahko nabavili sami, revnejši, katerim so stroji v prvi vrsti namenjeni, pa ne pridejo do njih. Tudi v tem pogledu bo skušal kmetijski odbor napraviti red.

Zanimanje srbskih in hrvatskih gospodarstvenikov za šentvidsko razstavo. Letošnja šentvidska razstava je vzbudila med gospodarstveniki iz južnih pokrajin naše države izredno veliko zanimanje. Prišlo je že več kupcev iz Zagreba in Belgrada ter drugih mest, ki se zanimajo za razstavljeno pohištvo. Niso to samo neposredni interesi, temveč tudi trgovci, ki vedo, da bodo kvalitetno šentvidsko pohištvo prav lahko in z dobrim dobičkom spravili v denar. Mnogo zanimanja za šentvidske izdelke je tudi med letoviščarji, ki se sedaj mude v Sloveniji. Obisk razstave je zelo poveljen. Za danes v nedeljo pa šentvidski razstavljalci pričakujejo večjega obiska iz Ljubljane.

Cene železa. Računati je, da bodo v kratkem povečane cene surovega železa za 0.25 din pri kg. — Istočasno je znano, da se bodo s 15. avgustom znižale nakupne cene za staro železo za 0.05 din pri kg (sedanje cene znašajo 0.40—1.10 din za kilogram). Tudi cene kovin bodo verjetno znižane.

Odlog plačil je dovoljen Hranilnici in posojilnici na Tišini. r. z. z. n. z. za 6 let, računajoč od 20. marca 1938, odlog velja za dolgove nastale do 20. marca 1938, obrestna mera 2% brutto.

13. mednarodni kongres za karbid, aceten, avtogensko mehaniko in sorodne industrije bo od 25. junija do 1. julija 1939 v Monakovem. Zadnji tozadevni kongres je bil leta 1936 v Londonu. Predsednik kongresa je g. dr. Schmitz, predsednik I. G. Farbenindustrie. Kongresni urad je v Berlinu.

Neposredni davki. H knjigi »Neposredni davki«, ki jo je izdal leta 1935 znani pisatelj finančne strokovne literature, g. višji fin. svetnik v p. Štefan Sušec, je izšla pred kratkim v samozaložbi istega avtorja »L. zbirka dodatkov«. — Ta zbirka je bila nujno potrebna, ker so nastale v predpisih o neposrednih davkih od leta 1935 dalje razne izpremembe, ki so snov mestoma

bistveno izpremenile, tako da knjige »Neposredni davki« že ni bilo mogoče več zanesljivo uporabljati, če se niso upoštevali tudi vsi kasnejši predpisi. S »L. zbirko dodatkov« pa je ta vrzel odpravljen. Knjižica je prav posrečeno prirejena. V njenem prvem delu so na 26 listih izpremembe zakona in pravilnika natisnjene samo na eni strani, tako da je mogoče to novo besedilo izrezati in vstaviati na ustreznih mestih knjige »Neposredni davki«, v drugem delu pa so na 60 straneh zbrane razne odločbe, pojasnila in razpisi davčnega oddelka finančnega ministrstva, razsodbe upravnega sodišča in državnega sveta ter druge važne odločbe, ki snov izpopolnjujejo. Kakor je bila knjiga »Neposredni davki« našim gospodarstvenikom nujno potrebna, tako jim bo gotovo tudi s to zbirko dodatkov, ki jo dopolnjujejo, zelo ustrezno. Zato knjižico toplo priporočamo. Dobiva se pri avtorju, g. Sušcu Stefanu, Ljubljana, Beethovnova 15, ali pa v knjigarnah po 20 din.

Borza

Dne 6. avgusta 1938.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 8622 milij. din v primeri e 3.348, 4.327, 2.510 in 2.1 milij. din v prejšnjih tednih. Promet je bil samo v Londonu in Berlinu.

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.90, London 21.39, Newyork 487, Bruselj 73.9250, Milan 23, Amsterdam 238.8875, Berlin 175.30, Dunaj 33, Stockholm 110.80, Oslo 107.50, Kopenhagen 95.50, Praga 15.10, Varšava 82.10, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.43, Benagos Aires 113.25.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Cene živine in kmetijskih pridelkov v okr. Ljubljana dne 25. julija. Voli I. vrste 6.25 din, II. vrste 5.50 din, III. vrste 4 din, telice I. vrste 6.25 din, II. vrste 6 din, III. vrste 5.50 din, krave I. vrste 5.— din, II. vrste 4.— din, III. vrste 3.50, teleta I. vrste 6.— din, II. vrste 5.— din, prašiči špeharji 10.— din, pršutarji 8—9 din za 1 kg žive teže, Goveje meso I. vrste prednji del 10.— din, zadnji del 12.— din, II. vrste prednji del 10.—, zadnji del 8 din, svinjina 14—16 din, slanina 16 dinarjev, svinjska mast 16—18 din, surove kože goveje 8—9 din, telečje 11 din, svinjske 6 din za 1 kg. Pšenica 200—220 din, ječmen 180.—, rž 190 din, oves 180.—, koruza 170.—, fižol 250.— din, krompir 100—150 din, seno 55—75 din, slama 40 din, jabolka I. vrste 600 din, II. vrste 500 din, III. vrste 400 din, hruške I. vrste 800 din, II. vrste 700 din, III. vrste 300 din, češnje suhe I. vrste 1000 din, II. vrste 800 din, moka 320—350 din, koruzna moka 200 din za 100 kg. Navadno mešano vino pri producentih 10—12 din za liter.

Cene živin in kmetijskih pridelkov v Crnomlju dne 30. julija. Voli I. vrste 5—5.50 din, II. vrste 4.25—4.50, III. vrste 3.25—3.50, telice I. vrste 5 do 5.50, II. vrste 4—4.50, krave I. vrste 4—4.50, II. vrste 3.50—4.50, III. vrste 3—3.25, teleta I. vrste 6—7, teleta II. vrste 5—6, prašiči špeharji 8—9 din, prašiči pršutarji 7—8 din za 1 kg žive teže, Goveje meso I. vrste 10 din, II. vrste 10 din, III. vrste 10 din, svinjina 14 din, slanina 12 din, svinjska mast 18 din, goveje surove kože 9—10, telečje surove kože 11—12 din za 1 kg. Pšenica 190—200 din, ječmen 180—185, rž 190, oves 200 do 230, koruza 160—170, seno 120—150, elama 50, moka 450—400—350, koruzna moka 250 din za 100 kg. Navadno mešano vino pri producentih 4.50 do 5 din za liter, finejše sortirano vino pri producentih 4.75—5.50 din za liter, liter mleka 1.50 do 2 din.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Slovenjem Gradcu dne 1. avgusta. Voli I. vrste 5 din, II. vrste 4, III. vrste 3, telice I. vrste 5, telice II. vrste 4, telice III. vrste 3, krave I. vrste 4, II. vrste 3, III. vrste 2, teleta I. vrste 6, teleta II. vrste 5, prašiči pršutarji 7 din za 1 kg žive teže, Goveje meso I. vrste 12 din, II. vrste 10, III. vrste 8, svinjina 16, telešina 16, slanina 18, svinjska mast 18, čisti med 18, goveje surove kože 12—14 din za 1 kg, Pšenica 250 din, ječmen 200, rž 250, oves 175, koruza 160, fižol 300, krompir 100, seno 75, elama 50, moka 400, koruzna moka 200 din za 100 kg. Mleko 1.50—2 din za liter.

Mariborski svinjski sejem 5. avgusta. Pripeljanih je bilo 194, prodanih pa 99 svinj. Cene: mladi prašiči 5—6 tednov stari 90—120 din, 7—9 tednov stari 130—160 din, 3—4 mesece stari 180—240 din, 5—7 mesecev stari 285—420 din, 8—10 mesecev stari 450—550 din, 1 leto stari 710—820 din. Kilogram žive teže 6.50—8 dinarjev. Kilogram mrtve teže 8.50—11.25 din.

KMETSKA POSOJILNICA

ljublanske okolice, registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani, Tyrševa 18

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost.

Otvorja tekoče račune in izvršuje vse denarne posla.

Boj proti slinavki in parkljevki

Najnovejši izkaz o stanju živalskih kužnih boleznih na področju naše banovine z dne 25. julija kaže, da je veliko dvorcev okuženih po svinjski kugi in rdečici. Za slinavko in parkljevko navaja uradno poročilo, da je ta kužna bolezen bila ugotovljena največ v okraju Lendava, in sicer v občini Genterovci, kjer so ugotovljeni primeri v kraju Mostje v 32 dvorcih, Mostje — kolonije 3 dvorci in Radmožanci 3 dvorci. Nadalje je bila zabeležena tudi v okraju Radovljica v občini Lesce v 1 dvorcu.

Ker je bila slinavka in parkljevka ponovno vnesena v našo banovino s transporti živine iz sosednjih banovin in to celo iz neokuženih okrajev teh banovin, je izdal namestnik bana g. dr. Majcen posebno odredbo za preprečitev vnosa in razširjanje te kužne bolezni. Odredba se glasi:

Odredba.

I.

1. Prepovedan je vsak promet z živimi parkljarji (goveda, ovce, koze in svinje) iz okuženih in ogroženih kakor tudi neokuženih okrajev savske, donavske, drinske in vrbske banovine. Prepoved velja za promet z železnico, motornimi vozili kakor tudi za vsak drug promet. Ne velja pa za tranzitni promet z železnico v inozemstvo.

Uvoz z železnico in avtomobili iz navedenih banovin v dravsko banovino bo izjemoma dovoljevala kraljevska banska uprava dravske banovine, odsek za veterinarstvo, za vsak primer posebej, in to samo za živali za zakol in v klavnice, ki so za ta namen primerno urejene. Način razkladanja, prevoza, klanja in desinfekcije vozil se bo predpisal za vsak primer posebej.

2. Transporti iz navedenih banovin, ki bi se kljub prepovedi zalotili na območju dravske banovine, se morajo takoj ustaviti in na primernem prostoru, ki izključuje vsako daljnje širjenje slinavke in parkljevke, kontumacirati, kakor to določa čl. 43., točka 4b) zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih boleznih. Kontumacirane živali se morajo takoj pregledati po živinozdravniku. Spremljevalce je pridržati tako dolgo, dokler niso njihova obleka, perilo, obutev, ev. prtljaga in spremljevalci sami temeljito razkuženi.

Stroške za kontumaciranje, oskrbovanje živali, razkuževanje in veterinarski pregled nosi lastnik živali po predpisih čl. 107., točke 3.b), c) in d), navedenega zakona.

3. Uvoz zaklanih parkljarjev iz navedenih banovin v dravsko banovino je dovoljen samo tedaj, ako se je klanje izvršilo v javni klavnici, ki je pod stalnim veterinarskim nadzorstvom, kar mora pristojni veterinarski preglednik mesa na obrazcu D posebej potrditi.

4. Načelstva okrajev, ki meje na savaško banovino, naj takoj ustavijo v svojem območju vse one sejme, na katere se je do sedaj gonila živina iz savaške banovine.

II.

5. Določbe dosedanje naredbe z dne 9. junija t. l., v kolikor ne nasprotujejo gornjim odredbam pod I., ostanejo še dalje v veljavi.

III.

Prekršitve gornjih odredb pod I. se bodo kaznovale v smislu čl. 69. zakona o notranji upravi z globo od 10 do 1000 dinarjev, v primeru, da se globa v odrejenem roku ne plača, pa z zaporom od 1 do 10 dni.

Ta odredba stopi v veljavo tretji dan po razglasitvi v »Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine«.

Odredba je bila objavljena v »Službenem listu kr. banske uprave« z dne 6. avgusta 1938, št. 63.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravno »Franz-Josef« grenčice.

Jesenski ljublj. velesejem

Letošnji ljubljanski jesenski velesejem bo odprt že 1. septembra ter bo razstava trajala do 12. septembra. Jesenska prireditev je že 44. prireditev naše razstavne institucije, ki ima namen podati sliko našega gospodarskega in kulturnega življenja. Ob priliki jesenske razstave bodo tudi številne druge prireditve.

Predvsem bo zanimala obiskovalce mednarodna eplošna razstava fotografije in filma. Na tej razstavi bo pokazana zgodovina fotografije, uporabna in znanstvena fotografija, ljudska prsveta in fotografija, priključena bo tudi razstava fotografske industrije. Obenem bo prirjena tudi III. mednarodna razstava umetniške fotografije in bo na njej pokazalo svoje slike 500 avtorjev vseh kontinentov iz 30 držav.

Nadalje bo na jesenskem velesejmu razstavil umetnine svojih članov Klub slovenskih neodvisnih likovnih umetnikov.

Zveza društev rejcev malih živali priredi I. zvezno banovinsko razstavo vseh vrst malih živali in produktov. Prikazane bodo higienske naprave za male živali, veterinarsko delo ter bo postavljena tudi vzorna farma za male živali.

Med posebnimi prireditvami omenjamo še naslednje:

Dne 1. in 2. septembra 1938 bo državna razstava plemenskih psov.

Od 4. do 8. septembra bo razstava koz in ovac.

Dne 10. in 11. septembra priredi Zveza selekcijskih organizacij za sivorjavo dolensko govedo zvezno razstavo sivorjave govedi, ki bo združena s plemenskimi sejmom.

Ze ukoreninjeno tekmovanjem harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije bo 11. septembra.

Na železnica in parnikih polovična voznina. Na odhodni postaji mora potnik kupiti tudi rumeno železniško legitimacijo za 2 din.

Zagreb : Brno

Igrajte SK Ljubljane, pričetek ob 17.30, ob 16. predtekm.

Kakor smo že poročali, se bo danes odigrala v Ljubljani prvič mednarodna ženska nogometna tekma, in sicer med HSK Zagreb in I. DSK Brno (Češkoslovaška).

Zagrebčanke, pri katerih igrajo tri Slovenke, bodo predvdoma nastopile v isti postavi kot ob priliki prve tekme v Zagrebu. Čehinje bodo svojo postavbo mogoče nekoliko izpremenile z namenom, da odnesejo iz Ljubljane zmago. Toda Zagrebčanke se ne bodo dale in računajo, da bodo tudi v Ljubljani zmagovite, posebno če jih bo podpirala publika. Toda tudi za ženske velja pravilo, da je žoga okrogla in šele konec tekme bo pokazal zmagovalca.

Tekma bo ob vsakem vremenu.

Letošnje mednarodne gorske moto-dirke na Ljubelj

Veliko število prijavljenih inozemcev. — Od domačinov sta najvarnejša Šiška in »leteči Kranjci« Starič.

Prireditelj vsakoletnih mednarodnih gorskih motodirk na Ljubelj, ki proslavlja letos 25 letnico svojega obstoja, se že resno pripravlja na izvedbo svoje jubilejne ljubeljske dirke, ki bo letos dne 15. avgusta. Naš Ljubelj je postal v zadnjih letih, odkar so tu vsakoletno motoklistične dirke, že znan daleč preko mej naše domovine in vlada za te prireditve veliko zanimanje tudi v inozemstvu. Ljubelj je pač edinstvena gorska proga za športne prireditve in ji ni slične v Evropi, vsaj take ne, ki bi znašal vzpon na njej do 35%, kakor je pri našem Ljubelju. Ljubelj je za športnika-motoklistista mikavjen tudi zaradi tega, ker ni asfaltiran in dovoljuje vozaču metati stroj po mili volji, kakor mu ugaja in odgovarja, da bi dosegel večjo brzino.

Za letošnjo ljubeljsko prireditev je napravila MK Ilirija še posebno reklamo v inozemstvu, a

ker je prireditev jubilejna, je odziv še večji. Iz Nemčije je prejel prireditelj že kar lepo število prijav. Tako imamo zopet skoraj vse stare znance iz prejšnjih let: Denzel, Hönel, Kramer, v. Millenkowicz, Medwenez itd.; tudi Italijani napovedujejo za letos svojo udeležbo.

Iz Zagreba se je prijavil rekordar Urolč, ki vozi letos nov DKW kompresor. Največje zanimanje je pa seveda za naše domače vozače, ki bodo napeli vse svoje sile, da zasedejo v nevarni konkurenci z inozemci čim boljja mesta. Ilirija stavlja letos največ upanja v svojega ljubeljskega Janeza Šiško, ki je na zadnji dirki na Jezerski vrh prepričevalno premagal sletečega Kranjca Ludvika Stariča. Toda tudi Starič je za Ljubelj napovedal svojo udeležbo in se gotovo namerava Šiški revanžirati za poraz na Jezerskem.

JADRALNO LETALO 2 URI IN 40 MINUT NAD DOBREPOLJSKO DOLINO.

Dobrepolje, dne 5. t. m. Znani letalci Aero-kluba Jugoslavije, skupine Stična, izvršujejo zadnje dneve zelo drzne polete z jadralnimi breznotornim letalom nad našo dolino. Z 887 m visoke Grmade startajo jadranci in jadrajo do 969 metrov visoke Sv. Ane in obratno ter pristajajo v dobrepoljski dolini pri Vidmu. Kakor smo že poročali, je tu dosegel znani sleteči Kranjec Starič Ludvik že takoj ob začetku letanja lep uspeh; v zraku se je namreč obdržal 1 uro in 35 minut in dosegel 800 m nad startno višino. V soboto, dne 30. julija, je dosegel Starič zopet nov uspeh. V zraku se je obdržal 2 uri in 40 minut in dosegel isto višino. Zanimanje za te drzne polete raste od dneva do dneva in na Grmado ne prihajajo samo okoličani, marveč tudi Ljubljančani in drugi izletniki, športniki in turisti.

SK Slavijska. Danes, v nedeljo, ob pol 9. dop. igramo trening tekmo s SK Reko na igrišču Reka. Pozivam vse igralce I. in II. skupine, da bodo točno ob 8. v garderobi na igrišču. Predsednik

Sport

Povsod se ti nov svet odpre

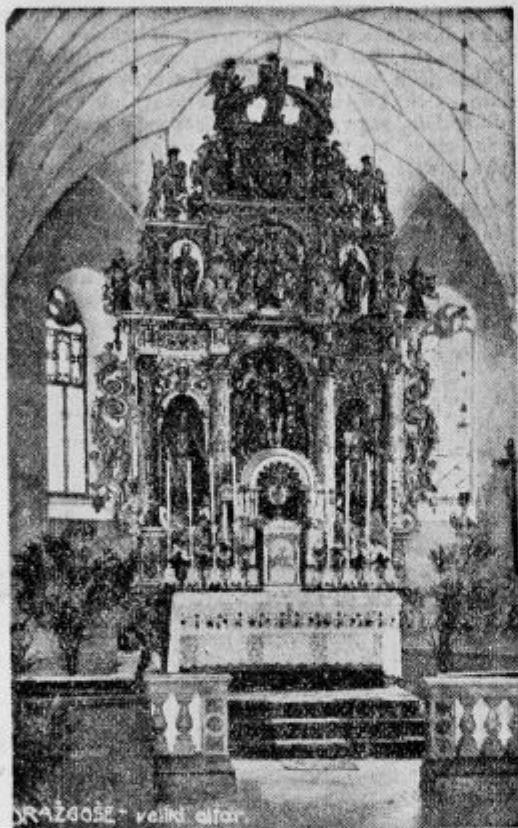
Cerkev sv. Lucije v Dražgošah

Zupna cerkev sv. Lucije v Dražgošah — nad 500 let božja pot. Sezidana je bila l. 1640.

jem in njegovimi dragocenimi spomeniki. Pri nas pa more žal to bogastvo in lepoto občudovati samo tisti, ki ga je dobra sreča pripeljala v ta lepi, tihi goreki kotiček. Na enak način moramo pri naši javnosti in odločujočih faktorjih vzbuditi zanimanje za Dražgoše, da jim bodo prišli v pomoč ne samo moralno ampak tudi gmočno. Naš narodni ponos zahteva, da ohranimo, v pravo luč postavimo in svetlo pokažemo take neprecenljive umetnostno-zgodovinske spomenike! Tako je govoril prijatelj z juga, ko je hodil po cerkvi v Dražgošah od enega oltarja do drugega. Res je, da tuji bolj znajo ceniti naše vrednote kot mi sami. Mi smo že taki, da vedno pravimo: »Čemu bi se postavljali pred svetom!« Pa to bi ne smelo veljati vsepovsod in vedno.

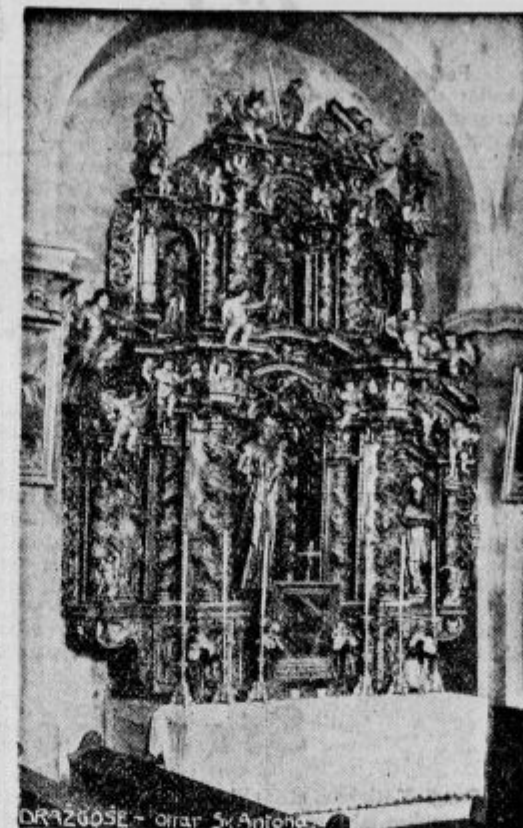
Torej zlati baročni oltarji so poglavitna privlačna točka v Dražgošah. Že v 16., morda celo v 15. stoletju se je v dražgoški naselbini, v kateri so prebivali rudarji in ogljarji, častila sv. Lucija. Njena slava se je dvignila zlasti v sredi 17. stoletja. L. 1640, so povečali staro cerkev in nastala je ta, ki stoji še danes, in vanjo so postavili 4 zlate oltarje, ki po bogastvu baročne rezbarije in zlata nimajo para v naši domovini. Hudo je to, da še danes ni dognano ime umetnika, ki jih je izvršil, in ne ime mecena, ki jih je naročil in plačal. So pa ti oltarji zgovorna zgodovinska pričča, kako zelo je takrat slovela sv. Lucija v Dražgošah. Veliki oltar je bil postavljen l. 1658, stranski sv. Antona z neštetimi angeli in angelskim koncertom pa l. 1689. Ti dve letnici sta ugotovljeni iz zapiskov v starem urbarju, vse drugo je bolj negotovo. Domneva se, da je bil oltar sv. Ane pred l. 1640, glavni oltar v prejšnji cerkvi, ki je bila gotska. Vsi 4 oltarji

Zlati veliki oltar sv. Lucije v Dražgošah, zgrajen l. 1658, prenovljen l. 1910.

so bili ob času t. župnika Ant. Pfajfarja v letih 1909—1912. temeljito restavrirani in na novo pozlačeni. Nelahko delo je sijajno izvršil podobar g. J. Groselj iz Sela pod nadzorstvom t. prof. Iv. Franketa. Vse stroške za to veliko in pomembno delo v znesku 7000 zlatih avstrijskih kron (ekoraj 100.000 din) sta zaradi posredovanja dr. J. Kreka kralja Centralna komisija za ohranjanje umetnostnih spomenikov na Dunaju in Kranjski deželni zbor v Ljubljani. Torej sam Dunaj je vedel in umeval, kakšne zgodovinske dragocenosti hrani dražgoška cerkev.

Cerkev je za župnijo, ki šteje samo 450 prebivalcev, ki si a težkim delom kot gozdni delavci služijo svoj kruh, primeroma zelo velika. V dolgotrajni meri 26 m in je zato razumljivo, da je njeno celotno vzdrževanje za tako neznatno peščico faranov združeno z velikimi težavami in pomeni breme, ki je pretežko. V tej okoliščini tudi najdemo razlog, zakaj mala župnija skozi dolgih 300 let — l. 1940. bodo Dražgoše slovesno proslavile 300 letnico svoje sedanje cerkve — ni imela poguma in sredstev, da bi na cerkveni kor postavila primerne

Zlati oltar sv. Antona v Dražgošah. — Zgrajen l. 1689, prenovljen l. 1911.

orgle. Sedaj živič rod je pa pogumno zavihal rokave, pljunil v roke, l. 1934. velikemu oltarju postavil lepe marmornate stopnice z menzo, lanske leto pa dejal: »Sv. Luciji dajmo še orgle!« Rečeno, storjeno. Kdor ne verjame, da je taka beseda v današnjih razmerah občudovanja vredna, tisti naj preudari, koliko je Dražgošani, da bodo nove orgle, najnovejšo delo mojstra-umetnika Fr. Jenka iz St. Vida, imele 16 pojočih registrov, električni pogon, originalno moderno zunanjo obliko in bodo stale — 80.000 din!

Te nove in prve dražgoške orgle, ki bodo zelo povečale notranjo lepoto cerkve, so prvič zapele v nedeljo po sv. Jakobu, 31. julija t. l. Ta dan je bil preč. g. dr. Fr. Kimovec, stolni dekan ljubljanske, ogle slovesno blagoslovil in izročil cerkvenemu bogoslužju. Spored cerkvene slavnosti je bil tale: Ob pol 10 pridiga, po pridigi blagoslovitev orgel, nato darovanje za orgle in sv. maša. Po sv. maši je g. celebrant in skladatelj na njemu lasten način razložil udeležencem vse tajnosti in glasbene lepote novih orgel. Tej razlagi je sledil cerkveni koncert z lepimi orgelskimi in pevskimi točkami. Vsa prireditve se je končala ob 12.

Prijatelji, ljubitelji tihe in skrite lepote naše divne Gorenjske, so prišli zadnjo nedeljo v juliju v Dražgoše.

F. Hiti, župnik.

»Nič se nama ne more zgoditi, saj sva varovana zoper dež!«

DOLENJSKE TOPLICE 38° C

Zdravilo sigurno revmatizem vseh vrst, nevralgije, ženske bolezni, posledice zlomljenih kosti itd. — Proizvodnja ostarlost. — Rekonvalescenca po težkih boleznih in operacijah. — Specialne masaže pod zdravniškim nadzorstvom. — Krasna okolica. — Penzija s kopeljo od Din 45.— dalje. — Pojasnila in prospekte daje uprava.

Belokrajinski dan na Mirni gori

Na najvišjem delu Bele Krajine, na 1013 m visoki Mirni gori, si je pred leti »Belokrajinska podružnica slovenskega planinskega društva v Črnomlju« postavila svoj planinski dom, ki je kmalu zaslovel daleč okrog in tako postal važna slovenska planinska postojanka za planince tostran in onostran Kolpe. Obiskujejo ga pa tudi neplaninci vseh stanov, ki ljubijo lepe kotičke slovenske zemlje in tako po svojih močeh podpirajo vzvišeni namen planinskega doma na Mirni gori.

Planinski dom na Mirni gori je posvečen varstvu sv. Frančiška, ki kraljuje v prijazni cerkvi nad domom in varuje slovensko Belo Krajino pred nemškimi naseljenci.

Tako je planinski dom na Mirni gori važen kot planinska postojanka in obenem kot čuvar najjužnejšega dela slovenskega ozemlja, ki so ga hoteli že sto in stokrat čisto potučiti. Prav zato mora postati središče Slovencev vsaj v tistih dneh, ko priredijo v njegovem okrilju

Belokranjci, belokrajinski dan

Prav belokranjski dan na Mirni gori bo nudil vsem Slovincem lepo priliko, da bodo lahko obiskali in spoznali slovenske kraje, kjer morajo Slovenci še danes stati na mrtvi straži. Na Mirni gori naj se pokaže prava slovenska vzajemnost in nezlovoljiva volja, da hočemo braniti vse ono, za kar smo žrtvovali že tisoč in tisoč najboljših slovenskih sinov in hčera. Naj pa ne prihitijo na Mirno goro samo Slovenci od Drave do Kolpe, temveč tudi bratje Hrvati in Srbi.

Tako vidimo, da je belokranjski dan na Mirni gori važna narodna slovesnost, ki ni namenjena samo belokranjskemu ljudstvu, niti slovenskemu, temveč vsem ljudem, ki jim je Jugoslavija skupna domovina in davno uresničena želja. Dom na Mirni gori ni samo dom belokranjske planinske podružnice, temveč je čuvar slovenstva in jugoslovanstva na severu Jugoslavije, kjer prebiva nekaj tisoč iz 14. stoletja doseljenih pomembnih Korošcev in nekaj »po krvi« pristnih Nemcev, ki hočejo to ozemlje proglasiti za čisto nemško s pomočjo Jaklitschev in Jellenov.

Dostop na Mirno goro je mogoč z različnih strani. Najugodnejši je pač oni s postaje Semič ali postaje Črnomelj. Iz Semiča je do doma na Mirni gori 2 in pol ure. Iz Črnomlja pa tri. Lahko se peljemo iz Črnomlja tudi z avtomobilom do vasi Planine, od koder smo v četrto ure na vrhu.

Pot si vsakdo lahko izbere po svoji uvidevnosti. Obe smeri pa sta markirani in lahko dostopni. Semiška pot se vzpenja mimo semiških vinogradov in znanih semiških zidanic, ki imajo že svojo ustaljeno elavo v belokranjski narodni pesni, dokler pot ne zaide na semiške cvetne košenice in krene v bukov ter smrekov gozd, od koder se dvigne do banovinske ceste, ki se vijuga proti naši Planini. Planincu ni treba iti po banovinski cesti do Planine, temveč lahko prej krene vstran in se po stezi vzpne na Mirno goro, katere ne more na noben način zgrešiti, zakaj veselo se mu neprestano smeje pred nosom. Lahko si sam izbere poljubno smer — skozi gozd ali skozi redek gozd ali po košenicah — vedno bo prišel do planinskega doma. Iz Črnomlja je pot malo daljša, če gremo peš, zakaj hoja traja približno 3 ure. Vzpon ni preveč hud in ga lahko zmagaajo tudi bolj rejeni planinci. Iz Črnomlja nas pripelje pot v Rodine, kjer je vino doma in veselo belokranjsko ljudstvo. Mimo samih vinogradov, sadnega drevja, zidanic in majhnih gorskih kmetij pridemo do stare cerkvice Marije Pomočnice, kjer se vinogradi posloviijo od nas, zakaj precej visoko smo že nad Črnomljem. Skoro zavijemo v gozd, ki nas ne zapusti do vasi Planine, od koder je samo še četrto ure do planinskega doma in to po žametno mehkih košenicah.

Pridite vsi 7. avgusta na Mirno goro, da proslavite v Belokranjci ta njihov dan! (cm.)

Šmešnica

Lord Dubberton, jako domišljav član angleške visoke zbornice, je šel nekoč na travnik na sprehod. Pa je planil bik proti njemu. Ves v strahu je lord zbežal in je tekel, kolikor so ga nesle noge. Loveč sapa je prišel k ograji, ki jo je naglo preškolil in je zdajci stal pred njim lastnik bika.

»Vi, kaj se pa to pravi?« ga je lord nahruil, »kako da to zverino pustite takole okoli divjati?« Ali veste, kdo sem jaz?« je zavpila lordska svetlost.

Lastnik je molče odkimal.

»Jaz sem član visoke zbornice, lord Dubberton!«

»Kaj pa niste tega bika povedali?« je odvrnil lastnik in se hudobno namrdnil.

V Rigo in Stockholm

Spisala J. M.

Potnik, ki se poda iz srednje Evrope v Rigo, ve, da ga tokrat vlak res prenese v povsem nove kraje in razmere in da je torej treba bistro gledati in pazljivo poslušati na vse strani.

V tem prijetnem razpoloženju že nastopam svojo pot v Pragi, ki je pa ob odhodu vlaka že v temi; zaradi tega še samo radovedno pogledam sopotnike in nato se vztrajno silim k onemu polsancu na vlaku, ki malo koga osvežuje.

Tudi drugim ne gre bolje. Dama meni nasproti je Poljakinja, ki živi v Ameriki in še hoče videti obvrtniti iz Karlovih Varov svoj rodni kraj Radom. Spoznavanje z njo je za nju obe težko, saj ona že tudi poljski ne zna skoraj drugega več povedati ko »herbata, herbata«, to je čaj, ki ga končno dobi na neki večji postaji.

Mnogo lažji, in sicer s pomočjo češčine, je pogovor s sopotnikom, poljskim častnikom, ki nama galantno prepušča skoraj ves kup, česar mu ne bom pozabila.

Obsejne manipulacije med češkoslovenskim izrazito industrijskim mestom Bohuminom in poljskimi Petrovicami niso komplicirane, in kmalu smo na poljskem ozemlju.

Gledam polja, travnike, saj ravno poljedelstvo tu zaposluje nad polovico prebivalstva, peljemo se mimo Katowic, važnega križišča in glavnega mesta Gornje Šlezije, ki na podlagi plebiscita iz leta 1921 pripada Poljski. Ob postaji Czenstochova se spominjam ondodnega slavnega samostana na Jasni Gori s čudodelno

sliko Matere božje, največjega romarskega kraja vse Poljske. Pozdravljam ga s toplim pogledom in tiho željo v srcl!

Dalje nas nese vlak: na levi je ostala Lodz, drugo največje poljsko mesto s svojimi nešteto tekstilnimi tovarnami. To je samo eden od sto primerov, kako se trudijo Poljaki za razvite svoje države, katere prebivalci so v vojnem času izgubili okoli 10 milijard zlatih frankov narodnega premoženja v opustošenih hišah, tovarnah, strojih in v konfiskacijah vseh vrst.

Warszawa te sprejema napol radovedno, napol brezbrizno; tukaj sluti moje zapadno šolano oko že fatalističen orient. Ali pa je to le zmota?

Kdor se le malo zanima za poljsko kulturno življenje, njegove šole, poljedelstvo, industrijo in promet, katerega krona je pristanišče Gdynia, si mora reči, da sila tega naroda še niti razvita ni in ta država zavzame glede obsega peto mesto v Evropi! S koščičem — za tri zlate na uro — vidim najlepši del Warszawe, njene prekrasne bulvare — Aleje Ujazdowske — od trga Treh kron s cerkvijo istega imena, pa do Belvederske palače, kjer je bival maršal Piłsudski.

Tu živi in sprejema v svojih palačah diplomacija in poljska aristokracija, tu zagleda spomenik ljubljence Poljaka Chopina, čudovito zamaknjene med evropejskimi nasadi, dalje, proti Wisli že, pa so bajno lepe Lazienki, umetniško in zgodovinsko dragocena palača med ribniki v velikanskem parku. Čudiš se dvema neskončnima vrstama zasedenih stolov, eni za drugo, ki tvorita nekak žvižg plot tega velikega parka. V manjšem mestu, kjer se vsi poznajo, bi utegnil biti manj priljubljen kakor tukaj. Pelješ se še po »Aleji tretjega maja« mimo muzejev na močuhni most Poniatowskega, ki veže Warszawo z njenim največjim predmestjem Praga na desnem bregu Wisla.

Razvoj Warszawe se začel je na koncu šestnajstega stoletja, ko je kralj Zigmund III. po požaru Wawelskega gradu v Krakowu preložil svoj sedež v Warszawo. V naglem tempu so takrat zrasle palače poljskih magnatov, cerkve itd., ki dajejo mestu pečat enotne monumentalnosti.

Brzovlak, ki drdri točno o polnoči proti Rigi, ima že dvojna okna, na katera pljuska dež. Moj vis-à-vis mi nekako ne ugaja, imam občutek tujine okoli sebe, nekako žalostno zamišljene.

Na postaji bogatega tekstilnega mesta Białystok se že svita. Od tam vodi cesta v Białowież, ležečo sredi največjega evropskega pračozda, kjer še živijo celó bivoli v malem številu. Pride Grodno, staro historično mesto, kjer je umrl slavn kralj Stjepan Batory. Za Grodnom vozi vlak v tesni bližini Litve, katere prejšnje glavno mesto Wilna je sedaj v poljski posesti. V njem eta sanjala mladostne sanje Adam Mickiewicz in Juliusz Slowacki. Wilna ima najlepšo lego izmed vseh poljskih mest.

Iz vlaka že vidiš redke naselbine, hiše so lesene kakor večinoma na severu, nekatere celo brez dimnika. Videti so kakor večje weekenske stavbe, in kar čudno se čita na taki podolgi zgradbi ponosen napis: Aptieka.

Živina je tu bolj drobna, pšenica nizka, zato pa raste precej krompirja, nekaj cukrovke in celó ajda; ob vsej progi pridno gojijo čebele v panjih, ki so podobni velikim pobarvanim golobnjakom na štirih nogah.

Bližnjo se poljsko-litški mej. Na kolodvorih, ki so tu nizki, pa široko stavljeni, nas ljudje ali motrijo skozi in skozi, ali nas pa sploh prezirajo. Gledajoč neke brezskrbne setalce na peronu, pravi mladi delavec splošno tovarišu v ruščini: »Kako to, da nekateri ljudje delajo, drugi pa sploh ne?«

MLADI SLOVENE

Kdor ne ve še...

Kdor ne ve še, naj prisluhne: pesmi zvonkih brez števila božja roka je v vrbinje mlado ob potoku skrla.

Pesmi te so čudno lepe: nekatere so vesele, kakor da ves svet bi rade z žametno roko objele.

Nekatere so otožne kakor slavčovo žgolenje, a iz vseh odmeva mladih src veliko hrepenenje.

Komu pa vrbinje mlado s svojo pesmijo postreže? Tistemu, ki v njem pastirček s spretno roko si ureže.

Skrivnostne številke

Kadar pride k vam na obisk teta ali stric ali boter ali kdorkoli, ki je poročen, se pred njim lahko nad vse imenitno postavite s svojo učenostjo, ki je že podobna čarovniji. Recite goetu, naj vzame v roko kos papirja in svinčnik. Na papir naj najprej napiše, koliko je star, in sicer tako, da vi številke ne boste videli. Pod to številko naj napiše rojstno letnico, pod rojstno letnico leto poroke in pod leto poroke, koliko let je poročen. Ko je vse te številke vestno in natančno napisal drugo pod drugo, mu ukažite, naj jih sešteje, ne da bi vam povedal, koliko vse skupaj znaša. Ko je tudi to storil, zmagovalno zaključite:

»To znaša skupaj 3876 let!«

Boste videli, kako bo gost strmell Kar v glavo mu ne bo šlo, kako ste mogli to uganiti. In vendar je ta račun kaj enostaven.

Če je gost, pred katerim se hočete postaviti, rojen n. pr. leta 1897 in se je poročil v letu 1920, bo ta račun takle:

Starost	41 let
Rojstno leto	1897
Leto poroke	1920
Koliko let je poročen	18

Skupaj 3876

Naj gost te številke sešteva kolikokrat hoče, naj bo star 20, 50, 70 ali celo 100 let, naj bo poročen šele eno leto ali pa že petdeset in več let — zmerom znova bo izračunal skrivnostno število 3876. Poskusite, pa boste videli!

A tudi pred tistimi, ki še niso poročeni, se lahko postavite kot spreten računar. Recite jim, naj si v duhu mislijo letnico svojega rojstva in prštejejo zraven število let svoje starosti. Ko bo gost na tihem seštel, koliko to znaša, zaključite:

»To znaša skupaj 1938 let!«

Presenečenje bo spet velikansko, vi pa svojo skrivnost lepo odbrčite zase. Nikomur ne povejte, da je to število pri vseh enako.

Če je n. pr. kdo rojen leta 1897, tedaj je star 41 let. Seštejte to skupaj in videli boste, da znaša skupaj 1938 let. Natančno isto vsoto dobite, pa naj bo gost rojen kateregakoli leta.

Očka, povej...

»Očka, prisluhni, očka, povej, Kdo pa tako zmerom razbija mi: tok, tok, tok, tok, v prsih nekje?«

»To je kovaček, moj sinko, kovaček: tvoje srce. Noč in dan kuje ti voljo, značaj, noč in dan kleše ga, brusi...«

»Zakaj?«

»Če ga trdó, prav trdó bo koval, neupogljiv kakor jeklo bo v tebi, sinko, postal. Če ga skrbno, prav skrbno bo koval, v tebi kot v školjki bo biser izčiščen zalesketal. Sinko moj, daj srečo-kovačku ves mladi svoj plamen! V ognju se mora kovati značaj, da ne postane krhek ko kamen.«

Cirkus v domači hiši

Pozimi, kadar zunaj sneži, ali poleti, kadar dežuje, včasih ne vemo, kako bi si preganjali dolgčas. Nekateri otroci pa so iznajdljivi in si znajo pomagati iz zadrege z različni zabavnimi igrami. Med te zabavne igre spada tudi »domači cirkus«. Najprej se vestno pripravimo za predstavo, potem pa lepo sestavimo in napišemo spored za gledalce.

Kakšne pa so posamezne točke našega sporeda?

»Čudo narave« napravimo tako, da eden izmed dečkov obleče hlače in suknjič narobe: namesto odspredaj, zapremo gumbe na hrbtu. Na zadnji konec glave privežemo kos blaga, ki ima koži podobno barvo. Nanj naslikamo oči, nos in usta. Čez obraz si prav tako narobe natakneмо čepico, okoli vratu pa si pod naslikanim obrazom zavežemo pisano ruto. Mali in veliki gledalci se bodo na vsa usta amejali, ko bodo videli, da ima »čudo narave« stopala nog zadaj, namesto spredaj. Roke naj igralec prekriza na hrbtu, da je videti, kakor da jih ima prekrizane spredaj.

Pozabiti tudi ne smemo predstaviti slavnemu občinstvu »največje žene na svetu«. V ta namen

naj si eden izmed dečkov natakne dolgo materino obleko. Na vrh dolge palice, ki ima odgoraj po-žez pritrjen klin, na katerem visijo ramena obleke, naj natakne umetno glavo s krinko. Kadar stopi ta žena v sobo, imajo gledalci vtis, kakor da vidijo pred seboj velikanko, posebno še, če se obrača in kukla na omare.

Navedli smo vam samo dve čudoviti cirkuški prikazni, druge pa iztuhajte sami!

Stričkov kotichek

Dragi Kotichekovi strički! — Saj dovoliš, da se tudi jaz oglasim! Veš, tako zelo sem bila radovedna, kakšen neki je tisti Kotichekovi striček, ki zna tako lepo pravljice pripovedovati. Pa mi je nekdo pred kratkim pokazal na ulici rešnega, prav nič otročjega gospoda, z zamisljenimi, žalostnimi očmi...

Striček, nikar ne bodi hudi, če Te vprašam: Zakaj so tako žalostne Tvoje oči? Ali morda ne veruješ sam v pravljice, ki jih pripoveduješ drugim? —

Lepo Te pozdravlja Ivka G., dijakinja v Ljubljani.

Draga Ivka! Ze sem imel v mislih sestavljen lep odgovor, pa mi je kot siten komar pribrenčal v možgane črn spomin — in potegnil sem čez odgovor debelo črto. Zdaj leži v meni kot zavrnjen cvet in se bo posušil, kakor se posuši solza v očeh in kaplja krvi na dlani...

Radovedna boš, zakaj in čemu tako.

Veš, takale je ta reč. — Mili prijatelj, ki mi včasih iz same ljubezni vržejo polno po noče in kamen v hrbet, so se nekje bridko pritožili (o, s kakšno gniljivo pozornostjo prebirajo moj kotichek!), da Kotichekovi striček preveč piše o sebi in da so njegovi odgovori včasih preveč žalostni. Prepričani so menda v dno srca — o srečni ljudje! — da so Kotichekovi stričku vse poti z rožicami poslane in da se mu sploh tako imenitno godi na tem svetu, da bi moral venomer same burke uganjati in vesele šale iz rokava stresati ter se grohotati od ranega jutra do pozne noči. Ti blagi ljudje, kakor vse kaže, Kotichekovega strička zamenjujejo s cirkuškim klovnom, ki hoče-noče mora svetu kazati nasmejan obraz, čeprav mu srce krvavi in duša joka od prikritih bolečin... In zdaj sam ne vem, kaj naj storim in kako naj odgovorjam, da bo modro in prav. V moji torbi leži še na tisoče neobjavljenih pisem in v vseh pislih čelbajo kotichekari samo o Kotichekovem stričku, prenekalet pa mu v njih razkrivajo tudi bridkosti in težave svojega mladega življenja. Jaz, Kotichekovi striček, pa ne smem pisati ne o tem ne o onem...

In ker o sebi ne smem pisati, bom poslej raje o vremenu. O vremenu se dá pisati na vso moč zanimivo, zabavno in poučno!

Kadar se med bliskom in gromom podijo po nebu črni, hudourni oblaki, tedaj je prav gotovo dež. Kadar pa je nebo čisto kot ribje oko in polno sonca, bi si upal staviti glavo, da je lep! Slabo vreme poljedelcu jako škoduje, dobro vreme mu pa jako koristi. In sploh je slabo vreme jako, jako nezaželeno, dobro vreme pa jako, jako zaželeno. Vreme letošnjem poletju je bolj muhaste sorte. Če ne bi bilo takšno, bi bilo pa prav gotovo drugačno in ker sem dober vremenski prerok, napovedujem, da bo letošnja jesen lepa in sončna, če ne bo grda in hladna. Vreme tudi dokaj vpliva na razpoloženje ljudi. Če je vreme čemerno, se tudi ljudje kislo držijo, če je pa vreme jasno, tudi ljudem jasno žarijo obrazi kot srebrni petdesetaki. Za vreme imamo tudi vremenske napovedi. Te

vremenske napovedi natančno in zanesljivo uganje, kakšno je bilo vreme prejšnjega dne...

Toliko o vremenu.

In ker tudi o žalostnih stvareh življenja ne smem pisati, Ti na vprašanja, »zakaj so moje oči tako žalostne«, veselo odgovorjam takole:

He, he, he! Ho, ho, ho! Hopla, hop, konjiček! Iha! Hija hoti Ham, brbam! Rokus pokus, čire, čare — žik! Be--ee-ee! Me--ee-ee! Čuk se je oženi, tralala, sova ga je vzela, hopsasa! Ringa ringaraja, muca pa nagaja, kužek pa pleše, da se zemlja tresel Rompompom! Ridel, didel, didel, dil! Čof! Strbunk! Pika, poka, pok! Križ, križ, križ! Matjaž, daj mi groš, si kupim noži Biba leze, biba gre — buc, buc, buc! Živio in juhu!

Tako. Upam, da bo ta veseli odgovor, v katerem niti z eno besedico ne omenjam Kotichekovega strička in v katerem ni niti ene žalostne, grenke besede, neznansko všeč Tebi in vsem.

Lep pozdrav! — Kotichekovi striček.

Kako pravimo...

„Zvita je kot ovnov rog...“

Če je kdo prav posebno prekanjen, pravimo, da je zviti kot kozji (ali ovnov) rog. Tudi sosedova Rezika ima glavo, polno zvijač in gre o njej glas, da je zvita kot ovnov rog, daleč naokrog. Kako bi bilo, če bi bila Rezika v resnici zvita kot ovnov rog, vidimo na sliki, ki jo je narisala Marija Črnilec, učenka IV. razr. v Naklem pri Kranju.

Janezkova skrb

Mama pripravlja sobo za strica, ki ima priti na obisk. Janezek skaklja za njo in vtika nos v vsako malenkost. Ko pride stric, ki je bil že čisto plešast, ga Janezek nekaj časa ogleduje od nog do glave, nazadnje pa ga pocuka za rokav in v skrbih vpraša:

»Stric, mama je zate pripravila tudi glavnik, čemu ti pa bo?«

Mirko Kunčič:

Pravljice in pripovedke izpod Triglava

Zakleti mački na Požgančevem mostu

(Dalje)

Srečno jo je primalah v Mojstrano do Šmerca. Tam pa se mu je zazdelo, da se nekaj prihuje na plazi za njim. Radovednost mu ni dala miru. Prav majčkeno se je ozrl. In kaj je tedaj zagledal, o ljuba Mamka božja? — Goslo, nepregledno čredo samih črnih mačkov.

Vakotov Jakob je bil junak, v tem trenutku pa se je le zbal. Ročno je vzel podplate pod pazduho in se spustil v tek, da se je kadilo za njim kot za drvečim avtomobilom.

Tako je prisopihal do Špana.

Zdaj sem jim pa menda že utekel, črnuhom nemarnim si je mislil in spet kradoma pogledal nazaj. Pa so se mu ob prizoru, ki se je nudil njegovim očem, kar lasje naježili. Za njim je mrgolelo in gomazelo črnih mačkov, z žarečimi očmi, zavihanimi repli in nasršeno dlako, kot listja in trave. Vsa cesta jih je bila polna.

Vakotov Jakob je prebledel kot sid in zobje so mu zašklepetali kot jeklene škarje v rokah mojstra brivca. Nič ni premišljeval, kako in kaj. Znova je nabrusil pete in jo ucvrl čez drn in strn.

Ves trd od groze in brez sape je pridrvel domov. Niti toliko časa ni imel, siromak, da bi odprl vežne duri. Treščil je vanje s takšno močjo, da so se razkotala na dvoje, sam pa se je znašel na tleh kot posekan štor. Velikanska, kot pomaranča debela buška se mu je naredila na čelu.

Tam, kjer bi bil moral pred Požgančevim znamenjem napraviti križ. In še nogo si je zvil povrh. Tisto, ki je bil z njo črnega mačka brenil v vodo.

Z novim mostom so zakleti mački izginiti. Nihče več jih ni videl. Zgodil se kvečjemu, da ima ta ali oni »mačka« sam, kadar se ves vrtoglav in omahujočih korakov zbliže čez most. Toda to že ne spada več v pravljico, ampak nekam drugam...

3.

Žalžena in stari Govoč

V skrivnih jamah in skalnatih zasekah nad Mojstrano in Dovjem so živele žalžene. Mnogo dobrega so storile ljudem, pa tudi mnogo zlega. Srečel oni, ki so ga obiskale, kadar so bile židane volje! Pomagale so mu s svojo čarovniško močjo do bogastva in brezskrbnega življenja. Le škoda, da je to bogastvo in brezskrbno življenje ekopnelo hitro ko sneg. Nihče ni znal njihovih darov obdržati. Kar na lepem je temu ali onemu padla sreča v naročje in kar na lepem mu je spet ušla.

Tudi stari Govoč je nekega dne trčil z žalženo skupaj. Natančno takole se je zgodilo, da se ne zlažem niti za las.

Pozimi je bilo. Gore so bile pokrite s snežnimi zaplatami in hladna sape je pihala iz soteske. Stari Govoč je bil utrjen kot dren in se za mraz, ki je grizel do kosti, še zmenil ni. Neutrudljivo je nakladal gnoj na domačem dvorišču in ga vozil na njivo. Pri vsakem vozu, ki ga je srečno pripeljal na njivo, je zadovoljno pilnil in zabundal: »Prebita reč, kar dobro gre izpod rok!« Potlej je vtaknil v usta nov zaloganj tobaka, ki ga je s pipeem spretno odčesnil od debele klobase za šikanje, in obraz mu je zažarel, kakor da se masti z najslajšimi dobrotami tega sveta.

Tako je nazadnje zvozil na njivo ves gnoj. Ko

je razkladal zadnji voz, je nenadoma zaslišal od nekdol zvonek, prijazen glas žalžene:

»Nič se ne grej, nič se ne grej, danes bob sej, danes bob sej!«

Stari Govoč se je obračal na vse strani in napaenjal brljave oči — vse zastoj. Žalžena je skrivnostno in neopaženo, kot se je bila priplazila, spet izginita v bližnji goščavi.

»Hencajte vendar,« je zagodrnjal presenečeni Govoč, »kaj takšnega pa še ne! Bob naj sejem, je dejala. Ali misli zaresno, ali me pa vleče za nos. Bomo videli, no!«

In je zlezal na voz, pognal konja: »Hija hot!« ter se v takšnem diru zagnal proti domu, da je pod ujem kar škripalo in cvililo, kakor da bi desetim mačkom stopil na rep.

Povedal je domačim, kaj je doživel in kaj mu je svetovala žalžena. Ali mislite, da mu je kdo verjel? Kaj šel Spogledovali so se, mežikali drug drugemu ter se mu smejali v obraz:

»He, he, oče, najbrž ste pregloboko pogledali v frakelj!«

Stari Govoč pa ni rekel ne bele ne črne, ampak si je modro mislil svoje. Vzel je seme, jo možkih korakov odhlačal nazaj na njivo in začel sejati bob.

Vaščani so hodili mimo in zaskrbljeno majali z glavami. Ta ali oni je celo napravil kolobarček na čelu, kar naj bi pomenilo: Lejte, ljudje božji, revežu se je zmešalo, Bog se ga usmili!

Stari Govoč pa ni pogledal ne na levo ne na desno. Sejal je bob, s takšno vnemo ga je sejal, da mu je znoj ob najhujšem mrazu kar curiljal s čela.

»Če bo ratalo, bo ratalo, če ne bo, pa ne bo!« je polglasno brundal vase.

Ko je vso njivo posejal z bobom, si je s pi-

MLADANJIVA

Pravljica o kralju sveta

Nekoč je živel pastirček. Na zelenem gorskem travniku je pasel ovce. Ni poznal družine, a vendar je bil srečen nad vse. Pel in vriskal je dan za dnem. Plezal je po skalah in vesel je bil, če je našel gorsko cvetko. Utrgal jo je in si jo zataknil za klobuk.

Pa je bil tudi dobrega srca ta pastirček. Kadar je bila stara potovka Reza mimo njegovega pašnika, ji je zmerom postregel s mlekom. Pa tudi ptičke so ga poznale, saj jim je zmerom trosil drobtine pred svojo kočjo.

Nekoč, bil je lep sončni dan, je sedel naš pastirček na skali sredi pašnika in piskal na vrbovo piščalko. Nenadoma ga je nekdo potrepil po rami. Deček se je obrnil in zagledal pred seboj — o čudo! — starega, bradatga prilikavca v rdeči obleki.

»Kdo pa si ti?« je vprašal možička.

»Jaz sem palček. Pojdi z menoj!« je velel možiček.

»Kam?« se je začudil pastirček.

»Ne daleč,« je odgovoril možiček. »Pojdi in vidiš boš kralja sveta!«

Palček je počasi odhajal, pastirček pa mu je sledil.

Nista hodila pol ure, ko je rdeči možiček obstal, slekel svojo suknjico in jo vrgel na tla. V tem hipu je zrastle pred njima veličasten grad s stolpiči in utrdbami. Pastirček je začutil v rokah velik ključ.

»Odkleni!« je rekel palček in izginil.

Pastirček je stopil k vratom, vtaknil ključ v ključavnico in odklenil. Vrata so se odprla na stečaj. V gradu je bila črna tema. Pastirček ni videl niti koraka pred seboj. Otiral je zid in se počasi pomikal po hodniku. Nekje na zidu je bila majhna lina. Skoznjo se je prikredel en sam sončni žarek in pastirček je bilo takoj laže pri srcu. Pastirček je šel dalje. Hodnika ni bilo ne konca ne kraja. Na obeh straneh same gole stene.

Zdajci je zagledal pod lino v zidu skrivnostna vrata. Deček obstane in že hoče vstopiti. Tedaj opazi na vratih napis:

TU PREBIVA KRALJ SVETA!

»To vendar ni mogoče! Kralj sveta je Bog!« je pomislil pastirček, a radovednost mu ni dala miru. Prijel je za ključko in pokukal v sobo. Notri je bila gosta tema. Pastirček je napenjal oči in zagledal sredi sobe kup lesketajočih se cekinov.

»Zlato naj bi bilo kralj sveta in ne Bog? To je laž!« je zakričal pastirček in zaloputnil vrata za seboj. In temnih kotov hodnika so se dvigale črne pošasti in mu grozeče žugale. On pa je bežal in kmalu je bil zunaj gradu.

»Proč s takšnim kraljem! Proč!« je kričal pastirček. Zaklenil je grajska vrata in vrgel ključ daleč v stran v goščo, da ga ne bi našli ljudje in prišli do lažnega kralja sveta ter tako pozabili na pravega kralja sveta in neba — BOGA.

A denarja lakomni ljudje so tudi v gošči našli ključ do gradu, v katerem prebiva kralj sveta — ZLATO. Zato še dandanes kraljuje po svetu denar.

Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vič.

Med rudarji

Tudi med rudarje je prišlo sončno poletje. Sonce prijazno gleda na dolge vrste temnih hiš; ne pozna razlike, na vse se ozira toplo in prijazno.

Nikogar ni menda, ki ne bi poznal naših krajev vsaj po imenu. Toda nihče ne pozna rudarjev in njihovega življenja tako kakor čuteča duša enega izmed njih.

Po čisti hititjo delavci-rudarji. Molče jih opazujem. Bledi obrazi, brez življenja, v očeh tiha vdanost. Veselega obraza skoraj nikoli ne vidiš na cestah. — Pač, tam med otroki še tu pa tam šine vesel smeh, a še ta kmalu zamre.

In vendar! Najlepša med vsemi je zame rudarska vasica. Za noben denar ne bi zatajila v sebi otroka dima. — Bila sem v mestu. A mesto mi ni moglo dati tega, kar mi lahko dá rudarski kraj. V mračnih, deževnih februarjskih dneh sem zbežala nazaj med blede, meni tako ljube obraze.

In če me vae prezira kot ubogega rudarskega otroka — nič za to. V srcu vendar nosim svetlo luč — ljubezen do rudarjev. Tako iskreno ljubim to rudarsko Zagorje, ljubim rudarske matere, sključene očete, a najbolj ljubim v tej bedi rudarskega otroka.

Olga Kuretova, Zagorje.

sano rutico obrisal s čela bridki znoj in jo mahnili domov. Ročno je popravljal vase skledo močnika, potlej pa se je kot krt zaril v listje in zaspal kot polh.

In glej čudo, res je »ratalo« — trud starega Govoča ni bil zaman! Na pomlad, ko so zavele južne sape in je sneg, mehak kot maslo, skopnel, je bob pognal stebela, debela kot mlaji. Možje so od začudenja zijali, ženske so se križale, Govoč pa je zmagovalno kot general hodil ob njivi sem in tja ter si mel roke.

Njegov sprva tako svetil in nasmejan obraz pa se je kmalu začel mračiti kot večerno nebo. Videl je, stari Govoč, na svojo žalost videl, da so velikanska stebela — brez otrokov.

Čakal je med upanjem in strahom še nekaj dni, potlej pa je obupal do kraja. Pograbil je sekuro in ves razkašen začel sekati mlaje. A kako se je zavzel, o sveta nebesa, ko se je is debelih, votlih stebel začel vsipati bob kot točal! —

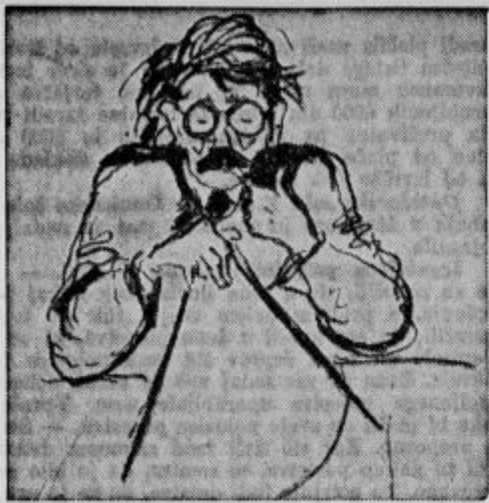
Tisto leto so pri Govoču pridelali bobu kot ga niso kmetje devet fara naokoli. Sto vreč so ga prodali za žvenkljajoče denarce in še jim ga je ostalo za domačo shrambo na pretek. Stari Govoč se je ob tolikšnem bogastvu kar pomladil. Kupil si je za približek dva dukata najdebelejših in najbolj mastnih klobas za čukanje in še židano kamilžolo povrh.

Ko pa je tisto slimo apet hotel vsejati bob, se je vae nesrečen udaril s pestjo ob čelo in zatarnal: »O, moja buča, moja trda buča!« Pozabil je, stari Govoč, pozabil, kateri dan v letu mu je žalžena ukazala sejati bob. Sanje o novem bogastvu so se razpršile kot roj čebel. Ni bilo več bobovega pridelka drugo pomlad, samo razočaranja je bilo na mevnike...

Da, da, tako se pozabljivost včasih maščuje!

DRUŽINA

Moj oče in moj sin

Moj sin ima devet let. Če si ogledujem svojega sina, vidim, da je povsem drugačen človek, kakršen sem bil jaz v njegovih letih. Jaz imam dva in štirideset let, torej je tri in trideset let razlike med nama. V tem času se je svet brez dvoma jako spremenil. Zelo se čudim, da je toliko razlike med očetom in otrokom. Moj oče, na primer, so bili brihten ko kak član akademije znanosti. Mnogo sem se mogel naučiti od njih. Zakaj jaz sem ignoran.

Kako lepo je bilo, kadar so moj pametni oče šli z menoj na sprehod! Jaz sem bil jako radoveden otrok. Toda moj učeni oče so mi znali točno odgovoriti na vsa moja vprašanja.

Spominjam se še, kako sem nekoč prvikrat zagledal tramvaj in sem vzkliznil očetu:

»Joj, oče, pogledajte, no — konjska železnica brez konja!«

»To ni konjska železnica, ampak električna,« so mi pojasnili oče.

»Kdo pa vleče voz?« sem vprašal.

»Nihče! Kar električno gre naprej!«

»Električno? Kaj pa je to?«

Moj oče, ki niso mogli strpeti, če je bil kdo zabit, so zavijali palico po zraku in so razdraženo zavpili:

»Ti, fant, če me boš še kdaj kaj tako neumnega vprašal, boš eno dobil tja po buči!«

Tega dne sem bil na obisku pri stricu, ki je bil jako bogat človek in je imel v svoji pisarni telefon. Zasebni telefon pa je imel tedaj le malo kdo. Pristopil sem k telefonu in sem začel počasi in preudarno s kazalcem otipavati slušalko.

Moj oče, ki niso bili samo pametni, marveč tudi previdni, so hipoma planili s stola in mi prisolili krepko zaušnico.

»Ose!« so zavpili. »Ne dotikaj se! To eksploziv!«

Ko sva šla z očetom domov, je bilo že temno. Električna razsvetljava po ulicah našega mesteca je bila tudi velika novost. Mrzlo je bilo, najmanj dvajset stopinj pod ničlo. Nenadoma so ugasnile vse električne luči.

»Vidiš, tak mraz je,« so mi razložili oče, »da je tok zmrznil. Ali pa tudi veš, kaj je tok?«

»Ne,« sem odgovoril.

»No, odpri ušesa in me poslušaj! Tu je tenka cev, v katero električni tok kaplja. Če je pa tako mrzlo, kakor je na primer zdaj, pa zamrzne električni tok in neha goreti.«

Tedajci so zagorele spet vse luči in so spet svetile.

»Nemara je začel mraz pojemat,« so oče mr-mraje pripomnili.

Moj oče so bili genij. Rojen kemik, tehnik, meteorolog; vse so vedeli. Kar vem zdaj jaz, sem se vse od njih naučil. Ko mi je nedavno moja žena rekla, naj grem s svojim sinom na sprehod, sem sklenil, da bom svojega sina opozoril na razne zanimivosti in mu jih bom razložil. Sprehajala sva se po mestu. Jaz, dva in štiridesletnik, sem svojega devetletnega sina opozoril na avto, rekoč:

»Lej! To je Citroen!«

Moj sin se je ozrl in rekel:

»Očka, dobro, da te ni nihče slišal, kakšno trapijo si povedal. To vendar ni Citroen, ampak je južnoameriški HPG... Najnovejši model. Zdaj je še samo nekaj takih avtov.«

Jako me je bilo sram, da je moj sin sam po sebi živ tehniški slovar. Odtlej se nisem več dotikal tehniških vprašanj.

Molče sva šla dalje, ko sem slednjič zagledal nekega dežnikarja, ki je imel pod pazduho stare dežnike. Razveselil sem se, da sem vendar mogel opozoriti sina na staro stvar, ki je moj sin ni poznal.

»Ti,« sem se ponosno obrnil nanj. »Ali veš, kaj je tale človek? Tisti človek tamle je dežnikar, da veš!«

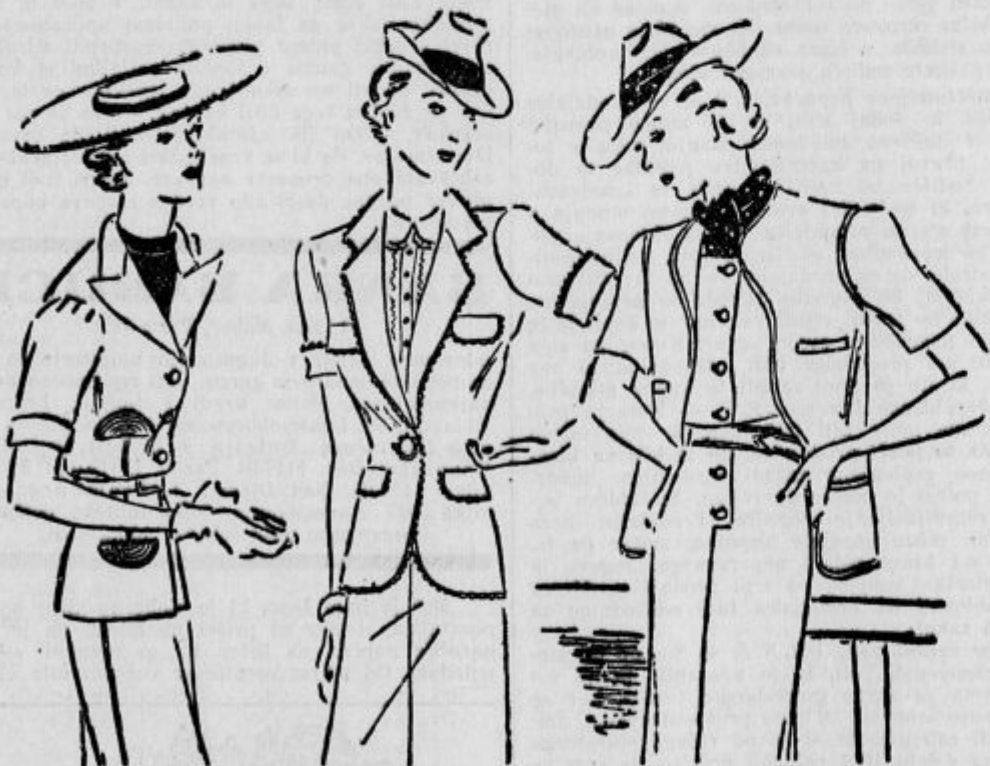
»Očka, ti si trapič!« se je na ves glas zasmejal moj sin. »Tisti človek ni noben dežnikar, ampak je igralec golfa...«

Takšni so bili včeraj naši očetje.

In takšni so danes naši sinovi.

Platneni kostimi

Platno je blago, ki mu sedanja poletna ženska moda posveča največjo ljubezen. Videti je jopice, ki se tesno oprimejo života in take, ki so ohlapne. Rokavi so dolgi ali pa tudi kratki.

Na sliki vidiš troje platnenih kostimov. Jopica prvega (na levi) ima zadaj naplečnik in gubo, ki sega samo do pasu. Kostim v sredi je okrašen

s čipkastim obšitkom, kar je videti ljubko in mladostno in je zlasti lepo pri pisanem platnu. Tretji kostim (na desni) more biti v eni ali dveh barvah. Tako more biti obleka svetlomodra, jopica in pas pa sta rdeče barve. Vendar so take zvezde tvegane in jih moreš imeti le tedaj, če lahko rdečo jopico uporabiš h kaki črni, sivi ali beli obleki.

Svetujem ti:

Breskovi listi namesto mandeljnov.

Če hočeš, da bo imela mlečna jed — juha, mlečni riž, kaša itd. — dober okus po mandeljnih, vkuhaj v dotično jed nekaj svežih breskavih listov in jih potem vzemi ven.

Mast po peki uporabiš.

Če ti ostane mast, kadar kaj v posodah pečeš, praviš, jo moreš še uporabiti, če ji odvzameš sladki okus in temno barvo. Ko je mast še vroča, izlij vanjo precej vode, da se mast ušede vrh vode. Ko napraviš luknjico skozi plast masčobe, moreš vodo izlaskati odliči. To ponoviš trikrat. Potem ostane izčiščena mast v svoji naravni barvi v posodi in tudi nima več nobenega okusa po praznjenju.

Limonov izvleček (ekstrakt).

Daj limonovo, tenko olupljeno lupino v kozarec za vkuhanje sadja, polij jo z vinskim evetom in dobro zapri. Postavi kozarec na sonce ali k peči in ga večkrat potresi. Čez štiri tedne odlij vinski evet, napolni z njim majhne stekleničke, jih dobro zamaši in uporablaj ta limonov izvleček za kuho.

Ostanke sveče

segrej na toplem v kaki pločevinasti škatli. Tekočo goščo odlij, da odstraniš stenje. V ohlajeno, vendar še zadosti toplo goščo izlij terpentina, a pazi, da ne pri odprtem ognju. Potem to goščo še enkrat segreješ in pri tem vedno mešaš. Tako dobiš vosek — mažo — za parkete. (Na 100 delov svečine raztopijo daš 40—70 delov terpentina.)

Smola v kuhinji

Tudi najsrečnejši človek ni varen spriču udarcev usode in tudi najodličnejši kuharici se prismoji juha. A ker je znano, da sila kola lomi in da ima človek v čim hujši nesreči tem večjo moč, tudi ne smemo izgubiti glave spriču nezgod pri štedilniku, ampak moramo seči kaj po zdravilih, kakor v bolezenskih primerih, in s protistrupom popraviti škodo. Različne vrste so udarci kuhinjske usode ali smole. Pripeti se, da začnimo kako jed — bodi v naglici, bodi v razburjenosti — namesto s soljo — s sladkorjem. Sežoš v napačno posodico — pa jel! Šele takrat, ko je posipanje nad posodo že izvršeno, se strahoma domislamo, kaj se je zgodilo. Pa kaj! Ni še vseh dni konec! Sol odvzame sladkobo. Že majhen ščepec soli zadošča za to. Potem pokusimo in če še ni zadosti rezko, solimo previdno še dalje, dokler ni okus jedi pravilen. — Tudi sladke jedi, ki so preveč sladke, popravimo s soljo.

Preveč slane juhe nam večkrat povzročajo skrb. Mladim kuharicam pravijo tedaj možki, da so zaljubljene. Vendar bodi tako ali tako, na mero na oko se ne moremo vedno zanesti. Kakor odvzame sol okus po sladkorju, tako popravi malo sladkorja preveč slano juho, ne da bi bila potem juha kaj sladka. Kar je tukaj zdravilo, je bilo prej strup — in obratno. — Drugačen pripomoček zoper preveč začinjena jedila je ta, da pomešamo nekaj surovih krompirjevih rezin v jed in vse še enkrat prekuhamo. Krompir potegne vse nase. Malce mleka tudi omili okus po soli.

Stvar s surovimi krompirjevimi rezinami je priporočljiva tudi za jedi, ki se rade pripalijo, na primer za kašo, mlečen zdrob, zelje, repo, ješprenj itd. Krompirjeve rezine daš kar na dno posode in jih z jedjo vred kuhaš. Pripaljena jedila povzročajo največ hudih skrbi pri kuhi. Ne le to, da je ves okus grenak in priskuteg tudi vonj oznanji vsej hiši, da se je nekaj prismodilo, čeprav bi to radi skrili. Saj imamo brez dvoma boljši okus, kakor ga je imel tisti slikar, ki si je sam kuhal in je dejal: »Zakurim, pristavim lonec, dam vanj vse, kar imam, in ko zasmrdi po pripaljenem, vem, da je skuhano.«

A tudi v takih primerih si moremo pomagati. Posodo takoj odstavimo, jo postavimo v drugo, kjer je mrzla voda, da se prismodina jed kaj ohladi in stresemo, ne da bi količjak premešali ali se pripaljene jedi dotaknili, vso vsebino v drugo posodo in pustimo vso pripaljeno usedlino v prejšnji posodi. Če je mogoče, osolimo in popopramo ponesrečeno, a zdaj rešeno jed še malo močnejše; časih se prileže, da daš vanjo malo muškata, lovorja in podobnega — okus po pripaljenem pa popolnoma izgine. Če se prismodi pečenka, tedaj odreži trde, ožgane dele in daj v pečenko omako nekaj rezin skuhanega, rdeče pese, ki jo daš pa proč, ko je pečenka spečena.

To so najhujši primeri kuhinjske smole vprav zato, ker morejo pokvariti okus jedi. So pa »nezgode«, ki ne pokvarijo okusa, pač pa zunanjo obliko. Tako je na primer, če je juha ali omaka preredita. Tedaj napraviš malo močnika (v vodo žvrkljaš moke) in ga daš v omako. A da se ne naredijo kroglice, je bolje, če pri-mešaš omaki krompirjeve moke in spet prevreš jed.

Druga lepočna napaka in nakaza pri jedilih je, če je, na primer, pečenkina omaka presvetle barve. Tedaj si pomagaj tako, da daš v posebno ponvico dve žlici sladkorja, ga na ognju opraviš in poliješ z vročo vodo, da se sladkor razpusti in to tekočino primešaš omaki. Ni se ti treba bati, da bi bila omaka zato kaj sladka! Reševanje jedi torej ni prav nič težavno.

Veliko zadoščenja imaš, če nato nihče ne opazi, da se je pri kuhi kaj pripetilo. Prazne skledo so ti nato dokaz, da je kuharska umetnost oborožena zoper vsakršne nezgode s potrebnim orožjem.

Čedna športna obleka

Priidujoča preprosta športna obleka je jako primerna in ima zlasti tri dobre lastnosti: da moreš imeti krog vratu okroglo ali v konico izrezano; da so rokavi kratki ali dolgi in vsakršne širine; da je krilo preprosto, kratko ali pa spodaj sešito skupaj in hlačasto.

Ni časa

Vre v daljavo brez počitka ljudska masa — misliti: od kod in kam? pa nima časa...

Vzhod. Ljudje, kaj sonce je, ki si je z neba? »Luči! Elektrike podnevi nam ni treba!«

Višek so dosegli sonca žarki zlati. »Hm! Ko bi v denar se dali prekovati!«

In zaton. Ze starost sil v črno jamo. »Misliti na smrt še jutri čas imamo!«

Vre v daljavo brez počitka ljudska masa — misliti: od kod in kam? pa nima časa...

(Marija Brenčičeva.)

Zrno do zrna pogača

Marsikako žensko zadene občutek, da zanemarljiva ena najvažnejših panog — in to je gospodinjstvo. Smotno gospodinjstvo je v tesni zvezi z narodovim in državnim gospodarstvom. Na milijone denarja se dá prihraniti ali spraviti, zdravje in blagor generacije je s tem postavljeno ali pa zmanjšano, če ne uničeno.

Vai vemo, da ženska največ nakupuje. Velikanske vsote narodovega premoženja se pretakajo po ženskih rokah. Pravilno pojmovanje tega dejstva, pravilno gospodarstvo in prava razdelitev stvari, ki jih uporabljamo pri gospodinjstvu, je za naše žensko brez dvoma večjega pomena, kakor če se uči umetnostne zgodovine in podobnega. Posebno na področju nauka o živilih naj bo vsaka gospodinja dobro poučena o tem, koliko sme časa porabiti in kako kaj izrabiti.

Ceprav se nam dozdeva pretirano, kar se gle, de na to dogaja v drugih državah, pa se moremo tudi Slovenke za gospodinjstvo marsikaj naučiti od tujcev. Dobro je, da vemo, da se, na primer, potrebne beljakovine nadomestijo tudi lahko z rastlinskimi beljakovinami. Če bi matere dale otrokom namesto žemelj, sladkarij in bombončkov rajši krompirja, črnega kruha, sadja, mleka, špinade in paradižnikov, bi imeli otroci bolj polna in rdeča lica in bolj zdrave zobe. Tudi odraslim bi tako prehrana bolj koristila.

In kako je z ostanke v gospodinjstvu? Vode, ki se zelenjava v njej kuha, ne vrzi proč, ampak skuhaj iz nje juho. Iz riža, ki ostane, in mesa napraviš lahko razne nadeve, prav tako iz kruha — emoke ali kruhovo juho. Časih so naše matere delale tako, zdaj pa se je potratna navada razpasla povsod, bodi v prehrani, bodi v obleki, tako daleč, da močnika nič več ne poznamo in da v svilenih nogavicah gnoj kidamo.

»Sicer včasih proklinja tale ptič, a veseli smo, da niti ne pije niti ne kadil!«

Moderen pas

ki te v pasu zažame, je na sliki v dveh različnih različno viden in pristoji vsakršni preprosti obleki.

Kaj narediš iz beljaka?

Jabolčni sneg.

Spečeš v peči 5 jabolčk, ko se shladijo, jim slečeš kožo (olupke) in jih pretlačiš skozi sito. Dodaj 20 dkg sladkorja, malo vanilije in citronovega sladkorja in pa dva beljaka. Vse to pol ure mešaš. Nato daš v stekleno skledo, okrasiš s češnjami in daš s piškoti na mizo.

Skuhan sneg.

Iz nekaj beljakov, ki kaneš zaradi trdnosti vanje nekaj kapljic limonovega soka, vtepeš trd sneg. Osladkaš, skuhaš v sopari in daš na mizo s čežano ali vkuhanim sadjem.

Torta 1, 2, 3, 4,

(Švicarsko navodilo.)

1 skodelico presnega masla, 2 skodelici sladkorja, 3 skodelice moke, 4 jajca, sok in lupino polovice limone, 1—2 žlički pecilnega praška. Presno maslo mešaš, da se peni; sladkor, limono in rumenjaki primešaš, moko s pecilnim praškom primešaš na koncu, dodaš še sneg in vse spečeš v posodi za torto, ki jo dobro namažeš s presnim maslom. Ko vzameš torto iz posode, jo ohladiš na situ. (Iz tega testa moreš narediti tudi piškote ali rezine.)

Naš domači zdravnik

C. M. — Zdite se sami sebi grdi. Na sebi ne najdet pravega razmerja. Spodaj vas je preveč, zgorej premalo.

Potrpite. Mladi ste še. Počasi se bo vse izravnilo. Ne razvijajo se vsa dekleta enako hitro. Nekatera dosežejo prej tisto lepoto, katero si vi tako želite, druga pozneje. Menim, da ste bolj šibke rasti, pa se le počasi razvijate. Zdravil ne potrebujete. Tečna domača hrana, zdrav gorenjak, zrak, pa sonce, to so najboljša zdravila za vas. Vse na svetu je minljivo, pa tudi ženska lepota ne dela temu pravilu izjeme!

J. Z. — Rana na nogi, ki jo imate že 10 let in se noče zaceliti, povzroča pri vas najbrž krčne žile.

Ce sedite ali ležite, skrbite za to, da boste imeli visoko podloženo. Rano izpirajte dnevno s hypermanganom. Ko se bo rana izčistila in v okolici ne bo nobenega vnetja več, pa si dajte na pravi cinkov lepilni obvez.

Težave pa, ki jih imate pri puščenju vode, povzroča brččas žleza predstojnica (prostata). Dajte se preiskati. Zdj imate še majhne težave, pa bdo časoma vedno huše.

B. J. — O vzrokih glavobola nam je profesor predaval teden dni. Toliko jih je in tako različni so!

Sklepete prav. V letih ste, ko rada nastopa kap. Težave, ki jih opisujete in navajate, mislim, da izvirajo iz poapnenja žil. Dajte se preiskati, izmeriti krvni pritisk. Če bo visok, se obrnite na zdravnika, da vam vzame nekoliko krvi.

Vr. Lj. — Deset let vas muči nadloga. V želodcu in črevesju se vam delajo plini tako, da vam ne dajo spati. Po treh urah spanja vas zbujajo. Vstati morate in jih z riganjem in pehanjem spraviti iz sebe. Podnevi se vam godi podobno. Zelo vetrovna pa je tudi vaša zadnja pokrajina.

Nekateri menijo, da imate aerophagijo. Drugi pa zopet, da smo si to bolezen zdravniki sami izmislili, ker si tega ne znamo drugače razlagati.

Jaz pa menim takole: Pri vas ni samo aerophagija, prizadeta so jetra, črevesje in srce. Zato bi bilo potrebno, da spravite naprejš to v red. Nihče vam ne pove, kako delajte, da ne boste požirali zraka. Govorite in jejte počasi, premisljeno in ne hlastajte!

Da vas večkrat in to še celo ponoči zebe v noge, je v zvezi s črevesjem, oziroma poapnenjem žil. Kri ne kroži dovolj po telesu. Zdravila, ki so vam jih predpisali v bolnišnici, potrjujejo moje miselnje.

P. I. R. n. D. — Na imenovanem organu vam je kožica popolnoma zrastle ekupaj, tako da je ostala le majhna odprtina za odvajanje vode. Bolečin nimate nobenih.

Nadloga, ki jo imate, se bo dala odpraviti z majhno operacijo. Cimprej se odločite za operacijo, tem prej boste rešeni nadloge.

J. T. St. K. — Zdravniško knjigo iz leta 1791 imate. V njej so recepti in pa navodila za pljučne bolezni. Radi bi vedeli, če ima kakšno vrednost?

Koliko je knjiga strokovno vredna, ne morem povedati, ker je ne poznam. Gotovo pa je v njej tudi kaj klenega zrnja. Ima pa tudi brez dvoma zgodovinsko vrednost.

Površni zaljubljenec: Bolezen, za katero bolehat, je hudo nevarna zadeva. Zaljubljen biti pred izpitom, je življenjsko nevarno. Marsikoga je že pobrala ta zavratna bolezen, ali pa mu je pustila posledice za vse življenje. Prav verjetno je, da se vam bo bolezen do jeseni toliko poslabšala, da boste pri izpitu popolnoma obnemogli in izdihili. Gospodje pri komisiji imajo po navadi prav malo smisla za take bolezni, kot je vaša. Neusmiljeno bodo zahtevali svoje. Vi boste sicer prinesli k izpitu polno srce, glavo pa prazno. Lepo in lahko bi bilo, če bi se eksaminator zadovoljil s samimi zdihljaji. Dobili bi prav gotovo vseh 10 točk.

Zdravila zoper to bolezen ne najdem v naši farmakopeji. Edino zdravilo, ki vas utegne še ozdraviti, je — pamet. Mogočna priporočila za pravo pamet je sv. Katarina. Ni daleč od vas. K njej poročajte, pa se ji priporočite!

M. R. St. t. — Vaš sin je star 5 let. Je velik, suh, nervozen; je malo, tek ima slab. Kljub petim

letom pa še zdaj vsako noč, pa tudi podnevi, če gre spat, postelo zmoli. Če ga skušate ponoči zbuditi, se vam velikokrat sploh ne posreči, ker začne mižati jokati in se dobro ne zave.

V drugem letu najpoznejše se otrok ne moči več podnevi. V tretjem letu najpoznejše pa je suh tudi ponoči, če je telesno in duševno zdrav, ter dobro vzgojen. Če pa se otrok moči tudi pozneje, pa moremo smatrati to za bolezenski pojav.

K tej nadlogi se nagibajo otroci, ki so živčno zelo razdražljivi, ki na dražljaje: kakor mraz, etrah, gliste (oxiure) posebno močno reagirajo. Daje taki, ki delajo to iz prevelike ravnodušnosti ali pa iz kljubovalnosti, da starše jezijo. Pa še taki so, ki so duševno zaostali, in pa taki, ki imajo obolenje žlez z notranjim izločenjem (žleza predstojnica).

Zdravljenje se ravna po tem, v katero izmed navedenih skupin spada otrok. Za vas velja tole: Otroci naj uživajo kolikor mogoče malo slano hrano. Od poldne naprej le prav malo tekočine. Za večerjo mu dajte malo soli v obliki šunke, ali v olju namočenih aardin. Ne dopuščajte otroku razburljivih iger, zlasti zvečer ne. Poskusite s sugestijo, ki se včasih prav dobro obnese, (dvignite otroku posteljo pri vznožju, prilpite otroku obliž čez mehur, pri tem pa mu primerno prigovarjajte, da bo potem bolje). Dobro vplivajo tudi baldirjanove kapljice. Če otroka budite, potem ga morate popolnoma zbuditi, da se bo otrok tega zavedal. Včasih pa je ta nadloga tako trdovratna, da jo je mogoče zdraviti in ozdraviti le v bolnišnici. Pri vsem tem pa ne smemo prezreti, ali ima otrok ledvice, mehur in spolne organe zdrave.

A. D. M. — Pred štirimi leti ste več mesecev močno krvaveli. Zdravnik vam je ugotovil mijom. Ker ste se operacije zbal, ste se dali štirikrat obsejati. Krvavitve je prenehala, tudi čišče niste imeli potem eno leto. Po enem letu ste dobili zopet čišče. Sprva na štiri tedne, potem na štirinajst dni. Lani in letos pa krvavite neprestano po malem.

Jasno je, da boste popolnoma oslabei, če ne poskrbite, da se na ta ali oni način nadloge ne znebite. Če se bojite noža, poskusite še z obsevanjem. Obsevanje pa ima za posledico uničenje jajčnikov, kar vpliva na celotni organizem. Pri operaciji pa jajčniki ostanejo. Odločite se za eno ali drugo, le ne odlašajte več.

L. S. Tr. — O prihlaju sem že večkrat povedal v tej posvetovalnici. Tudi vi ste našli za sebe primeren nasvet. Da pa se vam je stanje poslabšalo, je kriva vaša nova frizura.

A. A. B. — Po operaciji na nogi, ki ste jo prestali radi padca na koleno, sta vam ostali še dve rani, ki se nečeta zaceliti. Mislim, da so se od kosti odločili majhni koščki, ki vam povzročajo gnojenje. Ali pa imate v kosti sami še gnojenje. Dokler se to ne odpravi, se rani ne bosta zaceliti. Dajte si noge rentgenizirati!

Za izpahnjeno kost v kolku pa se posvetujte z ortopedom. On vam bo najlaže in najbolje svetoval.

Vaša tretja nadloga pa je, po moje, duševnega oziroma živčnega izvora. Mislim, da je vaše živčevje eploh zrahljano. Res pa je tudi, da se večkrat stari grehi maščujete. Ni vam potrebno radi tega obupavati! Ne mislite na to. Že strah sam pred neuspehom vas vodi do novega neuspeha! Poskrbite za zdravo tečno hrano. Umivajte se v hladni vodi, pečajte se s telovadbo. Ogibajte se nikotina, alkohola, močne kave, čaja. Jemljite zdravila, ki krepijo organizem v celoti (železo, arsen). Mladi ste še. Z dobro, vztrajno voljo lahko popravite vse!

D. A. S. — Krive noge povzročajo pri otrocih po navdi rachitis. Brččas bo tudi to pri vašem otroku. Otroka hranite z naravnim hranivom, to je z materinim mlekom. Imejte ga čim več na soncu in zraku. Premahjen je še, da bi se v tej starosti kaj drugega opravilo.

B. P. Lj. — Vaša žena že delj časa peša. Obhaja jo močna slabost. Močno se poti, noge in roke se ji tresejo. Pred očmi se ji temni. Čišče ne dobiva redno. Hujsa vidno iz dneva v dan.

Sumim, da tiči za opisanimi pojavi obolenje predstojnice — Basedow. Zena spada brezpogojno v zdravniško oskrbo.

Pravni nasveti

Reševanje pritožb in prošelj v taksnih zadevah.

A. R. Proti odločbi banske uprave ste vložili pritožbo na finančno direkcijo, ki vam je pritožbo zavrnila. Vprašate, ali je dopustna še pritožba na finančno ministrstvo, ali kam drugam. — Zoper pisarne plačilne naloge davčnih uprav v taksnih predmetih je dopustna samo pritožba na finančno direkcijo in to ne glede na višino takse. Zato se sme v tej zadevi zoper odločbe finančnih direktij vložiti tožba samo na upravno sodišče, ni pa dopustna pritožba na finančno ministrstvo. — Z vsebino Vašega pritoževanja se ne moremo baviti, ker ste dejanski stan pomanjkljivo opisali. Tudi §§ taksnega zakona, ki jih omenjate v dopisu, najbrž ne bodo pravilni, ker ti §§ govore o drugih stvarih.

Stroški novega okna. P. K. Lj. — Ko ste se odločili, da napravite v svojem stanovanju v tuji hiši z gospodarstvom privojenjem okno, bi se morali takrat točno dogovoriti, koliko časa vam gospodar zaradi zboljšane stanovanja ne bo povisal najemnine. Ko je takrat gospodar na vaše vprašanje, če bo za to zvišal najemnino, rekel, da to ni njegova navada, je bilo s tem določeno, da se višine najemnine, nič pa ni bilo takrat dogovorjenega glede neodpovedljivosti stanovanja. Zato vam je smel gospodar stanovanje pred letom sodno odpovedati. Takrat ste od gospodarja zahtevali povračilo zneska 1000 din, kolikor je stala naprava okna, ki jih pa ni hotel dati. Končno sta se sporazumela, da lahko ostanete v hiši za mesečnih 250 din, če pa sama odpoveste, izgubite vsako pravico. S tem je bila med vama sklenjena poravnava, ki veže vas in gospodarja. Dokler v redu plačujete najemnino 250 din, vam ne sme gospodar odpovedati; če bi pa vam odpovedal, bi vam moral ob izselitvi vrniti izdatek 1000 dinarjev za napravo okna. Zaradi te lani sklenjene poravnave je sedanja gospodarjeva zahteva na povisane najemnine neupravičena. Če ni bil pogojen poseben odpovedni rok, velja trimesečni rok ob terminih v avgustu, novembru, februarju in maju. Če sami odpoveste, nimate nobene pravice do povračila zaradi okna.

Ce ni dogovorjena brezplačnost, gre delavcu primerno plačilo. R. T. — Več let ste delali pri sorodniku, ki vam za delo ni dal drugega nego stanovanje in hrano, pač pa vam je vedno obetal, da Vaše delo ne

bo zastojni. Obkleto ste si sami kupovali z denarjem, ki ste ga dobili od drugega sorodnika. Sedaj se Vas je sorodnik naveličal in Vas je odslavil, ne da bi vam bil za Vaše delo kaj plačal. Vprašate, ali lahko zahtevate plačilo? — Ker ni bila dogovorjena brezplačnost dela, vam gre primerno plačilo. Poizvedite, kako so delavci za opravljanje taksnih del, ki ste jih opravljali Vi, v Vašem kraju plačani in zahtevajte tudi Vi toliko za vsa leta, v katerih ste delali pri sorodniku. Če vam ne plača zlepa, ga boste pač morali tožiti.

Kateri vdovi gre pokojnika. R. C. — K odgovoru pod gornjim naslovom, ki smo ga objavili v nedeljo 24. julija t. l., dostavljamo: Po § 147 uradniškega zakona ženi, ki je ločena od moža drž. uslužbenca po predpisih rim. katoliške cerkve, ne pripada pravica do rodbinske pokojnine. Čim bo druga žena, s katero se je ločeni zakoniki drug poročil po prestopu v drugo vero proti predpisom rim. katoliške cerkve, po moževi smrti predložila dokaze, da je bila z njim poročena in da je do njegove smrti živila z njim, ji bo upravna oblast odmerila penzijo, ne da bi se spuščala v veljavnost drugega zakona. Eventuelno razveljavljanje drugega zakona na tožbo prve žene, prvi ženi ne bi pripomoglo do pokojnine zaradi gori navedenega predpisa § 147 uradniškega zakona.

Sprememba kulture in razreda zemljišč. F. F. O. — Od veleposestva ste kupili travnik, ki je med vsemi odpranimi parcelami najslabša parcela. Kljub temu je izvršen v visok katastrski razred in morate plačevati od njega precej davka. Prosil ste že, da bi se travnik vpisal v nižji razred, ali niste uspeli. Vprašate, kam bi se obrnili, da dosežete za vaš travnik nižji razred in s tem znižanje davka. — Po predpisih zakona o zemljiškem katastru se sme dovoljevati revizija kulture in razreda zemljišč samo za cele občine, ne pa za posamezne manjše površine v občini, če se uradno ugotovi, da se je izvršilo obstoječe klasiranje pogrešno ali nesorazmerno. Zaradi tega predpisa ne boste mogli doseči, da bi se samo za vaš travnik v občini spremenil kakovostni razred.

Na dražbi kupljena parcela brez pota. F. F. O. — Leta 1929 ste na dražbi kupili dve parceli od večjega posestva, glavni del posestva pa je kupil drugi. Do leta 1935 ste lahko uporabljali pota preko tega posestva do svojih parcel, ki jih vam ni nihče branil. Leta 1935 pa je bilo to posestvo prodano novemu kupcu, ki je vsa pota preko tega posestva zaprl, tako da tudi vi ne morete preko tega posestva do svojih parcel. Vprašate, kako bi prišli do svoje pravice. — Dokler je bilo celo posestvo v rokah enega gospodarja, je ta lahko hodil in vozil po svojem, koder je hotel. Vendar s tem ni nobena izmed njegovih parcel pridobila za sebe služnostne pravice vožnje po določeni poti na istem posestvu. Ko ste leta 1929 na dražbi kupili parcelo, takrat bi se morali pobrigati, da kupljeni parceli zagotovite pot preko bivšega skupnega posestva. Če ste takrat kupili parcelo brez pota, ne

morete trditi, da se vam dela krivica, da sedanji lastnik ostalega posestva ne pusti voziti z vaše parcele po svojem svetu, ki ga je kupil bremen prosto. Če vaša parcela res nima nobenega dovoza, morate predlagati pri sodišču, da vam določi pot preko tujega sveta in tudi odškodnino za leto. Z uvidenimi mejami se pa lahko tudi sami, brez sodniških stroškov, za tako potrebno pot pogodite. Svetujemo vam, da tako pridobite pot tudi vknjižite.

Pokojninsko zavarovanje. M. G. R. — Vprašate, ali more biti še v naprej zavarovan pri »Pokojninskem zavodu«, ako zavarovalec iz službe izstopi in prične s samostojno obrtjo? — Po zakonu o pokojninskem zavarovanju nameščencev imajo osebe, katerim je zavarovalna dolžnost prestala iz kateregakoli razloga, izvenzmi, kadar pripada pravica do invalidske ali starostne rente, kakor tudi osebe, ki so bile izločene iz zavarovanja, ker niso bile zavarovanju zavezane, pravico, da zavarovanje prestopolno nadaljujejo, ako niso zahtevale povračila po § 29 navedenega zakona. Tudi zakon o zavarovanju delavcev pozna prostovoljno zavarovanje za osebe, ki po tem zakonu niso zavarovanju zavezane.

Politični služitelji. G. H. — Poštni služitelji bi bil rad preveden za zvanjčnika, ker je dovršil 7 razredno osnovno šolo. Vpraša, ali odgovarja 7 razredov osnovne šole 2 razredoma srednje šole? — Predvsem Vas opozarjamo na predpis letošnjega finančnega zakona, da se v letošnjem proračunskem letu ne smejo vršiti nikakršna imenovanja v zvanjiško pisarniško službo. Uredba o činu strokovnih šol nasproti srednji šoli in fakultetam je objavljena v številki 51 »Službenega lista« z dne 24. junija 1933. Katere druge šole, ki v tej uredbi niso navedene, ustrezajo popolni ali neopolni srednješolski izobrazbi, ali izobrazbi dveh razredov srednje šole, določiti z odločbo prosvetnih ministrov po predhodnem zaslišanju Glavnega prosvetnega sveta. Zato bi se moral prosilec v konkretnem primeru obrniti na prosvetnega ministra.

Preužitkarjeve težave. Z. K. — Svoje malo posestvo ste leta 1925 izročili sinu in si izgovorili malenkosten preužitik v denarju. Zadnja leta pa vam sin neče izplačevati celoga izgovorjenega preužitka z izgovorom, da je valuta padla in da zato ni dolžan celoga preužitka plačevati. Vi s tem ne morete soglašati, ker se je zadnje čase vse podražilo in vprašate, kako bi dosegli, da bi sin izpolnjeval svoje obveznosti? — Sinov izgovor o padcu valute je neutemeljen. Plačevati vam mora toliko, kolikor je bilo dogovorjeno. Če si ne da dopovedati zlepa, pojdite k sodišču in prosite, da sodnik povabi sina na uradni dan ter ga primerno pouči. Če tudi to ne bo zaleglo, boste pač morali vložiti tožbo proti sinu. Da vam ne bo treba plačevati take tožbe, si priskrbite od občine potrdilo o imovinskih razmerih in nato pri sodišču prosite za siromaško pravico.

Odvajanje vode s poti na njivo. J. B. — Po Vaši parceli vodi kolovozna pot, ki jo uporabljajo trije posestniki za dovoz na njivo in odvoz. Do sedaj se je vedno voda z Vaše njive odtokala na pot; sedaj pa hoče eden od posestnikov pot nasuti in tako zvišati, da bi se voda odtokala s poti na njivo. Vprašate, ali mu tako ravnanje lahko zabranite? — Iz Vašega vprašanja ni razvidno, ali je omenjena pot javna pot ali pa je zemljišče, po katerem pelje navedena pot. Če imate trije posestniki samo služnostno pravico vožnje po tej poti. Ako je pot javna pot, ne boste mogli za braniti odtoka vode na svojo njivo. Po predpisih občege cestnega reda lastniki ali posestniki zemljišč ob javnih potih ne smejo samostojno ovirati odtokanja vode z javne poti ali iz cestnih jarkov na zasebno zemljišče. Če pa je pot Vaša last in imajo drugi posestniki samo služnostno pravico vožnje ali hoje po tej poti, bi vsako naspajanje poti, ki je sedaj morda s travo poraščena, pomenilo razširjevanje služnostne pravice; ki brez Vašega dovoljenja ni dopustno. V tem primeru bi tako razširjevanje služnostne pravice poti lahko preprečili.

Skrb za vzgojo nečakov. A. G. C. — Če mislite, da otroka vaše pokojne sestre nimata prave vzgoje pri očetu, da se oče zanju ne briga, da ne izpolnjuje dolžnosti, ki so združene z očetovsko oblastjo, potem imate kot sorodnik pravico, da pokličete sodišče na pomoč. Sodišče mora preiskati predmet pritožbe in ugotoviti, kar je primerno okolnostim. Sodišče lahko očetu vzame očetovsko oblast, če oče povsem zanemara otroško oskrbo in vzgojo svojih otrok. Lahko pa sodišče stavi očeta pod svoje nadzorstvo glede uprave otrokove imovine ali glede skrbi za otrokovo osebo. Za vse to je pristojno okrajno sodišče, v čigar okoliščini otroci prebivajo. Lahko pošljete sodišču pismo vloge.

Razveljavljena pogodba. I. A. M. — Prodajalec zemljišča, ki sedaj trdi, da je kupno pogodbo sklenil v duševno zmedenem stanju, mora v tozadavni pravdi na razveljavitev pogodbe to dokazati. Sodišče bo zaslišalo priče in izvedenčapshiatra, ki bo podal svoje strokovno mnenje o duševnem stanju prodajalca v času sklepanja pogodbe po izpovedbah zaslišanih prič. Če bo sodišče smatralo, da se prodajalec res ni zavedal svojega dejanja, bo pogodbo izreklo za neveljavno. Prodajalec bo moral vrniti vse, kar je dobil iz te prodajne pogodbe v svojo korist. Kupec pa sme zahtevati od prodajalca tudi odškodnino za vse izdatke, ki jih je imel zaradi te kupne pogodbe.

Tuberkulozna krava. J. P. T. — Mesarju prodana krava mora biti pač taka, da ima užito meso. Za to jamči prodajalec. Če je bilo na klavnici meso zaplenjeno zaradi ugotovljene tuberkuloze, potem je mesar upravičen, da zahteva popolno razveljavljanje pogodbe. Prodajalec mora vrniti na račun sprejeto kupnino, mesar pa to, kar je od krave ostalo neporabnega: rogove in kožo. Stroške konjača pa trpi prodajalec. Mesar sme zahtevati od prodajalca tudi odškodnino za izvršeni zakol.

Spor zaradi poti. V. I. N. S. — Sosedu ne morete prepovedati poti, ki jo uporablja preko vašega sveta za razne gospodarske vožnje, ker se ne sklicuje samo na 80 letno priposestevanje, ampak tudi zatrjuje, da si je od vašega posestnega prednika v letu 1901 pridobil pravico, da sme po tej poti voziti brez prošnje. To trditveb bo sosed v pravdi lahko dokazal z lastnim zaslišanjem in je tudi podkrepeljena z dejstvom, da je od leta 1901 dalje sporno pot res uporabljal za razne gospodarske vožnje.

Izplačilo hlapčeve mezde. D. L. — Plačilo mezde zapade ob končanem službenem razmerju, torej ko je hlapec iz vaše službe izstopil. Če pa je tedaj hlapec zaradi posebnih razlogov želel, da mu boste plačali še lež pol leta po izstopu, potem se je pa premislil in zahteva takojšnje izplačilo, morate tej zahtevi ugoditi. Kajti zaradi izrečnih zakonitih predpisov se službojemnikova pravica, da se mu mora izplačati mezda ob prestatku službenega razmerja, ne more s službeno pogodbo razveljaviti ali omejiti.

Posojilo. J. R. G. — Kot državni uslužbenec pristopite h kakšni kreditni zadruzi državnih nameščencev in dobili boste zaželeno manjše posojilo.

Preživnina žene. Č. I. L. — Pri sporazumni ločitvi zakona ste se zavezali plačevati ženi 100 din mesečno. V zmoti ste, ko mislite, da je ta dajatev od vas »prostovoljna in da sodišče ne bi smelo vam zarubiti plače. Poravnava, sklenjena ob sporazumni ločitvi zakona glede preživnine, velja kot pravomočna sodba. Le zaradi spremenjenih premoženjskih razmer se pri poravnavi določena preživnina lahko ali zniža ali zviša. Pri rubežu plače

Ne dovolite, da Vam kukavica znese jajce v Vaše zdravje!

originalna, naravna in zdravilna
je samo ena,
ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

zaradi plačila preživnine ostane izvzeta od izvršbe polovica listega dela dohodkov, ki je sicer izvzet. Zavezancu mora ostati za navadne terjatve nezarubljenih 6000 din letno, za terjatve zaradi plačila preživnine pa je nezarubljivih le 3000 din letno od plače. Osebine in rodbinske doklade so pa od izvršbe itak izvzete.

Gozdarska šola. Z. A. B. — Gozdarska šola se nahaja v Mariboru in zaprosite tam za nadaljnja pojasnila.

Izgubljena polovica posestva. V. A. C. — Ko ste se poročili, ste z ženo imela vsak nekaj premoženja. S pridnim delom svojih rok ste toliko zaslužili, da ste kupili z ženo posestvo, ki se je prepisalo na ženo, čeprav sta vsak polovico prispevala. Žena za vas sedaj več ne skrbi, dohodke kupljenega posestva uporabljate zase. Vprašate, kako bi prišli do svoje polovice posestva. — Sedaj je prepozno. Kar ste dali med zakonom denarja ženi za nakup posestva, se smatra, da je bilo ženi darovano. To potrjuje tudi dejstvo, da se je prepis izvršil na ime vaše žene. Če ste hoteli ženi denar le posoditi, bi morali o takem posojilu napraviti notarski zapis, sicer je neizterljivo.

Kmetijski nasveti

Zimski česen hira. I. G. S. — Zimski česen, ki ga sadimo že jeseni, se začne poleti »frljužiti«, t. j. listi se začno svedrati in hirati. Kako temu odpraviti? — Če se začne listi pri česnu »svedrati«, t. j. se zvijati in krotovičiti, ni to noben bolezenski pojav, ampak samo fiziološki, ki je v zvezi s prehrano. Pravi vzrok na razdaljo je težko uganiti, vendar domnevamo, da bi bilo to v zvezi z letošnjo sušo. Česen je namreč dobival premalo vlage in z njo hrane iz zemlje, zato so se začeli listi zvijati in svedrati, ali kakor vi temu pravite »frljužiti«. Če bi ga takoj, ko ste ga opazili, enkrat krepko zamočili, bi se morda ta pojav ustavil. — Poudarjamo pa, da je to samo naša domneva, kajti le e preiskavo in ogledom na licu mesta bi se dal določiti pravi vzrok temu pojavu.

Ziva meja rjavi. H. B. Lj. — Ziva meja iz belega trnja, ki še ni stara in se je doslej lepo razvijala, bila epomladi gosta in sveža, je v zadnjem času začela rjaveti. Trnje se suši, toda ne iz korenin. Poeli, ki so to mejo pred mesecem dni strigli, so opazili na njej vse polno malih črnih gosenic, ki so črvom podobne. Želite vedeti za uredstvo proti tej golazni. — Na daljavo ne moremo razpoznati škodljivca, ki dela škodo vaši meji. Poiščite te male črne gosenice ali morda sedaj že bube ter jih z nekaj napadenimi vejicami vred zasnite na kmetijsko poskusno in kontrolno postajo v Ljubljani, Tyrševa cesta, v hiši Zadruga zveze, in tam vam bodo strokovnjaki ugotovili škodljivca in podali navodila, kako rešiti vašo živo mejo.

Gumijaste odpadke napraviti zopet uporabne. I. I. Sv. N. — Imate mnogo zračnih čevl ob kole, katerih gumi bi radi uporabili za modele. Katera tekočina in pri kateri toploti bi iste napravila zopet tekoče, da bi se dal gumi uliti in bi se zopet elastično strdil? — Kemik O. Parkert nasvetuje sledeči postopek: Odpadke kavčuka ali gumija je na drobno zrezati ter nato segreti v smolnatem olju na 300 do 360 stopinj vročine. Pri tem nastala raztopina se filtrira in čistemu filtratu se doda aceton, ki povzroči, da se iz raztopine izloči čisti gumi. Tega je kuhati v vodi in nato posušiti, naka ga lahko poljubno uporabimo. — Nekí švedski patent priporoča raztopiti zdrobljene odpadke gumija v toplem naftalinu in ko se ohladi, dodati mu alkalnega vinskega cveta, naka se dobi iz tega čisti kavčuk. — To je par postopkov, kakor jih uporabljajo kemične tovarne. Dvomimo pa, da bi se vam kateri teh izplačal, ker zahtevala oba primerne naprave. Je pa tudi gumi preveč poceni, da bi bilo vredno njegove odpadke predelavati.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kursu. Vršni vse bančne poslo najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček. račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: številka 1458-66, Ned Dienst; Luksemburg: številka 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Mož je imel ženo, ki je sleherno stvar sproti pozabljala, dokler ni prišel na misel, da je vsa naročila napisal na listek ter ga zataknil — za ogledalo. Od takrat ni ničesar več pozabila...

»Ah bodo policaji gledali, preden bodo sprevideli, da so konji vlomili v hišo!«

ODREZITE

„SLOVENC“ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“ 7. avgusta 1938

Tekma treh žanjcev

Zanfel so bili že z dnem na polju, kjer je smel upokojeni inženir James McDara veliko prakovotno njivo rži. Njiva se je zlagoma nagibala od poboja griča do s peskom posute poti ob morju. Ograjena je bila z nizko kamnitno ogrado in čezno so se pomaljšali rumeni vršički rženih stebel, ki so se šumno dregala in prerivala, ko so vele preko njih jutranje sapice.

McDara, star mož v sivih suknjenih hlačah, je stal na polju zunaj ograde, vihtel svojo palico in govoril z ljudmi, ki so bili celo ob tej zgodnji uri že tam. Bilo ga je samo razburjenje. V obraz je bil kar opečno rdeč in venomer je otrepal s svojo trneno palico, ko se je kričavo pomenkoval z ljudmi, ki so ga bili obstopili.

»Včeraj sem jo zmeril tako natančno, kolikor je bilo le moči,« je pravil. »Na moje poštenje, da ni nobena tretjina niti za celo daljša ali širša od drugih dveh. Ali vidite? Vzdržite vse njive sem napel vrvice, da jih ne bo kaj motilo. Pojdite z menoj, da vam bom vse pokazal.«

Može so šli z njim od enega konca njive do drugega in McDara jim je razlagal, kako jo je meril in zaznamoval odmerke z belimi vrvcami, ki jih je napel vzdolž po tleh.

Stari gospod, ki je bil tako iz sebe kakor šolar, se je na ves glas veril: »Kaj bolj prav bi to še biti ne moglo. Ko bom ustrelil s samokresom, bodo vsi hkrati začeli in par, ki bo prvi počel svojo tretjino, bo dobil pet funtov.«

Kmetje so mu prikimali in ga resnobno pogledovali, čeprav je vsakrati sam zase menil, da je McDara s pametjo malo navzkriž, ko hoče celih pet funtov potrošiti za žetev. Saj bi mu rž tudi za dva funta radi poželi. Vendar pa niso bili nič manj iz sebe kakor McDara, zakaj tekmovali bi morali trije najboljši žanjci z otoka Inverara. Ti trije so stali zdaj na gornjem koncu njive, na poboju griča, in bili pripravljeni začeti. Vsak je imel s seboj ženo, da bi mu vezala snope in mu nosila jesti in piti.

Za odmerke so žebali, tako da so s McDarovega klobuka potegnili tri bilke morske trave. Potlej so se ustopili vsak pred svojo tretjino in čakali na znamenje. Čeprav sonce še ni ogrelo zemlje in so bile sape z morja še mrzle, so bili moški že vsi goloroki. Na sebi so imeli sive volnene srajce, ki so si jih na prsih odpeli, rokave pa zavijali nad komolce. Vsak je bil prepašan z večbarvnim »eriosom«, z dolgim, iz čiste volne pletenim pasom. Hlače iz hodničnega platna so imeli zataknjene za volnene nogavice z vezanim robom. Obuti so bili v cokle. Pokrit pa ni bil nobeden. Zenske so bile vse v rutah in rdečih spodnjicah.

Na levi strani sta bila Michael Gill in njegova žena Suzana. Gill je bil žilav, dolgin svetlih las, ki so mu spredaj viseli v čelo, zadaj pa jih je imel postržene do polti. Imel je kljukast nos in košeno brado, ki jo je venomer premikal naprej in nazaj. Majhne modre oči je upiral v tla in dolge bele trepavke so se skoraj dotikale ličnih kosti, ko da bi spal. Stal je čisto negibno, s srpom v levici in z desnico za pasom. Kdaj pa kdaj je privdignil trepavke in prislusnil, da li bodo že dali znamenje. Njegova žena je bila skoraj tako velika kot on, a je bila debelkasta in rdečelica, pa tiha ženska. Mislila je na svojo osem mesecev staro svinčko, ki ga ji je doma varovala njena mati.

Na sredini je stal široko razkoračen in prekriti rok Johnny Bodkin, ki je polglasno in resnobno govoril s svojo ženo. Bil je neznanško velik, mesnat in vranjih las. Vrh glave je bil že plešast. V čelo je bil zelo bel, v lica pa zelo rdeč. Ves čas se je čudno mrščil in migal s svojimi črnimi obrvi. Njegova Mary je bila majhna suha ženska rumenega obraza. Gornji zob je ji za spoznanje moleli preko spodnje ustnice.

Na desni je bil Pat Considine z ženo Kato. Kata je bila zelo velika in miščasta. Obraz je imela pegav, nad zgornjo ustnico pa dobro vidne brčice. Njeni gosti kodrasti lasje so bili peščenice barve in so se radi mrščili. Z osornim moškim glasom je malone vpila, ko je svojemu možu nekaj dopovedovala. Kakor da bi ne bila ena najbolj dobrovoljnih žensk! On pa je bil majhen človek, droben in šibek. V obraz je dobival že gube, čeprav mu še ni bilo štirideset let. Njegova nekdanja opečno rdeča lica so bila rumena in bil je tudi skoraj ob vse prednje zobe. Stal je mlahavo, zijač v McDara in skrivaj svojo mož v majhnem, zvenem in šibkem telesu.

McDara je zavilhtel palico in dvignil roko. Strel je počil. Tekmovanje se je začelo. Ko z enim samim gibom so se trije možje spustili na desna kolena, kakor vojaki na paradni vaji. Še prav v istem gibu so z levico zagrabili po rži. V zraku so se zavrteli srpi in zaslišalo se je hrustljanje. Kakor spomladi, kadar lačne krave muljijo dolgo svežo travo. Na rosnih ozarj ob ogradi je že ležalo troje drobnih rokveti rži, vsaka za upognjeno levo nogo vsakterega žanjca. Njihove žene so tiho čakale, da bo naštežega za prvi snop. Pomenilo bo ali zmago ali poraz. Na tleh so že bile ena, dve, tri, štiri rokveti... Johnny Bodkin je prskal kot splašen konj in šopi žita so mu kar leteli iz rok. Hipoma je na ves glas zaviskal, visoko dvignil srp, pljunil nanj in zakričal: »Prvi snop!« Njegova žena je oborožena segla po rži. Iz ene rokveti bilk je napravila povreslo in za čudo urno zavezala prvi snop; njeni dolgi tanki prsti so se pri tem

gibali ko pletilke. Druga dva žanjca nista postala in nikamor pogledala, tudi njuni ženi ne. Vsi trije so že naštežali za prvi snop, ki so ga ženske kleče zavezovale.

Bodkin je še dalje tako noro hitel, kakor je začel in bil kmalu daleč pred drugimi. A žel ni lepo in ni puščal za seboj ravnega strnišča. Močan in uren pa je bil tako, da ga je moral vendar vsak le občudovati. Z lopatastimi rokami je kar štorasto sukal srp in grabil rž, naprej se je pogajal tako hrupno kakor slon v gozdu, toda v nenehnem gibanju njegovih udov je le bila lepa ubranost. Za njim se je pomikala njegova žena in na moč hitela vezat snope. Obraz si je ubrala v take gube, ko da bi premišljevala o silno važni odločitvi.

Considine je bil drugi. Tudi njemu se je delo tako odsedalo, da se mu je bilo kar čuditi, odkod jemlje moči. Bil je gibčen liki koza. Medtem ko je s svojimi suhimi rokami zamahoval po rži, so mu mišice na upognjenem hrbtu poskakovale kot zmenele vzmeti pod pritiskom. Kadar se je z desnim kolonom pogajal naprej, je vsakikrat odsekano zastokal. Njegovi Kati, ki je bila že vsa prepotena, se je tako mudilo vezati, da mu je bila vedno tik za petami. Neprestano ga je priganjala in se zraven veselo smejala in šalila, kakor je imela navado.

Michael Gill in njegova žena sta bila zadnja. Gill je začel žeti počasi in metodično kot stroj. Tako je žel tudi nadalje, nikoli kaj hitreje ali počasneje. Niti enkrat se ni ozrl po tekmečih, da bi videl, za koliko je kateri pred njim. Čisto tiho je gibal s svojimi dolgimi suhimi rokami, slišati je bilo le ostro škripanje njegovega srpa v rumenem rženem stebličevju. Dolge povešene trepavke je imel vedno obrnjene v srp ob rži. Nikoli ni pogledal nazaj, če je že naštežal za snop, da bi šele potlej spet vrezal v žito. Vsi njegovi gibi so bili kot v naprej preračunani, mirni, enakomerni in kar strahotno pravilni. Še dihal je nalahko in skozi nos, kakor kdo, ki trdno spi. Prav tako se je pomikala za njim njegova žena. Vsak snop je zavezala zlagoma in čedno.

Kasneje so z vseh strani navreli ljudje gledat žanjce. Sonce je bilo že visoko na nebu in prišla je huda vročina. A sapice ni bilo nobene. Rženo stebličevje se ni več zibalo. Stalo je popolnoma tiho in negibno. Vrščiki so bili zdaj belkasti, stebila pa zlata. V McDarovi rži je zevala že velika rana, ki se je vedno večala. Strnišče je bilo zeleno od detelje, ki so jo posejali hkrati z ržjo in po njem so se redili snoپی, ki so se že belili na vročem soncu. Na njivi so redno škričali srpi in pogovarjanje radovednežev se je slišalo tjakaj kot brnenje.

Mal pred poldnem je Bodkin počel polovico svojega odmerka. Sredi njive je bila tudi počez napeta vrstica in obtežena s kamnom. Ko je Bodkin prišel do onod, je pobral kamen, se sklonil pokonec in zaviskal: »Tu imate dokaz, da se na otoku Inverara še ni rodil človek, ki bi bil zatorej kot Johnny Bodkin!« Je zakričal. Ljudje z one strani ograde so mu veselo odzdravljali, velika Kata Considine pa je šegavo pomahala s snopom nad glavo in s svojim raskavim moškim glasom zavpila nadenj: »Mili, nežni Bodkin, nikar ne hvali dneva pred večerom! Ljudje so se ji kajpa hrupno smejali, Bodkin pa je pihal od jeze, a rekel ni nič. Ni bil ravno odrezav človek. Gillova dva se za vse to še malo nista zmenila. Celo pogleda nista dvignila od rži.

Bodkinova žena je šla prva po kosilo. Prišla je ročno mrzlega čaja in celo, iz bele moke spečeno in na velike kose narezano pogačo. Vsak kos je bil na debelo namazan s surovim maslom. S seboj je imela tudi štiri v trdo kuhana jajca. Bodkina nista imela otrok in sta lahko dobro živela, vsaj precej bolje kakor drugi kmetje. On je najprej pogotno pospravil troje jajc, ona, ki ni bila nič manj lačna, pa je pojedla četrtro. Prav tako naglo, kakor je žel, je potlej jedel pogačo s surovim maslom in pil zraven mrzli čaj. Ješčna človeka sta svoje obilno kosilo končala natančno v dveh in tri četrt minute. Med gledalci na poti ob morju je bil tudi zdravnik Gallagher, ki je iz same ljube radovednosti pogledal na uro, ko sta ta dva hitra začela in jenjala jesti. Brž ko sta bila z jedjo pri kraju, sta znova začela žeti s tako blaznivo naglico kakor poprej.

Ko je Bodkin spet začel delati, je bil Considine že vstric njega. Namesto da bi sedla k jedi, sta Considine kosila namreč tako, kakor je bilo ob takih tekмах v navadi med kmeti z otoka Inverara. Kata je njemu kar med delom vtikala v usta zaloga je bele, s surovim maslom pomazane pogače. Zdal pa zdaj mu je podala ročko s čajem in tedaj je toliko postal, da je malo spil. Tako je žel še vedno vstric Bodkina, ko se je tudi že navedel. Gledalec je bila Considineva trudoljubnost jako všeč; nekateri so že napovedovali, da bo on prvi.

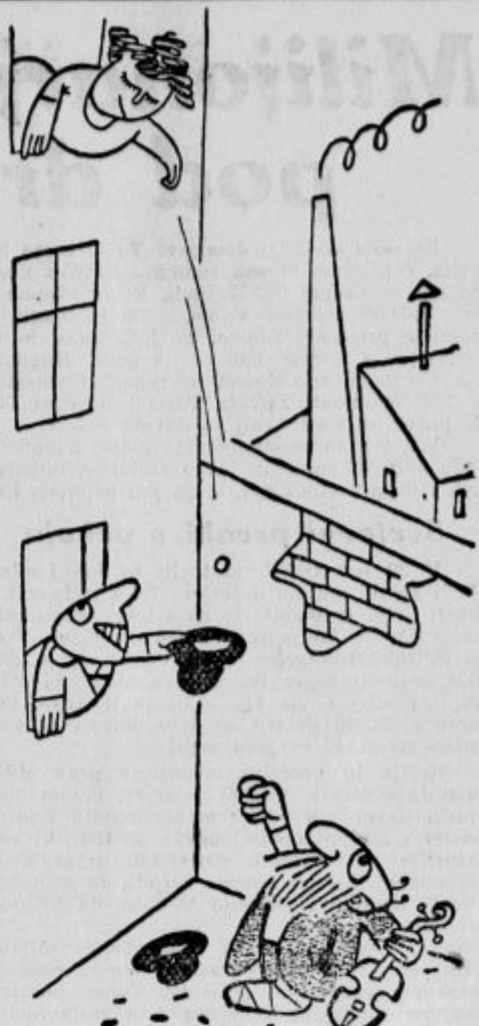
Nobeden se ni zmenil za Gilla in njegovo ženo, ki se še nista ustavila, da bi jedla. Res da sta bila še vedno zadnja, a videti sta bila čila, medtem ko je Bodkin že kazal, da se ga loteva utrujenost. Napak je storil, da se je bil tako do siteda navedel. Considine pa je bil z močmi že očitno pri koncu. Gilla sta postala prvič šele ob kamnu sredi njive. On je mirno položil srp na tla in rekel njej, naj gre po kosilo. Šla je ponj k ogradi in prinesla s surovim maslom namazan ovsen kruh in steklenko prenege mleka. Gošča na dnu steklenke je bila ovsena kaša. Oba sta jedla lepo zlagoma in nato še malo počivala. Ljudje so se jima že zabavljivo smejali, a Gilla sta se delala, kot da nič ne vidita in nič ne slišata. Šele čez kakšnih dvajset minut sta vstala in šla spet žet. Vsi so se jima posmešljivo zakrohotali in neki star mož je dejal: »Samo za sramoto si mi, veš!« Gill mu je odvrnil: »Oče, kar nič se ne jezite. Saj tekma še ni končana!« Nato je pljunil v roke in znova segel po srp. Gilla sta delala zdaj tako na moč hitro, da so se vsi zavzeli. Gibala sta se še vedno umerjeno in strojasto kakor poprej, a s podvojeno naglico. Gledalci so ju zdaj spodbudno oklikovali in gospoda je začela staviti. Razburjenje je rastlo. Poprej se je zdelo vsem vneprej zagotovljeno, da bo zmagal Bodkin, ker je bil tako daleč pred drugimi. Kljub temu mu je zdaj trda predla. Še je bil precej pred Gillom, toda moči so mu vidno pojemale in sem pa tja je njegov srp že zgrešil rž in vsekal s konico v zemljo. Pot se je pa tudi kar penil na njem. Povrh ga je motilo še okrikovanje in začel je celo pogledovati nazaj v Gilla.

Ravno pred četrtro uro popoldne se je Considine hipno zgrudil, ker se je izžepal do kraja. Morali so ga odnesti k ogradi. Ljudje so se ustopili okrog njega in gospod Robertson mu je ponudil žganje. Considine ga je hlastno spil eno šilce in to ga je poživilo. Poskusil je celo, da bi vstal in se vrnil na delo, a se ni mogel dvigniti. »Kar tu ostani,« mu je jezljivo velela njegova žena, »saj tako nisi za nikamor več. Sama bom žela naprej.« Na debelih laktih si je rokave še više zavijala, zavriakala in začela žeti kot neumna. »Bravo,« je kričal McDara, »stež ženski bom dal posebno nagrado Gallagher,« je zavpil in zgrabil zdravnika za rame, »konec koncev... Iredi... saj veste, kaj mislim... človek božji.«

Toda vsi drugi so se zanimali zdaj samo še za Bodkina in Gilla. Bodkin se je gnal, kar se je le mogel. Njegovo orjaško telo se je venomer gibalo od leve na desno in po njegovem odmerku je padala rumena rž hitro kakor poprej. Ona pa je segla po njej in jo zavezala v snop precej, ko je bilo dovolj. A ko je Bodkin ob petih postal in pogledal nazaj, je videl, da se mu Gill strahotno točno bliža. In v tem trenutku mu je utrujenost celega dne prišla do živega. Najprej se je uveljavila v obliki neznozne jeze. Ni si mogel kaj, da ne bi poslal žene k ogradi še po drugo ročko čaja, ki sta jo bila vzela s seboj za nameček. Ko se je vrnila z njo, je začel piti. A čim več je spil, tem bolj je bil ježen. Njegovi prijatelji med gledalci so kričali nanj in ga svarili. Toda njemu je vzela jeza vso razodnost. Še se je nalival s čajem. Saj je bilo zdaj že vse zelo blizu, ograda ob nabrežju in zmaga. Ko je zamahoval s srpom, je pogledoval v zid, kakor da bi bil oamamljen. Njegovi čuti so že otopleli in loteval se ga je zaspanec. Svojih gibov se ni več zavedal. A na eni strani svojega odmerka je prišel že do ograde. Samo naprejek je imel še nekaj malega požeti in končal bo. Še za tri snope, potlej pa... Najboljši žanjec z otoka Inverara... Pet funtov...

Pa ravno tedaj mu je zavzenelo na ušesa veselo vzklikanje. Ljudje so vpili: »Gill je zmagal!« Bodkin je samo zahropel in se sesedel.

(Angleško: Liam O'Flaherty.)

»Hvala, gospod!«

tor za ljudsko izobrazbo, če vam to kaj povelj in ustnice so se mu zakrožile v zaničljiv smeh, ko se mu je jeza do preprostega človeka spremenila v prepričanje in podrejenost.

»Ali se morete s čim izkazati, gospod?«

Toda gospod Hamelot ni mislil na kaj takega, ko je odhajal od doma. K sreči je imel pri sebi dva pisemska ovoja s svojim naslovom. Medtem ko so jih pregledovali, je gospod Hamelot čutil, kako mu drugi pregoreli in neverni uradnik pretpava žepe z leve in desne. Toda Hamelot je samo zmignil z rameni rekoč: »Nimam navade nositi kar predal listin s seboj. To je vse, kar imam!«

»Je že dobro, gospod oprostite nam zaenkrat.«

Uradniki reda so naznačili pozdrav, zaškrpala so vrata in že je avto hitro utonil v temi.

Gospod Hamelot se je v trenutku znašel sam pod svetilko zelo zadovoljen sam s seboj. Toda nesrečna podveza mu je zopet zdrknila s svojega mesta in zopet si je pomagal z drugo nogo, da jo je spravil nazaj. Medtem je opazoval lastno senco, ki je plesala okoli njega in se lomila, bleдела in potemnevala desetkrat pomnožena, in skoraj na glas mrmoroval:

»Kako je vse to neumno, da se najdejo še v tem času ljudje, ki nimajo boljšega opravka in lepšega veselja, kot je zvonjenje na tujih vratih. Le kakšno veselje morejo čuti pri tem ti ubogi, zanični potepniki. Najbrž so tega zmogne samo nizke in podle duše, ki ne zmorejo kake lepe misli ali dobrega dejanja. Saj to vendar nima nobenega smisla niti cilja!« je še modro zaključil svoj samogovor. Hodil je zelo počasi in se čutil zelo vedrega kljub svojim osem in petdeset letom.

Blodil je po aveniji S. Germaina, ki je bila temna in zapuščena, s hišami ena tik druge in nehotje je pri vsaki ogledoval vrata in njih zvonce, ki so imeli vse mogoče oblike: bili so zelo lepo izdelani gumbi v sredi marmornate ploščice ali so počivali v sredi kosa okroglega usnja, eden je imel celo obliko levje glave z ven molečim jezikom. Drugod zopet je visela čisto navadna vrva z ročajem na koncu ali pa tudi brez. Gospod Hamelot se je spraševal, kakšen je že na vratih njegove hiše, toda v svojo sramoto se nikakor ni mogel spomniti. Sicer pa, saj je bil njegov in zato brez vsake sposobnosti...

In prišla ga je želja, da bi vedel, kakšen zvok dajo vsi ti različni zvonci, če pritisneš nanje, in že se mu je zdelo, da sliši glas flaute ali tresoče električno brnenje ali težak, globoko doneč udarec.

Zadržal je korak in se skoraj nehotje ustavil, roka pa se je kar sama od sebe iztegnila navzgor ob vratih proti zvonce. Pa ne boječe, o ne! Ampak drzno in z naslodo. Njegovi orokavičeni prsti, ki jih je čutil kot žive tipalke polipa, ki so kar sami silili proč od njega, so trdo pritisnili na gumb in tuja vrata so zatrepetala zaradi mogočnega glasu, ki je zadonel po vsej hiši, in njemu se je zdelo, da celo po vsej aveniji, da ga je skoraj vrglo proč od vrat in že je vlekel pri sednjem hiši za neko vrsto bleščečega stremena, pa na njegovo žalost ni dalo nobenega glasu od sebe. Dirjal je naprej k drugi hiši, kjer je molala iz sredine vrat kovinsata pasja taca in je ni pustil pri miru. Tako je zvonil na petih ali šestih vratih, ko se je ozrl nazaj, pa se mu je zdelo, da mu sledi črna senca — in že je bežal, kar so mu dale noge in trebuh, v stransko ulico, kjer se je njegova drznost hipoma spremenila v strašno slabost. Lica so mu gorela, ustnice so mu bile suhe in tresel se je po vsem telesu. Vendar je čutil v sebi kljub vsemu tako čudno veselje, če ko je že ležal doma v postelji. In sklenil je, da se ne bo nikoli več vračal peš domov ob tako pozni uri, ker se je bal, da ga ne bi zopet premotila tako zapeljiva izkušnja, kot je zvonjenje po tujih vratih. (André Thérive.)

Otroški vozički naj-novejših modelov

Dvokolesa, motorji, tričklji

Štalni stroji pogresalji

Po najboljši cenli Ceniki franko!

»TRIBUNA« P. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska 4

Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 24

Martin je po svoji teti podedoval starodavno uro. Vedno je točno kazala in vsako jutro, ko je odbila pet, je vstal ter šel na delo. Neko noč pa se je kolese ure zmedlo in ko bi imela o polnoči udariti dvanaestkrat, je bila kar naprej in naprej. Martin je do 35 naštel, nato pa zbudil svojo ženo: »Urša, za božjo voljo, hitro vstani, tako pozno še ni bilo nikoli.«

Resen človek

Gospod Hamelot je vrgel proč konec dogorevalajočih cigare in pogledal na uro, ki je kazala pol čez polnoči. Ustavil se je na koncu pločnika in podrgnil z eno nogo po drugi, da si je popravil podvoze nogavice, ki mu je zdrknila navzdol. Imel je namreč nekoliko prevelik trebuh, da bi mogel na drug način opraviiti tako delo.

Bila je mirna in tiha noč, nikjer nobenega hrupa, niti najmanjšega glasu, samo od časa do časa je zdrknil mimo kak prazen taksi.

Gospod Hamelot je nocoj večerjal pri svojem prijatelju, ki je bil profesor v nekem francoskem kolegiju. Večerja je bila sijajna, vino prvovrstno, pogovor pa tak, kot more biti le med izobraženci. Govorili so o visoki politiki in spretnostih in nerodnostih tega ali onega diplomata.

Torej, po vsem tem se mu ni posebno mudilo domov, in si je izbral najdaljšo pot. Spotoma pa se je smejal, govoril glasno sam s seboj in se neprestano vlekel za malo bradico. Hodil je počasi iz ulice v ulico, pa spet nazaj, če se mu je ravno zdelo, ker je bil mnenja, da hoja pospeši prebavo imenitne večerje. Nato je jel premišljevat, če bi bilo dobro načeti drugo cigaro, pa se je ustavil pred nekimi vrati, da si prižge ogenj, toda užgalica je ugasnila še preden je dobro zagorela in še ta je bila poslednja v škaflici. Pa si ni storil nič iz tega. Skomignil je z rameni, da je to še bolje za njegovo zdravje in nameril se je naravnost proti domu.

»O, vi, vi tam doli, ali ališite?« je zaklical nekdo v temno noč. Oddaljen upehan glas je prislil starega gospoda, da se je ustavil in obrnil, in videl je, da se mu v diru bliža neka črna postava, zavita v široko pelerino.

»Kaj, gospod, ali ste vi potegnili za vrvo?«

»Proostim?« je začudeno vprašal gospod Hamelot.

Toda že ga je držala trdna pest za vrat in mu obenem s suknjencem potegnila srajco navzgor. Častitljivi gospod se je v trenutku znašel v položaju mladega mačka, ki ga zalotijo na prepovedani poti.

»Ne delajte se neumnega!« je kriknil neznanec. »Pazil sem pri vratih, pa bi bilo res čudno, če vas ne bi videl. Vi in nihče drugi ste vlekli za vrvo.«

»Kakšno vrvo?«

»Mojeva zvonca. Hišniki vseh hiš tu naokoli se že nekaj dni sem pritožujejo, da jim nekdo ponoči nagaaja, torej nihče drug kot vi...«

»Ne mislite, da bi se vas rad iznebil — ampak tistih vaših trideset let je že danes minilo!«

Milijonarji pod drobnogledom

Na sekundo 2600 dolarjev! To je zares bajna vsota, čeprav se enemu samemu človeku posreči, da sežene skupaj 66.227 ljudi, ki so skupno plačali 940.000 dolarjev vstopnic, da so mogli, stisnjeni v prostor stadiona, gledati, kako je eden boksarjev z orokovičeno pestjo pobil drugega na tla. Če more kdo doseči ta rekord zaslužka, da v 124 sekundah zasluži 320.000 dolarjev, tedaj je pravi pravcati kralj iz devete dežele.

Vse takšno presojanje je zmeraj napak. Naši sodobniki, ki naglo in težko zaslužijo, nimajo nikoli tistega premoženja, ki ga jim prisojajo ljudje.

Svetovni prvaki v pokoju

V 39 boksaških nastopih je Joe Louis zaslužil skoraj milijon dolarjev. Tako je izjavil spomladi in je še dodal, da bo s tem srečno zaključena njegova boksaška življenjska doba. Vendar ga je 320.000 dolarjev omajalo tako, da je 22. junija nastopil zoper Schmelinga. A če bi mislili, da ima zdaj Louis 1/4 milijona dolarjev in da more z 82.500 dolarji na leto obresti prav razkošno živeti, bi se jako motil.

Režija in procenti menažerja prav občutno zmanjšajo znesek 320.000 dolarjev. Potem dohodninski davek! In odkar je predsednik Roosevelt prodrl s svojimi novimi davki, so tisti, ki veliko zaslužijo v Združenih ameriških državah, jako oškodovani. Zato že smemo verjeti, da se nekateri filmski zvezdniki poročijo le zato, da prihranijo pri davkih.

Niti boksaški prvak Gene Tunney niti Jack Dempsey, ki je največ zaslužil izmed vseh boksaških prvakov, ne počivata. Tunney je lastnik tvornice za špirit, Dempsey ima restavracijo v New Yorku. Carpentier je zaslužil svoj čas velikkansko premoženje. Skušal ga je s špekulacijami povečati, a ga je po večini izgubil. Zdaj je trgovec in največ mu nese »Pariski bar«.

Boksaški prvaki nimajo dandanes niti od daleč toliko denarja, kakor ljudje mislijo. Sportniki trdijo, da prvaki hokeja več zaslužijo kot boksarji.

„Ubogi filmski zvezdniki“

Filmski zvezdniki in zvezdnice zaslužijo po 300.000 dolarjev na leto. Da pa morejo obstati na višku svojega poklica, prav noro-rasipno živijo. Mimo tega dajejo svojem in prijateljem, da jim ni treba podpirati dobrotelinskih ustanov in da se zavarujejo sprčo previsokih dohodninskih davkov.

Davki so 85.000 dolarjev na leto. Vzdrževanje hiše in življenjske potrebščine 25.000 dolarjev; sorodniki 35.000 dolarjev, zavarovalnine 15.000, agent 30.000, obleke 12.000 dolarjev na leto... In tako dalje. Tako, da ostane filmskemu zvezdniku od 300.000 dolarjev komaj 75.000 dolarjev na leto.

Poljski zunanji minister Beck je dospel na državniški obisk v Oslo. Na kolodvoru ga je sprejel njegov norveški tovariš zunanji minister Koht.

Filmski zveznik in ministrski predsednik

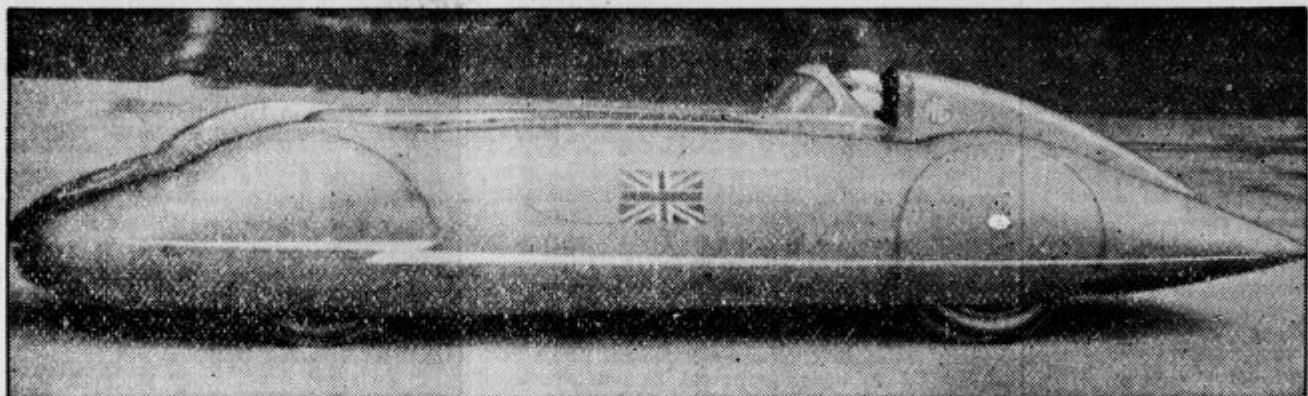
Pet in sedemdeset tisoč dolarjev ali 15.000 funtov, to je polovica več, kot prejema angleški ministrski predsednik plače, in trikrat toliko, kolikor dobiva minister. Prav toliko je, kolikršna je plača sira J. Stampa, ki vodi kot predsednik največje železniško podjetje Velike Britanije. To podjetje ima 309.000 delničarjev, 450.000.000 funtov kapitala in več kot deset tisoč kilometrov železniških prog.

Toda mister Neville Chamberlain (ki je nekoč kot farmar v Zah. Indiji skušal zaslužiti denar) in sir Stamp (ki je v začetku svoje službe zaslužil na teden toliko, kolikor izda kak filmski zvezdnik za svojo kravatno iglo), plačata od svojih plač še vse tiste stroške, ki jih filmski zvezdnik že odtegne, da mu ostane 75.000 dolarjev na leto, pa meni, da je revež...

Bajke o milijonih

Bajka o Krezu in pretirano besedičenje o bogastvu je staro in splošno praznovanje. Po zlačenca prečelja slepijo tudi najbolj bistrovide ne presojevalce. Ali more biti glede na to kaj bolj očitnega, kot je primer Ivarja Kreugerja, ki je takrat, ko je imel že 50.000.000 funtov dolga, veljal kot najbogatejši človek Evrope in je dobil od bank še 2 milijona funtov in več?

Celo resnični in denarno zares neoporečni milijonarji imajo vendar samo en del tistega, kar vidi svet kot zapravljanje. O J. P. Morganu so splošno mislili, da je imel v dobi visokih cen (1925—1929) bajno velike dobičke in da je te vsote tudi shranil. A se je izkazalo, da je v velikem polomu ameriških bank izgubila najboga-

Najmodernejši dirkalni avto Angleža majorja Gardnerja. S tem avtom hoče pobiti vse svetovne rekorde.

tejša ameriška rodbina — malenkost — 340 milijonov dolarjev. Morgan je živel dve leti od svojega kapitala in ni plačal nobenega dohodninskega davka. Razprodal je svoje umetnine. Potreboval je denarja.

Seveda se je Morganovo premoženje spet mogočno dvignilo, ko so se cene delnic dvignile, nekatere od 5 na 130 in od 50 na 405 dol. »Usmiljenja vrednemu« bančniku ni bilo zdaj nič več treba jemati »prihrankov iz nogavice«, da je poplačal izdatke za svojo veliko parno jahto, za svoje velikanske hiše in veleposestva po Ameriki in Angliji in za svojo jedrsko in pijačo in smotke in za svojo številno služnišad.

Vendarle je vse to dokaz, da se tudi razni Krezi sedanje dobe zdaj dvigajo in zdaj padajo.

Henry Ford in nekaj drugih

Oglejmo si primer Henryja Forda! Lani osorej se je izkazalo, da ima 200.000.000 dolarjev v denarju po raznih bankah. A pri takem neizmernem podjetju moreta dve slabi letini uničiti tudi tako bajno vsoto denarja. Če je moči ob dobri letini zaslužiti 100.000.000 dolarjev, je moči prav toliko ali še več v enem letu izgubiti. Če se komu v kosanju z drugimi spodsne, pa more tudi tako hudo pasti, da nič več ne vstane.

Taki usodi je Henry Ford komaj za las ušel v krizi l. 1921. Imel je orjaške tvornice in so ga

Lord Runciman s soprogo je prišel v Prago. Poslan je od angleške vlade za stalnega svetovaleca v Pragi.

cenili na 253.000.000 dolarjev. A stvar je bila ta, da pač niso prodali zadosti avtomobilov, da bi prišli do svojega dobička.

Večkratni milijonar, ki so ga ti in oni nazivali najbogatejšega človeka sveta, je bil bankam dolžan 30.000.000 dolarjev in dozdevalo se je, da Ford ne bo mogel tega dolga nikoli plačati. Komaj so preprosi banko, ko so hotele razglasiti prisilno upravo. Toda Ford je na vso moč pogljal svoj »voz« naprej, štedil je na vseh vogalih in je tako rešil sebe in podjetje.

Sele smrt kakšnega lastnika je že večkrat pokazala vrednost premoženja, ki je bilo prej pre-

je tako skrival pred svetom, da je svojo trgovsko korespondenco sam pisal, si je nabral premoženje 20.000.000 funtov; bil je najbogatejši človek v Veliki Britaniji.

Ellerman je ta rekord prekosil za 10.000.000 funtov. Tudi on ni bil dosti znan. Ni imel ne jahte, ne dirkalnih konj, ne graščin. Živel je v preprosti hiši v Mayfairu, ogledal si je osebno vsako gostilno, ki jo je kupil njegov koncern. In ko je pisal oporo in delil volila raznim svojim kapitanom in uslužbencem, je vsote preračunal do poslednjega šilinga in penija, zakaj svoj živ dan je bil sovražnik »zaokroženih števil«.

Pri obsežnih tvorbah bradavic pomaga najhitreje obsevanje z Röntgenovimi žarki in pa zdravljenje z lastno krvjo.

Pri sladkorni bolezni uporabljajo sedaj namesto dosedanjih večkrat na dan danih injekcij z insulinom tako zvani insulin durante, ki ga vbrizgajo le enkrat v teku dveh do treh dni.

Zdravnik: O dedek, zakaj se me pa ogiblujete zadnje čase? Tomaž: Oprostite, gospod zdravnik, bal sem se, da se morda jezite name, ker sem tako dolgo zdrav.

Spremembe v sovjetskem filmu

V Sovjetski tedi gre tudi s filmsko obrtjo navzdol najbolj se to kaže v tem, da znaša skupna produkcija samo okrog 40 izdelanih filmov, namesto po prejšnjem programu predvidenih 200. Ta veliki fiasko je vzrok, da so sovjeti tudi tukaj poiskali in odstranili razne »škodljivce« ter začeli s temeljito reorganizacijo sovjetske filmske industrije. V zvezi s tem je »Ljudski komisariat za umetnost« ukinil na podlagi sklepa sovjetske vlade in zaradi »zanesljivih informacij« samostojnost treh filmskih podjetij, ki so bila v sovjetski uniji. Namesto tega pa bo v bodočnosti vsa sovjetska filmska industrija podrejena naravnost sovjetski vladi in eicer »oddelku za filme« v Moskvi.

Do sedaj je bila vsa filmska produkcija v rokah treh filmskih trustov: »Mostfilma« in »Delfina« v Moskvi in »Leninfilma« v Leningradu. Ta podjetja so imela enajst podružnic v raznih vele-mestih sovjetske unije in več atelijejev v Moskvi, Leningradu in na Krimu.

Tudi sovjetsko ruska produkcija tednikov, ki je imela svoje biroje v Moskvi, Leningradu, Har-kovu in Rostovu ob Donu, je bila na novo organizirana. Vsi filmski izdelki se bodo sedaj izdelovali za vso sovjetsko unijo pod imenom »Sojus« kinoprospekt.

Tudi vsa filmska obrt (lastništvo kinov itd.) bo istočasno reorganizirana in renovirana ter podrejena »posebnemu oddelku«.

Vodja nove sovjetske filmske centrale je Dužolski. Ob nastopu svoje službe je izjavil, da bo v kratkem objavil produkcijski program za novo sezono. Predvideva pa samo 51 filmov, kar je za državo s tolikim številom prebivalcev (160 milijonov) odločno premalo.

V Kopengahenu na Danskem so uvedli takele prometne znake, ki so se že jako dobro obnesli.

51.5 stopinj Celzija v New Yorku

Več kot deset dni pritiska strahotna vročina na to velemesto. Vročina je tem neznosnejša, ker je huda vlaga v ozračju. Vsak dan je polno pri-merov smrti po sončarju.

IVANHOE

št. 196.

V zadnjem hipu

Nenadoma se je pa množica hudo razburila. V dalji so zagledali viteza, kako je s svojim spremstvom v največjem diru hitel proti bojišču. Ko je pa prišel pred velikim mojstrom miril svojega konja, so začeli vsi vzklikati, dasi so bili večinoma misli, da tu ne bo govora o boju enakovrednih, zakaj vitez in konj sta bila preveč upehana.

Herold je vprašal, kaj hoče prišlec.

»Jaz sem evoboden plemič in se hočem za Zidinjno bojevati.«

»Nihče, ki ne pove svojega imena, ne sme nastopiti. Povejte, kdo da ste!«

Tedaj je tuje pri-vzdignil svoj šlem: »Jaz sem Wilfred Ivanhoe.«

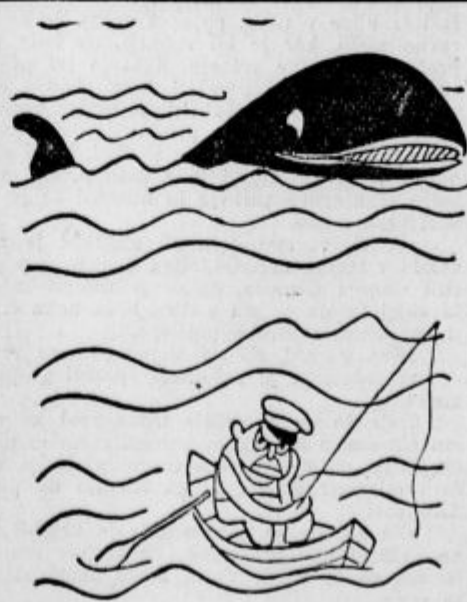
Templevec je prebledel, vendar se je zbral in dejal:

»S teboj se ne bom bojeval. Ko se bodo tvoje rane popolnoma zacelile, ti bom mogoče tvoje otroške marnje in prevzetnost s palico izbil. Boriti se pa s teboj ne bom.«

»Ali si nemara že pozabil, da si se že dvakrat vdal moji sulici? In ali nisi na gradu mojega očeta zastavil svoje viteške verzice in si obljubil, da se boš boril z Ivanhoejem, kjerkoli in kadar koli bi to zahteval? Če me odbiješ, boš v obeh vseh reda samo strahopetec!«

Na Irskem hude nevihte

Iz Dublina poročajo, da je vročinski val zanesel v vso srednjo Irsko hude nevihte. V sredo je štiri ure besnel orkan, kakršnega na Irskem skoraj ne poznajo. Treščilo je v več hiš kar zapovrstjo v več vaseh. Vse telefonske zveze so se pretrgale.

»Smola! Prav zdaj sem porabil zadnjega črvičkal«

Frlaučku Gusl ma beseda

Tu je en škandal. Res deleč sma prili. Kua boja naš brati rekel, če boja zvedel, kašen diujaki sma mi Krajnci. Sluveni se na upam reči, ke zdej še na vem, al sa bli Sluveni tku nasra-men, al sa bli kašen jugosluvenari? Pu na-doužnem nečem nu-bunga ubsočet. Am-pak nej reče eden kar če, eram nas je žiher, de ema tku de-leč prili. Sej nisma bli zmeri tku razpusajen, koker sma zdej en čas. Se čas sma lblančani se neki nas držal, zdej pa prou nč. Čezdali bl globok padama. Tak tele-bani sma ratat, de se nas Bug usmil. In kdu je tega kriju? Naše šule prou gvišen ne. Sej se ge-spudi profesari in pa gepudi učitelji sami tud pr-tužujeja, de mladina ni več taka, koker b mogla bit. Kua pa nuca? Nubeden drug ni tega kriju, koker sam tieta telesa kultura, ke druga ud mladi-ne na puguva, koker de zna dober žoga brat in pa za udinejne letat. Tu je use. Srčna in dušna kultura je pa mladim dondona deveta briga. No vite, zatu je pa tku. Zaden čas je že, de se neki ukrene, drgač boma šli pučas usi rakam žvižgat.

Le puslušite, vam bom prec puvadu, kua me je tku razburil, de soj žiu dan na bom mogu tega puzabet. Un dan enkat, ke je u »Sluvenca« etal, de bo lep ureme, sem že ub starih zjutri ustou in se namenu, de grem na Roženik frustkat. Ster dinarje sem že en teden šparu, de bom mou za kufe in pa za kilec. Zakua b s elouk enkat kej bulšga na prvošu? Sej tku na bom večen živu. Ster dinarje se pa tku na eplača, de b jih u kašna banka nosu i b m not nazadne se zmrmel. Kua b mou pol ud tega? Za druge šparat b blu pa le mal prena-umen. A ni bl pameten, če e elouk sam seb kej bulšga prvoš, če je glih pr gnarjeh, koker pa, de b se drug za negau gnar mastil? Jest sem že tega mneja, drug pa budite, karšenga čte. Jest nočem nubenga terorizirat.

Asten, koker sem že reku. Tist juter sem jest že ub starih ustou. Ke je blu nebu tku čist, koker ribi uku, sem ja mahnu kar gor pu Cojuvem grabne, koker sma učas rekel, ke preke ubrtin šul. Tku sem blu pa dobre vole, de sem s pupot kar ena ukrogla zažvižu. Ke sem ja prmahu ke du tieta tehnične šule, al akademije, jest glih na vem, kuku se ji prau. Tist vem, de je tehnična, ke sem že večkrat vidu tam ukul študente, ke sa skuz ene rešpetline gledal in štedral, kuku b se dala lbla-na še mal bl pufdrbat. Kar naenkat pa zagledam tam pred tista šula že čist pr zide, en štiruglat precej vesok kamen prou brez usagca napisu. Na take kamne ja punavad naredaja kašne napise, de elouk saj ve, kua ta kamen pumen. Na tem pa ni blu prou nč. Kar sam kamen tam stuji, koker de b ga kdu zgubu.

Jest tam ubstujim in začnem premišlat, zakua stoji ta kamen tle, ke ni prou nč putreben? Me-sta meja mende ja ni tlela kar na erd hiše. Ke-me, če je tle mesta konc, b mogel pustaut kamen na konc hiše, de b usak vedu, de epada ta hiša se pud mest. Če pa ta hiša več na spada pud mestna obšina, b mogel pa kamen pustaut tam, ke se hiša račne. Se nekoč nistem slišu, de b sam pu hiše spadl pud mest, ta druge pu pa na kmete. Kamer b že pustaut ta kamen, b blu bl pameten, koker je pa zdej.

Precej en čas stujim tam in premešlujem, kuku je s ta rečjo. Kar naenkat m pa u glava pade, de grem ja lohka kamen ud bliz pugledat, pa bom murde vidu, kuku je z nim. Napis je ja lohka na kašen drug plat, eej u lblan naredaja večkrat kakšna reč narobe. No, pa stopem res bliži in e ga ogledam ukulinkul. Kar naenkat pa za-gledam čist udzad ena bronasta glava, ke kuka vem iz enga škrnicelna. Pud ta glava je blu pa napisan, de je tu en gvišen Resel, ke je znajdu

tak šrauf za parnike, de lohka bl biter z nim vozja pu muri. Jest sm kar ustumou, ke sem tu zagledu. Tu je ja epumenik enga hedu štederanga čluveka. Zakua sa ga tku pustaul, de ke u zid gle-da, pa na vem. Spumeniki se ja punavad tku pu-stau.aja, da lde vidja, čegau je epumenik. No, tku holt, koker sa jih pustaul pred Glasbena Matica. Jest e na morem druga miselt, koker de sa ga zasukal kašen razpusajen utroc iz zlehtnobe, al pa kašen pijan rukumauhari. En pameten in trezen elouk ja na bo šou spumenike ukul ubračat. Čak-te, mrcine, jest vam bom že pukazu, kuku se spu-meniki pustaulaja. Zgrabu sem ga z ubema roka-ma in ga tou ukul zasukat. Pa miselte, de sem ga mogu kej premekent? Se genet se ni tou, če sem se še tku napajnu. Jest sem vender junak, pa ni-sem nč upravu. Tu je ja mogla pridet ena cela ramunda punučnaku, pa sa e neredel ta hec. Bug jim dej um in pamet, gnar pa raj takem prvoš, ke ga na zapijeja.

Jest sem tou jit že kašne ldi iekat, de b m pumagl epumenik ubrti, pa ni blu neker nubenga za dubit. Sevede, kar je pametneh ldi, ub starih zjutri še spe. S pijancem b m pa tku na blu nč pumagan. Pustu sem spumenik tku stat, koker je etavu, pa sem ja ubrau naprej preke Roženik. Jest e nistem vedu drgač pumagat. Scer je pa prou, de je tku ustou, koker sa ga pijanci pustaul. Boja lde saj videl, kua zna telesa kultura iz ldi naredit. Kar naprej nej se brigaja za telesa kul-tura, pa bo kmal tud Prešeren e soja Muca gledu u tieta aputeka, ke mu zdej za hrbtam etuji. Namest, de b se utroc učil, kuku se more elouk u žeulejn zadržat, če če kam naprej pridet, nej se pa učeja žoga brat, pa za udinejne letat.

Pa se neki sem duživu tist juter, ke sem šou na Roženik. Prmejdnu, kua use elouk duževi, de prežgudi usane. Zdej bom raj zjutri epau, de sem na bo treba že prec zjutri na teše jezit.

Se nistem prsou ke du Roženka, pa že za-gledam tam na cest en velikansk autumobil, ke je

palivu voda ke pu cest, koker de b bla res kar zasloj. Ta mrcina je še mene pušpicu. Lepu vas prosem, al je tu prou? A je tu kašen gepudar-etvu? Kene mi, ke tlela pu meste tku z vudo špa-rama, de b ja ja na slu kej u zguba, morma tulk ene vodarine plačvat, de se ja elouk še pit na upa, če je prou žejen. Jest že raj stopem kam na kašen ferkeleček. Tle ja pa tku pu cest pulivaja, de sem a mogu čuele sezut pa hlače gor zavihat, če sem tou pridet čez cesta in naprej ke du Čada, kamer hodem punavad frustkat. Kdur ma rad mokre ceste, pa blat na nh, nej saj tulk pučaka, de jih bo dež zmouč. Kene, dež nč na kušta, voda je pa pr nas tku draga, ket žefran. Bote videl, de boma šli kmal usi po cupatah, če boma tku gu-epudarel.

Tu ni za puvadat, kua use sem tist juter du-zivu. Ke sem prsou h Čad, sem blu že tku raz-burjen, de m še kufe ni tku dišu, ket punavad. Sevede epui sem kufe usleghi. Ke sem blu a ku-letam fertik, m pa prnese gepudična Juhanca dva cukerčka na talari. »Oh, gepud, nekar na zamerte. Cukerčke sem puzabila djat u kufe. No, pa jih zdej snejte, pa bo glih tku dober,« m je svetvala. »Ja, e kum bom pa pumešu, ke nimam tku douge žlice, de b m segla du želodca?« sem ja jest zafrknul. »Nč na stri. Kar mal puskotte, pa se vam bo prec cukur u kufet etaju,« je se rekla, pa letela drugam pustrēt. Sej b m blu lubši en štamperl elivučka, koker grenek kufe. Pa je blu že prepozn, de b se premislu.

No, mislem, de bote mel že zadost mojga jam-rajna. Sam tu vam morem še puvadat, de na bote mišiel, keder u »Jutre« kej ud mene berete, de sem jest »Jutru« sotrudenk. Tu na smete miselt. Use tu, kar ud mene u »Jutre« denaja, tu use iz »Sluvenca« puštesaja. Men nisa še nekoč nubenga hunuraja plačal. Sevede, tu ni lepu ud »Jutra«, Kavaliri na delaja tku. Ampak jest jim bom že ura naviu. Prec juter jih bom dau dohtari čez, de se bo za moje autorske pravice putegnu. Kuku bo ta tožba ven izpadla, vam bom pa že pr en priložnast puvadu.

F. G.

Šah

Letošnji amaterski turnir za naslov nacionalnega mojstra bo od 7. do 28. avgusta v Osijeku. Od slovenskih šahistov bodo nastopili naši znani amaterji Sikešok in Šiška iz Ljubljanskega šahovskega kluba in Lešnik iz Šahovskega kluba »Vidmar« v Belgradu. Vsi trije so preizkušeni turnirski igralci in spadajo v vrsto najboljših jugoslovanskih amaterjev. Brez dvoma bodo krepko posegli v borbo za prva mesta. Med jugoslovanskimi šahisti vlada za ta turnir veliko zanimanje in je za čitalce šahovske rubrike v dnevniku »Novosti« bilo celo razpisano nagradno tekmovalje za najboljšo po-goditev, kateri udeleženci bodo zasedli prvih devet mest. Letošnji amaterski turnir je že petnajsti turnir te vrste. Od slovenskih šahistov so si do sedaj priborili prvo mesto štirje sedanjih šahovski mojstri: Pirc, Vogelnik, M. Vidmar in Preinfalk. Turnir v Osijeku bo odprt 7. t. m., ko bo tudi redni letni občni zbor Jugoslovanske šahovske zveze. Na dnevnem redu letošnjega občnega zbora bo več vprašanj, predvsem udeležba naše reprezentance na olimpiadi v Buenos Airesu v prihodnjem letu, katero Argentinijska je sedaj pripravila. Vprašanje potovanja reprezentance evropskih držav v Ameriko se enostavno rešili tako, da bodo poslali v Genovo posebno ladjo, ki bo prepeljala vse evropeke udeležence v Ameriko in nazaj. Na ta način je udeležba vseh šahovsko močnih držav v Buenos Airesu zagotovljena.

★

Iz turnirja v Nordwijku prinašamo danes že tole, od zmagovalca turnirja zelo krepko odigrane partije.

Eliskases—Londan.

1. d2—d4, d7—d5, 2. c2—c4, e7—e6, 3. Sb1—c3, Sg8—f6, 4. Lc1—g5, Lf8—e7, 5. e2—e3, 0—0, 6. Sg1—f3, Sb8—d7, 7. Dd1—c2 (stara poteza v damskem gambitu, ki je prišla že iz mode, postaja zo-pet priljubljena. Pokazalo se je, da tudi najmočnejši odgovor črneja c7—c5 ne daje črnemu po-polnoma enakovredne igre, kot je bilo prvotno mnenje.) c7—c6 (po c7—c5 obdrži beli boljše iz-glede v končnici, ker dobi črni izoliranega kmeta na d liniji.) 8. Ta1—d1 (beli je tudi sedaj v pred-nosti, ali igra je ostala še zaprti in nima karak-tera končnice, kot po potezi c7—c5.) a7—a6, 9. a2—a3, Tf1—e8, 10. Lf1—d3, d5×c4, 11. Ld3×c4, Sf6—d5 (tukaj bi mogel črni poskusiti z ostrej-šim nadaljevanjem b7—b5, Lc4—a2, Dd8—b6 itd.), 12. Lg5×e7, Dd8×e7, 13. Sc3—e4! (na 0—0 bi črni vzel na c3 in si po D×c3 e c6—c5 olajšal položaj), Sd5—f6, 14. Lc4—d5! (beli zelo spretno preprečuje črnemu osvoboditev.) Sf6×e4, 15. Ld3×e4 (preprečuje še vedno osvoboditev črnemu, ker črni ne more igrati Sd7—f6 zaradi potrebne kontrole polj e5 in e5.) h7—h6, 16. 0—0, c6—c5 (na e6—e5 bi bil Tf1—e1 zelo neprijeten odgovor.) 17. Td1—c1, c5×d4, 18. e3×d4 (beli je svoje fi-gure tako dobro razvil, da mu črni izoliranega kmeta na d liniji ne more napadati.) Sd7—f6, 19. Si3—e5! (s tem prepreči beli črnemu še na-dalje razvoj lovca c8, ker je kmet na b7 napaden.) Ta8—b8, 20. Le4—f3, Lc8—d7, 21. Dc2—c5, xd7—b5, 22. Ff1—d1, Kg8—f8, 23. b2—b3, b7—b6, 24. Dc5—c7, Te8—c8 (to je napaka, ki zapetajji usodo črneja. Boljše je bilo D×c7 in Te8—e7), 25. Dc7×c8+, Tb8×c8, 26. Tc1×c8+, Lb5—e8, 27. b3—b4, a6—a5, 28. 54×a5, b6×a5, 29. a3—a4, Dc6—d6, 30. Lf3—c6, Rf8—e7, 31. Td1—b1, Dd6×d4 (na to izgubi se figura, toda rešitve že ni bilo, ker je bil črni kralj obkrožen od vseh belih figur.), 32. Lc6×e8, Dd4—e4 (beli bi ujel črnemu damo na S×e8 kakor tudi na D×e5), 33. Sc5—c6+, Re7—d6, 34. Tb1—d1+, Sf6—d5, 35. Te8—d8+, Rd6—c5, 36. Td1—c1+, Rc5—b6, 37. Sc6—b8, Sd5—c3, 38. Td8—d6+, Rb6—a7, 39. Sb8—c6+, Ra7—b6, 40. Sc6—e7+, Rb6—a7, 41. Td6—d7+, Ra7—a6, 42. Se7—c8 in črni se je vdal.

Razvezano snopje

Prvi samostani na Slovenskem

Kršćanstvo so zanesli k nam redovniki misijonarji. Prvi pokrajinski škofje so redovniki. Tud Gorazd in Hotimir sta spoznala krščansko vero v samostanu. Samostani so bili središče verskega, kulturnega in gospodarskega življenja. Najstarejši so bili ob robu slovenskega ozemlja. Bili so izho-dišče za misijonarsko delo med Slovenci. Ti so bili: Stivan ob Timavi, poleg tega pa Inichen in Kremsmünster. Polagoma pa so se ustanavljali na našem ozemlju. Prve samostane je dobila Koroška. Tu so najstarejši. Benediktinci so imeli svoje sa-mostane v Osojah ob Osojskem jezeru, ki je bil ustanovljen že pred letom 1028, bil je moški, in ženska samostana pri St. Jurju ob Jezeru, ustanovljen med 1002—1018, in na Krki. V dobi boja za investituro so nastali tile: pri St. Pavlu v Labodski dolini, Millstattu in na gradu Arnoldstein (Kloster) v Ziljski dolini. Ob furlanski meji so bili ustanovljeni v Rožacu in Možacu. Vsi ti so nastali v 11. stoletju. Zadnji benediktinski samostan je bil v Gornjem gradu iz leta 1140. — Še za življenja av. Bernarda (umrl 1153), ustanovitelja reda cistercijanov, so nastali samostani v Stični 1136, ki je bil tudi prvi samostan v Kranjski. Drugi cisterci-janski samostan je v Vetrinju na Koroškem iz leta 1142. Leta 1234 je bil ustanovljen samostan enakega reda v Kostanjevici na Dolenjskem. — Kartuzijanci so ustanovili svoje samostane v Žičah pri Konjicah v letu 1164, potem v Jurkloštru iz leta 1174 in na Kranjskem v Bistri pri Vrhniki, ustanovljen 1200. — V 18. stoletju so se ustanavljali novi redovi in sicer minoriti, avguštinci in dominikanci. Njihovo delo je bilo bolj usmerjeno prot krivim veram, glavno njihovo orodje je bila živa beseda. Zato so bili dobri cerkveni govorniki. Pri nas so se kmalu po svoji ustanovitvi pojavili. Kmalu po smrti sv. Frančiška Asiškega (umrl leta 1226) so že bili v Ljubljani (1242), ob istem času pa tudi v Celju, Mariboru, Ptujju in v Beljaku. Avguštinci so prišli v Velikovec v letu 1263, v Muto v Dravski dolini 1267 in v Ljubljano pred l. 1329. Dominikanci so se naselili v naših krajih v Ptujju l. 1230 in v Novem Celju 1453. Red pre-monstrantov pa se je naselil l. 1236 v Grebinju na Koroškem. Nemški viteški red pa se je naselil pri Veliki Nedelji, v Ljubljani l. 1263 in v Melliki okoli l. 1356. — V 13. stol. so se tudi naselili pri nas ženski samostani: Dominikanke v Velesovem na Gorenjskem l. 1238, v Studenicih pri Poljanah pred 1246 in v Marenbergu 1251, klaristinke v Mekinjah pri Kamniku 1300 in v škofji Loke leta 1356. — Samostani so bili ne samo središče go-spodarskega in verskega delovanja, ampak tudi središče kulturnega delovanja.

nakana, 88. Romeo, 89. Kosara, 90. limona, 92. ma-zilo, 94. anje, 96. dohod, 98. zavijača, 101. biko-borba, 103. daja, 104. obveza, 106. planika, 108. mamilo, 110. valuta, 112. busola, 114. Raba, 115. Sava 117. sliva, 118. Gobi, 119. Laba, 120. talon, 122. žaga, 123. Laze,

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16			17			18			19			20		
21					22					23				
24		25	26	27		28		29	30	31		32		33
34	35		36			37			38	39	40		41	
42			43			44			45			46		
47					48					49				
50	51	52	53	54	55	56		57	58	59	60	61	62	63
64			65			66			67			68		
69					70					71				
72	73		74		75	76			77		78	79	80	
81		82		83	84	85		86		87		88		89
90			91			92			93			94		
95														

V vsak prostorček vetavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelejših črtah ter pomenijo:

Vodovarstvo: 1. želja »Slovenčeve« uprave, 16. slavnostna poveljujoča posem, 17. kuhinjska za-čimba, 18. druga beseda za straš, 19. druga be-seda za gostijo, 20. nordijska denarna enota, 21. moška oseba iz Gregorinove igre: V času obiska-nja, 22. sodareki izraz, 23. vrh v Kamniških plani-nah, 24. ženska oseba iz sv. pisma, 26. kaznivo de-janje, 28. druga beseda za vrbo za ujkio, 30. med-narodni klic na pomoč, 32. grška črka, 34. del nje-ve, 37. mikroskopična vrsta živih bitij, 39. eksotič-na začimba, 42. druga beseda za jarem, 43. druga beseda za tvor, 44. moška oseba iz Vombegarjeve komedije: Voda, 45. štajerska narečna beseda za dan, 46. vrsta mastne zemlje, 47. moška oseba iz Jurčičevega romana: Deseti brat, 48. druga beseda za madež, 49. naslovna moška oseba iz Gogolje-vega romana, 50. tuja beseda za bajeslovne pripo-vedke, 55. prestolno mesto Českoslovaške, 59. ko-roško narečno moško krstno ime, 64. skrajšano erbsko moško ime, 65. mlečni izdelek, 66. pristaniško mesto na zahodnem Finskem, 67. lahkoatletska panoga, 68. del naslova, 69. vrsta vetrov ob ze-meljskem ravniku, 70. spevoigra e petjem in godbo, 71. sodobna francoska politična osebnost, 72. žen-eki glas, 74. kraj nad Tržičem na Gorenjskem, 76. tuja beseda za časovno razdobje, 77. druga beseda za sončni sij, 79. važen del glave, 81. druga beseda za sotesko, 84. druga beseda za učni pripomoček, 87. levi pritok Save na Gorenjskem, 90. ženska oseba iz sv. pisma, 91. tuja beseda za glas, 92. po-letna vrtna hišica, 93. ameriško skrajšano moško ime, 94. vodna žival, 95. želja Slovenčeve uprave.

Navpično: 1. druga beseda za del, 2. ameriška neustrepana kača, 3. največja reka v sever. italijan-eki nižini, 4. druga beseda za vetajo, 5. znamenje za osti, 6. druga beseda za trumo, 7. pripadnik neke narodnosti, 8. želja Slovenčevega udrništva, 9. hišno božanstvo starih Rimljanov, 10. druga be-seda za oris, 11. druga beseda za vpitje, 12. grško božanstvo ljubezni, 13. del dneva, 14. tuja beseda za stot, 15. trgovski izraz za predplačilo, 24. se-verno moško krstno ime, 25. pristaniško mesto v južni Rusiji ob istoimenskem morju, 27. druga be-seda za opie, 28. red ameriških Indijancev, 29. otroška beseda za očeta, 31. kuhinjska začimba, 32. arabski knežji naslov, 33. grška sveta gora na Halkidiki, 35. turški gospodar, 36. ud družine, 37. kmečko orodje, 38. gora v zahodnem delu Male Azije, 40. skrajšano žensko krstno ime, 41. skraj-šano žensko krstno ime, 50. tuja beseda za ze-

mljiško knjigo, 51. druga beseda za mlado kravi-co, 52. bližnji sorodnik, 53. strupena žuželka, 54. mlinarska potrebščina, 55. oseba iz mehiškega pre-ganjanja katoličanov, 56. sodobni slovenski mla-dinski pisatelj, 57. oblika zemeljske površine, 58. otroška beseda za očeta, 59. del človeka, 60. desni pritok reke Volge, 61. tuja beseda za vršino, 62. žensko krstno ime, 63. druga beseda za hrano, 73. reka v Sibiriji, 74. časovno razdobje, 75. ame-riški filmski igralec, 77. vrsta japonskega fizola, 78. moška oseba iz svetega pisma, 80. gorovje v zahodnem delu Slovenije, 81. del meseca, 82. me-atno nočno zabavišče, 83. druga beseda za držaj, 85. druga beseda za prirojeni smisel, 86. industrijska rastlina, 87. pletena posoda, 88. draga leko-čina, 89. tuja beseda za uradno listino.

Rešitev zlogovne križanke z dne 31. julija

Vodovarstvo: 1. košara, 4. koča, 6. klima, 8. ne-vera, 11. žiri, 13. melisa, 16. Zola, 17. kapa, 18. rojka, 19. Slovenec, 20. sago, 21. mira, 22. skaia, 23. leotar, 25. konjenica, 27. zastava, 29. pianica, 31. rima, 32. klečanje, 33. meja, 34. Riga, 35. arija, 36. nasad, 38. risanka, 40. čelo, 42. Nikšić, 43. leca, 44. talilec, 45. Čatež, 47. Jena, 48. sova, 49. sobana, 51. jestvina, 53. Sibila, 55. pokovec, 56. Panama, 58. banja 59. davnica, 61. Borneo, 63. stolec, 64. ča-janka, 66. Tajo, 67. riba, 69. zalega, 71. Baku, 72. Slavica, 74. pričeška, 76. Mali, 77. Carigrad, 78. dalija, 79. ranica, 81. parada, 83. zaroka, 84. kro-gla, 85. halja, 86. Jana, 88. rokok, 90. lietek, 91. Jama, 93. kosa, 95. Padova, 97. vaza, 99. kamela, 100. Samo 101. bitev, 102. zidanje, 104. odhod, 105. naplavina, 107. omara, 109. nakoval, 111. tabu, 113. vera, 115. sani, 116. jasi, 118. gomila, 120. ta-bor, 121. luža, 123. laso, 124. zabava, 125. kača, 126. vabilo, 127. balon, 128. bata, 129. gazela.

Navpično: 1. kozolec, 2. šala, 3. raka, 4. kopa-nje, 5. čarovnja, 6. klika, 7. maslo, 8. nevasta, 9. venec, 10. rasa, 11. Zigosana, 12. Rimini, 13. mera, 14. liska, 15. salama, 24. tarča, 25. konjenik, 26. carica, 27. začaga, 28. varilec, 29. pijača, 30. ca-rina, 31. Risan, 32. Kleče, 33. mešičje, 35. alibi, 37. sadjevec, 39. kava, 41. lobanja, 43. lestivica, 46. težkoča, 48. eonata, 49. eobarica, 50. Nada, 52. na-bor, 53. sinekura, 54. laetovica, 55. Polec, 56. Pa-ka, 57. majolika, 60. vile, 62. osla, 65. Janče, 68. bariga, 69. Zagrad, 70. Galija, 71. Bajja, 73. capa, 74. priiraetec, 75. skaza, 76. Maroko, 78. daljava, 80. Nikola, 82. dajatev, 84. Kropa, 85. Havana, 87.

Tehnika:

Osvetlitev

1/362000 sekunde

Človeško oko more zasledovati gibanje pred-meta samo do določene hitrosti. Zaradi tega je bilo, dokler nismo poznali hitrega filmskega ene-manja, raziskovanje mnogih stvari zelo oteženo, če ne sploh nemogoče. Mislimo si n. pr. utripanje kril muhe ali gibanje topovske kroglice, ki zapusti cev s hitrostjo 500 m v sekundi. Danes si pomagamo s pomočjo fotografije. Predmet, ki ga ho-čemo opazovati, filmamo tako, da si posnetki zelo hitro sledijo drug drugemu. Potem film razvijemo in kopiramo. Pri predvajanju pa ga vrtnimo dosti bolj počasi. Gibanja, ki so se prej vršila tako na-glo, da jih nismo mogli zasledovati, se odigravajo sedaj skoraj poljubno počasi pred našimi očmi.

Pri hitrih snemanjih moramo paziti na to, da je številno posnetkov, ki jih v 1 sekundi fotografi-ramo, tako veliko, da se predmet od ene slike do druge ne premakne več kakor za 1/150 širine sli-ke. Na ta način dosežemo, da nam predvajanje filma daje vedno vtis premikajočega se predmeta brez sunkovitih ali trepetajočih gibov. Že iz tega lahko vidimo, da postane z velikimi hitrostmi gi-banj tudi število slik, ki jih moramo posneti na film, nenavadno veliko. Če hočemo fotografirati n. pr. izstrelek topa, ki zapusti cev z 500 m v sekundi na razdalji 5 metrov, moramo v 1/5 se-kunde napraviti 1500 posnetkov.

Visoko število posnetkov zahteva aparate, ki so izdelani na poseben način. Tukaj slike niso razvrščene na filmu ena za drugo, ampak tudi ena poleg druge. Tudi velikost slike se temu primerno zmanjša, saj si je nemogoče zamisliti, da bi upo-rabljali normalni velikosti slik ustrezajočo brzino filma.

Pri aparatih za tako snemanje snemamo n. pr. po 8 slik hkrati. Snemanje se torej vrši v grupah. Pri predvajanju filmov moramo seveda postopati tako, da vrtnemo na platno slike po vrsti eno za drugo. Ko smo osvetlili eno vrsto, gremo v na-slednjo itd. Za tako snemanje mora biti seveda tudi optika aparata pripravljena na poseben na-čin. Po navadi so leče pritrjene na okroglo kovin-sko ploščo, tako si lahko sledijo druga za drugo v pravilnem vrstnem redu, medtem ko se plošča vr-ti. Na ta način tako rekoč razdelimo vidno polje na več delov.

Pri hitri fotografiji so tudi časi osvetlitve zelo majhni. Najkrajši čas osvetlitve je bil dosežen s pomočjo špranje 0,26 mm, in sicer se je špranja pomikala s hitrostjo 94 m v sekundi. Osvetlitev je trajala 1/362000 sekunde. Jasno je, da moramo uporabljati film, ki je ustrezajoče občutljiv, in primerno razsvetlilavo predmeta, ki ga hočemo fotografirati.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; žentovanski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kleparski pomočnik
samostojen, išče stalne mesto. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12046.

Absolvent
Christoforova z avda z nekaj prakse išče primerno službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12296. (a)

Plačilna natararica
išče službo v okolici Maribora ali Ptuj. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 1240. (a)

Šofer-mehanik
želi prenesti službo k osebnemu avtomobilu — takoj ali pozneje. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Trezen«. št. 12236.

Hlapec
pošten, zmožen vseh gospodarskih in kmetijskih del. Išče službo. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 12298. (a)

Avto-mehanik
mojster išče službo mehanika ali šoferja. Vešč Diesel-motorjev. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12326. (a)

Izkušen kletar
z večletno prakso, vešč tudi sodarske obrti, išče službo kletarja. — Nendi Franc, Stara nova vas Križevci pri Ljutomeru.

Potnik kemikalije
mlad, vojaščin prost in znan po dravski banovini išče službo sluge ali potnika. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12287.

Dekle
z znanjem strojeplata in stenografije išče primerne zaposlitve. Cenj. ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Zanesljiva« 12293.

Prodajalka
mešane stroke, ki ima veselje tudi do gospodinjstvih del, kuhe, šivanja na stroj itd. — Išče službo. Cenj. ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Poštena« 12292. (a)

Gradbeni tehnik
z večletno prakso, dobrih pripravek, popolnoma samostojen, išče službo za takoj ali pozneje. — Ponudbe na podružnici »Slovenca« v Celju pod »Zanesljiva« št. 12262.

Proti odškodnini
prostega družinskega stanovanja išče upokojenec kakršno koli službo, najraje na deželi. Ponudbe na Sv. Trojici, Smarata pošta Stari trg pri Rakeku. (a)

Samostojen mlinar
zmožen trgovske in kmetijske meljave ter popravil, išče službo v valjčnem mlinu. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »Samostojen mlinar« št. 12203. (a)

Gospodična
stara 19 let, želi prenesti službo v večjo trgovino na deželi ali v mestu. — Sprejme pa tudi kakršno koli sileno mesto. Ponudbe na podružnici »Slovenca« v Celju pod »Poštena« št. 12141.

Tri leta
nastopi popolnoma brezplačno službo pri trgovcu ali sileno v Ljubljani ali okolici trgovsko naobražen fant, star 21 let, vojaščin prost, ako mu pomaga iz gmoznega položaja ter mu posodi takoj v gotovini 9900 din na pogodbu, da bo opravljal posle sluge, event. tudi prodajalca. — Nastop po dogovoru. — Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Nujno« 12391. (a)

Hotelska kuharica
z večletno prakso, išče službo. Naslov v upr. »Slovenca« v Celju št. 12263. (a)

Boljša gospa
mlada, išče mesto gospodinjke pri samostojnem boljšem gospodu. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Gospodinja« 22. 12.302. a

Dekle, 18 letno
z znanjem nemščine — išče službo kot pomoč v kuhinji in ostalemu gospodinjstvu. — Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru št. 1215. (a)

Fant
vojaščin prost, z vajen vseh del, želi kakršno koli službo. Po potrebi položi kavelj. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru št. 1125. (a)

15 letna deklica
z dobrimi spricvali, vešča šivanja, želi mesto v trgovini ali h krščanski rodbini. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12176. (a)

16 letno dekle
z dobrimi spricvali, vešča šivanja, išče mesto v trgovini z oskrbo v krščanski hiši. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12175. (a)

Dekle
vajeno vseh hišnih del in deloma kuhe, išče pri družini brez otrok službo. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12437. (a)

Uradnica
z večletno prakso v združenem knjigovodstvu, z znanjem slovenske stenografije, išče službo. — Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Vestna« št. 12457. (a)

Zasluzek
2.500 din potrebujete da doma zaslužite mesečno 1000 dinarjev. Pišite: »ANOS«, Maribor, Orožnova. (z)

1000 dinarjev
in več zaslužite mesečno s delom doma. Pošljite material, prevzamem gotovo blago. Majhen kapital potreben. Zahtevajte prospekte, priložite znamko za odgovor. »Hemipa« Pančev, Trg kralja Aleksandra št. 3. (z)

Vajenci
Pekovski vajenec
zdrav in pošten, se takoj sprejme. Pekarna Jelen, Libelice. (v)

Vajenca
za kleparstvo obrt takoj sprejmem. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12.375. v

15 letna deklica
poštena, močna in razumna, išče mesto vaje v trgovini z vso oskrbo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12114.

Učenka
z 2 letno učno dobo želi dokončati svoj učni tečen v trgovini z mešanin blagom. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 12299. (v)

Učenka
iz boljše krščanske kmetijske hiše z 2. razredoma meščanske šole, starega do 15 let, takoj sprejme Peter Šenkar, trgovec, Sv. Trojica v Slov. gor. (v)

Službo dobe

Dva vozno-ličarska
pomočnika sprejme takoj Močnik, Mengeš št. 158.

Več čevljar. pomočnikov
sprejme Grlic, Novo mesto. (b)

Dva čevljar. pomočnika
takoj sprejme Šter Mihael, Jenkova ulica 2 — Kranj. (b)

Pekovskega pomočnika
začetnika in vajenca takoj sprejme Anton Smrekar, Mokronog. (b)

Šofer-mehanik
zanesljiv in trezen — se sprejme. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Postojnja« 12.367. (b)

Praktikanta
s 4 razredi srednje šole, iščem za zobno prakso, za september. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12099. (b)

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.
SUŠAR

Hitra parobrodna služba iz Benetk in Sušaka za Dalmacijo. Odhod iz Sušaka v nedeljo, ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 17. uri. • Turistične proge iz Sušaka (in Trsta) za Grško po zmernih pausalnih cenah. • Dnevna večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovanske obale. • Prospekte in pojasnila daje direkcija na Sušaku in vsi uradi Putnika ter društva »Wagons-Lits/Cooke«.

Služkinjo
vajeno kuhinjskih in gostilniških del, snažno in pridno, sprejemem. Najrajši z deželo. Nastop 15. avgustom. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12342. (b)

Kuharico
fino, samostojno, sprejme boljše privatna hiša v Ljubljani. Ponudbe z navedbo starosti, dosedanjih služb in slika na upr. »Slovenca« pod »Srednja starost 500« — št. 12305. (b)

Gospodična
ki je popolnoma zmožna nemškega jezika, se išče za malega dečka. Pomagala bi tudi v hišnem gospodinjstvu. Ponudbe z zahtevami, z event. sliko in spricvali na naslov: Dr. R. Pederin — odvetnik v Splitu. (b)

Dobra kuharica
zmožna samostojnega gospodinjstva, stara 30 do 40 let, z deželo, se sprejme 15. avgusta v večjo, boljše hišo na deželi. — Plača po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Pridna gospodinja« št. 12122. (b)

Hotelskega kuharja
ali kuharico, prvovrstno moč, sprejme modern hotel na Gorenjskem. Reflektiramo samo na prvovrstne moči z dolgoletno hotelsko prakso. Ponudbe s spricvali in navedbo zahtevkov do 15. avg. 1938 na upr. »Slovenca« pod »AB 333« 12242.

Inkasantje, inteligentni
dobijo takoj nameščenje pri nakladnem konzorciju ki posluje po vsej državi. Velike fikse plače, dnevnice, potni stroški in provizije. Kavelja najmanj 1000 din. Delovni krog, kjer stalno bivate in okolica. Pismene ponudbe na »Propaganda«, Zagreb, Jelačićev trg 5, pod »KBS«, št. 12221.

2 plesarska pomočnika
in vajenca sprejme Ivan Hauer, slikar, Kamnik.

Pekovskega pomočnika
takoj sprejme pekarna Logar, Gornik. (b)

Pekovskega pomočnika
za vsa dela takoj sprejme Franc Stenko, Smarska cesta. (b)

Krojaške pomočnike
dobro izurjenega za konfekcije, sprejme takoj — Običajna Dolinšek, Mokronog. (b)

Pletiljo
katera bi delala rokavice doma na stroj 7, zaposlim. Ponudbe pošljite v upr. »Slovenca« pod »Natančna« št. 12257.

Dobra kuharica
sposobna in vestna, dobi takoj službo v srednje velikem gostilni obratu na Gorenjskem. Ponudbe z navedbo zahtevkov ter dosedanjih služb v upr. »Slovenca« pod 12.312. b

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.
SUŠAR

Hitra parobrodna služba iz Benetk in Sušaka za Dalmacijo. Odhod iz Sušaka v nedeljo, ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 17. uri. • Turistične proge iz Sušaka (in Trsta) za Grško po zmernih pausalnih cenah. • Dnevna večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovanske obale. • Prospekte in pojasnila daje direkcija na Sušaku in vsi uradi Putnika ter društva »Wagons-Lits/Cooke«.

Torbarskega pomočnika
sprejemem. Plača po dogovoru. — Kajzer Peter, Škofja Loka, Virmaše 27.

Krojaškega pomočnika
dobro izurjenega v malih in velikih kosih — takoj sprejme Razpotnik, Loke, Zagorje ob Savi. (b)

Trgovskega poslovođa
s kaveljo ali jamstvom — potrebujemo za mešan trgovino. Ponudbe v podružnici »Slovenca« Celje pod »30.000« št. 12262.

Več krojačev
dobro izvežbanih za moško konfekcijo — iščemo. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Konfekcija« št. 12101. (b)

Prodajalka
dobra moč, zmožna tudi pisarniških poslov, se takoj sprejme. — Pismene ponudbe na Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta 31.

Prodajalko
dobro izvežbanega, sprejme mešana trgovina na deželi. Cenj. ponudbe poslati v upr. »Slovenca« pod št. 12315. (b)

Služkinjo
starejšo, dobro gospodinjno, pošteno in snažno — sprejme samostojen posestnik. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju št. 12250. (b)

Jelonoše
oziroma jelonošnje potrebujemo 13. in 14. t. m. Voznja se povrne. Javilo naj se samo dobre moči. Kavarna in restavracija »Orel« Maribor. (b)

Prodajalko
katera je dobro izvežban v trgovini z mešanin blagom, pridna in poštena ter se ne boji dela — zna in hoče delati tudi gospodinjstva in razna hišna dela, sprejemem. — Ponudbe v upr. »Slovenca« pod št. 12095. (b)

Kmečko dekle
za vsa hišna dela, iščem. Fani Volk, Vič 109. (b)

Steklarskega pomočnika
dobro izurjenega, sprejme »Steklarna Kovačič« Maribor, Koroška cesta.

Mlada natararica
z znanjem nemščine se sprejme s 15. avgustom. Šef, št. 113 v Slov. gor.

Služkinjo
ki zna nemško in ima rada otroke, iščem za v Srbijo. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod št. 12251.

Žagar
dober, starejši, samec, ki se razume tudi na kmetijski mlin in mletev, se takoj sprejme. Okorn Josip, Duplica p. Kamnik.

Dva kroj. pomočnika
enega samo za boljše, drugega za konfekcijska dela, sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Likozar Janko, krojač, Frečovlje pri Kranju. (b)

Lepo posestvo
gospoko, z vsemi prireditelji, napr. v Zgor. Polskavi. Vprašati: Cankarjeva 7, Pobrežje pri Mariboru. (p)

Dvostanovanjsko vilo
z gospodarskim poslopjem, na periferiji mesta takoj prodam. Vprašati v upr. »Slovenca« v Mariboru št. 1239. (p)

Majhno posestvo
gručinsko, krasno, 70 orolov, blizu kopališča, okraj Celje, napr. — Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod zn. »750«. (p)

Hišo
pripravno za trgovca ali obrtnika, v lepem kraju blizu mesta, prodam. — Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »120.000« 12.256. (p)

Majhno posestvo
za par goved, v bližini kakšnega mesta — kupim. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Gotovina« št. 12196. (p)

Hišo
zidano, vinograd, travnik s sadjem, blizu Brežic, prodam za 11.000 din. Tone Ajdanik, Belgrad, Sokolska 11. (p)

Posestvo
s stanovanjsko hišo in zemljiščem, ugodno za kmetijstvo, vrtnarstvo, obrtnika, peka — ugodno prodam. Cesta na Loko št. 22, Ljubljana. (p)

Posestvo
z vsem orodjem, redi se lahko 4 glave živine, lep sadni vrt z več jabolki, zaraščenimi gozdovi, pol ure od postaje Sava pri Litiji, prodam za 32.000 din. Poizve se v gostilni Smole, Sava št. 5.

Vila z lepim vrtom
v Rogaske Slatini, primerna za mirno letovanje ali za penzionista, z oddajo sob, zaradi seilitve ugodno napr. — Pod ugodnimi pogoji se odda tudi za več let v najem. — Vprašati: Foto Pelikan, Rogaska Slatina

Posestvo
24 ha v prijazni vasi pod Kumom, eno uro od žel. postaje Trbovlje, obstoječe iz njiv, travnikov in gozdov, iz katerih bi se dalo les takoj dobro izvežban, zaradi družinskih razmer ugodno napr. prodaj. Ponudbe podružnici »Slovenca« Trbovlje pod št. 12316. (p)

Preklicujem
in obžalujem vse, kar sem zaljubeval govoril o gosp. Alojziju Zupancu, strojniki mestne klavniče v Ljubljani, in se mu zahvaljujem za izven-sodno poravnavo. — Jože Kastelic, uslužb. mestn. poglavarstva, Ljubljana, Zaloška cesta 117. (o)

Posrestva

Manjše posestvo
gospoko, blizu cerkve v Stični prodam. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Stična« 12.140. (p)

Dvodružinska hiša
v sredini Maribora napr. prodaj za 110.000 din. — Naslov v upr. »Slov.« v Mariboru št. 1238. (p)

Hišo z gosp. poslopjem
5 orolov zemlje, pol ure od Pragerskega, prodam. Poizve se Levstikova 11, Tezno pri Mariboru. (p)

Novo zgrajeno hišo
3 sobe s kuhinjo, prodam za 46.000 din. Studenci pri Mariboru, Vodnikova ulica 33. (p)

Gostilno s posestvom
pripravno tudi za zdravniš. prodam. — Martin Andrejčič, Skočijan pri Mokronogu. (p)

Vilo z vrtom
v nevernem delu Ljubljane prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12376. (p)

Lepo posestvo
gospoko, z vsemi prireditelji, napr. v Zgor. Polskavi. Vprašati: Cankarjeva 7, Pobrežje pri Mariboru. (p)

Dvostanovanjsko vilo
z gospodarskim poslopjem, na periferiji mesta takoj prodam. Vprašati v upr. »Slovenca« v Mariboru št. 1239. (p)

Majhno posestvo
gručinsko, krasno, 70 orolov, blizu kopališča, okraj Celje, napr. — Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod zn. »750«. (p)

Hišo
pripravno za trgovca ali obrtnika, v lepem kraju blizu mesta, prodam. — Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »120.000« 12.256. (p)

Majhno posestvo
za par goved, v bližini kakšnega mesta — kupim. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Gotovina« št. 12196. (p)

Hišo
zidano, vinograd, travnik s sadjem, blizu Brežic, prodam za 11.000 din. Tone Ajdanik, Belgrad, Sokolska 11. (p)

Posestvo
s stanovanjsko hišo in zemljiščem, ugodno za kmetijstvo, vrtnarstvo, obrtnika, peka — ugodno prodam. Cesta na Loko št. 22, Ljubljana. (p)

Posestvo
z vsem orodjem, redi se lahko 4 glave živine, lep sadni vrt z več jabolki, zaraščenimi gozdovi, pol ure od postaje Sava pri Litiji, prodam za 32.000 din. Poizve se v gostilni Smole, Sava št. 5.

Vila z lepim vrtom
v Rogaske Slatini, primerna za mirno letovanje ali za penzionista, z oddajo sob, zaradi seilitve ugodno napr. — Pod ugodnimi pogoji se odda tudi za več let v najem. — Vprašati: Foto Pelikan, Rogaska Slatina

Posestvo
24 ha v prijazni vasi pod Kumom, eno uro od žel. postaje Trbovlje, obstoječe iz njiv, travnikov in gozdov, iz katerih bi se dalo les takoj dobro izvežban, zaradi družinskih razmer ugodno napr. prodaj. Ponudbe podružnici »Slovenca« Trbovlje pod št. 12316. (p)

Stavbno parcelo
prodam v Rudniku pri Ljubljani. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12.332. p

Ribnik s parcelo
blizu Ljubljane prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12379. (p)

Večstanovanjska hiša
blizu postaje št. Vid napr. prodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12.373. p

Hiša z vrtom
v Vodmatu ugodno napr. prodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 12.397. p

Enodružinska hiša
z velikim vrtom na lepem kraju napr. prodaj. Krčevina pri Mariboru, Ribniško selo 13. (p)

Hišo z vrtom
in njivo dam v najem blizu Ljubljane. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12396. (p)

Dvonadstropna hiša
velika, napr. prodaj v Ljubljani na St. Jakobskem trgu. Informacije se dobe pri Mestni hranilnici v Novem mestu. (p)

Trgovsko hišo
z gostilniškimi prostori, na prometnem križišču, takoj oddam v najem ev. prodam. Zorko, Breg — Ptuj. (p)

Lepo hišo z vrtom
pri banovini v Ljubljani ugodno prodam. Dopise v upr. »Slovenca« pod »Rentabilna 600.000« št. 12333. (p)

Stavbne parcele
v izmeri 800 do 1000 m² ugodno napr. prodaj na Vrhniki pri kolodvoru. Vprašati: Rupert Jelovšek — Vrhnika. (p)

Štiristanovanjsko hišo
v Rožni dolini, donšačjo 15.000 din, prodam za 85.000 din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12330. (p)

Nova vila
enonadstropna, moderna, 1000 m² vrta, zaradi seilitve poceni napr. prodaj za gotovino 120.000 din. Poizve se pri postaji v restavraciji D. M. v Polju pri Ljubljani. (p)

Hišo z vrtom
in njivo, primerno za upokojenca, v Savinjski dolini, tik železniške postaje, prodam. Cena din 45.000. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »Ugodna prilika« št. 12143. (p)

Lepa nova zgradba
5 stanovanj, vrt 120.000 dinarjev. — Trgovska hiša z gostilno, trgovino, trafiko, 10 orolov zemlje, 150.000 dinarjev. — Vinogradno posestvo, 32 orolov, 120.000 dinarjev. Posredovalnica »RAPID« Maribor, Gosposka št. 28.

Prodaj hišo
z gospodarskim poslopjem, lep sadni vrt, vinograd, njive, travniki in gozdi itd. skupaj ali posamezno, prodam. Kupci se lahko ogledajo tudi na dan konjskih dirk 28. 8. Informacije Mihael Rolih trafika št. Jernej, Dolensko. (p)

Štiri parcele
v izmeri 800 do 1000 m², leže ob Dečkovci cesti in Kersnikovi ulici v območju mesta Celja, napr. prodaj. Ker ni v bližini več gostiln in trgovin, se zelo prikladne za izvrševanje omenjenih poslovanj, kot z ozirom na lep lego, razgled in pa čist zrak za postavitev vil. Drago Grab, Pred Grofijo št. 7, Celje. (p)

Gostilna
poleg centra, z velikim prometom in stalnimi gosti, zajamčen dober za služek, zaradi preproste in ugodne napr. prodaj za 16.000 din. — Zagreb, Držićeva ulica 9. Telef. 52-95. (p)

Izredni nakupi nepremičnin!

Vsi, ki se zanimajo za nakup dobičkonosnih stanovanjskih, trgovskih hiš, vil, hotelov, tudi ob Jadrani, gostiln, pekarn, mesarij, mlinov, usnjarn in nad 750 različnih posestev pri mestu in okolici — se lahko prebricate v teku Mariborskega tedna pri

Posredovalnici
Ivan Godina
Maribor, Aleksandrova 30

Lepe stavbne parcele
sončne, v Kolesarji - na prodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12444.

Majhno posestvo
in stavbne parcele, prodam. Drenik, Braslovce, Preserje 12. (p)

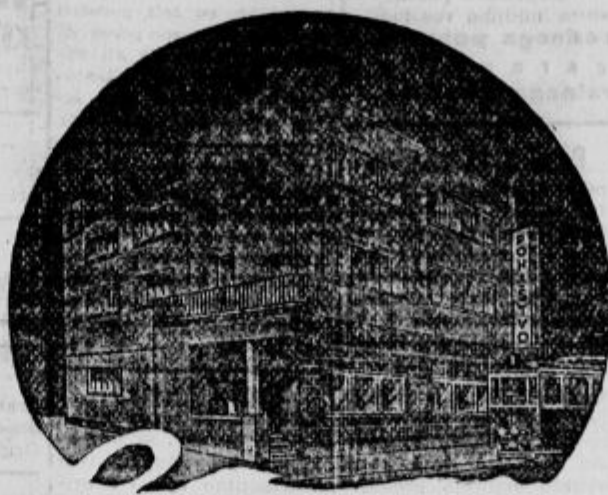
Enonadstropna hiša
v centru mesta napr. prodaj. Naslov v upr. »Slov.« Maribor pod 1243. (p)

Majhno hišico

100%

bo Vaše zadovoljstvo ako si
nabavite pri nas**pohištvo**

Spalnice, jedilnice, gosposke sobe, kuhinje, pisarniške opreme, itd. dobite najceneje in pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji edino pri znani tvrdki

Erman & ArharOGLEJTE SI NASO STAUNO RAZ-
STAVO V LASTNIH PROSTORIH!
PREPRICAJTE SE O KVALITETI!Tovarna in skladišče tik zadnje
tramvajske postaje v Št. Vidu

Telefon 716

Prodamo**Kislo zelje**
novo, prvovrstno, v sod-
čih, dobavljajo po naro-
čilu G. Erklavec, Ljub-
ljana, Kodeljevo, Povše-
tova 47. Tel. 25-91. (1)**Tricikelj**
močan, poceni prodam. -
Skok, Gosposvetska 16. 1**Cvetlični med**
domač, zdravilni, nudi
najceneje J. Menart -
Domžale, (1)**Hojev med**
500 kg proda čebelarstvo
Cesta v Mestni log 53,
Ljubljana. (1)**800 kg rdeče detelje**
po 8 din kg prodajo čla-
ni Kmetijskega društva
v Trbojah, p. Smlednik.**Pohištvo, klavir,**
križnjak, porcelan, gale-
terije itd. prodam. Šiška,
Frankopanska ulica 9. 1**Šivalni stroj**
nov, pogrešljiv, poceni
naprodaj. Hermes, Stari
trg 21-I. (1)**Pisalni stroj**
»Underwood« s kovčgom
nov, prodam za 2500 din
in nov radio aparat »Ra-
dione« 4 cevni super za
2000 din. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12282.**Kolesarji!**
Več prvovrstnih koles po
izredno nizkih cenah -
stara vzamemo v račun,
naprodaj pri »Prometu«
nasproti križanske cer-
kve. (1)**MALINOVEC**pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan - se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLI,
Ljubljana, nasproti »Ne-
botičniku«.**Parkete**vseh vrst izdeluje in do-
bavlja po nizki ceni Leo
Paulin, tovarna parketov
in furnirja, parna žaga,
pošta Šiška pri Novem
mestu.Resnice govore, ko trdijo,
da prodajamo
najboljša in najcenejša**kolesa**rezervne dele in
motorna kolesa.Velika izbira!
Splošna trgovska družba
s. o. z.,
št. Vid nad Ljubljano**VINA**prvovrstna po najugodnej-
ših cenah kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73**Kislo zelje, repo**
sarno, prvovrstno, vsako
množino, dobavljajo Ho-
man, Ljubljana, Sv. Pe-
tra cesta 81, tel. 25-39.
Cene konkurenčne. (1)**Posteljne mreže**
izdeluje in sprejema rab-
ljene v popravilo, najce-
neje Alojz Andlovic, -
Gregorčičeva 5 (pri Na-
poleonovemu spomeniku).**Sveže dinje in lubenice**
dobite najceneje pri tv.
Glavnik na Pogačarjevem
trgu pod tržno lopo, na-
sproti vodnjaka. (1)**Suhe deske**
orehove, češnjeve, javor-
jeve in hrastove, za po-
hištvo, prodaja Jože Ka-
stello, Žužemberk. (1)**Koruzno moko**
za žgance, prvovrstno,
vedno svežo, in druge
vrste moke nudi trgovina
Zorman, Stari trg. (1)**Zaradi opustitve**
mlekarnice prodam nov
bakren mlekarski kotel,
znotraj pocinjen, za 450
litrov, za polovično ceno.
Biten, kotlar, Brežice. 1**Hrastove prage »škarta«**
s malimi napakami, nor-
malne dolžine 2,60 m -
prodam. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Pragi«
št. 12234. (1)**Volno za modroce**
v najboljši pvaliteti raz-
pilišja po pošti ali po
železnici »Runo«, Tržič.
Cena 20 Din za kg. Pri
odjemu najmanj 100 kg
posiljemo franko. (1)**Kompletna oprava**
za specijalno trgovino,
tudi posamezni kosi, po
zelo nizki ceni naprodaj
dne 8. in 9. avgusta ves
dan. Ogled ves dan pri
Perdanu, Krekov trg 11
dvorisče. (1)**»Kappel« pisalni stroji**
pridajo o odličnih izdel-
kih nemških tovarn. -
Pisalni stroji za pisarno
in potovanje. Najmoder-
nejša oprema!**KLEINDIENST & POSCH**
Maribor, Aleksandrova 44**Biblijo**
Jurja Dalmatina iz leta
1584 in vse druge starej-
še knjige in slov. revije
ugodno prodaja Hinko Se-
var, antikvariatna knji-
garna, Ljubljana - na-
sproti št. Jakobske šole.**Poročne prstane**
ure, verižice, uhane, ka-
kor tudi očala, kupite
zelo ugodno pri Josipu
Janku, urarju v Kamni-
ku, Suta, nasproti far-
ne cerkve. Podružnica v
Mariboru, Jurčičeva 8. 1**Ljubiteljem cerk. glasbe**
27 latinskih mas (parti-
ture in glasovi) prodam
za 250 din. »Slava Jezu-
sus«, evharistične pesmi,
partiture in 12 glasov,
vezano za 80 din. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod 12.218. (1)**Vsa lahka letna oblačila**
si nabavite najceneje pri
Prekerju, Sv. Petra c. 14.**KOLESA**
najnovejši letošnji modeli
v največji izbiri naprodaj
po neverjetno nizkih
cenah**Nova trgovina**
Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zvezi)**Mlekarski voziček**
prodam. Fr. Iskra, Ljub-
ljana-Vič 16-a. (1)**Muholovce**
po 40 par in drugo, nudi
poceni Lindič, Ljubljana,
Dalmatinova ulica št. 5.**Brajnovci!**
Vsako množino papirna-
tih igračk kupite v Mo-
stah št. 31, pri Ljubljani**Otroški voziček**
globok, zelo dobro ohran-
jen, prodam. Tyrševa c.
št. 55-II. nadstropje levo.**Športni voziček**
skoraj nov, prodam. Na
ogled v pekarni Jerko,
Stožice 168. (1)**Več oleandrov**
in magnolij naprodaj. -
št. Vid nad Ljubljano 92,
Pavia Porenta. (1)**Vreče**
vseh vrst, in bale za
ogljeno dobite najceneje pri
Al. Grebenc - nakup in
prodaja vreč, Tyrševa c.
št. 26, Ljubljana. (1)**Šivalni stroji**
več skoraj popolnoma no-
vih - Singer, Pfaff in
drugi, poceni naprodaj
pri »Prometu« - nasproti
križanske cerkve. (1)**Weekend-hišica**
v gorenskem slogu, pri-
pravna tudi za prodajo
živil, ugodno naprodaj.
Polzve se v slaščičarni
Novotny. (1)**Poceni prodam**
3 ženske šivalna stroja,
1 pogrešljiv, 1 krojaški
in čevljarški cilindar -
Novak, Resljeva c. št. 80,
podprtiličje. (1)**Ugodna prilika!**
Ivan Jax in sin, Ljubljana,
Gosposvetska c. 2 -
prodaja zaradi selitve po
znižanih cenah šivalne
in pisalne stroje, kolesa
in vse k temu pripada-
joče nadomestne dele. (1)**Kolesa**
šivalne stroje in razne
dele, prvovrstnih znamk
z večletno garancijo, ku-
pite najceneje v trgovini
»Triglav«, Resljeva c. 16.
Rabljena kolesa in stro-
je vzamem v račun.**Rabljene
zaboje**
oročje in drugo, prodaja
GOSPODARSKA ZVEZA
Ljubljana, Tyrševa cesta**Rozine, suhe slive**
poceni na zalogi. »Vele-
trgovina južnega sadja«,
Ljubljana, Tyrševa 48.**Vnajem****ISČEJO:**
Pekarnodobro ideo, na promet-
nem kraju, vzamem v
najem. Ponudbe podru-
žnici »Slovenca« na Jese-
nicah pod št. 12.317. (m)**Trgovino z bufetom**
ali gostilno vzamem ta-
koj ali pozneje v najem
v mariborskem okraju -
Naslov v upravi »Slov.«
v Mariboru pod št. 1124.**ODDAJO:**
Trgovski lokaloddam v najprometnejši
ulici Ljubljane. Ugodno!
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 12455. (n)**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Enosobno stanovanje****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanjez vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Enosobno stanovanje****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanjez vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Enosobno stanovanje****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanjez vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Enosobno stanovanje****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanjez vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.**Na Bledu**iščem za vse leto dvo-
ali trisobno stanovanje s
kuhinja. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Bled«
11.948. (c)**Stanovanja****ISČEJO:**
2-3 sobno stanovanje
z vsem komfortom iščeta
državni uradnik. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.090. (c)**Dvosobno stanovanje**s pritlikinami iščem za
takoj ali pozneje. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Kopalnica« (c)**Moderno stanovanje**7 sobno ali pa večjo vilo
iščem v najem. Ponudbe
na ekspozituro nemškega
konzulata v Ljubljani.

Malenšek

Celovška c. 158

MI smo cenejši! Izkoristite priliko! Zaradi pomanjkanja prostora nudimo ves mesec avgust **10 — 15% izrednega popusta.** P o t l e t n a g a r a n c i j a. **Izdelovalnica prvovrstnega pohištva.**

Pohištvo

za stanovanje, hotele, penzionizacijo, dobite v priznani solidni izdelavi pri

»OPRAVA«

Celovška cesta 50
Spalnice že po 1450 din, kuhinje po 700 din.
Vsa naročila izvršimo točno in tudi po lastnih načrtih.

Vsakovrstno pohištvo na obroke!

Spalnice od 1600 din
Vrtno sklopne mize 110 din
Sklopni stoli 55 din

Mizarstvo »Sava«
Rožna dolina — c. 4 št. 18
TRGOVINA POHIŠTVA
Nebotičnik — Gajeva ulica

Modroce

posteljne mreže, železne složljive postelje, otomane, divane in tapetniskne izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik — Mostni trg 13
Ugoden nakup morske trave, žime in cvilha za modroce ter blaga za previeke pohištva.

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Auto-motor

Herkules motor

dobro ohranjen, poceni napredaj. Vprašati na Tržaški cesti 105. (f)

Motorno kolo »Jap«

500 ccm, prodam ali zamenjam. Šebenik, Crnuče 16, p. Jezica. (f)

Avto »Lincoln«

7 sedežni, ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12445.

350, 500 in 600 ccm OHV

kakor tudi 200 in 250 ccm najnovejši modeli dospeli. Na ogled pri gl. zastopstvu

O. ŽUŽEK
Ljubljana, Tavčarjeva 11

Puch

250 ccm odlično ohranjen, nedosegljiva brzina, prodam ali zamenjam za manjšega. Ogleda se pri Kino Kodeljevo. (f)

Bencinski motor

za pogon poljedelskih strojev, malo rabljen — kupim. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Motor« št. 11975. (f)

Motorno kolo s prikolico

zamenjam za Spiegler-refleks foto 9x12 v vrednosti 14.000 din ter doplačam. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Celje pod »Zamenjava« št. 12142. (f)

Avto

renovirano šasija, v brezhibnem stanju z novo tovarno karoserijo ali brez, pod ceno napredaj. Vprašati pošto ležeče: Cerklje ob Krki. (f)

Poizvedbe

Izgubil se je pes volčjak, ki sliči na ime »Hece«. — Nosi trikotno znamko Hrastnik-Dol. — Vrniti ga proti nagradi: Freyer, Misiča 23. (e)

Denar

Knjižice

Zaružne banke ali Zadržnih hranilnic do 70 tisoč din kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Plačam takoj« 12.368. d

100.000 din posojila

v gotovini iščem. Garancija: krasno posestvo v Ljubljani in vknjižba na prvo mesto. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Popolna varnost« 12.308.

Hranilno knjižico

Obrtne banke v Ljubljani z vlogo 5—25.000 din kupim in takoj plačam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Obrtna banka« št. 12.363. (d)

Posojila

različna, preskrbljeno hitro, brez kakšnega predplačila.

Hranilne knjižice

vnovčujem proti takojšnji gotovini.

Oblastv. dovoljena pisarna
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12.
Znamka 3 din.

Družabnik

4000—5000 din s sodelovanjem v kovinskem podjetju, v bližini Krškega, se išče. Ponudbe pod »Družabnik« na upravo »Slovenca« št. 12454.

Vse bančne

in kreditne posle, kupoprodaje nepremičnin izposluje najkvalitetneje — Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14 - tel. 25-10, koncesionirana trg. agencija za bančne posle. Glavna kolektura srečk državne razredne loterije. (d)

Kdor mi da

večjo vsoto denarja, mu nudim do smrti hrano in stanovanje v lepem kraju na Dolenjskem, 5 minut od železniške postaje. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Dolenjska« št. 12451.

BANČNO-KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40
kupi takoj in plača najbolje
HRANILNE KNJIŽICE bank in hranilnic
VREDNOSTNE PAPIRJE 2% obveznice, bone in srečke, delnice itd.
VALUTE VSEH DRŽAV
PRODAJA SREČK državne razr. loterije

Iščem posojilo

300.000 din, plačam visoke obresti in zagotovim dosmrtno oskrbo. Ugodno zlasti za starejše osebe. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Garancija« 12438.

Posojila

vsem državljanom, samoupravnim nastavljenecem ter upokojencem in zasebnikom, oženjenim pa brez porokov na dolgoročno mesečno odplačevanje nudimo. Vse informacije daje brezplačno naš pooblaščenec g. F. L. Klement, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10. Znamko za odgovor. (d)

Posojila na vknjižbo

poroke, hipotekarne po 7% obresti na 5 ali 10-letno odplačilo ter vsa druga posredovanja najkvalitetneje izvršujemo. — Pojasnila daje Central, Zagreb, Bregovita 7. (d)

Pisarniško moč

kot družabnika s kapitalom 50.000 din išče v Mariboru otvoren in zmoški prodajni urad petih velikih domačih prekajevalnic. Sijajna in sigurna eksistenca. Ponudbe pod »Pisarniška moč« na Propaganda d. d., Zagreb - Jelačičev trg 5. (d)

Ekonom

srednjih let, s 50.000 din gotovine, se želi poročiti na dobičkonosno posestvo ev. gostilno, mlin ali žago. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »šifro »Trezen« 1234. (2)

Kateri starejši

premožen gospod (upokojenec) bi poročil pridno, dobrosrčno, inteligentno meščanko s nekaj posestva. Resni, neonomimni dopisi na upravo »Slovenca« pod »Sama« št. 12.321. (2)

Bančni prokurist

upokojen, 50 leten, zdrav z lepo eksistenco in nekoliko premoženja, išče inteligentno vdovo s primerno doto zaradi ženitve. Nemške ponudbe na Propaganda d. d., Zagreb - Jelačičev trg 5 pod »Bančni prokurist«. (2)

Andrej Kregar Št. Vid

razstavlja na šentvidski razstavi v sobi št. 7: jedilnico Biedermayer in moderno spalnico — vse lastnega izdelka.

Ženitbe

Gospodična

z lastnim domom, želi spoznati skromnega upokojenca zaradi ženitve. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Osamljena« 12.139.

Posestnik in obrtnik

32 let star, poroči gospodično ali vdovo. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Iskrenost« št. 1241. (2)

Mlad obrtnik

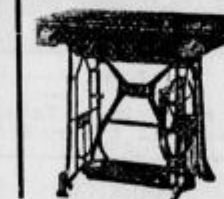
želi poročiti gospodično od 18 do 26 let — Slika zaželjena. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Tajnost zamenjava« št. 12.239.

Uradnica

dobrega položaja in lep lastnosti želi resnega znanja z boljšim gospodom — situiranim inteligentom 37—45 let. Dopise upravi »Slovenca« pod »Lep dom« št. 12.195.

Inteligentna gospodična

mlada, poštena in zdrava, dobra gospodinja, s 20.000 din dote, želi poročiti železniškega uradnika, resnega, katerega ne bi motila majhna napaka na nogi. Samo resne ponudbe v upr. »Slovenca« pod št. 12.283.

Ena najbolj znanih in največjih tovarnih živalnih strojev želi organizirati prodajo svojih izvrstnih proizvodov ter išče v posameznih krajih rajonske zastopnike. V prvi vrsti pridejo v poštev trgovci, ki se spoznajo na prodajo živalnih strojev in so v materialni možnosti, da delajo na svoj račun. Ponudbe na upravo Slovenca pod šifro »Direktor W/12347.

Nenađoma nam je umrl naš ljubljani sin, brat, gospod

JANEZ VIDMAR

aparater in avtomehanik

Pogreb bo v ponedeljek, dne 8. avgusta ob 4 popoldne iz mrtvašnice Splošne bolnišnice na pokopališče v Dravljah.

Ljubljana, 6. avg. 1938

ZALUJOČI OSTALI

Globoko potrni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustil naš dobi oče, stric, svak, tast, stari oče, gospod

Franc Ambrož

posestnik in mesar

danes, dne 6. avgusta 1938, ob pol 1 pop. v 68. letu starosti, previden s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 8. avgusta 1938, ob 9 popoldne iz hiše žalosti, Komenda št. 8, na farno pokopališče v Komendi

Komenda, Lahoviče, Kamnik, dne 6. avgusta 1938

Ivana, žena
Josip, Franc, Ivan, Nande, Maks, sinovi
in ostali sorodniki

Zivali

Koza, švicarske pasme napredaj na Kenovi opokarni v Cerkljah. (j)

Kozo prodam

Sp. Savlje 86, p. Jezica pri Ljubljani. (j)

Konja

4 leta starega, prodam. Vizmarje 34, nad Ljubljano. (j)

Bele špice

krasne, mlade — poceni prodaja Regović Vekoslav, Ormož 53. (j)

Lepo kravo

mlado, brejo, prodam. — Ivana Mauser, Pod Jezami 17, Moste, Ljubljana. (j)

Razno

Romarij,

ki nameravate obiskati zaobljubljeno cerkev Matere božje Trsatske nad Sušakom, se boste najbolje okrepili v slovenski gostilni pri »Radniški« na Trsatu. (r)

Franjo Grenko

pletarsko podjetje iz Orle vasi pri Braslovčah ima vsako soboto dopoldne pleteno pohištvo v Celju poleg lekarne Marije Pomagaj in druge pletarske izdelke. Pri njem se lahko naroči iz španske trlake. — Oglejte si krasno izdelke. (r)

Obiščite znano trgovino

Branko Sučević, Maribor, Slovenska ul. 8, tel. 21-53. — Mineralna olja — barve — laki — izolacijski material — parfumerija.

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, češar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »NOVICE O SREČKAK«, MARIBOR, CANKARJEVA 14. Priložite 3 dinarje v znakah.

Novi naslov:
Františkanska ul. 3.

Za svojega oddam

6 letnega dečka, večšega nemščine. Telesno je dobro razvit. Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod št. 12043. (r)

Rolete

Eslinger, kompletne ali tudi samo letvice dobavljajo najpovoljnejše I. Detiček, Velenje. — Mizarji! popusti! (r)

Trgovec

z osebno pravico se želi udeleževati v gostilniški obrti, ev. tudi prodaja osebno pravico. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Osebnost pravica« 12.158.

LETUVIŠČA

Slovenska družina

sprejema letoviščarje — čisto stanovanje in dobra hrana. Bokavšek — Papeličeva 9, Split. (L)

Na Bledu

ali najbližji okolici išče starejši zakonski par za več mesecev mirno ležanje, lepo opremljeno stanovanje 3—4 sob z vsemi pritlikinami. Izčrpane ponudbe poslati v upravo »Slovenca« pod 12.344. L

Ako želite poceni

in udobno preživeti počitnice, pridite v Kaštel Stari. Postregla vam bo Slovenka z dobro domačo hrano. Popolna oskrba s takso 38 din. Kopališče brezplačno. — Pričakuje vas Fani Skrt pri Pavkovič, Kaštel Stari pri Splitu. (L)

Čitajte in širite »Slovenca«

Iz Bohinja

Občinski odbor v Bohinjski srednji vasi je na svoji seji v nedeljo, 31. julija t. l. izvolil g. ministra dr. Miho Kreka za častnega občana. S tem se mu je občinski odbor o imenu ljudstva zahvalil za vse, kar je g. minister že dobrega storil za Bohinjski kot.

Dne 30. julija t. l. je bila v Češnjici v Bohinju vodovodna razprava, ki je potekala zelo ugodno, in upamo, da bo kmalu ta, tako gosto naseljena vas, zavarovana proti požarom in bo oskrbovana z dobro pitno vodo. V ta namen se je nabral s strani vaščanov fond v znesku 25.000 din, ostalo pa se bo naredilo s kulukom. Seveda do priprave k tem delom tudi oblast. Vsem, ki nam pri tem delu pomagajo, bodi izrečena najlepša zahvala.

Horjul

V nedeljo, dne 14. avgusta priredi fantovski odsek skupno z dekliškim krožkom in sodelovanjem sosednih odsekov in krožkov poldnevni javni telovadni nastop. Do pol dveh se bomo zbrali pred novim prosvetnim domom, odkoder bomo šli v sprejeto ekoci vas v cerkev k litanijam. Nato bo javni telovadni nastop z pestrim sporedom. Nastopil bo tudi br. Varšek na drogu in na bradlji. Po nastopu bo prosta domača zabava.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 7. avgusta: 8 Duet klavirja in harmonice (gđ. Gujeza Melita in g. Dimitrij Kaškarov) — 9.45 Verski govor (g. dr. Guido Rant) — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Valčekova ura (igra Rad. orkester) — 10 Preno otvoritve XX. mednarod. kongresa katol. esperantistov — 10.30 Preno tabora Kmečke zveze z Brozji (ev. maša, posvetitev in blagoslov prapora, govor) — 12 Opoldanski koncert Rad. orkestra — 13 Napovedi — 13.30 Slovenskih gredie (plošče) — 17 Kmet. ura: Zlisanje pridelka na travnikih (g. inž. Rado Lah) — 17.30 Oktet litijskih fantov — 18.15 Nastop slovenskih otrok iz Francije. Uvodna beseda (gđ. Julka Šusteršič) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Iz intimnega življenja naših izseljencev v Severni Ameriki (Leo Barrič, Zagreb) — 19.50 Ruski sekstet — 20.30 Koncert. Sodelujejo: g. Pavla Lovčičeva, g. prof. M. Lipovšek (spremljava) in Rad. orkester — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Sedaj pa na ples (plošče).

Ponedeljek, 8. avgusta: 12 Skladbe slovenskih skladateljev (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Iz jugoslovanskih oper (plošče) — 14 Napovedi — 19 Napovedi, poročila — 19 Nac. ura: Nastanek velikih mest (dr. Miloslav Stojadinović) — 19.50 Zanimivosti (g. Mirko Javornik) — 20 Plošče — 20.10 Početniške kolinje za vajence (g. dr. Albert Tetnik) — 20.30 Koncert. Sodelujejo: g. Ludvik Bajde operni pevec iz Lipskega in Rad. orkester — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Jugoslovanski plesi in koračnice (Rad. orkester).

Torek, 9. avg. 12 Vaškemu nekaj (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Vesel opoldanski koncert Rad. orkestra — 14 Napovedi — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Problem graditve naših cest (inž. Ernest Udovič, Zagreb) — 19.50 10 minut zabave — 20 Plošče — 20.10 Umetnostni spomeniki na Dolenjskem (g. Jože Gregorič) — 20.30 Koncert zbora konservatoristov iz Prage — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Iz dobrih starih časov (Rad. orkester).

Drugi programi

Nedelja, 7. avg. Belgrad: 20 Nar. pesmi, 21.30 Simfonioni konc. — 22.30 Kavarn. godba, 22.45 Ples gl. — Zagreb: 20 Mandoline, 20.45 Zab. konc. — 22.30 Lahka gl. — Praga: 19.20 Lahka gl., 20.05 Pester progr., 20.40 Igra, 21. Zab. gl., 22.40 Ples. gl. — Varšava: 20.05 Plošče, 21. Humor, 22. Ork. konc. — Sofija: 20.45 Operetni odlomki — Budimpešta: 21.10 Igra, 22.10 Ples, 22.50 Volgodna — Dunaj: 19.45 Sporn. predvete ob Vrhskem jez. — 20.10 Loharjeva opereta »Kjer škričanje polje, 22.30 Ples, in zab. gl., 24 Nočna gl. — Köln: 20.10 Gadenov ork., 21. Opereta »V srečo ališim zveneti« — Frankfurt: 20.10 Strahovi in šale — Monakovo: 20.10 Preno svenčanosti z Bodenskega jez. — Strassburg: 20.30 Al. zaški večer.

Ponedeljek, 8. avg. Belgrad: 20 Wagnerjeva opera »Siegfried« — Zagreb: 20 Moški kvartet, 20.30 Ork. konc. — 21 Zbor, 21.30 Tamburice, 22.30 Ples. gl. — Praga: 20.05 Dvojakova dela, 20.40 Igra, 21.20 Janaškove skladbe — Varšava: 19.30 Zab. konc., 21.10 Salonski trio, 21.55 Simf. ork. — Sofija: 19.45 Simf. konc. — Budimpešta: 20.10 Puceljova opera »Turandot«, 22. Cig. ork. — Dunaj: 20.10 Pester spored, 21. Mozartova dela, 22.30 Ples, in zab. gl., 24 Nočna gl. — Königsberg: 20.10 Ples. večer — Hamburg-Lipsko: 19. Beethovnova opera »Fidelio« — Köln: 20.10 Štajerske pesmi.

Torek, 9. avg. Belgrad: 20 Nar. pesmi, 20.30 Kom. konc., 21.45 Nar. gl., 22.30 Klavir — Zagreb: 20.05 Godnoda opera »Faust« — Praga: 20.55 Češka filharmon. — Varšava: 19.30 Zab. konc., 22 Glasba 18. stol. — Sofija: 20.55 Ruske romane, 21.15 Lahka in ples. gl. — Budimpešta: 19.30 Ork. večer, 21.20 Klavir, 22. Ork. konc., 23 Jazz — Dunaj: 20.10 Koledar za kmete, 21.15 Zab. pogovor, 22.45 Zab. in ples. gl., 24 Kom. in nar. gl. — Berlin-Hamburg-Königsberg: 20 Schubertov večer — Lipsko: 20.10 Pihala — Köln: 20.10 Igra »Piram in Tizba« (po Shakespeareu).

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine,

kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je najbolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini. Naročnina znaša letno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tigrševa 52

ZAHVALA. Za premnoge izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega preljubljenega soproga in očeta, gospoda

LOVRA HORVATA

nadučitelja v pokoju

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo izrekamo prevz. knezoškofu g. dr. Gregoriju Rožmanu, ki je opravil cerkvene pogrebne obrede in g. kanoniku Mateju Riharju ter vsej čč. duhovščini, ki je odredom asistrala. Lepo se zahvaljujemo Klubu koroških Slovencev, zlasti njegovemu predsedniku g. dr. Fellacherju za občuteni poslovlilni govor ob odprtem grobu, prvemu slov. pevskemu društvu »Lira« v Kamniku za v srce segajoče petje žalostink, Udr. jugosl. muzičkih avtorjev pa se najlepše zahvaljujemo za poklonjenji krasni venec na pokojnikovo krsto. Za častno spremstvo na pokojnikovi zadnji poti se še posebej zahvaljujemo območnim odbornikom in županu mesta Kamnika g. Novaku, ter gg. oficirjem drž. smodnišnice. Ni nam mogoče navesti vseh, ki so se udeležili pogreba, ne vseh onih, ki so nam izrazili svoja iskrena sožalja in darovalcev vencev in cvetja, zato tem potom izrekamo vsem, ki so se nas spomnili v bridkih urah z izrazi sožalja, pokojnika pa z darovanjem vencev in cvetja, ali pa da so ga spremili na njegovi zadnji poti, našo najprisrčnejšo zahvalo.

Kamnik, dne 3. avgusta 1938.

Rodbina Horvatova in sorodniki

Cenjenemu občinstvu
naznanjam, da
sem otvoril

Češki magacin

trgovino z manufakturo in krojaškimi potrebščinami. V zalogi imam prvovrstno češko blago po solidnih cenah.

M. CAR - LJUBLJANA PRAŽAKOVA ULICA 12
vis-a-vis železniške direkcije

Razpis službe

vodilnega uradnika

Mestna podjetja Maribor razpisujejo službo vodilnega uradnika, ki ima višjo trgovsko izobrazbo in daljšo prakso na vodilnem mestu v industriji ali trgovini, ki je vešč perfektnega knjigovodstva in zna razen slovenščine v govoru in pisavi več jezikov (srbohrvaški, nemški itd.). Nastop službe takoj ali po dogovoru, plača po dogovoru. — Nekolkovane prošnje z vsemi običajnimi prilogami je poslali najkasneje do 31. avg. 1938 na Mestna podjetja, Maribor, Orožnova 2-1.

Po vaši želji Vam izdela Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani Kopitarjeva 6/II

v svoji črtnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela, posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

**Cene skrajno nizke.
Poslužite se!**

Vse dame kupujejo rade
svilo za obleke, perilo i. t. d. pri
I. Trpin-u, Maribor, Vetrinjska 15

Klavirji, pianini

svetovnih znamk Stingel, Ehrbar, Seiler, Förster; tudi na obroke in na posodo v veliki izbiri pri
M. BAUERLE, Maribor, Gosposka ul. 56/I.

Dražba lesa

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani, Cesta 29. oktobra št. 24-1, proda dne 30. avgusta 1938 na javni pismeni dražbi ca 2.250 plm bukovega tehničnega lesa iz svojih gozdov pri Straži. Dražba bo pri Šumski upravi v Straži pri Novem mestu.

Razglas, pogoji, tiskovine in pojasnila se dobijo pri gornji upravi v Ljubljani in pri Šumski upravi v Straži.

Javna dražba

V torek, dne 23. avgusta 1938, ob 8 zjutraj bo v Hmeljniku, Pristava št. 2, p. Mirna peč pri Novem mestu dražba naslednjih predmetov

3 krave
8 konj
1 kobila
2 plemenski svinji
4 junci
1 pisalni stroj
1 voz na peresa
ca 20.000 kg mrve in
1000 m³ metrskih bukovih drv

Najpreciznejša
ura sedanosti

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

registrov. pomožna blagajna v Mariboru, Aleksandrova c. 47

naznanja smrtnih slučajev
svojih članov v mesecu: **Juliju 1938**

Pašk Antonija, Višnja gora.
Pristovnik Marija, Sentovec.
Geratič Ivana, Zg. Ivanjci p. Negova.
Cilenšek Jozeta, prevz., Vrtnice p. Svečina.
Medved Jurij, prevzičkar, Dobrenje p. Pesnica.
Štuklek Marija, posestnica, St. Ilj.
Kavčič Martin, drž. čestni nadzornik, Ljubljana.
Vrabi Alojzija, prevz., Paričjak pri Kapeli.
Logar Amalija, zasebnica, Hrastnik.
Fijan Marija, zasebnica, Breg pri Ptuj.
Čebe Antonija, prevzičkarica, Zg. Hoče.
Vogrinc Terezija, prevzičkarica, Trnje p. Brežica.
Lorbec Avgust, strojevodja drž. žel. v pok. Maribor.
Majcen Anastazija, zasebnica, Maribor.
Šuman Antoa, prevz., Lormanje p. Sv. Lenart v Sl. gor.
Perne Mihael, prevzičkar, Prezrenje p. Kropa.
Šoštar Andrej, prevzičkar, Pečke p. Makola.
Ulman Gabriella, zasebnica, Ljubljana.
Mlinarič Katarina, zasebnica, Maribor.
Podgoršek Alojz, posestnik, Konjice.
Zakošek Marija, prevzičkarica, Zagorje pri Kozjem.
Supan Ludvik, žel. uradnik v pok. Maribor.
Mlinar Marija, vpok., Črna pri Prevalju.
Lojen Frančiška, prevz., Koprivna p. Črna.
Krajnc Barbara, prevzičkarica, Predel p. Šmarje pri Jelšah.
Wellert Amalija, vpok. učiteljica, Maribor.
Topolovek Marija, zasebnica, Celje.
Bratož Franc, vrtnar, Maribor.
Krajnc Julijana, delavka, Sv. Vid pri Planini.
Windisch Josip, posestnik, Pragersko.
Mally Terezija, vdova po nadučitelju, Maribor-Krčevina.
Žumer Maksimilijan, davč. inspektor v pok., Celje.

Po vseh umrlih članih se je izplačala
pripadajoča podpora v skupnem znesku **Din 344.260**

Članom, ki so pristopili po 1. novembru 1933, se izplača polna podpora brez odbitka. — Kdor še ni član »LJUDSKE SAMOPOMOČI«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NAČELSTVO.

Konči Ahačič:

Trije tički

Dušice pa so zahrepenele vrniti se k mamici,

Letele so tri dni in tri noči,

Ko so videle njeno veliko žalost. V svojem težkem trpljenju so se namreč močno poboljšali vsi trije in jih je strašno bolelo, da maminim vprašanjem ne morejo kar sami odgovoriti. — Dolgo so premišljevale dušice, kako bi se spremenile nazaj v prava živa bitja. Končno so se domenile, da prosijo za pomoč kar samega Bogca.

potem pa so dospele v nebesa. Že vse izmučene so bile dušice, ko so sedle na rožnat oblak, na katerem je bival Bogec, z zlatim sijajem okrog glave in naslonjen na velik križ. Prav nič se ga niso dušice bale, tako prijazno se jim je nasmehnil in jim pomahal. Najprej se opogumi dušica Taci in povzame prva besedo.

Stefan Zeromski:

35

Zvesta reka

Mati je doselga pri sinu, da je pristal na pot z njo najprej v Krakov, odkoder se najlaže zopet povrne med vstahe; tam si nabavi obleko, orožje in bojno opremo in krene nato z novo četo — in o sestavljanju take nove čete je mati že nekaj slišala, — in zlasti z novimi telesnimi in duševnimi močmi v boj. Mladenec je bil zadovoljen. Sedaj ni vedel, kje je njegov stari oddelek. In kje naj ga išče in vprašuje po njem? In kje si naj nabavi orožje? V Krakovu bo premotril položaj, izvedel, kako napreduje pokret, zadostoval bo pogled na karto; javi se v novo četo, ugleda nove obraze in se napoji z novimi nadami. Belil si je glavo, kdo sestavlja novo četo, o kateri mu je pripovedovala mati. Kako si je želel vojvode, neizprosne, železnega stratega, ki bi udaril z nogo po krvavi zemlji in vzbudil legije! Zelja po boju je bila v mladem knezu tako silna in globoka, kot so bile jake vse tiste bolečine, ki jih je moral prestati. S hladnimi očmi se je zagledal v bodočnost in spoznal in nji skitsko vojno, svetu poznano borbo na življenje in smrt, porojeno iz poljske bede. Ugasnilo so v njem vsi spomini in ostala je samo še želja, da stopi spet v četo in se pokori poveljem.

Ta čustva in tudi bojazen pred preiskavo, izpodbijanje in strah gospe Odrowaževe so ga napotile, da se je odločil na takojšnjo odpovalje. Salomeja mu ni branila Nasprotno, še silila ga je. Trd nasmeh se je srečeval pri krog stisnjenih ustnic, ko ga je bodrila k odhodu. — v četo... Pogovarjala sta se o zvitem, razumnem, trdnem in neustrašenem vojskovodji, ki mora biti na zemlji, o Napoleonu z dušo Machinickega. Govorila sta o veliki bitki, ki bo strla in uničila suženjstvo, odškodovala za vse bolečine, qagradila rane padlih borcev in njihovo junasko smrt. Kaj to, če dobi kroglo v glavo, ako se to res zgodi — in zato, da se bo zredilo?

Mar ne bo največja sreča izdihniti na poljanah prepoveda in vstajenja?

Pravil ji je o spomeniku v Parizu, ki predstavlja vojaka, ki umira in objema v zadnjih zdihljajih topovsko cev in umre na nji. O nepojmljivem ognju ji je razlagal, ki mu je vedno obhajal dušo, kadar je gledal tega bronastega vojaka. V veliko radost mu je bilo. In tudi sedaj kar vre veselje v njem, da pojde spet v borbo.

Oči gospodične Salomeje so se spremenile iz popolnoma črnih v motno sive, ko je strmela vanj. Kneginja ju odslej ni puščala samih. Postala je čuječa in nepremagljiva v svojem sklepu. V krogu teh treh obrazov se je odigravala posebna igra na napetih žicah čustev. Mladci knez je odhajal nezavestno na svoje domnevno delo, in zaradi tega svetega dela je žrtvoval ljubezen, jo teptal brez usmiljenja in jo tolkel v zemljo. Njegovo neusmiljenje je bilo tako veliko, kakor je bila neusmiljena usoda Poljske. Stiskal je zobe, na ustnicah pa mu je blestel nasmeh, ko je gledal Salomejo.

Sonce se je nagibalo k zatonu, Pupinetti pa je žrgolel. Knez je dvignil roko in pokazal ji tri ptička. V tej kretnji je ležalo vse. In dobro ga je razumela. Prikimala mu je samo z glavo v odgovor. In tisti hip je pomislila, da bo morala odpreti kletko in ptička izpustiti na svobodo, kajti kdo bo prenašal njegovo petje, ko ostane sama na dvorcu. Naj poleti v sončne kraje, tja, kjer se bo mudil njen ljubi. Pridno je delala in zlagala stvari gospe Odrowaževe v velik, usnatj popotni kovček. Zamotila se je z drobnarijami, perilom in jestvinami, ki jih je pripravil Ščepan za na pot, in se igrala z odtrganim ušesom na kovčegu. Tako naenkrat je prišlo vse Hipoma se lahko začuje topot vojske ali ropot kočije, ki ga takoj odpelje... Odpelje za vedno. Bilo je samo na videz, da je to le začasno... Pa je dobro vedela, da je za to le ludi on pozabi nanjo v daljnih krajih. Gospod knez... Samo Bog bi še lahko vse preobrnil, zlomil strašno voljo in uničil nakane. Edino on bi lahko poslal neznanu pomoč, vsemogočni svoj blagoslov — smrt... Odhod je bil

določen ponoči po gozdovih in ne podnevi; po-
sestvo kneginjine prijateljice je ležalo na meji
prav daleč in hiteti je bilo treba. Noč je še
povečala strahotni nemir srca, ki se je tešilo
ob najmanjši nadi. Velik tovor na drobnem lasu.
Nespametna nada, da se bo morda še kaj na-
pravilo — Bog ve kaj! — je zrasla do mej ci-
nizma. Tako, tako je že bolje v srcu. Pa se je
spet vse neopazeno zrušilo v strahoto in smrtno
temo. Lasje so vstajali na glavi, dim divje zbe-
snosti je butal ob čustva v kolobarjih in v
ognjenih jezikih požiral zblazneli razum. Kaj
se godi! Čez nekaj hipov bo ta kraj puščobal.
Ta grozni dom... Dominik se bo prišel na
zapuščeni sobah, obstal ob prazni postelji —
pokimal z glavo, poslušal pesem rumene ptice
— in se zahihital z neslišnim smehom. Kdo naj
še diha tukaj? Kdo živi? Kaj početi? Uprla je
oči v mladega človeka, ki ji je vzel življenje in
se sam izpremenil v njeno življenje. Prizna-
vala mu je z očmi vso brezdanjo resnico. Ust-
nice mu je ne reko, — ne! — ne smejo reči.
Toda oči nimajo oblasti nad dušo.

Tedaj je zajokal — on, tako plemenit in
močan, ki se ni bal smrti in je tolikokrat prosil
zanjo, pa je odhajal sedaj zopet v smrt malo-
marno, prepričan, da ji ne uteče... In njeno
srce je vzklopelo v ljubezni in poveljnjem. Zno-
va so jo izpodbudile moške solze. Ne bo se iz-
dalo pred teboj in ne bo te zatajilo srce tvoje
drage, vitez poljski! Molčalo bo, naj se zgodi
karkoli, molčalo bo vse do poslednjega tre-
nutka! Poljubljala ga je od daleč z očmi in
ustni po njegovih laseh, ustih in rokah, mu pre-
dajala z očmi svoje telo in ponos, svojo čast in
življenje vse do zadnjega hipa!

Jožef Odrowaž je bil oblečen v elegantno
potno obleko, toda po boleznih se ni mogel ho-
diti, pa se je spuščal s postelje na divan, z di-
vaja na naslonjač. Kako ves drugačen je bil se-
daj! Obleka, prinesena iz mesta, ga je popol-
noma spremenila. Ali je to tisti, ki mu je iz-
mivala krvave rane? Prikazal se ji je sedaj
pred očmi kot nekaj še nevidenega in nesli-
šnega. Temna brazgotina, ki se je zasekala
izpod oči v obraz, mu je dajala vzvišen, napol

božanski videz. Čisto do kože ostriženi lasje
so ga narejali še mlajšega. In oči so mu za-
rele. Ustne so se stiskale. Nasmeh...

Sedel je nekoliko v fotelj in se pogreznil
vanj. Roke je vrgel na ročaje in vrgel glavo
nazaj... Ni dvignil svoje težke glave, temveč
se od daleč zagledal v mater in gospodično Sa-
lomejo in zapel tiho v navdušenem zanosu:

»Naslov na stran: pa naj bo knez ali pan —
Zatrimo sramotnih let sledove...«

Gospa Odrowaževa ga je tudi pogledala z
dobrodušnim, blaženim nasmehom. Pa samo za
hip. Nato je začela s podvojeno skrbjo urejati
stojne in njegove stvari: sobe pa, kjer sta bila
sin in Salomeja, ni zapustila niti za trenutek
več. Bila sta sedaj odela s kopreno spojoja in
umirjena v duši. Hipoma pa se spomni nečesa
gospodična Brynicka; spomin se udere skozi
zunanj mrtvilo kot skozi luskino: prebilo se
je in počilo notranje kipenje. Vznemirjeno se
je zganila. Hotela je nekaj izvršiti, storiti, re-
či... Dušila se je. Pa se je zleknila in po malem
bolestno zehnila. Ah, slednjič! Res — res! Našla
je v svojem oplačku zašito kroglo. Razparala
je z nohti šiv in iztisnila iz njega svinčenko,
ki je padla iz Jožefove rane. Neopazeno, naglo
je poljubila ta kosček moskovskega svinca. In
ponudila ga je na dlani gospe Odrowaževi. Za-
ječala je, ni našla pravih besed, zobje so ji
sklepetali, in koma; da je rekla vljudno in
mirno:

»Ta krogla... To od mene... Od mene...
Za spomin!...«

Gospa Odrowaževa je vzela kroglo in kot
bi jo tehtala na krasni beli, nežni roki. Glo-
boka zamišljenost se ji je zarezala v pametno
čelo. In ozrla se je s svojimi od trpljenja ža-
lostnimi očmi Salomeji v obraz. Oh, kako jo je
zabolelo to maščevanje deklice! Mladega kneza
je zelo vznemirila ta dar. Presunilo ga je! Pla-
nilo mu je v glavo! Opre se s suhimi rokami ob
ročaje naslonjača in hoče vstati. Pogleda z in-
kvizitorskimi očmi materi v obraz. Pokimala
je vsa slaba z glavo: Kot bi jo zadela ta krogla.

KUPITE SEDAJ! Prihranili si boste.

25
19

Deški čevlji iz gume. Praktični za šolske otroke, ki hodijo daleč v šolo, za telovadbo v šoli kakor tudi zunaj. Podložene s toplo flanelasto podlogo.

29
25

Ugodni platneni polčevlji na zapono z gumijastim podplatom in nizko peto. Delani v sivi in drap barvi.

99
79

Novi model! Elegantnemu gospodu k poletni obleki ti fini čevlji v drap-rujavi kombinaciji.

45
39

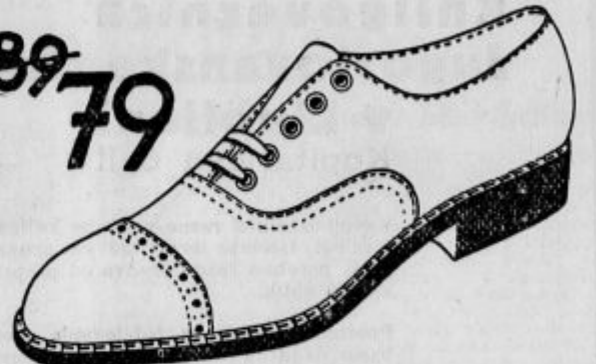
Čevlji iz močnega usnja z neuničljivim gumijastim podplatom. Prikladni za razposajeno deco za šolo in igre

69
59

Deški čevlji iz močnega usnja z zapono in usnjenim podplatom. Najprikladnejši za štrapac.

89
79

Moški polčevlji, nenadomestljivi za štrapac in delo. Izdelane iz močnega boksa z elastičnim, neuničljivim podplatom.

49
39

Najbolj iskani otroški čevljički iz finega laka, z zapono in močnim usnjenim podplatom.

89
79

Ženski polčevlji s široko zapono preko rista, usnjenim podplatom in nizko peto. Njihova udobna oblika in nizka peta Vam obvarujejo noge.

119
99

Elegantni moški polčevlji, štirioglasta oblika, izdelani iz dobrega telečjega boksa z usnjenim podplatom. Izdelujemo jih v črni in rujavi barvi.

Rata

Jesenski lipski sejem 1938

Začetek 28. avgusta

50% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33/I

Začetek 28. avgusta

In častni zastopniki:

Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Tyrševa 33, Tel. 27-62

in

Jos. Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25, Tel. 20-97

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorb!

Za mariborski teden ceneje

svilene rute s franžami za tabor in izlete ter ženske jopice že od 25 din dobite pri »LUNA« samo na Glavnem trgu 24, Maribor

Prostovoljna razprodaja

raznega zidarskega inventarja kakor strojev, orodja, železnih predmetov, računskih strojev itd. se vrši

17. avgusta ob 8. uri v skladišču na Povšetovi cesti 39 (Kodeljevo).

Interesenti se vabijo.

Konrad Gologranc

MESTNISTAVBENIK V CELJU, Mariborska 30 prevzema in izvršuje vsakovratne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Ob priliki obiska Narodnega tabora obiščite tudi trdko

Justin Gustinčič

ker bo v Vašem interesu, da boste našli stalno trdko, katera razpolaga z vsemi predmeti Vaše uporabe

Vsake vrste cevi, osovine, jermenice, ležaje, kovine, betonsko železo, orodje, poljedelske stroje, tračnice, mlinske naprave ter vsake vrste železa. — Specijalna mehanična delavnica, trgovina koles znamk Styria, Dürkopp, Legnano in še drugih znamk. — Motorna kolesa »BSA«, angleška pneumatika »Dunlop« ter nadomestni deli

Maribor, Tattenbachova ulica 14

KOLESA

v prvovrstni izdelavi, solidni okvirji, zunanje lotani, z obojkami, poniklani ali kromirani znamke AXO, kupite ugodno pri

H. SUTTNER - Ljubljana - Aleksandrova c. 6

Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

reg. zadruga z neom. zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše

Novc in starc vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4 %, proti odpovedi do 5 %

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Filipa Lazarja st.

smo prejeli toliko ustmenih in pismenih izrazov sožalja, za katere se tem potom iskreno zahvaljujemo. — Najtoplejša hvala g. dr. Avgustu Tancarju za njegov poštvalni trud ves čas bolezni. — Zahvaljujemo se č. duhovščini, Zdrženju obrtnikov, gasilskim četam Jesenice, Hrušica, gg. pevcem, Pogrebnemu društvu, gosp. J. Markežu za poslovilne besede ob preranem grobu, vsem darovalcem cvetja kakor tudi vsem ostalim, ki so našega dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Jesenice, 7. avgusta 1938

Družina Lazarjeva

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljeneega soproga in preljubega očeta, gospoda

dr. Ivana Kimovca odvetnika

se tem potom najpriskrneje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, stanov. tovarišem, prijateljem in znanecem, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem onim, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Sv. maša zadušnica bo darovana v četrtek, 11. avgusta 1938, ob pol 8 zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

Ljubljana, 6. avgusta 1938

Zalujoči ostali

Brez vodovoda

veselje in vedrost zdravje in svežost so prednosti higijenske kopeli

V mestih in vaseh, kjer ni vodovoda

odlično služi

»FEROLIM«

patentirana avtomatska peč za kopalnice, ki daje hitro (čez 25 minut) in poceni (50 para) toplo kopel.

Proizvodi:

»FEROLIM«, Vinkovci

Minimalna nabavna cena, nobenih stroškov za inštalacijo.

Prospekte pošilja na zahtevo brezplačno »FEROLIM«, Vinkovci.

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5